సమావేశము - VIII
వాల్యూము - I
నెం. 4

వెల : రూ. 119.00
04 అక్టోబర్, 2021
సోమవారం,
(శక సం. 1943,
భాద్రపద బ. - 13)

తెలంగాణ శాసన సభ కార్యకలాపాలు

అధికార నివేదిక

విషయ సూచిక

			పేజీ. నెం.
1.	ప్రకటన	...	1
2.	సభా సమక్షంలో ఉంచే పత్రం	...	1
3.	ప్రశ్నోత్తరాలు	...	1
4.	జీరో అవర్	...	21
5.	వాయిదా ప్రతిపాదన	...	35
6.	"రాష్ట్రంలో అల్పసంఖ్యాక వర్గాల సంక్షేమం మరియు హైదరాబాదు పాతనగరంలో అభివృద్ధి కార్యకలాపాల" పై లఘు చర్చ	...	33
7.	ప్రభుత్వ బిల్లులు :	...	85
	(a) 2021, తెలంగాణ వస్తువుల మరియు సేవల పన్ను(సవరణ) బిల్లు (2021 సం.వు ఎల్.ఎ. బిల్లు నెం. 9)		
	(b) 2021, తెలంగాణ రాష్ట్ర పర్యాటకులపై మరియు ప్రయాణికులపై దళారీతనము మరియు దుష్ప్రవర్తనను నివారించు బిల్లు (2021 సం.వు ఎల్.ఎ.బిల్లు నెం. 10)		

తెలంగాణ శాసన సభ

ప్రధాన అధికారులు

సభాపతి	:	శ్రీ పోచారం శ్రీనివాస్ రెడ్డి
ఉప సభాపతి	:	శ్రీ టి. పద్మారావు
కార్యదర్శి	:	డా. వి. నరసింహా చార్యులు
సంయుక్త కార్యదర్శి	:	శ్రీ ఎస్. దుర్గా ప్రసాద్
ఉప కార్యదర్శులు	:	శ్రీ సిహెచ్. ఉపేందర్ రెడ్డి
		శ్రీమతి వి.ఎన్. ప్రసన్న కుమారి
		శ్రీ ఇ. సంజీవరావు
సహాయ కార్యదర్శులు	:	శ్రీమతి బి. ప్రమీల
		శ్రీమతి ఎస్. నాగమణి
		శ్రీ డి. శ్రీనివాసులు
		శ్రీ ఎమ్. రఘుమా రెడ్డి
		శ్రీ ఎ. సుధాకర్
		శ్రీ పి. శ్రీనివాస్
		శ్రీమతి ఎ. పద్మాసిని
చీఫ్ రిపోర్టర్	:	శ్రీ కె. భాస్కర శ్రీనివాస్

తెలంగాణ శాసన సభ కార్యకలాపాలు

అధికార నివేదిక

(2వ శాసన సభ)

(ఎనిమిదవ సమావేశము – నాలుగవ రోజు)

సోమవారము, అక్టోబర్ 04, 2021

(సభ ఉ.గం. 10.00 లకు ప్రారంభమైనది)

(గౌరవ సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో ఉన్నారు)

MR.SPEAKER:- Please resume your seats. కొవిడ్ నిబంధనలు పాటించవలసిందిగా గౌరవ సభ్యులకు విజ్ఞప్తి. There is an announcement.

ANNOUNCEMENT

I am to announce to the House that the following Bills will be taken up for consideration and passing by the Assembly today i.e., the 4th October, 2021 and the amendments to the Bills will be received up to 11.00 A.M., today:

(1) The Telangana Goods and Services Tax (Amendment) Bill, 2021(L.A. Bill No. 9 of 2021);

(2) The Telangana State Prevention of Touting and Malpractices against Tourists and Travellers Bill, 2021 (L.A. Bill No. 10 of 2021).

All the Papers are deemed to have been laid on the Table of the House.

PAPERS LAID:

1. A Copy of Amendment to the Telangana State Private Universities (Establishment and Regulation) Rules, 2019 issued vide G.O.Ms.No.26, Higher Education (UE.2) Department, dated 18.09.2020, as required under Clause 45(3) of the Telangana State Private Universities (Establishment and Regulation) Act, 2018 (Telangana Act No.11 of 2018).

MR. SPEAKER:- Now, I will take up the Question Hour. **Question No.738 is postponed at the request of the Hon'ble Member.**

ప్రశ్న నెం783(14)

సర్వశ్రీ మాధవరం కృష్ణారావు, తోల్‌కంటి ప్రకాశ్ గౌడ్, బేతి సుభాష్ రెడ్డి, ఎం.ఎల్.ఏ.లు :- గౌరవనీయులైన మున్సిపల్ పరిపాలన, పట్టణాభివృద్ధి శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

(అ) హైదరాబాద్ నగరం చుట్టూరా ఉన్న చెరువులను పరిరక్షించడానికి తీసుకుంటున్న చర్యలు ఏమిటి;

ఆ)సుందరీకరణ ప్రాజెక్టు క్రింద గుర్తించిన చెరువుల సంఖ్య, పూర్తి అయిన పనుల వివరాలేమిటి;

(ఇ) ఇప్పటి వరకు మంజూరైన, ఖర్చు చేసిన నిధుల పరిమాణం ఎంత;

(ఈ) ఆ వివరాలేమిటి;

గౌరవనీయులైన మున్సిపల్ పరిపాలన, పట్టణాభివృద్ధి శాఖ మంత్రి (శ్రీ కె. తారక రామారావు):- (అ) చెరువులను పరిరక్షించడానికి ఈ క్రింది పనులను చేపట్టడమవుతున్నది.

(1) చైన్ అనుసంధాన మెష్ ఫెన్సింగ్.

(2) చెరువు చుట్టూరా వాకింగ్ ట్రాక్.

(3) చెరువు సుందరీకరణ.

(4) మురుగు కాలువల మళ్లింపు.

(5) సమగ్ర చెరువుల అభివృద్ధి.

(ఆ) 185 చెరువులలో, 127చెరువులను అభివృద్ధి పరుచుటకు గుర్తించి, అందులో 48 చెరువులను అభివృద్ధి చేయడం జరిగింది.

(ఇ) రూ.407.30 కోట్ల మొత్తం పనులను మంజూరు చేయడమయింది. ఇందులో ఇప్పటి వరకు రూ. 218 కోట్లను ఖర్చు చేయడమయింది.

(ఈ) (1) రూ.94.17 కోట్ల అంచనా వ్యయంతో 63 చెరువులు సుందరీకరణను జిహెచ్ఎంసి చేపట్టి, 48 చెరువుల పనులను పూర్తి చేసింది. మిగిలిన 15 చెరువుల పనులు పురోగతిలో ఉన్నాయి.

(2) రూ.282.63 కోట్ల అంచనా వ్యయంతో మిషన్ కాకతీయ క్రింద 19 చెరువుల పునరుద్ధరణ కార్యక్రమాలను జిహెచ్ఎంసి చేపట్టింది. ఈ పనులు కొనసాగుతున్నాయి.

(3) రూ.30.50 కోట్ల అంచనా వ్యయంతో 45 చెరువుల అభివృద్ధి, వరద వల్ల దెబ్బతిన్న మరమ్మత్తు పనులను జిహెచ్ఎంసి చేపట్టింది. ఈ పనులు కొనసాగుతున్నాయి.

శ్రీ మాధవరం కృష్ణారావు:- ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా. హైదరాబాద్ మహా నగరంలో మంచినీటి, మురుగునీటి సమస్య పరిష్కారం కొరకు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు రూ.5,000 కోట్లు మంజూరు చేయడం జరిగింది. అందుకు నగర శాసనసభ్యుల తరపున గౌరవ మంత్రివర్యులు శ్రీ కె.తారక రామారావు గారికి మరియు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాం. గత ప్రభుత్వాలు హైదరాబాద్ నగరంలో ఉన్నటువంటి 160 చెరువులను, కుంటలను పట్టించుకోలేదు. తెలంగాణ రాష్ట్ర ఆవిర్భావం అనంతరం గౌరవ ముఖ్యమంత్రి కెసిఆర్ గారు, గౌరవ మంత్రివర్యులు శ్రీ కె.తారక రామారావు గారు చెరువులను, కుంటలను పర్యాటక కేంద్రాలుగా అభివృద్ధి చేసేందుకు చర్యలు తీసుకోవడంలో భాగంగా ఇక్కడ భూగర్భ జలాలు పెరిగాయి.

హైదరాబాద్ నగరంలో గొలుసుకట్టు చెరువులు, నాలాలు చాలావరకు నేడు చిన్నపాటి వర్షానికే ముంపునకు గురవుతున్నాయి. అందుకు ప్రధాన కారణం చెరువులను నిర్వహించే లెక్క, పత్రాలు సరిగ్గా లేకపోవడం. ఏఏ చెరువులు ఎంతెంత పొడవు, వెడల్పులు వాటివల్ల ఉపయోగాలు తెలియకపోవడం. అలాగే వాటి పక్కా వివరాలు రెవెన్యూ అధికారుల వద్ద లేకపోవడం. దానివల్ల కబ్జాలు పెరిగిపోయాయి. బేగంపేట నాలా ప్రతి సంవత్సరం వర్షాకాలం పొంగిపొర్లుతోంది. దాంతో చుట్టూ ఉన్న ఇండ్లు ముంపునకు గురవుతున్నాయి. కాబట్టి, వాటి పక్కా లెక్కలు తేల్చి విస్తృతమైన చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

కూకట్‌పల్లి నియోజకవర్గంలోని రఘునంద చెరువు ఐడిఎల్ చెరువు, నల్ల చెరువు, ఖాజాకుంట, కామన్ చెరువు, సున్నం చెరువు, మైసమ్మ చెరువు, ముల్లగత చెరువు, బోయిన్ చెరువు వంటివి ఎనిమిది చెరువులు ఉన్నాయి. అవి మురుగు నీటితో కలుషితం కాకుండా, వాటిలోని నీటిని శుద్ధి చేయడానికి ఎస్‌టిపి కేంద్రాల ఏర్పాటుకు గౌరవ మంత్రివర్యులు మొన్ననే రూ.317 కోట్లు మంజూరు చేయడం జరిగింది. వారికి ప్రత్యేక ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

అయితే, ఎస్‌టిపి కేంద్రాలు చెరువు శిఖంలో ఏర్పాటు చేస్తారా? ఎఫ్‌టిఎల్ పరిధిలో ఏర్పాటు చేస్తారా? లేక బఫర్ జోన్‌లో ఏర్పాటు చేస్తారా అనేది తెలియజేయాలని మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. చెరువుల పరిధిల్లో ప్రభుత్వ భూములతోపాటు ప్రైవేట్ పట్టా భూములు కూడా ఉన్నాయి. వాటిని ప్రభుత్వం స్వీకరించి నష్ట పరిహారము చెల్లించాలని కోరుతున్నాను. నష్టపరిహారం చెల్లించకపోతే నష్టపోయిన పట్టాదారులు కోర్టులను ఆశ్రయించి ప్రభుత్వ పనులను అడ్డుకొనే అవకాశం ఉంది. ఇప్పటికే కొందరు పట్టాదారులు కోర్టులో స్టే తీసుకువచ్చి నాలుగు సంవత్సరాలుగా కూకట్‌పల్లి నల్లచెరువు అభివృద్ధి పనులను అడ్డుకోవడం జరిగింది. చెరువులు, కుంటల్లో భూములు కోల్పోతున్న పట్టాదారులకు న్యాయం చేసేందుకు ప్రభుత్వం ఏమి చర్యలు

తీసుకుంటుందో తెలియజేయాలని కోరుతున్నాను. ఇప్పటి వరకు నగరంలో చెరువులు, కుంటలు పర్యాటక స్థలాలుగా చేసేందుకు ప్రభుత్వం ఎన్ని కోట్ల నిధులు కేటాయించారు, వాటిలో ఎన్ని నిధులు ఖర్చు చేశారో తెలియజేయాలని మీద్వారా మంత్రివర్యులను కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. ప్రకాశ్ గౌడ్:- అధ్యక్షా, మొత్తంగా నా నియోజకవర్గ పరిధిలో మొత్తం 196 చెరువులున్నాయి. అందులో ఉస్మాన్ సాగర్, హిమాయత్ సాగర్ పెద్దవి రెండున్నాయి. వాటి చుట్టుప్రక్కల దాదాపు రూ.28 కోట్లతో పిల్లలు ఆడుకునే విధంగా పార్కులు గానీ, ఇతరత్రా పనులు చేపట్టడం జరిగింది. అలాగే గౌరవ మంత్రివర్యులు ఈమధ్యనే నెక్నామ్‌పూర్ చెరువును సందర్శించినప్పుడు అక్కడ చెరువు నిండి దోమలతో చాలా ఇబ్బందులు ఎదుర్కొంటున్నాం, దయచేసి దోమల సమస్యను పరిష్కరించాలని కోరగా వెంటనే వారు రూ.32 కోట్లు మంజూరు చేయడం జరిగింది. అందులో భాగంగా దాదాపు 80 శాతం పనులు కూడా పూర్తయ్యాయి. మా దగ్గర ఉన్నటువంటి ముఖ్యమైన చెరువుల్లో కామన్ చెరువు, పల్లె చెరువు, పత్తికుంట చెరువు, ఫిలిం చెరువు ఇవన్నీ కూడా పెద్ద, పెద్ద చెరువులే. ఇందులో పత్తికుంట చెరువు 48 ఎకరాల్లో ఉంటే అందులో అధిక భాగం ఆక్రమణకు గురై ఉంది. ప్రత్యేకంగా ఈ పత్తికుంట చెరువుపై ప్రత్యేకమైన దృష్టి సారించి చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

10.10 ఉ. పల్లెచెరువు అంతా పట్టా పొలం. మొన్న వచ్చిన వర్షాలకు ఆల్విన్ నగర్, మోహన్‌నగర్ భూమన నాగారం ఇవన్నీ కూడా మునిగిపోయాయి. పల్లెచెరువు ప్రైవేటు వారి అధీనంలో ఉంది కాబట్టి ఆ పట్టాదారులతోని మాట్లాడి చర్యలు తీసుకుంటే బాగుంటుంది. అలాగే విమానాశ్రయం దగ్గర ఉన్న చెరువు చుట్టుపక్కల రాకపోకలు ఎక్కువగా ఉంటాయి కాబట్టి చెరువు చుట్టుపక్కల పార్కులాగా చేసేందుకు చర్యలు తీసుకుంటే బాగుంటుంది. మిషన్ కాకతీయ ద్వారా చెరువుల అభివృద్ధి చూసి ప్రజలు చాలా సంతోషపడుతున్నారు. నేను సుమారు ఒక 20 చెరువులను చూశాను అధ్యక్షా. ఏ కుంట, ఏ చెరువు చూసినా కూడా నిండుకుండలా ఉన్నాయి. గత ప్రభుత్వాలు కుడా పనులు చేసినారు కానీ ఈ రకంగా ఆ పనులు లేవు. ఎప్పుడు వానలు వస్తాయో, ఏ తూములో నుంచి నీళ్ళు వస్తాయో అని ప్రజలు భయపడుతూ ఉండేవారు. మిషన్ కాకతీయ ద్వారా ఆ సమస్యలు అన్నీ పరిష్కరించబడడంతో ప్రజలందరూ సంతోషంగా ఉన్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు చేసిన అభివృద్ధి పనులను ప్రజలందరు గమనిస్తూనే ఉన్నారు. రైతులు కూడా చాలా ఆనందంగా ఉన్నారు. ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా.

శ్రీ బేతి సుభాష్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, జి.హెచ్.ఎం.సి పరిధిలో మొత్తం 165 చెరువులు ఉన్నాయి. దానిలో తొమ్మిది చెరువులు చెరువులు కాప్రా, చెర్లపల్లి, పట్టెలగుంట, నాచారం, నల్లచెరువు, రామంతాపూర్ పెద్ద చిన్న చెరువులు మా ఉప్పల్ నియోజకవర్గంలో ఉన్నాయి. గత ప్రభుత్వాలు చేసిన తప్పిదాల వల్ల ఈ తొమ్మిది చెరువులకు ఎఫ్.టి.ఎల్ ఫిక్స్ చేయకుండానే పైపులైను వేశారు. రోడ్డుమీద నుంచి పైపులైను వేయడం వల్ల ఇప్పుడు ఆ కాలనీలన్నీ వర్షాలు పడినపుడు మునుగుతున్నాయి. గతంలో పడిన వర్షాలకు మొత్తం రామంతాపూర్ ప్రాంతం అంతా మునిగిపోయింది. గౌరవ మంత్రిగారు ఆ ప్రాంతాలని పరిశీలించి ఆ ప్రాంతాలని బాగుచేయడానికి, నాలాల ద్వారా నీరు పోవడానికి రూ.10 కోట్ల 32 లక్షలు మంజూరు చేసి ఆ సమస్యని పరిష్కరించారు. అలాగే ఆ చెరువులకు ఎఫ్.టి.ఎల్ ఫిక్స్ చేయడానికి చర్యలు తీసుకోవాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. అదేవిధంగా బతుకమ్మ పండగలు ఆడుకోవడానికి వినాయకులను నిమజ్జనం చేయడానికి కానీ, 'ఛత్ పూజ' అని బీహారీలు, ఒరిస్సా వాళ్ళు చేసుకుంటారు. వీటన్నిటికి ఉపయోగపడే విధంగా రామంతాపూర్‌లో చిన్న చెరువుని ఏర్పాటు చేసినట్లయితే బాగుంటుంది. అదేవిధంగా నాచారంలో కూడా ఒక చెరువును ఏర్పాటు చేసినట్లయితే ఆప్రాంత వాసులందరికీ ఉపయోగకరంగా ఉంటుంది. కాప్రా, చెర్లపల్లి, ఉప్పల్ దగ్గర ఇప్పటికే చెరువును నిర్మించారు. ఉప్పల్ నల్లచెరువు హైదరాబాదు నగరానికి ఈశాన్యం మూల ఉంది.

దానిని అభివృద్ధికి సంబంధించి 70 శాతం పని పూర్తి అయింది. మిగిలిన 30 శాతం పనులను కూడా త్వరితగతిన పూర్తి చేయాలని కోరుతున్నాను. కాప్రా, చర్లపల్లి, నాచారం చెరువులకు సంబంధించి ప్రత్యేకించి పట్టెలగుంట చెరువులో ఎప్పుడు వర్షం వచ్చినా కూడా దగ్గరలో ఉన్న డైరీఫారం నుంచి కలుషిత నీరు ఆ చెరువులో చేరుతుంది. తక్కువ సామర్థ్యం ఉన్న సివరేజ్ ఉండటం వల్ల నీరు నిలువ ఉండి దోమల బెడద ఎక్కువగా అవుతోంది. నాచారం చెరువు ప్రక్షాళనతోపాటూ, ఈ సమస్యను కూడా పరిష్కరించాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

جناب اکبرالدین اویسی (JANAB AKBARUDDIN OWAISI): محترم اسپیکر صاحب! میں آپ کے ذریعہ منسٹر صاحب سے اس تعلق سے چند سوالات کرنا چاہتا ہوں۔ منسٹر صاحب نے اپنے جواب میں کہا کہ 185 میں سے 127 lakes کی ترقی کے لئے نشاندہی کی گئی ہے جن میں سے 48 lakes کا کام مکمل ہو چکا ہے۔ تو میں منسٹر صاحب سے یہ جاننا چاہوں گا کہ یہ جو 48 lakes مکمل ہوئے ہیں، ان میں پرانے شہر کے اطراف و اکناف کے کتنے lakes ہیں جو مکمل ہوئے ہیں۔ 185 میں سے 127 lakes کی ترقی کے لئے نشاندہی کی گئی ہے تو پرانے شہر کے اطراف و اکناف کے ایسے کتنے lakes ہیں جنکی ترقی کے لئے فہرست بنائی گئی ہے؟ تو وہ کونسے ہیں، ان کا نام دیں۔ اسپیکر صاحب! میں آپ کے ذریعہ منسٹر صاحب سے یہ بھی جاننا چاہوں گا کہ سب سے بڑا lake جو ہمارے پاس شہر میں ہے، جس کو نوجوان نسل ٹینک بنڈ کے نام سے جانتی ہے اور جس کو ہم حسین ساگر کہتے ہیں۔ تو میں آپ کے ذریعہ منسٹر صاحب سے یہ جاننا چاہوں گا کہ حسین ساگر کتنے ایکڑیا کتنے ہیکٹیرس پر تھا اور آج کتنے پر ہے۔ اس کا actual FTL اور actual buffer zone کیا تھا؟ میں منسٹر صاحب سے یہ بھی جاننا چاہوں گا کہ وہاں پر جو نیکلیس روڈ آئی ہے، کیا یہ اس lake میں ہے یا یہ FTL میں ہے یا یہ buffer zone میں ہے؟ میں یہ بھی جاننا چاہتا ہوں کہ آئی میکس، فوڈ کورٹس اور recreation کی دیگر جگہیں ہیں، کیا یہ lake میں ہیں یا یہ FTL میں ہیں یا buffer zone میں ہیں؟

The reason for me to ask this question is that we have said that 127 out of 185 lakes have been identified. Sir, what has happened has happened. I do not want to go into the past. But the thing is that -

اب وہ lake جتنا بھی بچا ہوا ہے، اس کو۔۔۔

if required and if needed, we need to fix up new boundaries like new FTL duly taking into account the rain water flow into those lakes.

اس کو لیتے ہوئے۔۔۔

a fresh Notification needs to be issued and once and for all we need to address this issue because what is happening is that because of not acting upon these issues many court cases are coming up in the Hon'ble Courts and Hon'ble Courts are passing orders and judgements. What is happening is that -

آبادیاں بس گئی ہیں۔ تو ہمیں یہ دیکھنا ہے کہ جہاں آبادیاں بس گئی ہیں، جہاں پر گھر آگئے ہیں اور جہاں پر کچھ تعمیر ہو چکی ہے وہاں پر اس کی وجہ سے اگر واقعی تالاب اور آبادیوں کو نقصان ہو رہا ہے تو ہمیں وہاں پر کچھ ایکشن لینا پڑے گا اور نئے boundaries کو fix کرتے ہوئے آبادی والوں کو نقصان نہ پہنچاتے ہوئے ہم کام کر سکتے ہیں۔ اس کے ساتھ ہی ساتھ میں آپ کے ذریعہ یہ کہنا چاہتا ہوں کہ۔۔۔

We know Chiran Palace, which is now known as Kasu Brahmanandan Reddy Park. There existed a very big lake in that park.

اس lake کو بھی چھوٹا کر دیا گیا۔

The reason why I am saying this is that -

جو پلی ہڑ کا علاقہ اوپر واقع ہے جبکہ حکیم پیٹ اور ٹولی چوکی کے علاقے نیچے واقع ہیں اور وہاں پر natural water flow ہے۔ چیران پیلیس میں پانی جمع ہوتا ہے۔

From Chiran Palace, the water comes to the Lotus Pond.

لوٹس پانڈ کو بھی چھوٹا کر دیا گیا۔

I do not want to go into that.

وہ پانی لوٹس پانڈ سے ہوتا ہوا حکیم پیٹ اور ٹولی چوکی میں آتا ہے اور جب بھی بارش ہوتی ہے، وہ دونوں علاقے پانی میں ڈوب جاتے ہیں۔ وہاں سے وہ پانی شاہ عالم تالاب میں جاتا ہے۔ اس مسئلہ کو حل کرنے کے لئے ہم گزارش کر رہے ہیں۔ اسی طرح پرانے شہر میں میر عالم تالاب ہے۔ اس کی ترقی کے لئے ہم نے تجویز دی تھی۔

When will the Mir Alam Tank works will be completed? Finally, coming to my constituency,

10.20 ఉ. **శ్రీ కె. తారక రామారావు:–** అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు శ్రీ ప్రకాష్ గౌడ్‌గారు, శ్రీ కృష్ణారావుగారు, శ్రీ అక్బర్‌గారు, శ్రీ సుభాష్‌రెడ్డిగారు చాలా వివరంగా అనేక విషయాలు చెప్పారు. మొదటిది జిహెచ్ఎంసి పరిధిలో, హైదరాబాద్ చుట్టుపక్కల మొత్తం 185 చెరువులు ఉన్నాయి. ఈ చెరువుల విషయంలో సభ్యులందరి గొంతుల్లో చెరువులు కబ్జాలకు గురవుతున్నాయని, వాటి పరిధి కుదించుకుపోయిందని, ఎఫ్‌టిఎల్, బఫర్ జోన్లు తగ్గిపోతున్నాయని, ఇతర నిర్మాణాలు కూడా చెరువుల్లో వస్తున్నాయని చెబుతూ వారు ఏదైతే ఆవేదన వ్యక్తం చేశారో దానితో నేను కూడా ఏకీభవిస్తున్నాను. ఎందుకంటే ఇది ఒకరోజో, రెండు రోజుల్లోనో వచ్చింది కాదు. దశాబ్దాలుగా జరుగుతున్న పరంపరలో భాగంగా వివిధ నిర్మాణాలు వచ్చాయి. అయితే ఏ ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉన్నా కూడా, ఒకసారి సమస్య అంటూ వచ్చిన తరువాత నెపం ఇతరుల మీద పెట్టి, తప్పించుకోవాలని చూడకుండా, దాని పరిష్కారానికి కృత నిశ్చయంతో ప్రయత్నం చేయవలసి ఉంటుంది.

గౌరవనీయులు అక్బరుద్దీన్‌గారు చెప్పినట్లు కొంత పటిష్టమైన కార్యాచరణ కూడా రూపొందించవలసి ఉంటుంది. ఆ దిశగానే, గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారి అదేశంతో ఒక కొత్త డివిజన్‌ని కూడా జిహెచ్ఎంసీలో క్రియేట్ చేస్తున్నాము. దానికి ఒక Special Commissioner of Lakes is being appointed. This Special Commissioner will be responsible for multiple things like developing lake-wise Master Plan. అంటే ఇంతకుముందు గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లు ఎఫ్‌టిఎల్, బఫర్ జోన్ గురించి ప్రస్తావించారు. Every lake shall have a lake-wise

واپس چلے جائیں گے۔ تو میں امید کرتا ہوں کہ آپ نے جس طرح بچی باؤلی اور باغی ٹیک سٹی کو ترقی دی ہے، اسی طرح پرانے شہر کے اطراف ہیسٹورم، لنڈی پلی، شمس آباد وغیرہ کو بھی ترقی دیں تا کہ ہمارے پاس investment آئے، industrial growth ہو اور مزید روزگار ملے۔ شکریہ۔

ابھی میرے ساتھی ایم ایل اے صاحب نے بتایا ہے کہ راجندر نگر میں کیا حال ہے۔ پلے چیروتالاب ہے۔

It is a very important question. If I am wrong I may be corrected. Out of 185 lakes surrounding Hyderabad city,

اس حالیہ بارش میں 120 تالابوں میں شگاف آیا۔ یعنی حیدرآباد کے اطراف میں 185 میں سے 120 lakes ٹوٹ گئے۔ اس سے پہلے کی بارش میں بھی پلے چیروتالاب اور گرم چیروتالاب ٹوٹنے کی وجہ سے میرا حلقہ اسمبلی مکمل طور پر پانی میں ڈوب گیا تھا۔ میں پوری ذمہ داری سے یہ کہنا چاہتا ہوں کہ ابھی آٹھ دن پہلے جو بارش ہوئی تھی اس میں 185 میں سے 120 تالاب ٹوٹ گئے۔ تو آپ ان کاموں کو take up کیسے کریں گے؟ یہ بہت ضروری ہے۔ سب سے اہم بات یہ ہے کہ وہاں پر عمدہ ساگر اور پلے چیروتالاب ہیں جبکہ جل پلی تالاب اوپر ہے، جل پلی تالاب پورا بھر گیا ہے۔

There is one Firangi Nala existing there. The works for that Nala needs to be taken up.

میں فرنگی نالہ اس لئے کہہ رہا ہوں کہ وہ نالہ سری سائم اولڈ باغی وے محبوب نگر سے آتا ہے۔ جل پلی تالاب سے زائد پانی کا اخراج ہوتا ہے۔ زائد پانی کو جانے کے لئے راستہ نہیں ہے۔ پانی نئے نئے راستے بناتے ہوئے جا رہا ہے۔ جل پلی تالاب کے پاس جو پانی آتا ہے اس کی وجہ سے جل پلی سے پانی نکل کر عمدہ ساگر میں آتا ہے اور عمدہ ساگر سے پانی نکل کر پلے چیرو میں آتا ہے اور اس طرح سے یہ تالاب ٹوٹ رہے ہیں۔ اس کے علاوہ برہان چیروتالاب ہے جس کے پاس عثمان نگر کی آبادی ہے۔ وہاں پر ہزاروں گھر پانی میں ڈوبے ہوئے ہیں۔ بچنے والے بچ کر چلے گئے، گھر بنانے والے گھر بنا لئے لیکن عثمان نگر کے لوگ پانی میں ڈوبے ہوئے ہیں۔ میں آپ کے ذریعہ منسٹر صاحب سے درخواست کروں گا کہ آپ ایک دن وقت نکالئے، آپ اور ہم جا کر ان تالابوں کو دیکھیں گے اور وہاں پر کیا کرنا ہے، ہم کریں گے۔ اسی طرح میرے حلقہ اسمبلی میں ایک اور تالاب ہے جس کا نام سورم چیرو ہے۔ اس کو بھی ترقی دینے کی تجویز ہے۔ وہاں پر بھی ایف ٹی ایل اور بفر زون notify کرتا ہے۔ وہ ایک man made lake ہے جس میں ایف ٹی ایل اور بفر زون نہیں ہیں لیکن وہاں ایک نیا notification جاری کرتا ہے۔ میں آپ کے ذریعہ منسٹر صاحب سے گزارش کروں گا کہ پرانے شہر کے اطراف جتنے تالاب ہیں، ان کی ترقی کے لئے کام کریں اور جو آبادیاں بارش سے متاثر ہو رہی ہیں ان آبادیوں کو بچانے کے لئے، خصوصاً عثمان نگر کے لوگوں کو بچانے کے لئے اور جتنے نشیبی علاقے ہیں جیسے حافظ بابا نگر ہے، فلک نما کے نیچے کے لوگ ہیں اور اچھیل کالونی وغیرہ کے لوگ ہیں، ان سب کو بچانے کے لئے اگر آپ ایک میٹنگ بلا لیتے ہیں تو میں آپ کا ممنون و مشکور رہوں گا۔ ہم اچھی تجاویز آپ کو دے سکتے ہیں۔ فرنگی نالہ کو لینا بہت ضروری ہے۔ اسی طرح مرکی نالہ کے کاموں کو مکمل کرنا ضروری ہے۔ اسی طرح موسی پر اجیکٹ کو بھی مکمل کرنا ضروری ہے۔ اگر یہ کام نہیں ہوں گے تو بارش کی وجہ سے جو مسائل ہیں وہ ویسے ہی برقرار رہیں گے۔ میں یہ بات اس لئے کہہ رہا ہوں کہ ہیسٹورم میں فارماسٹی اور الکٹرانک سٹی آ رہے ہیں اور ہم ملٹی نیشنل کمپنیز کو دعوت دے رہے ہیں۔ اگر infrastructure اچھا نہ ہوگا تو وہ لوگ

Master Plan, which also will require the feeder that connects because we have chain link,గొలుసు కట్టు చెరువులు అంటే ఒక చెరువు నుండి ఇంకొక చెరువుకి లింక్ ఉంటుంది. ఉదాహరణకు కేబీఆర్ పార్కులో ఉండే చెరువు క్రిందికి ఫ్లో అయితే లోటస్ పాండ్‌కి వెళుతుంది, అక్కడి నుండి టోలీ చౌకి దగ్గర ఉండే శాతం చెరువుకి నీరు వెళుతుంది. Managing flood and sewerage రెండూ కూడా ముఖ్యమైన అంశాలు. నగరంలో ఉండే చెరవులకి, ఊర్లలో ఉండే చెరువులకి తేడా ఏమిటంటే నగరంలో ఉండే చెరువుల్లోకి వర్షపు నీరు మాత్రమే కాకుండా, సిటీకి సంబంధించిన చుట్టుపక్కల కాలనీలకు చెందిన సీవరేజి కూడా వచ్చి చేరుతుంది. కాబట్టి ఈ రెండింటిని కూడా మేనేజ్ చెయవలసిన బాధ్యత స్పెషల్ కమీషనర్‌గారికి ఉంటుంది.

Recently, Hon'ble Chief Minister proposed in the Cabinet and has sanctioned Rs.3,866 crores for setting up 31 sewage treatment plants in the city of Hyderabad, which will take Hyderabad to 100% sewage treatment. The 100% which come to Hyderabad every day is about 1,600 plus MLD (Million Litres per day) which will be treated in the next two years. Right now we treat about 772 MLD but with these sewage treatment plants we can go up to 100% in next two years.

గౌరవ సభ్యులు శ్రీ కృష్ణారావుగారు అడిగారు ఈ సీవరేజ్ ట్రీట్‌మెంట్ ప్లాంట్‌ను ఎక్కడ పెడతారు అని -

اچھی بات ہے 31 Sewage Treatment Plants قائم کئے جانے ہیں ان میں سے 25 تالابوں کے لئے ہوں گے تاکہ وہ تالاب بھی صاف رہیں نالے بھی صاف رہیں اور جو پانی نیچے موسیٰ ندی میں جائے گا وہ بھی صاف رہے۔ اس کے علاوہ---

Special Commissioner, Lakes is also responsible for ensuring that a Lake Protection Committee is formed and there should be no further encroachments. Whatever encroachments had happened in the past have to be dealt with them in a humane fashion like you have pointed out.

لوگ آئے اور بس گئے۔ اب کوئی غریب آدمی ایسا ہوگا جو کسی تالاب یا نالہ کے پاس اپنا گھر بسا کر رہتا ہے۔ ایسے لوگوں کو بھی انسانی ہمدردی کے طور پر دیکھا جائے جیسا کہ آپ نے کہا، میں بھی اس سے متفق ہوں۔ اس لئے ہم ایک کام کرتے ہیں اکبر صاحب، کیونکہ ابھی 25 منٹ تو اسی میں ہو چکے ہیں۔ اگر اسپیکر صاحب، آپ اور شہر کے ایم ایل ایز راضی ہوں گے تو پرسوں ہم یہیں پر اسمبلی میں ایک میٹنگ بلائیں گے۔

All city MLAs can join us and I request all the Hon'ble city MLAs within GHMC limits, including Hon'ble Minister. Sir, I will convene a meeting with all the city MLAs, if they had representation from city. My request to you is that if you want to participate and give some constructive suggestions definitely we will welcome you. They can also give me in writing.

(అంతరాయం)

దీనికి కూడా హడావుడి చేయవలసిన అవసరం ఏముంది? ఈరోజు మొత్తం పాత బస్తీ అభివృద్ధి గురించి చర్చ ఉంది. అన్ని విషయాలు అందులో మీరు మాట్లాడవచ్చు. సాకల్యంగా సమస్యలు చెప్పండి. if you are so interested in lakes development why don't you come in another form as an opposition party. We are happy to discuss. Any way we will be happy to invite them. If they want to come let them come Sir, there is no problem. అది మాత్రమే కాదు అధ్యక్షా, స్పెషల్ కమీషనర్, లేక్స్ ద్వారా మేము రిలీఫ్ అండ్ రిహాబిలిటేషన్ కూడా ప్లాన్ చేస్తున్నాము. దానితో పాటు ఇందాక నేను చెప్పినట్లు లేక్ బౌండరీస్‌గాని, ఎఫ్‌టిఎల్ వంటి వాటిని నిర్వించాలని చెప్పారు. తప్పకుండా చేస్తాము.

This is a multi-disciplinary thing. There has to be a coordinated effort of Irrigation, HMWS&SB, HMDA, Revenue Authorities and of course Urban Mission Bhagiratha. So we will do a joint effort with all these departments

అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు శ్రీ కృష్ణారావుగారు మాట్లాడుతూ నాలాల విస్తరణ చేయాలని అడిగారు. ఈ ప్రశ్న చెరువులకి సంబంధించినదే అయినప్పటికీ, నాలాలు,

చెరువులు ఒక దానితో ఒకటి ముడిపడి ఉంటాయి, వాటిని విడదీసి చూడలేము కాబట్టి వారు ఆక్రమణలు తొలగించమని కోరారు. నాలాలు విస్తరించమన్నారు. Nalas' width is already defined in Hyderabad Master Plan. A classic example of the good work that has been done in the city of Hyderabad is Murki Nala that has been done in the Old City. The storm water drain there, has been expanded very well. There are almost three thousand encroachments in Chandrayangutta and other constituencies abutting Chandrayangutta.

10.30 ఉ. I compliment the public representatives of the old city of Hyderabad, which is the Haqeeqi (real) Hyderabad as Akbar bhai calls it. I compliment him because of his efforts.

3,000افراد کی بازآبادکاری کرنی تھی، آپ نے اس کام میں مدد کی تو میں آپ کا بھی شکریہ ادا کرنا چاہتا ہوں اور ہمارے دیگر ساتھیوں سے بھی امید کرتا ہوں کہ وہ بھی آگے آئیں---

because politics should not come in the way of a good work like this. In fact what I believe strongly is that we can go for a "3 R Mantra". We can actually plan how to remove the encroachments, how to rehabilitate the family immediately and how to retain the Nala width also simultaneously. Unless these three things happen simultaneously ఒకదానితో ఒకటి వెంటవెంటనే ఈ కార్యక్రమం జరగకపోతే ఆక్రమణలను తొలగించినంతమాత్రాన ఏమీ కాదు. ఆ నాలా వెడల్పును రిటెయిన్ చేసుకోకపోతే వెంటనే ఆ తెల్లారే ఎన్‌క్రోచ్‌మెంట్ మళ్లీ వచ్చేస్తుంది. ఆ విధంగా కాకుండా, హైదరాబాదులోని జిహెచ్ఎమ్‌సి ఆధ్వర్యంలో, హౌసింగ్ మంత్రిగారి సారధ్యంలో తుది దశలో 90వేల పైచిలుకు ఇండ్లు ఉన్నాయి. అందులో 65వేల ఇండ్లు లబ్ధిదారులకు ఇవ్వడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాయి. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి, గౌరవ హౌసింగ్ మంత్రిగారిని మా డిపార్ట్‌మెంటు నుండి అడుగుతాము. 20వేల నుండి 25వేల డబుల్ బెడ్‌రూమ్ ఇండ్లు పక్కకు పెట్టి నాలాలు, చెరువులు ఆక్రమించుకుని ఉన్న వారిని వెంటనే అక్కడి నుండి తొలగించి వారిని వెంటనే డబుల్ బెడ్‌రూమ్ ఇండ్లలోకి బదిలీ చేసి పునరావాస కార్యక్రమం పూర్తి చేసినట్లైతే ఏరకమైన ఇబ్బందీ ఉండదు. ఆ ప్రయత్నంలో భాగంగా గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి, హౌసింగ్ మంత్రిగారి దృష్టికి ఈ విషయాన్ని తీసుకువెళ్లే ప్రయత్నం తప్పకుండా చేస్తాము.

గౌరవ సభ్యులు కృష్ణారావుగారు నష్టపరిహారం గురించి చెప్పారు. నష్టపరిహారం విషయంలో చట్టం ఏం చెప్తే ఆ విధంగా చేస్తాము. We will definitely take necessary steps.

ప్రకాష్ గౌడ్‌గారు ఉస్మాన్‌సాగర్, హిమాయత్‌సాగర్, నెకనాంపూర్ చెరువులను గురించి చెప్పారు. విమానాశ్రయం వద్ద ఉన్న కాముని చెరువు గురించి కూడా చెప్పారు. దీనిని ఇప్పటికే 76లక్షల రూపాయలతో ప్రారంభించి మెయిన్ బండ్ పనులు చేస్తున్నాము. అక్కడి బ్యూటిఫికేషన్ పనులు పూర్తి చేస్తాము. అక్కడ రైల్వే డిపార్ట్‌మెంటు వారితో భూసేకరణకు సంబంధించి చిన్న చిన్న చిక్కుముడులు ఉన్నాయి. పీరం చెరువు గురించి రాజేంద్రనగర్ ఎమ్మెల్యే ప్రకాష్‌గౌడ్‌గారు చెప్పారు. మెయిన్ బండ్ పనులు పూర్తి చేశాము. సీవరేజ్ నాలా ఏదైతే ఉన్నదో దాని డైవర్షన్ కూడా పూర్తి చేశాము. అక్కడ కొద్దిగా ల్యాండ్‌స్కేపింగ్ కార్యక్రమం చేపట్టాల్సి ఉంది. మొత్తం 83లక్షల రూపాయలతో ఈ కార్యక్రమాన్ని కూడా చేపడుతున్నాము. ఎస్టీపీలు ఎక్కడ పెడతారని కూకట్‌పల్లి ఎమ్మెల్యే గారు అడిగారు. ఎఫ్‌టిఎల్‌లో పెడతారా అని అడిగారు. ఎఫ్‌టిఎల్‌లో పెట్టడం కుదరదు. చట్టం ఒప్పుకోదు. ఎన్‌జీటి తీర్పులు, సుప్రీంకోర్టు గైడ్‌లైన్స్ ఉన్నాయి. కాబట్టి, ఎఫ్‌టిఎల్ బయటే పెడతాము. వాటికోసం అవసరమైతే స్థలం కూడా సేకరిస్తాము. ప్రైవేటు వ్యక్తులకు సంబంధించిన భూములకు, చెరువు లోపల ఉన్న భూములకు కూడా శిఖం పట్టాలు ఇచ్చారని వారు అన్నారు. వాస్తవమే, గతంలో శిఖం పట్టాలు ఇచ్చారు. దానికి సంబంధించి Transfarable Development Rights దాదాపు 400శాతం టిడిఆర్ ఇస్తున్నాము. కాబట్టి, దీనిని ఒక

ప్రయోజనంగా తీసుకుని ఇందులో నిర్మాణం చేయడానికి అనుమతులు లేవు. ఏది కట్టినా అది ఇల్లీగల్ అవుతుంది. కాబట్టి, ఆ విషయంలో భేషజానికి పోకుండా ముందుకు రావాలని మిత్రులను కోరుతున్నాను. సభ్యులు సుభాష్‌రెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ, ఎఫ్‌టిఎల్ ఫిక్షేషన్ చేయాలని చెప్పారు. ఎఫ్‌టిఎల్ ఫిక్షేషన్ చేయకుండానే నల్ల చెరువులో గత ప్రభుత్వాల సమయంలో పైపులు వేశారని చెప్పారు. అలాంటివి ఏమైనా ఉంటే, స్పెషల్ కమిషన్ ఆఫ్ లేక్స్ అపాయింట్ చేయడం ద్వారా ప్రతి ఒక్క చెరువుకు ఒక మాస్టర్ ప్లాన్ రూపొందించడం ద్వారా అలాంటి క్రమరాహిత్యాలు ఏమైనా ఉంటే వాటిని కూడా తొలగించే ప్రయత్నం చేస్తాము. నల్ల చెరువు, కాప్రా చెరువు, నాచారం చెరువులను గురించి కూడా వారు ప్రస్థావించారు. తప్పకుండా వాటిని కూడా పరిశీలిస్తాము. మీరు గుర్తించిన చెరువులు పాత బస్తీ ప్రాంతంలో ఎన్ని ఉన్నాయని గౌరవ సభ్యులు అక్బరుద్దీన్‌గారు అడిగారు. నూరారం చెరువు, గుర్రం చెరువు, డేరనికుంట, పల్లె చెరువు, మామిళ్లకుంట, సులేమాన్ చెరువు, మార్వాబికుంట, హకీంపేట్‌కుంట, మీరాలంచెరువు 40కోట్ల 25లక్షల రూపాయలతో

40 کروڑ 25 لاکھ روپئے کے ساتھ اس کو بھی ترقی دی جائے گی۔ باقی چیزیں جن کا آپ نے ذکر کیا---

I think it is a very involved discussion that you wanted to take up. Day after tomorrow I am proposing the date. I will even invite my friend, Mallu Bhatti Vikramarka garu. I am happy to take his opinions and his advices also Sir. This Government is committed for improvement of lakes in the city of Hyderabad and elsewhere also. So we can discuss everything at length day after tomorrow in the proposed meeting. Thank you.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఈరోజు గౌరవ వ్యవసాయ శాఖామంత్రి శ్రీ నిరంజన్‌రెడ్డిగారి జన్మదినం సందర్భంగా వారికి శాసనసభ తరపున జన్మదిన శుభాకాంక్షలు తెలియజేస్తున్నాను. Dalit Bandhu will be taken up as a short discussion tomorrow.

ప్రశ్న నెం . 807(15)

సర్వశ్రీ గండ్ర వెంకట రమణా రెడ్డి, పెద్ది సుదర్శన్ రెడ్డి, నన్నపనేని నరేందర్, ఎమ్మెల్యేలు:- గౌరవనీయులైన మద్య నిషేధ, ఆబ్కారీ, పర్యాటకం మరియు సాంస్కృతిక శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

(అ) ప్రపంచ వారసత్వ స్థలంగా రామప్ప దేవాలయాన్ని యునెస్కో గుర్తించిన విషయం వాస్తవమేనా, అయితే, ఆ వివరాలు ఏమిటి;

(ఆ) ఈ వారసత్వ నిర్మాణ పరిరక్షణ కోసం ఈ ప్రాంతంలో పర్యాటక రంగ అభివృద్ధి కోసం రూపొందిస్తున్న ప్రణాళికలు ఏవి, ఆ వివరాలు ఏమిటి?

మద్య నిషేధ, ఆబ్కారీ, పర్యాటకం మరియు సాంస్కృతిక శాఖ మంత్రి (శ్రీ వి. శ్రీనివాస్ గౌడ్) :- (అ) అవునండీ.

యునెస్కో (ఐక్యరాజ్య విద్యాపరమైన శాస్త్రీయ, సాంస్కృతిక సంస్థ) ద్వారా 25.07.2021 తేదీన తన 44వ సమావేశంలో ప్రపంచ వారసత్వ స్థలంగా రామప్ప (రుద్రేశ్వర) దేవాలయాన్ని ప్రకటించింది.

(ఆ) హైదరాబాదు (ఎఎస్ఐ) భారత పురావస్తు సర్వే సూపరింటెండింగ్ పురాతత్వ శాస్త్రజ్ఞుడు ద్వారా రామప్ప దేవాలయం ఒక పరిరక్షించబడిన కట్టడం, కావున, హైదరాబాదు సర్కిల్ (ఎఎస్ఐ) భారత పురావస్తు సర్వే ద్వారా కార్యాచరణను ప్రారంభించడమవుతుంది.

రామప్ప దేవాలయానికి సందర్శించే పర్యాటకుల నిమిత్తం, తెలంగాణ పర్యాటక శాఖ కాటేజ్‌లు (16), రెస్టారెంట్, ఫ్లోటింగ్ జెట్టి డెక్ మున్నగువాటిని అభివృద్ధి చేసింది.

యునెస్కో గుర్తింపు తర్వాత, తెలంగాణ పర్యాటక శాఖ మరింత పర్యాటక సందడిని ఆశిస్తున్నది. వివిధ కేంద్ర ప్రభుత్వ పథకాలను అన్వేషించడం ద్వారా అదనపు సదుపాయాలు, వాటర్ స్పోర్ట్స్, అడ్వంచర్ కార్యకలాపాలు, కన్వెన్షన్ కేంద్రం, థీమ్ పార్క్ మున్నగువంటి మరిన్ని పర్యాటక సౌకర్యాలను ఏర్పాటు చేయాలని తదనుగుణంగా ప్రణాళికలను రచిస్తున్నది.

అనేక మంది దేశీయ, విదేశీ పర్యాటకులను ఆకర్షించడానికి, రాబోయే పర్యాటక రోడ్ షోలలో పర్యాటక, ఎగ్జిబిషన్లు, ఇండియా, విదేశాలలో ఈవెంట్లలో రామప్పను ఒక ఆకర్షణీయమైన పర్యాటక గమ్యస్థానంగా ప్రదర్శించడానికి తెలంగాణ పర్యాటక శాఖ ప్రణాళికలను రచిస్తున్నది.

ములుగు, లక్నవరం, తాడ్వాయి, మేడారం, మల్లూరు, బోగత వాటర్ ఫాల్స్ వద్ద తెలంగాణ పర్యాటక శాఖ పర్యాటక సౌకర్యాలను కూడా అభివృద్ధి పరిచింది. పర్యటిస్తున్న పర్యాటకుల తక్షణ అవసరాలను తీర్చడానికి ఈ సౌకర్యాలు దోహదపడతాయి.

శ్రీ గండ్ర వెంకట రమణా రెడ్డి:– అధ్యక్షా, ఉమ్మడి వరంగల్ జిల్లాలో ఆనాడు కాకతీయులు ఏలిన కాకతీయ సామ్రాజ్యంలో అనేక కట్టడాలు ఉన్నాయి. అందులో రామప్ప దేవాలయం తెలంగాణ రాష్ట్రానికే ఒక గుర్తింపు పొందిన దేవస్థానంగా ఆనాడు కాకతీయులు నిర్మించారు. ఈరోజు రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్‌గారు, కేటీఆర్‌గారు, కేంద్రంలో ఉన్న మంత్రిగారు, రాష్ట్ర మంత్రిగారి ప్రత్యేక చొరవ వలన తెలుగు రాష్ట్రాల్లోనే మొట్టమొదటి ప్రాజెక్టు ప్రపంచ స్థాయి గుర్తింపు పొందింది. ముఖ్యంగా తెలంగాణ రాష్ట్రం వచ్చిన తరువాత తెలంగాణ ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ గారు తీసుకున్న చొరవ వలన ఇది సాధ్యమైందని నేను భావిస్తున్నాను.

కాకతీయులు వరంగల్‌ను కేంద్రంగా చేసుకుని అనేక కట్టడాలు, చెరువులు, దేవాలయాలు నిర్మించిన వాటిలో రామప్ప దేవాలయం ప్రత్యేక గుర్తింపు పొందింది. యునెస్కో గుర్తింపు పొందడం వలన కరోన మహమ్మారి ఉన్నప్పటికీ చాలా మంది పర్యాటకులు ఆయా ప్రాంతాలను సందర్శిస్తున్నారు. రాబోయే కాలంలో ఈ కరోన తీవ్రత తగ్గిన తరువాత పర్యాటకులు పెద్ద సంఖ్యలో వచ్చే అవకాశం ఉంటుంది. కాబట్టి, అక్కడ పర్యాటకులు ఉండడానికి కావాల్సిన వసతులను అంతర్జాతీయ స్థాయిలో ఏర్పాటు చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. రామప్ప దేవాలయం వద్ద పరిమిత సంఖ్యలో కాటేజీలు ఉన్నాయి. హైదరాబాదు నగరానికి అత్యంత సమీపంలో ఉన్న రామప్ప దేవాలయానికి రానున్న రోజుల్లో పర్యాటకులు పెరిగే అవకాశం ఉంది. హైదరాబాదు నగరంలో విమానాశ్రయం ఉంది, మంచి పర్యావరణం ఉంది. కాబట్టి, తెలంగాణ ప్రాంతంలోని హైదరాబాదుకు వచ్చే పర్యాటకులు రామప్ప దేవాలయం నుండి లక్నవరం, బొగత జలపాతాలను సందర్శిస్తారు. నా నియోజకవర్గం భూపాలపల్లిలో కాకతీయుల కాలంలో నిర్మించిన కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు మరియు పాండవుల గుట్ట వంటి పాత దేవాలయాలు ఉన్నాయి. కాబట్టి, టూరిస్ట్ సర్క్యూట్‌గా చేసే ఆలోచనలో, పరిశీనలో ప్రభుత్వం ఉందా? రామప్ప మధ్యలో ఉన్న చెరువులో కొంత భాగం ఎంత నీరు వచ్చినా నిండకుండా ఎత్తుగా ఉంటుంది. లక్నవరంలో ఉన్న మాదిరిగానే రామప్ప దేవాలయం వద్ద కూడా ఉంది. దానిని ఐదు నక్షత్రాల హోటల్ గాని, కాటేజ్ గాని నిర్మిస్తే బాగుంటుంది. భారతదేశానికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 75 సంవత్సరాలు అయింది. మన రాష్ట్రం నుండి ప్రధాన మంత్రి స్థాయిలో ఉన్నా కూడా సాధించలేనిది తెలంగాణ వచ్చిన ఏడు సంవత్సరాల్లోనే యునెస్కో గుర్తింపు పొందడం అనేది చాలా అరుదైన కార్యక్రమం.

10.40 ఉ. యునెస్కో కొన్ని షరతులను పెట్టింది. వాటిని అధిగమించడానికి ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్న చర్యలేమిటి? రాబోయే రోజుల్లో దీనికి ఎంత ఖర్చు పెట్టబోతున్నారు? పర్యాటకులను ఆకట్టుకోవడానికి చేయాల్సిన కార్యక్రమాలేమిటి అనే విషయాలను తెలియజేయాలని మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్:– గౌరవ సభ్యులకు మనస్ఫూర్తిగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఇది ప్రశ్నోత్తరాల సమయం కాబట్టి గౌరవసభ్యులు ప్రశ్నలు అడగండి, మంత్రులు చెప్పినట్లుగా సుదీర్ఘ ఉపన్యాసం మీరు చెబితే ఎలా? దయచేసి గౌరవసభ్యులు ప్రశ్నలు అడిగితే సమయం అందుబాటులోకి వస్తుంది.

శ్రీమతి డి.అనసూయ:– అధ్యక్షా, రామప్ప దేవాలయంను ప్రపంచ వారసత్వ సంపదగా యునెస్కో గుర్తించినందుకు, గుర్తింపు కోసం కృషిచేసిన ప్రతి ఒక్కరికి కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. అదే విధంగా 2010వ సంవత్సరంలో కాకతీయ హెరిటేజ్ కమిటీని ఏర్పాటు చేసి ప్రొఫెసర్ పాండురంగారావుగారు,

పాపారావుగారు ఇతర అధికారులు చాలా కృషి చేశారు. వారందరి కృషిఫలితంగా జూన్ 25వ తారీఖునాడు యునెస్కో గుర్తింపు ఇస్తూ కొన్ని షరతులను కూడా విధించింది. అందులో ముఖ్యంగా రామప్ప వారసత్వ అభివృద్ధి అథారిటీని ఏర్పాటు చేయాలని కోరడం జరిగింది. అదేవిధంగా రామప్ప గుడి ముందు ఉన్న రెండు కట్టడాలను కలిపి మొత్తం ఒక యూనిట్‌గా అభివృద్ధి చేయాలని యునెస్కోవారు కోరడం జరిగింది. రామప్పదేవాలయం ఆవరణలో ఉన్న కామేశ్వర ఆలయాన్ని పునర్‌నిర్మాణం చేయాలని సూచించడం జరిగింది. రామప్ప దేవాలయం శిల్పకళ మరియు ఇతర కాకతీయుల కాలంలో నిర్మించిన శిల్పకళను, ఆనాడు దేశంలో వివిధ శిల్పకళల మధ్య ఉన్న విశిష్టతను అధ్యయనం చేయాలని కోరడం జరిగింది. ఈ షరతులను డిసెంబర్ నాటికి పూర్తి చేస్తేనే పూర్తి స్థాయిలో వారసత్వ సంపదగా గుర్తింపు కొనసాగుతుంది. ఇంతవరకు అలాంటి కార్యక్రమాలు ఏమైనా చేపట్టారా? అథారిటీ ఏర్పాటు కానీ, నిర్మాణాలు, మంత్రిగారు చెప్పిన అధ్యయనాలు ఇంకా జరగలేదు. కాకతీయులు యొక్క శిల్పకళకు గొప్ప పేరు ఉంది కాబట్టి దానికి అనుబంధంగా అక్కడ ఒక ఆర్కిటెక్చర్ కళాశాలను నిర్మించే ఉద్దేశం ఏమైనా ప్రభుత్వానికి ఉన్నదా అని మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. రామప్ప చెరువు కట్టను, కెనాల్స్‌ను బలోపేతం చేసుకోవాల్సిన అవసరం ఉన్నది. అక్కడున్న చెరువులో దేవాదుల నీటిని నింపడం మూలంగా పెద్ద ఎత్తున రైతాంగం భూములు కోల్పోతున్నారు కాబట్టి వాటన్నింటిని దృష్టిలో పెట్టుకోవాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. యునెస్కోవారు విధించిన షరతులను డిసెంబర్ నాటికి పూర్తి చేయాల్సిన అవసరం ఉన్నది. అథారిటీని ఏర్పాటుచేయడం, కామేశ్వర ఆలయాన్ని పునర్‌నిర్మించడం, ఆనాటి శిల్పకళను అధ్యయనం చేయడం వంటి షరతులను యునెస్కో పెట్టినందున వీటి విషయంలో ప్రభుత్వం ఎటువంటి చర్యలు తీసుకుంటున్నదో తెలియజేయాలని మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి గొంగిడి సునీత:- అధ్యక్షా, మీరు ప్రశ్నకు సంబంధించి అడగమన్నారు కానీ, టూరిజం శాఖ మంత్రిగారు సభలో ఉన్నారు కాబట్టి కొలనుపాక దేవాలయానికి సంబంధించి రెండు కోట్ల రూపాయలు మంజూరైనందున త్వరితగతిన పనులు ప్రారంభించి పూర్తి చేయాలని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ వి. శ్రీనివాస్ గౌడ్:- అధ్యక్షా, సభ్యులు గండ్ర వెంకటరమణారెడ్డిగారు కొన్ని ప్రశ్నలు అడిగారు. వాస్తవంగా ఎంతో గొప్ప చరిత్ర కలిగిన ఈ ప్రాంతాన్ని వరల్డ్ హెరిటేజ్ మ్యాప్‌లో పెట్టడానికి గతంలో ఒక్కసారి నామమాత్రంగా ప్రయత్నం చేసినప్పటికీ సీరియస్‌గా తెలంగాణ రాష్ట్రంలోని ఏ కట్టడాన్ని కూడా వరల్డ్ హెరిటేజ్ మ్యాప్‌లో పెట్టడానికి ప్రయత్నం చేయలేదు. అందువల్ల చాలా నష్టపోయాము. ఆగ్రాలోని తాజ్‌మహల్‌చుట్టూ ఉన్న ప్రాంతాలలో అనేకరకాల ఉపాధి అవకాశాలతోపాటుగా ఆర్థికంగా ఆయాప్రాంతాలు బాగా అభివృద్ధి చెందాయి. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో వెయ్యి స్తంభాల గుడి, భద్రకాళి గుడి, చార్మినార్, గోల్కొండ కోట, సమక్క, సారలమ్మ మొదలగు చారిత్రాత్మక కట్టడాలు సుమారు 20కి పైగా ఉన్నాయి. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడి కేసీఆర్‌గారు ముఖ్యమంత్రి అయిన తర్వాత తెలంగాణ ప్రాంతంలోని కట్టడాలు కావచ్చు, వ్యక్తులను కావచ్చు అనేకరకాలుగా ప్రపంచస్థాయికి తీసుకువెళ్లేందుకు కృషి చేశారు. రాష్ట్రం ఏర్పడిన తర్వాత ఒక సంవత్సరం లోపే కాకతీయ హెరిటేజ్ ట్రస్ట్ ద్వారా పాపారావుగారితోపాటు కొంతమంది సహకరించడం మూలంగా రీసెంట్‌గా ప్రపంచ వారసత్వ కట్టడాలలో (వరల్డ్ హెరిటెజ్ మ్యాప్‌లో) రామప్పదేవాలయాన్ని గుర్తించడం జరిగింది. ఇంకా అనేక ప్రయత్నాలు చేయాలని ముఖ్యమంత్రిగారు ఆదేశించడం జరిగింది. ఆ దిశగా మా అధికారులు కూడా ప్రయత్నం చేస్తున్నారు.

ప్రపంచ స్థాయి పర్యాటకులు అక్కడకు రావడానికి అవకాశం ఉన్నందున ఆ పరిసర ప్రాంతాలలో గట్టమ్మ దేవాలయం దగ్గర దాదాపు ఏడున్నర కోట్ల రూపాయలతో వసతిగృహాలు, రెస్టారెంట్లను ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. త్వరలోనే వాటిని ప్రారంభిస్తాము. వేల సంవత్సరాల చరిత్ర కలిగిన మేడారంలో గతంలో వసతి గృహాలు, రెస్టారెంట్లు లేవు.

తెలంగాణ రాష్ట్రం వచ్చిన తర్వాతే ముఖ్యమంత్రిగారి ఆదేశాల మేరకు ప్రణాళికలు సిద్ధం చేసి అక్కడ దాదాపు వదమూడున్నర కోట్ల రూపాయలతో వాటిని ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతున్నది. లక్నవరంలో ఇరవై ఏడు కోట్ల రూపాయలతో ఐల్యాండ్ అభివృద్ధి, తాడ్వాయి, మల్లూరు, బొగతా జలపాతం వద్ద దాదాపు కొన్ని పనులు పూర్తి అయ్యాయి కొన్ని పనులు ఈ నెలలోనే పూర్తి చేసి ప్రారంభం చేసుకోవడానికి ప్రణాళికలు సిద్ధం చేస్తున్నాము. వీటితోపాటుగా భారతదేశంలోనే రెండవ ప్రఖ్యాతి గాంచిన ముత్యాలధార జలపాతం ఉన్నది. అది అక్కడ ఉందని ఆ జిల్లా వారికి తప్ప మిగతా చాలా మందికి తెలియదు. వాటన్నింటిని పర్యాటకులకు అందుబాటులోకి తీసుకురావాలనే ముఖ్యమంత్రిగారి ఆదేశాలమేరకు సంబంధిత పనులన్నీ పూర్తి చేయడం జరిగింది.

ప్రపంచ స్థాయి గుర్తింపు పొందిన వందల వేల సంవత్సరాల క్రితం కట్టిన వారసత్వ కట్టడాలను నమూనాలతో దాదాపు రూ.1300కోట్లతో యాదాద్రి దేవాలయాన్ని గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారి ఆలోచనతో అభివృద్ధి చేసుకోవడం జరుగుతున్నది. రామప్పదేవాలయానికి వెళ్లే దారిలో ఉన్న అనేక చారిత్రాత్మక కట్టడాలు, దేవాలయాలు, జలపాతాలు దాదాపు 80శాతం వరకు పూర్తి చేసుకుని ప్రారంభానికి దగ్గరలో ఉన్నాయి. మేడారం నుంచి మొదలుకొని మల్లూరు, తాడ్వాయి, బొగతా జలపాతం, లక్నవరం, గట్టమ్మ దేవాలయం వరకు ఒక సర్క్యూట్‌ను ఏర్పాటు చేసుకొనే ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. వీటితోపాటు వెంకటరమణా రెడ్డిగారు చెప్పినట్లు రామప్పచెరువు మధ్యలో ఒక ఐల్యాండ్ ఉన్నది. దానిని ఇటీవల ఆ ప్రాంత మంత్రులు దయాకర్ రావుగారు, సత్యవతి రాథోడ్‌గారు, గౌరవశాసనసభ్యురాలు అనసూయగారు అందరం కలిసి వెళ్లి సందర్శించడం జరిగింది. దానికి సంబంధించిన ప్రణాళికలు తయారు చేస్తున్నాము. అవన్నీ పూర్తి అయిన తర్వాత గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారికి సమర్పించి వారి ఆలోచన విధానాలకు అనుగుణంగా అంతర్జాతీయ ప్రమాణాలతో ఏ విధంగా చేయాలని ఆలోచిస్తాము.

కాళేశ్వరం దేవాలయానికి సంబంధించి ఈ బడ్జెట్‌లో అత్యధిక నిధులు కేటాయించడం జరిగింది. గౌరవ శాసనసభ్యురాలు అనసూయగారు కొన్ని ప్రశ్నలు అడిగారు. రామప్ప పరిసర ప్రాంతాలలో నాలుగు దేవాలయాలు ఉన్నాయి. ఆ దేవాలయాలలో అత్యధిక భాగం ఏఎస్ఐ పరిధిలో ఉంటుంది. అక్కడ ఉన్న ప్రొహిబిటెడ్ ఏరియాలో వాళ్లే ప్రణాళికలు సిద్ధం చేయాల్సిన అవసరం ఉన్నది. దానికి సంబంధించిన ప్రణాళికలు ప్రభుత్వ తరపున ఆర్కియాలజీ డిపార్ట్‌మెంట్ తయారుచేస్తున్నది. ఏఎస్ఐ పరిధిలో ఉన్న దేవాలయాలలో ఏమైనా పనులు మరమత్తులు చేయాలన్నా వాళ్లు పర్మిషన్ ఇవ్వరు, వారు కూడా రిపేర్ చేయరు. ఇన్ని సంవత్సరాలుగా తెలంగాణ ప్రాంతంలోని ఒక్క ప్రాంతానికి కూడా వరల్డ్ హెరిటెజ్ మ్యాప్‌లో గుర్తింపు పొందడానికి ప్రయత్నం చేయలేదు. తెలంగాణ వచ్చిన తర్వాత ముఖ్యమంత్రిగారి ఆదేశాల మేరకు అందుకు ప్రయత్నం చేసి గుర్తింపును తీసుకొచ్చిన తర్వాత క్రెడిట్ మాత్రం తెలంగాణ ప్రభుత్వానికి కంటే ఎక్కువ భారతదేశ ప్రభుత్వం తీసుకుంటుంది. తెలంగాణ ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాతే ఈ ప్రతిపాదనలు పంపడం జరిగింది. కేసీఆర్‌గారి నేతృత్వంలో ప్రపంచ స్థాయిలో పేరు రావడం జరిగింది. దేశానికి కూడా పేరు వస్తుందని చెప్పకపోగా, కనీసం నిధులు కూడా ఇవ్వలేదు. వాళ్ల సహకారం కూడా ఉన్నదనీ ప్రతీసారి మేము చెబుతున్నప్పటికీ అందుకు సంబంధించిన నిధులు కూడా ఇవ్వాల్సిన అవసరం ఉన్నది.

10.50 ఉ. తర్వాత బఫర్ జోన్‌లో కూడా దానికోసం ప్రణాళికలు చేస్తున్నాం. దారి పొడవునా ఫోర్ లైన్ రోడ్లు వేయడానికి ఆర్ అండ్ బి డిపార్ట్‌మెంట్‌ను పంపుతున్నాం. దారి పొడవున ఉన్న ప్రభుత్వ స్థలాలను గుర్తించవలసిందిగా జిల్లా కలెక్టర్లను ఆదేశించడం జరిగింది. వచ్చిన అంతర్జాతీయ పర్యాటకులు ఆ ప్రభుత్వ స్థలాల్లో ఉండే విధంగా తయారుచేయడం జరుగుతుంది. ఆ స్థలాలు గనుక ఉన్నట్లయితే, ఆ స్థలాల వివరాలు ముఖ్యమంత్రి గారికి సమర్పించి, వాటిని అభివృద్ధి చేయాలనే ఆలోచన చేస్తున్నాం.

అలాగే సభ్యురాలు శ్రీమతి గొంగిడి సునీత గారు అడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానం, ప్రపంచంలోనే ఏ దేశంలో లేనటువంటి గొప్ప చారిత్రాత్మకమైన కట్టడమైన యాదాద్రి దేవాలయాన్ని ఈరోజు ముఖ్యమంత్రి గారి నేతృత్వంలో అభివృద్ధి చేయడం జరుగుతోంది. దాని పరిసర ప్రాంతాలలోని ఒక చెరువు పక్కన ఉన్న దాదాపు వంద ఎకరాల స్థలాన్ని ముఖ్యమంత్రి గారు మా శాఖకు ఇవ్వడం జరిగింది. దానికి సంబంధించిన ప్రణాళికలు వారి పర్యవేక్షణలో తయారు చేస్తున్నారు. కొలనుపాక కోసం ఇప్పటికే రూ.2 కోట్ల నిధులు మంజూరు చేయడం జరిగింది. దానిని తొందరలోనే పూర్తి చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తామని మీ ద్వారా సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ గండ్ర వెంకట రమణారెడ్డి :– అధ్యక్షా, నేను మంత్రి గారిని చాలా స్పష్టంగా అడగడం జరిగింది. నా నియోజకవర్గంలో పాండవుల గుట్ట చాలా హిస్టారికల్ ప్లేస్. అలాంటి మాదిరిగానే మా ఘన్‌పూర్‌లో కోట గుడులు ఉన్నాయి. మా ప్రాంతాన్ని కూడా పర్యాటక ప్రాంతంగా అభివృద్ధి చేయడానికి అపారమైన అవకాశాలున్నాయి. ఆ సర్క్యూట్ ఏర్పాటులో భూపాల్‌పల్లిని కూడా నా నియోజకవర్గంలో ఉన్న చారిత్రాత్మక ప్రదేశాలకు కలపాలని మీద్వారా గౌరవ మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. జీవన్ రెడ్డి :– అధ్యక్షా, మా దగ్గర కూడా 'సిద్దుల గుట్ట'అని చాలా ప్రముఖ గుడి ఉంది. దానికోసం ఇప్పటికే ఆరున్నర కోట్ల నిధులు మంజూరయ్యాయి. ప్రైవేటు నిధులతో కూడా ఘాట్ రోడ్డును డెవలప్ చేశాం. దానిని కూడా టూరిజం క్రింద అభివృద్ధి చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వి. శ్రీనివాస్ గౌడ్ :– అధ్యక్షా, వారి నియోజక వర్గాలలో అనేక రకాల కట్టడాలున్నాయి. వాటికోసం ఒక సర్క్యూట్ తయారు చేస్తున్నాం. తెలంగాణ రాష్ట్రం వచ్చిన తరువాత అంతర్జాతీయ పర్యాటకులు దాదాపు రెట్టింపు స్థాయిలో వచ్చారని గణాంకాలు చెబుతున్నాయి. ఇటీవల భారతదేశంలో ఉన్నటువంటి ఒక సర్వేలో కూడా అంతర్జాతీయ పర్యాటకులు అత్యధికంగా తెలంగాణకు వస్తున్నారని చెప్పడం జరిగింది. కచ్చితంగా సర్క్యూట్ తయారు చేస్తాం. పాండవుల గుట్ట దగ్గర కూడా ఇప్పటికే కొన్ని నిధులు మంజూరు చేశాం. కచ్చితంగా ఆ పాండవుల గుట్ట దగ్గర కూడా పనులు పూర్తి చేసే విధంగా ప్రయత్నం చేస్తాం.

ఇదేగాకుండా గౌరవ సభ్యులు అడిగిన సిద్దుల గుట్ట దగ్గర కూడా, దానికి సంబంధించిన ప్రణాళికలు తయారు చేస్తున్నాం. తెలంగాణ ప్రాంతంలో అనేక రకాల చారిత్రాత్మకమైన కట్టడాలున్నాయి. గతంలో ఇక్కడున్నటువంటి గొప్ప వ్యక్తులను, వైతాళికులను విస్మరించడం జరిగింది. భారతదేశాన్ని పరిపాలించిన వ్యక్తి ఈ ప్రాంతంలో ఉన్నా కూడా, కనీసం ఆ ప్రాంతం వ్యక్తిని కూడా వారు గౌరవించ లేదు. ఈరోజు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు టూరిజం ఆధ్వర్యంలో పి.వి. నరసింహారావు గారు పుట్టిన ప్రాంతాన్ని కూడా అభివృద్ధి చేయడం జరుగుతున్నది. హైదరాబాద్‌లో ఒక కేబుల్ బ్రిడ్జిని కేటీఆర్ గారు నిర్మించిన తర్వాత ఎంతోమంది పర్యాటకులు వస్తున్నారు.

అలాగే హెచ్ఎండిఏ టూరిజం ఆధ్వర్యంలో కూడా హైదరాబాద్‌లోని పరిసర ప్రాంతాలైన హిమాయత్‌సాగర్, గండిపేటకు సంబంధించిన నీటిని త్రాగునీటి కోసం మనం వాడటం లేదు. ఆ ప్రాంతంలో కూడా ఒక మంచి టూరిజం స్పాట్‌గా తయారు చేయాలనే ప్రతిపాదనలు ఉన్నాయి. దానితోపాటు సిద్దుల గుట్టకు మా అధికారులను పంపించి, ప్రతి జిల్లాలో కూడా ఒక సర్క్యూట్‌గా ఏర్పాటు చేసుకుని హైదరాబాద్ కేంద్రంగా పది సర్క్యూట్‌లు పోయేటట్లు, అంతర్జాతీయ పర్యాటకులు తెలంగాణ రాష్ట్రానికి వచ్చినప్పుడు ఎయిర్‌పోర్టు నుంచే వాటి యొక్క ఫెసిలిటీస్ కలిగించాలనే ఆలోచన ఉంది. ముఖ్యమంత్రి గారు కూడా అక్కడ టూరిజానికి ఒక మంచి పాలసీని తయారు చేసినట్లయితే, పర్యాటకులను ఆకర్షించే విధంగా ఉంటుందని చెప్పడం జరిగింది. కొత్తగా ఏర్పడిన రాష్ట్రం కాబట్టి సంక్షేమ పథకాలు, తాగునీరు, సాగునీరు విషయంలో దృష్టి పెట్టినందువల్ల ఇవ్వాళ దేశానికే అన్నం పెట్టే స్థాయికి

ఎదిగామని చెప్పవచ్చు. భవిష్యత్తులో వచ్చే ఆదాయంతో కచ్చితంగా టూరిజంను అభివృద్ధి చేయాలనే ఆలోచన మన ప్రభుత్వానికి ఉంది. సభ్యులు అడిగిన వాటికి వచ్చే సంవత్సరం వరకు ఒక ప్రపోజల్ తయారు చేసి, వారికి సమాచారం అందిస్తాం. కొత్తగా ఏర్పడిన రామప్ప సర్క్యూట్‌లో కచ్చితంగా చారిత్రాత్మక ప్రదేశాలలో చేర్చి ఒక పర్యాటక ప్రాంతం లాగా వారికి అందుబాటులో ఉంచేటట్లు చేస్తాం.

శ్రీ కె. చంద్రశేఖర రావు :– అధ్యక్షా, మంత్రిగారు చాలా సఫిషియంట్‌గా చెప్పారు. ఈ సందర్భంలో గౌరవ సభ్యులందరికీ మనవి చేసేది ఏమిటంటే, తెలంగాణ చాలా ఉజ్వలమైనటువంటి చరిత్ర, సంస్కృతి, సాంప్రదాయాలు అనే ఒక గొప్ప కళలతో కూడుకున్న ప్రాంతం. దురదృష్టవశాత్తు మనం 58 సంవత్సరాలు సమైక్య ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో కొనసాగే తరుణంలో తమరికి కూడా తెలియనిది కాదు అధ్యక్షా. ఆ సందర్భంలో తమరు కూడా వెళ్లారు. ఇక్కడ వారు ఏ విషయాన్ని కూడా పట్టించుకోకుండా, ప్రమోట్ చేయకుండా నెగ్లెక్ట్ చేశారు. ఇక్కడ చాలా అద్భుతమైన జలపాతాలున్నాయి. వెంకట రమణారెడ్డి గారు చెప్పినట్లుగా ఖమ్మంలో జిల్లాలో కూడా పాండవుల గుట్ట ఉంది. చాలా విశేషమైన జలపాతాలున్నాయి. అవి కాకుండా మనకు వారసత్వంలో వచ్చిన అనేక పురాతన కోటలు ఉన్నాయి. ఈ మధ్యనే పాత రాజా గారి కొడుకులు ఈ మధ్యనే నన్ను కలిసి, రాజాపేట కోట ఇస్తామని చెప్పారు. దోమకుండ కోటను కూడా మేము అప్పగిస్తాం, తీసుకోమని వారు చెప్పారు. ఇలా అనేకమైన కోటలు, గడీలు, బురుజులు ఉజ్వలమైన చారిత్రక అవశేషాలు చాలా ఉన్నాయి. రెండవది ఏమిటంటే, ఈ మధ్యనే నేను ప్రధాన మంత్రి గారితో కూడా ఈ విషయం గురించి ప్రస్తావిస్తూ, కొద్దిగా గొడవ కూడా పెట్టుకున్నాను. వారు తెలంగాణ యెడల చాలా నిర్లక్ష్య వైఖరితో ఉన్నారు. పద్మశ్రీ అవార్డు కోసం పేర్లు పంపమంటారా, పంపొద్దా? పంపి, పంపి విసిగి పోతున్నామండి. మా దగ్గర కళాకారులు లేరా, లేకపోతే మంచి విశిష్టమైన వ్యక్తులు లేరా? పద్మశ్రీ అవార్డుకు అర్హులైనటువంటి వారు ఇక్కడ లేరా? ఎందుకు నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నారని ప్రైమ్ మినిస్టర్ గారిని, హోమ్ మినిస్టర్ గారిని ఇద్దరిని అడిగాను. లేదు, లేదు మీరు అలా చిన్నబుచ్చుకోవద్దండి, తప్పకుండా పరిశీలన చేస్తామని చెప్పారు.

రామప్ప దేవాలయమే కాదు చాలా అద్భుతమైన కట్టడాలు, మనకు పరంపరలో వచ్చినవి ఎన్నో ఉన్నాయని మనందరికి తెలుసు. అమ్మవారిని పూజించే శాక్తేయులు ఎవరైతే ఉంటారో, వారు అష్టాదశ పీఠాలలో ఉపాసన చేస్తేనే వారి ఉపాసన సంపూర్ణమవుతుంది. అమ్మవారి దయవల్ల మన దగ్గర ఆలంపూర్‌లో జోగులాంబ ఆలయం అష్టాదశ శక్తి పీఠాలలో ఒకటి ఉన్నది. సమైక్య రాష్ట్రంలో కనీసం దాన్ని కూడా ప్రచారం చేయలేదు. మొట్టమొదలు తెలంగాణ ఉద్యమం మొదలైనప్పుడు మిత్రులు నిరంజన్ రెడ్డి గారు నన్ను తీసుకొని అక్కడికి వెళ్లారు. అక్కడ దర్శనం చేసుకున్నాం. నేను చేపట్టిన ఉద్యమంలో 'జోగులాంబ టు గద్వాల్' మొట్టమొదటి పాదయాత్రగా చెప్పవచ్చు. ఆ విధంగా కృష్ణా, గోదావరి పుష్కరాల మీద కూడా నేను ఉద్యమం చేశాను. ఆ విషయం తమరికి కూడా తెలుసు. సమైక్య రాష్ట్రంలో చాలా తీవ్రమైన నిర్లక్ష్యానికి మనం గురైనాం. గౌరవ సభ్యులందరికీ నేను ఒక్కటే హామీ ఇస్తున్నాను. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో అద్భుతమైన ప్రకృతి సౌందర్యాలు ఉన్నాయి.

11.00 ఉ. నేను పర్యాటక శాఖతో మాట్లాడం జరిగింది. నా దగ్గర పనిచేసే భూపాల్ రెడ్డి గారు దానిని పరిశీలిస్తున్నారు. విద్యుత్తు, వ్యవసాయ, త్రాగునీరు, సాగునీళ్ల విషయంలో ఇబ్బందుల్లో ఉన్నాము కాబట్టి ఎక్కువగా పర్యాటక రంగం పై దృష్టి సారించలేదు. నేను గౌరవ సభ్యులందరికీ తమ ద్వారా హామి ఇస్తున్నాను. ఉజ్వలమైనటువంటి చరిత్రకు, సాక్షి భూతంగా సన్నివేశంగా, నేను ఈరోజు పేపర్లో చదివాను. మగధ సామ్రాజ్యం ఎంత విశిష్టంగా, వైభవంగా ఉండేనో, మన శాలివాహనులది కూడా అలాగే ఉండేది. కోటిలింగాల వద్ద కూడా అలాగే ఉండేదని చెప్పి నూతన చరిత్ర పరిశోధకులు పరిశోధించి ఆ శాసనాలను వెలికి తీస్తున్నారు. ఇవన్నీ కూడా ప్రపంచానికి తెలియాల్సిన అవసరం ఉంది. వీటన్నింటి దృష్ట్యా అన్నీ జిల్లాల గౌరవ శాసన సభ్యులతో

సమగ్రమైన కమిటీ ఏర్పాటు చేసి, మంత్రిగారి ఆధ్వర్యంలో అవసరమనుకుంటే పర్యటనలు కూడా చేసి కోటలు, చారిత్రాత్మకమైన ప్రదేశాలు, దర్శనీయమైన స్థలాలు, విశిష్టమైన ప్రముఖ దేవాలయాలు వాటి యొక్క ప్రాచుర్యం ప్రపంచానికి తెలిసే విధంగా ప్రభుత్వం అన్ని రకాల చర్యలు తీసుకుంటుంది. కాబట్టి, గౌరవ శాసన సభ్యులు తమ తమ ప్రాంతాలలో నిర్లక్ష్యానికి గురైనటువంటి చారిత్రాత్మకమైన ప్రదేశాలు మరియు ఇతరత ప్రదేశాల గురించి రిప్రజెంటేషన్ రూపంలో గౌరవ మంత్రిగారికి సమర్పించండి. అన్నింటిని కంపైల్ చేసుకుని, కమిటీ వేసి తెలంగాణ రాష్ట్రం ఒక దరికి వచ్చింది కాబట్టి, కచ్చితంగా పర్యాటక విషయంలో దృష్టి సారించాల్సిన అవసరం ఉంది. అదే విధంగా మొన్న కేంద్ర మంత్రిగారితో కూడా గలాట పడడం జరిగింది. ఎందుకో గానీ కేంద్ర ప్రభుత్వానికి మన రాష్ట్రం మీద దృష్టి రావడం లేదు. ఎయిర్‌స్ట్రిప్ కావాలి, దానిని మా నిధులతో మేమే నిర్మించుకుంటామని కేంద్రప్రభుత్వాన్ని అడిగితే ఆరున్నర సంవత్సరాలు గడిచిపోతున్నా ఇంకా టెక్నికల్ ఎక్జామినేషన్ అని కాలయాపన చేసున్నారు. మొన్న మంత్రిగారు మన రాష్ట్రానికి వస్తే ఇంటికి పిలిచి భోజనం కూడా పెట్టి దానిని గురించి చెప్పాము. వరంగల్‌లో టెక్స్‌టైల్ పార్కు వస్తుంది. మామునూరులో ఎయిర్‌స్ట్రిప్ వస్తే ముంబాయి, కేరళ మరియు ఇతర రాష్ట్రాల నుంచి వరంగల్‌కు రావడానికి అవకాశం ఉంది. హైదరాబాదు నుంచి వరంగల్ వెళ్లడానికి ఎయిర్‌లైన్ అవసరం లేదు. టెక్నికల్ ఎక్జామినేషన్ అని కాలయాపన చేయవద్దని కోరాము. వీటన్నింటిని దృష్టిలో పెట్టుకుని ఒక కమిటీ ఏర్పాటు చేసుకుని అవసరమైతే కేంద్ర ప్రభుత్వంతో ఒకసారి గట్టిగా మాట్లాడి ఇవన్నీ చేయించుకుందాము. ఇంత గొప్ప చారిత్రాత్మకమైన ప్రదేశం, చాలా గొప్ప అద్భుతమైన వారసత్వ సంపద ఉంది. విశేషమైన జలపాతాలు ఉన్నాయి. అద్భుతమైన అటవీ సంపద ఉంది. మాజీ ప్రధాన కార్యదర్శి, జోషి గారు కూడా చెప్పారు. కాళేశ్వరానికి మూడు టీఎంసీలు తీసుకువచ్చే కెనాల్ అద్భుతమైన అడవి గుండా 14 కి.మీ వస్తోంది. దీనికి సంబంధించిన పనులను కన్సల్‌టెన్సీకి ఇచ్చి చేపించారు. అవన్నీ కూడా భవిష్యత్తులో అభివృద్ధి చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. వీటన్నింటిపై దృష్టి కేంద్రీకరించి ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుంటుంది. గౌరవ సభ్యులు ఏ పక్షానికి చెందినవారైనా సరే వారి వారి నియోజకవర్గంలో కావచ్చు, వారి జిల్లా ప్రాంతాల్లో వారి దృష్టిలో ఉన్న అంశాలను, గొప్ప ప్రాచుర్యం ఉన్న ప్రదేశాలను, హిస్టారికల్ ప్రాధాన్యత లేదా గొప్ప దర్శనీయ, గొప్ప ప్రకృతి సౌందర్యానికి సబంధించిన విషయాలను గౌరవ మంత్రిగారికి రిప్రజెంటేషన్ రూపంలో అందజేసినట్లైతే వాటన్నింటిని కంపైల్ చేసుకుని, గౌరవ సభ్యులతో పర్యటన ఏర్పాటు చేసి దానిపై ప్రభుత్వం తప్పకుండా చర్యలు తీసుకుంటుందని నేను హామి ఇస్తున్నాను.

ప్రశ్న నెం.794(17)

సర్వశ్రీ బీరం హర్షవర్ధన్ రెడ్డి, కాలె యాదయ్య, శ్రీమతి అజ్మీరా రేఖ ఎం.ఎల్.ఏ.లు:– గౌరవనీయులైన రోడ్లు, భవనాల శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజెస్తారా:

(ఎ) తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పాటైన తరువాత రాష్ట్రంలో మంజూరు చేసిన వంతెనల సంఖ్య ఎంత?

(బి) ఇప్పటి వరకు పూర్తయిన వంతెనల సంఖ్య ఎంత;

(సి) మిగిలిన వంతెనల పనులను ఎప్పటిలోగా పూర్తి చేయడమవుతుంది;

(డి) ఇందు నిమిత్తం ఖర్చు చేస్తున్న నిధుల పరిమాణం ఎంత;

(ఇ) ఆ వివరాలేమిటి?

గౌరవనీయులైన రోడ్లు మరియు భవనాల శాఖ మంత్రి (శ్రీ వేముల ప్రశాంత్ రెడ్డి):– (ఎ) తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత, 629 వంతెనలను మంజూరు చేయడమయింది.

(బి) ఇప్పటి వరకు 372 వంతెనలు పూర్తయ్యాయి.

(సి) 257 వంతెనలు పురోగతిలో వున్నాయి. ఇవి 2022, జూన్ నాటికి పూర్తవుతాయి.

(డి) వంతెనల కోసం రూ.3050.00 కోట్లను ఖర్చు చేయడవుతున్నది.

(ఇ) వంతెనల కోసం ఖర్చు చేస్తున్న మొత్తం వివరాలను అనుబంధం–I రూపంలో సభా సమక్షంలో ఉంచడమయింది.

అనుబంధం-I

వ.నం	పథకం పేరు	తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత మంజూరు చేసిన వంతెనల సంఖ్య	పూర్తయిన వంతెనల సంఖ్య	పురోగతిలో వున్న పనుల సంఖ్య	ఖర్చు చేస్తున్న మొత్తం రూ.కోట్లలో
1	రాష్ట్ర రోడ్లు	384	263	121	2312
2	నాబార్డు	50	47	3	173
3	ఆర్‌డిపిఫ్	43	19	24	100
4	ఎల్‌డబ్ల్యుఇ	33	7	26	144
5	ప్రణాళికేతరం	119	36	83	321
	మొత్తం	629	372	257	3050

శ్రీ బీరం హర్షవర్ధన్ రెడ్డి:– అధ్యక్ష, ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో నిర్లక్ష్యానికి గురైన రోడ్లు బ్రిడ్జిలకు సంబంధించి తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రత్యేకమైన దృష్టిసారించి మండల మరియు జిల్లా కేంద్రాలకు టూ లైన్ రోడ్లు, బ్రిడ్జీల నిర్మాణం చేపట్టడం చాలా అభినందనీయం. 257 వంతెనలు పురోగతిలో ఉన్నాయని చెప్పారు. అవి ఎందుకు ఆలస్యం అయ్యాయి, వాటిని ఎప్పటిలోగా పూర్తి చేస్తారు తెలియజేయాలని, అదే విధంగా అంతర్రాష్ట్ర బ్రిడ్జీల విషయం గురించి ప్రభుత్వం ఏమైన ఆలోచన చేస్తుందా, ఒకవేళ అలా ఆలోచన చేస్తే ఇతర రాష్ట్రల నుంచి ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు జరిపి వ్యయం తగ్గించి బ్రిడ్జీల నిర్మాణం గురించి దృష్టి సారిస్తే తెలియజేయాలని తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను. మా నియోజక వర్గం కొల్లాపూర్ చిరకాలవాంఛ అయిన సోమశీల, సిద్ధేశ్వరం వంతెన నిర్మాణం దిశగా ప్రత్యేక చొరవ తీసుకున్నందుకు గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారికి, గౌరవ మంత్రిగారికి ప్రత్యేకమైన ధన్యవాదాలు. సుమారు నలభై, యాభై సంవత్సరాల నుంచి పెండింగ్‌లో ఉన్న సమస్యను సరిష్కరించడానికి కృషి చేసి అంతరాష్ట్ర బ్రిడ్జి నిర్మాణంతోపాటు హైవే మంజూరు చేయించినందుకు వారికి ప్రత్యేక ధన్యవాదాలు. ఎప్పటిలోగా వంతెన నిర్మాణం చేపట్టి పూర్తి చేస్తారు. వెంటనే పూర్తి చేసే విధంగా కేంద్ర, రాష్ట్రప్రభుత్వాలు చర్యలు తీసుకోవాలని తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను. అదే విధంగా మా నియోజకవర్గంలో కృష్ణా నదిపై ఉన్న జటప్రోలు దగ్గర పెద్ద వంతెన ఉన్నది. అది నాగర్‌కర్నూల్, వనపర్తి జిల్లాల వారి రాకపోకలకు చాలా కీలకమైన వంతెన. జెటప్రోలులో ఎన్నో చారిత్రాత్మకమైన ఆలయాలు, పర్యాటక ప్రాంతం అది. అక్కడున్న వంతెన చాలా బలహీనంగా ఉంది. ఆ వంతెనను రిపేరు చేస్తారా, కొత్త వంతెన నిర్మాణం చేపట్టాలని తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

కృష్ణానదిపై జోగులాంబ నిర్మాణం చేపట్టాలని గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. గొందిమళ్ల దగ్గర వంతెన నిర్మాణం చేపట్టినట్లైతే కొల్లాపూర్, అచ్చంపేట, నాగర్‌కర్నూల్, నల్గొండ ప్రాంతాల నుంచి ఆలంపూర్, జోగులాంబ ఆలయాలకు పోవడానికి, కర్నూల్ పోవడానికి చాలా దగ్గర అవుతుంది కాబట్టి, దీనిపై కూడా ప్రభుత్వం దృష్టి పెట్టాలని తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. అదే విధంగా బ్రిడ్జి కం చెక్‌డ్యామ్ నిర్మాణం చేపట్టినట్లైతే అన్ని రకాలుగా ఉపయోగపడుతుందని కాబట్టి దానిని కూడా పరిశీలించవలసిందిగా తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

11.10 ఉ. **శ్రీ కాలె యాదయ్య:–** ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తర్వాత భావి తరాలకు తెలిసేలా గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు తీసుకున్న నిర్ణయం వల్ల అన్ని ప్రాంతాలకు సమ న్యాయం జరుగుతోంది. మూసీ, ఈసీ ఈ రెండు నదులపై బ్రిడ్జెస్ లేకపోవడంతో గతంలో మా ప్రాంత ప్రజలు అనేక ఇబ్బందులు పడిన సందర్భాలున్నాయి. ఈసీ, మూసీ నదులకు ఎక్కువ క్యాచ్‌మెంటు ఏరియా ఉండి నీళ్లు లభ్యంగా ఉన్నా గతంలో పవర్ లేకపోవడం వల్ల నీళ్లను వాడుకోలేకపోవడం జరిగింది. ముఖ్యమంత్రి గారి

దయ వల్ల మూసీ నది మీద నాలుగు బ్రిడ్జీలు మంజూరు కావడం జరిగింది. అయితే ఇంకా కొన్ని బ్రిడ్జీల అవసరం ఉంది. ముఖ్యంగా తంగెడోరు-మోకిలా మధ్య ఒకటి, నాగిరెడ్డిగూడ-కువ్వగూడ మధ్య బ్రిడ్జ్ కావాలి. నాగిరెడ్డిగూడ నుంచి కువ్వగూడ పోవాలంటే ఒకటిన్నర కిలోమీటరు దూరం ఉంటుంది. అదే శంషాబాద్ నుంచి తిరిగి పోవాలంటే 25 కిలోమీటరు అవుతుంది. దానికి రూ.5 కోట్లు మంజూరు అయ్యాయి, కానీ ఆ బ్రిడ్జ్ పనులు జరగడం లేదు. తొందరగా ఆ పనులు మొదలుపెట్టి పూర్తి చేయాలని కోరుతున్నాను. మూసీ నది మీద బ్రిడ్జీలు లేకపోవడంతో రెండు, మూడు గ్రామాల ప్రజలు ఇబ్బంది పడుతున్నారు. మొన్న కురిసిన వానలకు వాగులు పొంగి దాటలేక మనుషులు చనిపోవడం జరిగింది. దీనికంతటికీ కారణం బ్రిడ్జీలు లేకపోవడమే. పిల్లిమడుగు-చించల్‌పేట మధ్య ఒకటి, గన్నారం-కొత్తగడి మధ్యన బ్రిడ్జీల నిర్మాణం చేపట్టాలని మీద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి అజ్మీరా రేఖ:- అధ్యక్షా, తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తర్వాత, ప్రత్యేకంగా నా నియోజకవర్గానికి చాలా వరకు బ్రిడ్జీలు శాంక్షన్ అయ్యాయి. అయితే మొన్న కురిసిన వానలకు చాలా బ్రిడ్జీలు తెగిపోవడం జరిగింది. వాయిపేట మండలంలో ఇంద్రవెల్లి నుంచి సిరికొండ వెళ్లే దస్నాపూర్ గ్రామ పంచాయతీలో బ్రిడ్జ్ తెగిపోయి ఒక మహిళ పడిపోవడం జరిగింది. రెండెన వాగు కూడా ఈ మూడు రోజుల్లో కురిపిన వర్షాలకు తెగిపోయింది. అటూ ఇటూ రాకపోకలు ఆగిపోయి దాదాపు 18 గ్రామాల ప్రజలు ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. నా నియోజకవర్గంలో ఈరోజు వరకు ఎన్ని బ్రిడ్జీలు పూర్తి అయ్యాయి, ఇంకా కొన్ని బ్రిడ్జీలు శాంక్షన్ కాలేదు, వీటన్నింటి వివరాలు చెప్పాలని మీద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ చిన్నం దుర్గయ్య:- అధ్యక్షా, మా నియోజకవర్గంలో 2017లో ఒక బ్రిడ్జ్‌ను శాంక్షన్ చేయడం జరిగింది. ఒక్క వేమనపల్లి మండలానికి మాత్రమే పోయే దారి అది. రూ.8 కోట్లు ఖర్చు పెట్టి ఆ బ్రిడ్జ్ నిర్మాణం చేశారు. అటూ, ఇటూ అప్రోచ్ రోడ్లు వేయలేదు. అంచనాలు తయారు చేసే సమయంలోనే బ్రిడ్జ్ మరియు అప్రోచ్ రోడ్లు, రెండూ కలిపి అంచనాలు తయారు చేసినప్పుడే అది సంపూర్ణం అవుతుంది. అటూ, ఇటూ అప్రోచ్ లేక వేమనపల్లి మండలంలోని 70 గ్రామాల ప్రజలు ప్రయాణ మరియు రవాణ సౌకర్యం లేక చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. కాబట్టి ఎప్పటిలోగా ఆ పనులు పూర్తి చేస్తారో చెప్పాలని మీద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వేముల ప్రశాంత్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు బీరం హర్షవర్ధన్ రెడ్డి, కాలె యాదయ్య, అజ్మీరా రేఖా నాయక్, దుర్గం చిన్నయ్య గార్లు మాట్లాడుతూ, వారి వారి నియోజకవర్గాలకు సంబంధించిన బ్రిడ్జ్‌ల విషయం అడుగుతూ, తెలంగాణ రాష్ట్రప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాత గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ కెసిఆర్ గారి నాయకత్వంలో అనేక బ్రిడ్జెస్ వారందరి నియోజకవర్గాలలో వచ్చాయని చెప్పడం జరిగింది. వారికి ధన్యవాదాలు.

మనందరికీ తెలుసు, కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చేసి ఒక వంద కిలోమీటర్ల రోడ్డు వేసినా ఆ రోడ్డు మధ్యలో ఒక చిన్న వాగు ఉన్నా, వంక ఉన్నా, ఒక చిన్న స్ట్రీమ్ ఉన్నా దాని మీద సరైన బ్రిడ్జ్ లేకపోతే ఆ వంద కోట్లు నిరుపయోగంగా మారిపోతాయి. నదులపై, వాగులపై, వంకలపై బ్రిడ్జెస్ కట్టడం వల్ల దూరం తగ్గి ప్రజలకు చాలా మేలు కలుగుతుంది. ఇంతకు ముందు గౌరవ సభ్యులు కాలె యాదయ్య గారు అన్నారు, ఒకవేళ వారు చెప్పిన ప్రాంతంలో బ్రిడ్జ్ కట్టకపోతే ఒకటిన్నర కిలోమీటరుకు బదులు ప్రజలు 25 కిలోమీటర్లు తిరిగి పోవలసి ఉంటుందన్నారు. అలాగే నదులపై బ్రిడ్జెస్ లేక రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ప్రజలు పడుతున్న ఇబ్బందులను గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు గమనంలోకి తీసుకొని, తెలంగాణ రాష్ట్రం వచ్చిన తర్వాత రాష్ట్రంలో అనేక కొత్త బ్రిడ్జెస్ నిర్మాణం చేపట్టాలని నిర్ణయం తీసుకున్నారు. ఈ ఆరు సంవత్సరాల కాలంలో రూ. 3050 కోట్లు మంజూరు చేసి రాష్ట్రంలో దాదాపు 629 కొత్త బ్రిడ్జీల నిర్మాణ పనులు మొదలుపెట్టాం. దాంట్లో స్టేట్ రోడ్స్ డిపార్టుమెంటు తరపున 384 కొత్త బ్రిడ్జెస్, నాబార్డు నుంచి 50 కొత్త బ్రిడ్జెస్, ఆర్‌డిఎఫ్ నుంచి 43 కొత్త బ్రిడ్జెస్, ఎల్ఎఫ్‌బి లో 33 కొత్త బ్రిడ్జెస్, ఆర్ అండ్ బి నాన్ ప్లాన్ నుంచి 119 కొత్త బ్రిడ్జెస్.. మొత్తం 629 కొత్త బ్రిడ్జెస్

నిర్మాణానికి రూ.3050 కోట్లు శాంక్షన్ చేశాం. Out of 629 new bridges, 372 పూర్తి అయ్యాయి. ఈ ఆరు నెలల కాలంలో వాటికి రూ.1539 కోట్లు ఖర్చు చేయడం జరిగింది. ఇంకొక 257 బ్రిడ్జీల నిర్మాణ పనులు నడుస్తున్నాయి. ఇందులో చాలా వరకు గత సంవత్సరం టేకప్ చేసినవే ఉన్నాయి. 257 బ్రిడ్జీల నిర్మాణ పనులు ఎప్పటిలోగా పూర్తి చేస్తారని హర్షవర్ధన్ రెడ్డి గారు అడిగారు. జూన్, 2022 వరకు ఈ కొత్త బ్రిడ్జెస్ నిర్మాణ పనులు పూర్తి అవుతాయని తెలియజేస్తున్నాను. వారి నియోజకవర్గంలో కృష్ణా నదిపై సోమశిల దగ్గర ఉన్న బ్రిడ్జ్ నిర్మాణం ఏమైందని కూడా అడిగారు. అధ్యక్షా, ఇక్కడ చెప్పక తప్పదు. గౌరవ సభ్యులు బీరం హర్షవర్ధన్‌రెడ్డి గారు శాసనసభ్యులుగా ఎన్నికైన తొలినాళ్ల నుంచి ఈ బ్రిడ్జ్‌పై అనేకసార్లు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి రెప్రజెంటేషన్స్ ఇవ్వడం జరిగింది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు కూడా నేషనల్ హైవేస్ అథారిటీకి, సంబంధిత కేంద్ర మంత్రివర్యులు నితిన్ గడ్కరీ గారికి ఈ బ్రిడ్జ్‌కి సంబంధించి పలుమార్లు రెప్రజెంటేషన్స్ ఇచ్చారు. నన్ను కూడా పంపించారు. నేను కూడా స్వయంగా వెళ్లి కేంద్ర మంత్రివర్యులు నితిన్ గడ్కరీ గారిని కలిసి అనేకసార్లు రిక్వెస్ట్ చేయడం జరిగింది. మా రిక్వెస్టును మన్నించి కేంద్ర మంత్రివర్యులు మరియు నేషనల్ హైవేస్ అథారిటీ కలిసి మన తెలంగాణ రాష్ట్రంలోని కల్వకుర్తి, నాగర్‌కర్నూల్, కొల్లాపూర్ నుంచి కృష్ణానదిపై సోమశిల బ్రిడ్జ్ ద్వారా ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలోని నంద్యాల వరకు మొత్తం 170 కిలోమీటర్ల పొడవు కల నేషనల్ హైవే నెంబర్ 167 ని నోటిఫై చేశారు. వారికి మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తరపున ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. మంత్రివర్యులు శ్రీనివాస్‌గౌడ్ గారు కూడా దీని గురించి నాతోబాటు చాలాసార్లు ఢిల్లీకి వచ్చి కేంద్ర మంత్రివర్యులకు రెప్రజెంట్ చేయడం జరిగింది. దీన్ని టూ లైన్ రోడ్ విత్ షోల్డర్స్ .. అంటే పది మీటర్లు వెడల్పు గల రెండు లైన్ల రోడ్డుగా డెవలప్ చేయాలని, తెలంగాణ ప్రాంతంలోని 85 కిలోమీటర్ల రోడ్డుకి రూ.600 కోట్లు, అలాగే సోమశిల బ్రిడ్జ్‌కి రూ.600 కోట్లు తెలంగాణ ఇయర్ ప్లాన్‌లో వారు అలాట్ చేయడం జరిగింది. దీనికి సంబంధించిన సర్వే జరుగుతోంది. టిపిఎఫ్ ప్రైవేటు లిమిటెడ్ అనే ఒక కన్సల్టెంట్ అపాయింట్ అయ్యారు. వాళ్లు సర్వే చేస్తున్నారు, అలైన్‌మెంటు కూడా చేస్తున్నారు. ఒక నెలలో అలైన్‌మెంటు పూర్తి చేస్తామని చెప్పారు. ఇదంతా స్టేట్ ఆర్ అండ్ బి డిపార్టుమెంటు ఎగ్జిక్యూట్ చేస్తుంటుంది. అలైన్‌మెంటు ఫైనల్ అయిన తర్వాత డీటెయిల్డ్ ప్రాజెక్టు పూర్తి చేయవలసి ఉంటుంది. డిపిఆర్ తయారు చేయడానికి నాలుగైదు నెలల సమయం పడుతుంది. దాని తర్వాత భూసేకరణ, టెండర్ ప్రాసెస్‌కి మూడు నాలుగు నెలలు పడుతుంది. ఏదేమైనా సరే తొమ్మిది నెలల లోపు ఈపనులు మొదలుపెట్టి ఉమ్మడి మహబూబ్‌నగర్ జిల్లాలోని కొల్లాపూర్ ప్రాంత ప్రజల చిరకాల వాంఛ అయిన ఈ సోమశిల బ్రిడ్జ్ నిర్మాణం తొమ్మిది నెలలో మొదలుపెడతామని తమరి ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను.

అలాగే కృష్ణా నదిపై వంతెన దెబ్బతిన్నదని వారు చెప్పారు. వెంటనే దాన్ని చెక్ చేయించి బాగు చేయిస్తాం. జోగులాంబ వంతెన కూడా కావాలని అన్నారు. ఆ విషయాన్ని ప్రభుత్వం పరిశీలనలో పెడుతుంది. బ్రిడ్జ్ కమ్ చెక్‌డ్యాముల గురించి కూడా హర్షవర్ధన్‌రెడ్డి గారు అడిగారు. ఇదొక ఇన్నోవేటివ్ ఐడియా. రాష్ట్రంలో ఇప్పటి వరకు ఎప్పుడూ జరగలేదు. సపరేటుగా చెక్‌డ్యాములు కట్టి ఖర్చు ఎక్కువ చేసుకోవడానికి బదులు ఎక్కడైతే వాగులు వంకల మీద బ్రిడ్జీలు వస్తాయో అక్కడ బ్రిడ్జీలతోబాటు చెక్‌డ్యాములను కూడా నిర్మిస్తే అక్కడ నీరు నిలిచి చుట్టుప్రక్కల భూగర్భ జలాలు పెరిగే విధంగా ఒక ఇన్నోవేటివ్ ఐడియాను తీసుకున్నారు. 1084 బ్రిడ్జ్ కమ్ చెక్‌డ్యాములను రాష్ట్రంలో తీసుకున్నారు, అందులో ఇప్పటి వరకు 130 పూర్తి అయ్యాయని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

గౌరవ సభ్యులు శ్రీ కాలె యాదయ్య గారు మాట్లాడుతూ, తమ ప్రాంతంలోని మూసీ, ఈసీ నదులపై ప్రభుత్వం ఇప్పటికే నాలుగు బ్రిడ్జీలను మంజూరు చేసిందని చెప్పారు, అయితే ఇంకా కావాలని అడిగారు. తప్పకుండా ఎక్కడెక్కడైతే అవసరముందో అక్కడక్కడ సర్వే చేయించి ఆ పనులను కూడా పరిశీలిస్తాం. వారికేమీ ఇబ్బంది లేకుండా చేస్తామని తమరి ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

11.20 ఉ. సభ్యురాలు రేఖా నాయక్ గారు కూడా వారి నియోజకవర్గంలో ఇంకా కొత్త బ్రిడ్జీలు కావాలని అడిగారు. తప్పకుండా వారితో ఒక సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేసుకొని ఎక్కడెక్కడ బ్రిడ్జీలు అవసరమనేది సర్వే చేయించి దానికి సంబంధించిన పూర్తి వివరాలను తెప్పించుకుంటాము. అలాగే సభ్యులు దుర్గం చిన్నయ్య గారు మాట్లాడుతూ వేములపల్లి మండలంలో ఉన్న బ్రిడ్జీకి అప్రోచ్ రోడ్డు లేదని చెప్పారు. వారు బాధ వ్యక్తం చేయడమనేది వాస్తవమే. ఎందుకంటే బ్రిడ్జీకి అప్రోచ్ రోడ్డు లేకపోతే లాభం ఉండదు. కాబట్టి వెంటనే మా డిపార్టుమెంటు ద్వారా అప్రోచ్ రోడ్డుకు సంబంధించి అంచనాలు తెప్పించుకొని తొందరలోనే ఆ పనులు పూర్తి చేస్తామని తమరి ద్వారా దుర్గం చిన్నయ్య గారికి మనవిచేస్తున్నాను.

ప్రశ్న నెం. 791(18)

శ్రీ అంజయ్య ఎల్గమోని, ఎమ్మెల్యే:- గౌరవనీయులైన కార్మిక, ఉపాధి, ఫ్యాక్టరీలు మరియు నైపుణ్యాభివృద్ధి శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

(అ) జె.పి దర్గా నిధులతో నిర్వహిస్తున్న ఐ.టి.ఐను మహబూబ్‌నగర్ నుండి షాద్‌నగర్‌కు మార్చే ప్రతిపాదన ఏదైనా ఉందా;

(ఆ) అయితే, ఈ విషయంలో తీసుకుంటున్న చర్యలేమిటి?

కార్మిక, ఉపాధి, ఫ్యాక్టరీలు మరియు నైపుణ్యాభివృద్ధి శాఖ మంత్రి (శ్రీ సి.హెచ్.మల్లారెడ్డి) సమాధానం:- (అ) లేదండీ

(ఆ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ వై. అంజయ్య:- అధ్యక్షా, నేను అడిగింది జె.పి దర్గా నిధులతో నడుస్తున్న ఐ.టి.ఐ కళాశాల మొదట మహబూబ్‌నగర్ జిల్లా పరిధిలోకి వచ్చేది. ఇప్పుడు అది రంగారెడ్డి జిల్లా పరిధిలోకి వస్తున్నది. కాబట్టి ఆ ఐ.టి.ఐ కళాశాలను షాద్‌నగర్‌కు మార్చే ప్రతిపాదన ఏమైనా ఉన్నదా అంటే మంత్రిగారి సమాధానంలో లేదు, ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదని చెప్పారు. ఎందువల్ల ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదనేది మంత్రిగారు చెప్పలేదు. ఎందుకంటే మా ప్రాంతంలోని జె.పి దర్గా చుట్టుపక్కల నివశించే గిరిజనులు, దుకాణదారుల వల్ల నిధులు సమకూరుతుంటే వారి పిల్లలు చదువుకోవడానికి ఈ ఐ.టి.ఐ కళాశాల ఉపయోగపడాలి. మా ప్రాంతంలో చాలా పరిశ్రమలు ఉన్నందున ఐ.టి.ఐ కళాశాలను మహబూబ్‌నగర్ పరిధి నుంచి షాద్‌నగర్ పరిధిలోకి మార్చమంటే మంత్రిగారికి దాంట్లో ఉన్న ఇబ్బందేమిటనేది చెప్పడం లేదు. నేను పబ్లిక్ రెప్రజెంటేటివ్‌గా మా ప్రాంత వాసులు అడుగుతున్నారు కాబట్టి నేను ప్రత్యేకంగా ఈ ప్రశ్నను సభలో లేవనెత్తడం జరిగింది. గతంలో కూడా గౌరవ మంత్రిగారికి సదరు విషయమై లేఖ కూడా ఇచ్చినప్పటికీ దాని గురించి ఎలాంటి చర్యలు తీసుకుంటున్నారనేది చెప్పలేదు, చెబితే బాగుండేది.

శ్రీ సి.హెచ్.మల్లారెడ్డి:- అధ్యక్షా, సభ్యులు అంజయ్య గారు జె.పి.దర్గా నిధులతో నిర్వహిస్తున్న ఐ.టి.ఐ కళాశాలను షాద్‌నగర్‌కు మార్చే ప్రతిపాదన ఉన్నదా అని అడిగారు. అది గతంలో మహబూబ్‌నగర్ జిల్లా పరిధిలోకి వచ్చేది. ఇప్పుడు రంగారెడ్డి జిల్లా పరిధిలోకి వస్తుంది. ఈ ఐ.టి.ఐ కళాశాల అనేది ఉన్న దగ్గరే ఉన్నది. ఒక ఐ.టి.ఐ కళాశాలను షిఫ్ట్ చేయాలంటే దానికి కొన్ని మార్గదర్శకాలు ఉంటాయి. ఒకవేళ జె.పి దర్గా మేనేజ్‌మెంటు వారు ఆ మార్గదర్శకాల ప్రకారం ప్రభుత్వానికి దరఖాస్తు చేసుకుంటే తప్పకుండా దానిని పరిశీలించి చర్యలు తీసుకుంటాము.

L.A.Q. No. 820 (16)

Sri Akbaruddin Owaisi, Sri Mumtaz Ahmed Khan, Sri Mohd Moazam Khan, Sri Jaffar Hussain, Sri Syed Ahmed Pasha Quadri, Sri Ahmed Bin Abdullah Balala, Sri Kausar Mohiuddin, M.L.A's:- Will the Chief Minister be pleased to State:

(a) Whether it is fact that mosquitoes and files menace is widespread in Hyderabad City and there is an alarming increase in cases of malaria, dengue and other viral fever for the past few weeks;

(b) Whether it is also a fact that scores of people have been tested positive with the mosquito-borne virus and the number of patients with high fever is increasing in the

Government hospitals; if so, the details thereof and;

(c) The steps being taken to control this problem and also to establish the virology lab in the State?

HEALTH MEDICAL AND FAMILY WELFARE (SRI T. HARISH RAO) (DEPUTIZING SRI KALVAKUNTLA CHANDRASHEKAR RAO, HON'BLE CHIEF MINISTER):- (a) No Sir.

(b) No Sir.

(c) Doesn't arise.

However, the Government is taking regular precautionary measures to control the spread of Vector Borne Diseases. Forty three laboratories are located in the State to test for Dengue, Chikungunia & other viral fevers.

11.30
ఉ.

جناب ٹی۔ ہریش راؤ(JANAB T.HARISH RAO): شکریہ صاحب! اکبر بھائی صاحب نے جو بتایا۔۔۔

to an extent you are right. I cannot deny. But, when we compare with 2018 and 2019, the spread is less. That is what the Government wants to say. As you said, comparatively,

پچھلے سال سے تو زیادہ ہے۔ پچھلے سال کووڈ کی وجہ سے لاک ڈاؤن تھا اور لوگ گھروں میں رہنے سے ڈینگو اور ملیریا کے بہت کم کیسس سامنے آئے۔

But comparatively, when we see in the year 2018, we have 6362 cases and in the year 2019, we have 13,361 cases were reported.

اس سال کے بارے میں آپ بتا رہے تھے کہ 3,144 کیسس ہیں۔ ہمارے پاس آج کی تاریخ تک جو figure ہے، وہ 4,694 ہے۔ اس سے زیادہ بھی کیسس ہو سکتے ہیں۔ میں آپ کی بات سے متفق ہوں۔ لیکن ہم یہ بتانا چاہتے ہیں کہ بیماریاں اتنی widespread تو نہیں ہیں۔ پھر بھی حکومت کی جانب سے۔۔۔

The Government is monitoring the issue very seriously and departmental coordination is also required and very shortly we will have a coordination meeting with GHMC officers.

ڈینگو پر قابو پانے کے لئے جی ایچ ایم سی اور ہیلتھ ڈپارٹمنٹ کی جانب سے جو کچھ بھی اقدامات کرنے ہیں، ہم ایک مشترکہ پروگرام منعقد کر کے اس پر پورے طریقہ سے غور کریں گے۔ آپ یہ بھی بتا رہے تھے کہ خانگی دواخانوں کی جانب سے زیادہ وصولی کی جا رہی ہے۔

Definitely, we will review this matter and we will try to take all measures to control the private hospitals who are charging more for treating dengue disease.

ڈی ٹو ویرینٹ کے بارے میں آپ بتا رہے تھے کہ وہ یو پی میں آ رہا ہے، وہ اپنے پاس بھی کیا لمبے بخار میں لوگ مبتلا ہو رہے ہیں یا نہیں، اس تعلق سے آپ پوچھ رہے تھے۔ اس کے بارے میں بھی ہم ضرور غور کریں گے اور اس پر بھی review کر کے جو کچھ بھی کرنا ہے ہم کریں گے۔ ٹیکہ اندازی کے بارے میں بستی دواخانوں اور پی ایچ سی اسٹاف وہاں پر جا رہے ہیں لیکن پھر بھی ہم پی ایچ سیز کو مضبوط کریں گے لیکن چند اضلاع میں کیسس بہت ہی کم ہیں۔

If required, we will depute the Health Department Officers from other districts and we will take all required measures to control this.

ڈینگو کے بارے میں آروگیہ شری میں بھی cover ہوا ہے۔ خانگی دواخانوں میں ضرور ہم ان لوگوں کو بتا کر ڈینگو کے علاج کو آروگیہ شری کے تحت کرنے کے لئے۔۔۔

We will also review the private hospitals. It is there. They are doing. If any hospital is not doing, we will definitely instruct and monitor and we will tell them to do it under Aarogyasri.

SRI AKBARUDDIN OWAISI:- Hon'ble Speaker Sir, once again I would like to correct that 3144 dengue cases have been reported. It was till September 10th 2021. I do not have the latest figures. The Hon'ble Minister Saheb is kind enough to give me the latest figures, which has crossed 4000. So, this itself speaks that dengue is spreading and also about D2 cases, it has not been verified and said that it is D2. But in Fever Hospital we had two cases, one case was there last week, but they said that it was not confirmed that it was D2 case. Secondly, through you I would like to request the Hon'ble Minister Sir that kindly take some

time out to visit once the Niloufer Hospital and Fever Hospital. Many cases are coming to the Fever Hospital and Niloufer Hospital is full. There is also requirement of few staff and the Cabinet itself has said that there are 10,000 vacancies in the Health Department.

لیکن ڈینگو سے لڑنے کے لئے تھوڑے سے تقررات کرنا ضروری ہے۔ اگر آپ نیلوفر ہاسپٹل چلیں گے تو میں بھی آپ کے ساتھ آؤں گا۔ ہم نیلوفر ہاسپٹل کو بھی جائیں گے اور جا کر دیکھیں گے۔

Sir, there are some suggestions, which I would like to give is that we require medical infrastructure, especially the paediatric health care and paediatric ventilators. There is a shortage of paediatric ventilators and Respiratory Support System such as CPAP machines, ICU and high dependency bed and more testing kits for dengue and malaria are required. I hope the Hon'ble Minister Saheb would make a note and take some time out i.e. just half-an hour at Niloufer Hospital and half-an-hour at Fever Hospital. It will be very good. I thank and also say that it is there in Aarogyasri. But, I would like to bring to the kind notice of Hon'ble Minister Saheb is that many private hospitals are not admitting the Aarogyasri patients. The reason is that there are crores of rupees which are due. Now, the Aarogyasri and the Government of India's Health Care programme i.e. Ayushmanbharath is also linked. So, I would request that we need to have a wide publicity and we need to give clear cut instructions to the private hospitals not to refuse.

میں آخر میں آپ کے ذریعہ منسٹر صاحب سے مطالبہ کروں گا کہ---

Kindly release the pending amount under Aarogya Sree to private hospitals.

اگر آپ اس کو جاری نہیں کریں گے تو وہ لوگ مریضوں کو داخل نہیں کریں گے۔ شکریہ صاحب۔

శ్రీ డి. నాగేందర్ :- అధ్యక్షా, నేను మాట్లాడుతున్న అంశం డెంగ్యూకి సంబంధించినది కాకపోయినా, ఈ అంశం వైద్య శాఖకు సంబంధించినది. I want to take this opportunity since the Secretary and Department people will be available in the box. అధ్యక్షా, నేను వైద్య శాఖ మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు ఖైరతాబాద్ నియోజకవర్గం పరిధిలో 50 పడకల ఆసుపత్రిని నిర్మించడం జరిగింది. అప్పుడు ఇన్యూరెన్స్ వారితో రెక్వెస్ట్ చేయగా తాత్కాలికంగా ఆ 50 పడకల ఆసుపత్రిని ఇవ్వడం జరిగింది. ప్రస్తుతం ఈ ఆసుపత్రి చాలా రోజుల నుండి నిర్వీర్యంగా ఉంది. దయచేసి గౌరవ మంత్రివర్యులు చొరవ తీసుకొని వెంబడే దానిని పునఃప్రారంభించేందుకు చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే, ఖైరతాబాద్ ప్రాంతంలోని సుమారు 20 బస్తీ వాసులు అంటే దాదాపు లక్షా యాభై వేల మంది అంటే, ఫస్ట్ లాన్సర్ నుండి, ఎంఎస్ మక్తా నుండి, బిఎస్ మక్తా నుండి, రాజ్‌భవన్ నుండి ఇలా చాలా ప్రాంతాల నుండి పేద ప్రజలు అధికంగా వస్తుంటారు.

جناب ٹی۔ ہریش راؤ(JANAB T.HARISH RAO): اکبر بھائی نے دواخانوں کا دورہ کرنے کے بارے میں کہا۔

Now, all the officers are here. I will instruct them to immediately go to Niloufer and Fever Hospital and review the Hospitals and take all the required measures.

فوراً آج یا کل ہمارے ڈائرکٹر آف ہیلتھ اور میڈیکل ایجوکیشن بھی جائیں گے۔ ہم بھی یہ اسمبلی سیشن ہونے کے بعد یا درمیان میں کچھ وقت نکال کر جائیں گے۔

But I will ask the senior officers to visit and take all the measures.

آپ خالی جائیدادوں کے بارے میں بتا رہے تھے۔ کچھ جائیدادوں کا notification ہو گیا اور جتنی بھی خالی جائیدادیں ہیں وہ actual vacancies نہیں ہیں۔

There are some contract/outsourcing people working. The Hon'ble Chief Minister has given instructions to all the Collectors and

Superintendents of Hospitals not to keep any single post vacant.

جب تک regular recruitment نہیں ہوجاتا تب تک temporarily فوراً وہاں پر بھرتی کرنے کیلئے ہم کلکٹرس کو تمام اختیارات دے چکے ہیں۔ وہاں پر لوگ کام کررہے ہیں۔ اگر اور بھی کچھ خالی جائیدادیں ہوں تو۔۔۔

I will instruct the Collector and Health Department officers, if at all any vacancies are there to fill them temporarily until the permanent recruitment is taken up.

آرگیہ شری کے تعلق سے بہت سارے بلنرز زیرالتواء ہونے کے بارے میں آپ نے کہا۔

In fact, today only I have reviewed the subject matter. So far Rs.4,138 crore has been paid under Arogya Sree since the formation of the State. As on today, bills to the tune of Rs.160 crore are only pending with CEO, Arogya Sree.

اس کو بھی ہم review کریں گے، جتنا جلدی ہوسکے ضرور کریں گے۔ Paediatric health care کے بارے میں بھی آپ بتا رہے تھے۔ سی ایم صاحب نے دو تین مرتبہ اس کو review کیا کیونکہ لوگ بولتے آرہے ہیں کہ مستقبل میں بچوں کو کورونا آسکتا ہے۔ اس پر review کرکے سی ایم صاحب نے 133 کروڑ روپے کی منظوری کا ایک خاص جی او چھوٹے بچوں کے لئے آئی سی یو وارڈس قائم کرنے اور وینٹی لیٹرس وغیرہ خریدنے کے لئے جاری کیا۔

Government has already sanctioned Rs.133 crores, the tender process is going on and very shortly we are going to procure this equipment.

ڈی ٹوور پینٹ کے بارے میں بھی آپ پوچھ رہے تھے۔ اس کے بارے میں ابھی تک کوئی کیس سامنے نہیں آیا۔ محکمہ پوری طرح سے آگاہ ہے۔

The Department is fully alert and they are monitoring very closely. If at all any case is reported, immediate steps and measures will be taken. గౌరవ సభ్యులు శ్రీ దానం నాగేందర్ గారు ఖైరతాబాద్ ప్రాంతంలోని 50 పడకల ఆసుపత్రి గురించి ప్రస్తావిస్తూ వెంటనే దానిని ప్రారంభించాలని కోరారు. వీలైనంత త్వరలో ఆ 50 పడకల ఆసుపత్రి పూర్తిస్థాయిలో నడిచేందుకు అవసరమైన చర్యలు తీసుకుంటాం.

ZERO HOUR

MR. SPEAKER:- Question Hour is over. Now, Zero Hour. గౌరవ సభ్యులు ఒకే అంశం ప్రస్తావించాలని, నాలుగైదు అంశాలు ప్రస్తావించకూడదని మరొక్కసారి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. అలాగే మనకు లఘు చర్చ కూడా ఉంది, రెండు బిల్స్ కూడా ఉన్నాయి. కాబట్టి దయచేసి సమయాభావ పరిస్థితులను దృష్టిలో పెట్టుకొని సహకరించవలసిందిగా విజ్ఞప్తి. ఇప్పుడు గౌరవ సభ్యులు శ్రీ జైపాల్ యాదవ్ గారు.

శ్రీ జి. జైపాల్ యాదవ్:- అధ్యక్షా, నేను ప్రస్తావించబోతున్న అంశం ట్రైబల్ వెల్ఫేర్‌కు సంబంధించినది. మా కల్వకుర్తి నియోజకవర్గంలో 7 మండలాలు, 2 మున్సిపల్ పట్టణాలు, 250 ఎస్టీ లంబాడి తండాలున్నాయి. అయితే ఇందులో 65 ఎస్టీ తండాలు కొత్తగా గ్రామ పంచాయతీలుగా ఏర్పడ్డాయి. గతంలో నేను ప్రభుత్వానికి విజ్ఞాపన పత్రాన్ని సమర్పించడం జరిగింది. Integrated Tribal Development క్రింద మా కల్వకుర్తి ప్రాంతాన్ని చేపట్టి ఈ 250 తాండాలకు కూడా కనీస మౌలిక సదుపాయాలు కల్పించాలని ప్రభుత్వానికి విన్నవించడం జరిగింది. అధ్యక్షా, ప్రతి మండలంలో 50 నుండి 60 తాండాల వరకు ఉన్నాయి. వాటిలో ఇప్పటికీ రావడానికి, పోవడానికి రహదారులు సరిగ్గా లేవు. అనేక వాగులు, వంపులు, గుట్టలు, కొండల మధ్య సుదూర ప్రాంతాల్లో ఉన్నాయి ఈ తాండాలు. గ్రామాలకు, పట్టణాలకు సుదూర ప్రాంతాల్లో జీవనం కొనసాగిస్తున్నారు.

11.40 ఉ. ఎక్కువ సంఖ్యలో కూలీ చేసుకునే వారు, చిన్నకారు రైతులు చాలీచాలని ఆర్థిక పరిస్థితుల్లో ఉన్నారు. అక్కడ వారికి కనీస సౌకర్యాలైన రోడ్లు, డ్రైనేజీలు, పాఠశాల భవనాలు, గ్రామ పంచాయతీ భవనాలు, కరెంటు కూడా లేదు అధ్యక్షా. తెలంగాణ రాష్ట్రంలో మా కల్వకుర్తి నియోజకవర్గంలో అధిక జనాభాతో కూడిన 250 గిరిజన, లంబాడీ తాండాలు ఉన్నాయి. ముఖ్యమంత్రిగారు మంచి మనసుతో కల్వకుర్తి

నియోజక వర్గాన్ని ఇంటిగ్రేటెడ్ ట్రైబల్ డెవలప్‌మెంట్ క్రింద ఒక పైలెట్ ప్రాజెక్టుగా తీసుకుని అక్కడ ఉన్న వారికి కనీస అవసరాలు తీర్చాలని, వారికి ప్రత్యేక బడ్జెట్‌ని కేటాయించి ప్రజలకు ఇబ్బంది లేకుండా చేయాలని తమరి ద్వారా నేను కోరుతున్నాను.

శ్రీ వి. శ్రీనివాస్ గౌడ్:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు జైపాల్‌యాదవ్‌గారు అడిగిన ప్రశ్నని నోట్ చేసుకున్నాను. సంబంధిత శాఖామంత్రి గారికి తగు చర్యల నిమిత్తం పంపిస్తాము.

శ్రీ వి.ఎం. అబ్రహం:- ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా. ఆలంపూర్ నియోజకవర్గంలో ఏడు మండలాలు ఉన్నాయి. వాటిలో ఇటిక్యాల దాదాపు 30 గ్రామాలతో ఉన్న చాలా పెద్ద మండలం. ముఖ్యమంత్రిగారు చాలా జిల్లాలను, మండలాలను ఇచ్చారు. అదే ప్రకారం మాకు కూడా ఎర్రబెల్లిని మండలంగా ప్రకటించాలని అక్కడ ఉన్నటువంటి సర్పంచులు, ప్రజా ప్రతినిధులు ఒక తీర్మానం చేసి పంపించారు. కొత్త మండలం ఏర్పడినట్లయితే పరిపాలన సౌలభ్యం ఉంటుందని దాని ద్వారా ప్రజలకు మేలు కలుగుతుందని మీ ద్వారా పంచాయతీ రాజ్ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వి. శ్రీనివాస్ గౌడ్:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు అబ్రహంగారు అడిగిన ప్రశ్నని నోట్ చేసుకున్నాను. సంబంధిత శాఖామంత్రి పంచాయతీ రాజ్ శాఖ మంత్రి గారికి తగు చర్యల నిమిత్తం పంపిస్తాము.

శ్రీ రేగా కాంతారావు:- అధ్యక్షా, గిరిజన ప్రాంతంలో కొన్ని మునిసిపాలిటీలని ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. సుమారు 17,18 సంవత్సరాలనుండి ఆ మునిసిపాలిటీలకు ఎన్నికలు నిర్వహించకుండా ఉండడం వల్ల అక్కడ అభివృద్ధికి ఆటంకం కలుగుతుంది. అక్కడ అభివృద్ధి చెందే పరిస్థితి కనిపించడం లేదు. ఒక ప్రక్క పట్టణ ప్రగతి, దానితోపాటూ పల్లె ప్రగతి అభివృద్ధిలో దూసుకుపోతున్నటువంటి సందర్భంలో గిరిజన ప్రాంతం నిర్లక్ష్యానికి గురౌవుతుందని నేను భావిస్తున్నాను. నేను ప్రధానంగా కోరేది ఏమిటంటే నా నియోజకవర్గంలో మణుగూరు మునిసిపాలిటీకి సంబంధించి సుమారు 35 వేల జనాభా ఉంటుంది. ఇక్కడ ఎన్నికలు నిర్వహించే పరిస్థితి లేదు. ఇప్పటికే 18 సంవత్సరాలు అయింది. అలాగే నా నియోజకవర్గంలో ఒక 25 వేల జనాభా ఉన్న సారపాక అనే ఊరును మునిసిపాలిటీగా ప్రకటించడం జరిగింది. సారపాకతోపాటూ భద్రాద్రి కొత్తగూడెం జిల్లాలో పాల్వంచ, మణుగూరు, సారపాక, భద్రాచలం, ఆసిఫాబాదు, మందమర్రిలను మునిసిపాలిటీలుగా ప్రకటించడం జరిగింది. మునిసిపాలిటీగా ప్రకటించారు గానీ ఎన్నికలను నిర్వహించడం లేదు. ఈ ప్రాంతాలు అభివృద్ధి చెందాలంటే ఎన్నికలు నిర్వహించాలి కాబట్టి, ఎన్నికలు నిర్వహించే ఆలోచన ప్రభుత్వంలో ఏమైనా ఉందా అని ప్రత్యేకించి పురపాలక శాఖ మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. దానితోపాటూ మణుగూరు మునిసిపాలిటీలో మిషన్ భగీరథ ద్వారా గ్రామగ్రామానికీ నీళ్ళు ఇస్తున్నాము. బ్రహ్మాండంగా అందరూ నీళ్ళు తాగుతున్నారు. గోదావరి తలాపున ఉన్నటువంటి మణుగూరు పట్టణానికి ప్రపంచ బ్యాంకు నిధులతోని బ్రహ్మాండంగా ప్రాజెక్టుని పూర్తి చేసుకోగలిగాము. కానీ నీటిని సరఫరా చేయడానికి నల్లాలు లేకపోవడం వల్ల, ఇతర చిన్న చిన్న ఇబ్బందుల వల్ల నీరు సరఫరా చేయలేకపోతున్నాము. దానిలో ఏమన్నా నిధులు కేటాయించి ఆ పనులను పూర్తి చేసే ఆలోచన ఏమైనా ఉందా అని అడుగుతున్నాను. దానితోపాటు పారిశుద్ధ్య కార్మికులు చాలా తక్కువగా ఉండటం వల్ల మురికివాడల్లో చెత్త పేరుకుపోయి ఉంది. మునిసిపాలిటీ అని పేరుకే ప్రకటించారు కానీ అభివృద్ధిలేదు. పారిశుద్య లోపం జరుగుతుందని ప్రజలందరూ అడుగుతున్నారు. పారిశుధ్య కార్మికులను కేటాయించే అవకాశం ఏమైనా ఉందా? యుద్ధ ప్రాదిపతికన అభివృద్ధి చేయడానికి నిధులను కేటాయించే అవకాశం ఏమైనా ఉందా? ఎందుకంటే ఎన్నికలు ఉన్న దగ్గరనే నిధులను కేటాయిస్తున్నారు కాబట్టి ఇటువంటి మునిసిపాలిటీలకు నిధులు కేటాయించి అభివృద్ధి చేసే అవకాశం ఏమైనా ఉందా? వీటన్నిటికీ పురపాలక శాఖ మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వి. శ్రీనివాస్ గౌడ్:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు రేగా కాంతారావుగారు అడిగిన ప్రశ్నని నోట్ చేసుకున్నాను. ప్రతి

మునిసిపాలిటీకి, ప్రతి గ్రామ పంచాయతీకి ప్రతి నెలా నిధులు వస్తున్నాయి. దానిని గమనించాలని కోరుతూ, పంచాయతీ రాజ్ శాఖ మంత్రి గారికి తగు చర్యల నిమిత్తం పంపిస్తామని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ బి. కృష్ణమోహన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, మా నియోజకవర్గం నేషనల్ హైవే పక్కనే ఉండటం వల్ల తరచుగా రోడ్డు ప్రమాదాలు సంభవిస్తూ ఉంటాయి. ఎప్పుడు యాక్సిడెంట్లు అయినా హైద్రాబాదులో ఉన్న నిమ్స్ ఆసుపత్రికి పంపిస్తే అక్కడ కనీస వసతులు లేవు అని మా పేషంట్లను వెనక్కి పంపడం జరుగుతుంది. అదేవిధంగా వెంటిలేటర్లు లేవు, రిపేర్లలో ఉన్నాయి అని అంటున్నారు. మేము హైవే పక్కనే ఉంటాము కాబట్టి మాకు ఈ సమస్య ఎక్కువగా ఉన్నది. నిమ్స్ ఆసుపత్రికి వెళ్ళిన పేషంటును అడ్మిట్ చేసుకోవడానికి పెద్ద పైరవీలు చేయాల్సిన పరిస్థితి ఉంటుంది. కాబట్టి వారంలో ఒక్కరోజు అయినా గౌరవ మంత్రులు నిమ్స్ ఆసుపత్రికి వెళ్ళి పరిస్థితులను చక్కదిద్దాల్సిన అవసరం ఉందని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వి. శ్రీనివాస్ గౌడ్:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు కృష్ణ మోహన్ గారు అడిగిన ప్రశ్నని నోట్ చేసుకున్నాను. సంబంధిత నిమ్స్ డైరెక్టర్లకు, అధికారులకు తగు చర్యల నిమిత్తం పంపిస్తాము.

جناب اکبرالدین اویسی(JANAB AKBARUDDIN OWAISI): محترم اسپیکر صاحب! میں اس وقفہ صفر میں جو مسئلہ اٹھا رہا ہوں، یہ کوئی مسئلہ نہیں ہے بلکہ یہ ایک اعلان ہے جس کا اس ایوان میں سی ایم صاحب نے وعدہ کیا تھا۔ میں نے ایک سال پہلے ایوان اسمبلی میں ایک مسئلہ اٹھایا تھا جو شہر حیدرآباد کا بہت ہی اہم مسئلہ ہے، وہ تھا notarized documents کو registered documents کی طرح treat کرنے کا مسئلہ ہے۔ تو اس پر سی ایم صاحب نے ایوان میں اٹھ کر مجھ سے کہا تھا کہ اکبر صاحب! آپ کا مطالبہ صحیح ہے اور میں اعلان کرتا ہوں کہ جتنے بھی notarized documents ہیں، ان notarized documents کو registered documents کی طرح treat کیا جائے گا۔ وہ اعلان ہو کر دو سال سے زائد عرصہ ہو چکا ہے لیکن آج تک بھی notarized document holders نہ اپنی زمین یا اپنے گھر کو بیچ سکتے ہیں، نہ اس کا registration ہو رہا ہے اور notarized documents پر جو پانی اور لائٹ دی جا رہی تھی، اس کو بھی منقطع کیا جا رہا ہے۔ اسی طرح جو نئے گھر بن رہے ہیں، اس کے لئے لوگ notarized documents پر permission کے لئے اپلائی کر رہے ہیں تو انہیں permission بھی نہیں دیا جا رہا ہے۔ ان notarized documents میں ہبہ اور gift deed دیتے ہیں۔ میں نے اس وقت بھی کہا تھا کہ اگر پانچ برس سے ان کے پاس لائٹ اور پانی ہے اور وہ ٹیکس بھی بھر رہے ہیں تو آپ ان کو باقاعدہ کیجئے۔ سی ایم صاحب نے ایوان میں وعدہ کیا تھا جس کو اس ایوان میں سارے ممبروں نے سنا کہ ہاں ہم notarized documents کو registered documents کی طرح treat کریں گے۔ لیکن آج تک وہ کام نہیں ہوا۔ دھرانی پورٹل بننے کے بعد جتنے بھی notarized document holders ہیں وہ پریشان ہیں، نہ وہ اپنا گھر بیچ سکتے ہیں، نہ کوئی خرید سکتا ہے اور ہی نہ ان کو پانی دیا جا رہا ہے۔ ان کو نوٹس پر نوٹس مل رہی ہے۔ میں آپ کے ذریعہ کہنا چاہتا ہوں کہ جی ایچ ایم سی علاقہ میں 8 لاکھ جائیدادیں ایسی ہیں جو unassessed ہیں، ان کے پاس assessment نہیں ہیں۔ اگر ہم تین ہزار روپئے میں notarized documents کے گھروں کا assessment کر دیتے ہیں تو جی ایچ ایم سی کو تقریباً 250 کروڑ روپئے مل سکتے ہیں۔ اسی طرح رجسٹریشن کے بھی پیسے ملیں گے۔ اس کے بعد اگر آپ ان سے پراپرٹی ٹیکس لے لیں گے تو 800-900 کروڑ روپئے آپ کو پراپرٹی ٹیکس سے بھی آ سکتے ہیں۔ اگر آپ ان notarized documents کو registered documents کی طرح treat کریں گے تو اس سے آپ کو revenue بھی آئے گا۔ Notarized document holders نے بی آر ایس اسکیم میں بھی اپلائی کیا ہے، لیکن building regularization کا کام بھی pending ہے جس کو clear کرنے کی ضرورت ہے۔ پرانی عمارتیں بن کر برسوں سے کھڑی ہوئی ہیں، لوگ بی آر ایس میں اپلائی کر کے پیسے بھر دئے ہیں، لیکن آج تک وہ کام نہیں ہو رہا ہے۔ تو یہ registered documents اور building regularization دونوں اہم مسائل ہیں، notarized documents کو registered documents کی طرح treat کرنے کا جو وعدہ کیا گیا تھا، آپ اس وعدہ کو پورا کیجئے۔ اسپیکر صاحب! آپ بھی گواہ ہیں کہ آپ کی موجودگی میں اس ہاؤز میں یہ وعدہ کیا گیا تھا، لیکن اگر ہاؤز میں کئے گے وعدے وفاء نہ ہوں تو پھر کونسے وعدے وفاء ہوں گے؟ پھر اس ہاؤز کی اہمیت کیا رہے گی؟ ہماری اس ہاؤز کی dignity کیا رہے گی؟ جو اعلان ہاؤز میں ہوا، وہ آج تک بھی پورا نہیں ہوا۔ میں آپ سے درخواست کرتا ہوں کہ آپ اس کام کو کیجئے۔

శ్రీ తలసాని శ్రీనివాస్ యాదవ్:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు అక్బరుద్దీన్ ఒవైసీగారు చెప్పిన హైద్రాబాదులో నోటరైజ్డ్ డాక్యుమెంటు విషయంలో చాలా అంశాలు ఉన్నాయి. గత 50, 60 సంవత్సరాల నుంచి ఉన్నటువంటి సమస్య ఇది. మొన్ననే ముఖ్యమంత్రిగారు కెటిఆర్ గారి అధ్యక్షతన కేబినెట్ సబ్ కమిటీ వేశారు. వీలైనంత తొందరగా మొత్తం హైద్రాబాదు సిటీలో నోటరైజ్డే కాకుండా కొన్ని

ఎం.సి.హెచ్ క్వార్టర్లు గానీ, వక్ఫ్‌బోర్డు, ఎన్డోమెంట్స్ ఇలా రకరకాలు ఉన్నాయి. దీనికి సబ్ కమిటీ వేశారు. తప్పకుండా వీలైనంత తొందరగా హైదరాబాదు సిటీ ప్రజలు ఎదురుచూస్తున్న 50 సంవత్సరాల కల తప్పకుండా సాకారం కాబోతుంది.

11.50 ఉ. **శ్రీ సంద్ర వెంకట వీరయ్య:-** అధ్యక్షా, ఈ అంశం గౌరవ శాసనసభ వ్యవహారాల శాఖామాత్యులకి సంబంధించినది. తెలంగాణ వ్యాప్తంగా మొత్తం 23 వేల మంది విఆర్ఏలు ఉన్నారు. అందులో 90 శాతం మంది దళిత, గిరిజనులు ఉన్నారు. వీళ్లందరికీ కొత్త పేస్కేల్స్ వర్తింపచేయాలని గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు సెప్టెంబర్ 9,2020న శాసనసభలో చెప్పడం జరిగింది. విఆర్వోల వ్యవస్థను రద్దుచేసిన తరువాత, ఈ విఆర్ఏలకు సంబంధించిన ప్రమోషన్ ఛానల్ కూడా దెబ్బ తిన్నది. వీళ్లకి పిఆర్సీతోపాటుగా, పేస్కేల్ జీవో ఇస్తారని వారు ఎదురుచూస్తున్నారు. కాబట్టి అర్హత ఆధారంగా వీరికి ప్రమోషన్స్ కూడా ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉన్నది.

అదే విధంగా విఆర్ఏలకు రిటైర్‌మెంట్ లేదు. అరవై, డెబ్భై ఏళ్లు నిండిన తరువాత, వారు నడవలేక, మంచం పట్టి ఇబ్బంది పడుతున్నారు. కాబట్టి వారి స్థానంలో వారి వారసులకు ఆ ఉద్యోగాన్ని ఇవ్వవలసిందిగా గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు శాసనసభలో నూతన రెవెన్యూ చట్టం సందర్భంగా ఇచ్చినటువంటి సానుకూల హామీని, చీఫ్ సెక్రటరీగారు తక్షణమే అమలుచేసే విధంగా తగు చర్య తీసుకుని, రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఉన్న 23 వేల మంది విఆర్ఏల యొక్క సమస్యలైనటువంటి పేస్కేళ్లు, ప్రమోషను మరియు వారసత్వ ఉద్యోగాల విషయంలో చర్య తీసుకోవాలని తమరి ద్వారా గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ వేముల ప్రశాంత్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు ప్రస్తావించినటువంటి అంశాలను నోట్ చేసుకున్నాము. తగు చర్యలు తీసుకుంటాము.

శ్రీ మల్లు భట్టి విక్రమార్క:- అధ్యక్షా, ఇది హైదరాబాద్ నగరానికి సంబంధించినటువంటి అతి ముఖ్యమైన అంశం. హెచ్ఎండిఏ కి సంబంధించిన ఫైల్స్ అన్నీ కూడా, దాదాపు పదివేల ఫైళ్లు, పర్మిషన్స్‌కి సంబంధించినవి, సర్వర్స్‌లో ఉన్న సమాచారం మొత్తం హ్యాకింగ్‌కి గురైందని, అందువల్ల మొత్తం ఫైల్స్ మిస్ అయినాయని, కోకాపేట భూములకు సంబంధించిన సమాచారం కూడా మొత్తం హ్యాకింగ్‌కి గురైందని పత్రికల్లో పెద్ద వార్త వచ్చింది. ఇది చాలా ప్రమాదకరమైంది. ఎందుకని అంటే, ఈ కంప్యూటరైజేషన్‌లో భాగంగా అందులో పొందుపరచిన సమాచారం, ఆక్షన్స్‌కి సంబంధించినది కాని, హెచ్ఎండిఏ ఇచ్చినటువంటి పర్మిషన్స్‌కి సంబంధించిన సమాచారంగాని లేదా ధరణి పోర్టల్ ద్వారా కంప్యూటర్‌లో పొందుపరచిన సమాచారంగాని ఈ రకంగా హ్యాకింగ్‌కి గురై, సమాచారం అంతా పోతే, రాష్ట్రంలో ఉన్న రెవెన్యూ వ్యవస్థ మొత్తం గందరగోళంలో పడేటటువంటి ప్రమాదం ఉంది. ఇప్పటికే కోకాపేట ఆక్షన్‌కి సంబంధించి పలు అనుమానాలు ఉన్నాయి. ఇప్పటికే మేము కాంగ్రెస్ పార్టీ పక్షాన సిబిఐ విచారణ కొరకు రిప్రజంటేషన్ ఇచ్చాము. ఈరోజు ఆ సమాచారం అంతా మిస్ కావడం చాలా ఆందోళనకరంగా ఉంది. కాబట్టి దీనిపైన ప్రభుత్వం స్పష్టత ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉందని తమరి ద్వారా మేము ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాము. అవసరమైతే ఈ అంశం గురించి షార్ట్ డిస్కషన్ చేపట్టవలసిందిగా మేము డిమాండ్ చేస్తున్నాము. ఇది మా కాంగ్రెస్ శాసనసభ పక్షం యొక్క అభిప్రాయం అధ్యక్షా.

శ్రీ వేముల ప్రశాంత్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు ప్రస్తావించిన అంశాన్ని నోట్ చేసుకున్నాము. సంబంధిత మంత్రిగారికి విషయాన్ని తెలిపి, తగు చర్య తీసుకుంటాము.

శ్రీమతి గొంగిడి సునీత:- అధ్యక్షా, ఇటీవల కురిసిన వర్షాల వల్ల మా ఆలేరు నియోజకవర్గంలో అనేక పంచాయతీ రాజ్ మరియు ఆర్ అండ్ బి రోడ్ల మీద ఉన్న కల్వర్టులు, ఇరిగేషన్ శాఖకు చెందిన చెరువుల కట్టలు అనేకం దెబ్బతిని ఉన్నాయి. మాది కరవు పీడిత ప్రాంతం. కాబట్టి అప్పట్లో రోడ్ల కల్వర్టలతో సరిపెట్టుకున్నారు కాని, ఇప్పుడు బ్రిడ్జీలు వేస్తే తప్ప పరిస్కారం దొరికే పరిస్థితి లేదు. వరద నష్టం క్రింద నిధులు వెచ్చించి మా నియోజకవర్గంలో అభివృద్ధి పనులు చేపట్టాలని పంచాయతీ రాజ్, ఆర్ అండ్ బి మరియు ఇరిగేషన్ శాఖామాత్యులను తమరి ద్వారా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. భారీ

వర్షాల వల్ల చెరువుల్లో నీళ్లు కల్వర్టుల మీదుగా పోతున్న సందర్భంలో, మోపెడ్ మీద వెళుతున్న ఇద్దరు అమ్మాయిలు గతంలో నీటిలో కొట్టుకుపోయిన సందర్భం కూడా తమకు తెలుసు. ఇద్దరు ఆడపిల్లలను మనం కోల్పోయాము. అక్కడ ఇంత విషాదకర పరిస్థితి నెలకొంది కాబట్టి, భవిష్యత్తులో ఇటువంటి సంఘటనలు జరగకుండా ఉండాలంటే ఈ కల్వర్టుల స్థానంలో బ్రిడ్జిలను నిర్మించే విధంగా చర్యలు చేపట్టాలని సంబంధిత శాఖల మంత్రులను తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ వేముల ప్రశాంత్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యురాలు ప్రస్తావించినటువంటి అంశాన్ని నోట్ చేసుకున్నాము. తగు చర్య తీసుకుంటాము.

శ్రీ కె. మాణిక్‌రావు:- నా నియోజకవర్గంలో ఉన్న చెరుకు రైతుల బర్నింగ్ ఇష్యూ అధ్యక్షా. జహీరాబాద్ నియోజకవర్గంలో గతంలో ఎన్ఎస్ఎఫ్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీ ఉండేది. గత ప్రభుత్వాలు దానిని 2002లో అమ్మివేయడం జరిగింది. దానిని కొనుగోలు చేసిన ప్రైవేటు యాజమాన్యం మరొకరికి, వారు మరొకరికి అమ్మడం జరిగింది. ఇప్పుడున్న ట్రైడెంట్ షుగర్ ఫ్యాక్టరీ యాజమాన్యం వారు రైతుల దగ్గర 2019-20వ సంవత్సరానికి చెరుకు కొనుగోలు చేసి, డబ్బులు ఇవ్వకపోతే మా జిల్లా మంత్రివర్యులు గౌరవ హరీష్‌రావు గారు చొరవ తీసుకుని, ఆ బిల్లులను ఇప్పించడం జరిగింది. 2020-21 సీజన్‌లో గానుగ ఆడలేదు. ఈ సీజన్‌లో కూడా గానుగ ఆడే పరిస్థితి లేదు. అప్పుడు మరల గౌరవ మంత్రివర్యులు శ్రీ హరీష్‌రావు గారు చొరవ తీసుకుని, ప్రత్యామ్నాయం ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. మా ప్రాంతంలో చెరుకు పంట బాగా ఎక్కువగా ఉంది. కాబట్టి మా చెరుకు రైతులకు రవాణా సౌకర్యం కల్పించి, టోల్ మినహాయింపు కూడా ఇప్పిస్తే బాగుంటుందని విజ్ఞప్తి చేస్తూ, అలాగే రాబోయే సీజన్‌కి కొత్త ఫ్యాక్టరీని నిర్మించవలసిందిగా గౌరవ మంత్రిగారిని తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ వేముల ప్రశాంత్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు ప్రస్తావించిన అంశాన్ని నోట్ చేసుకున్నాము. తగు చర్య తీసుకుంటాము.

12.00 మ. (పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ అంశం మాట్లాడడానికి గౌరవ సభ్యులు శ్రీ డి. శ్రీధర్ బాబుగారు అడిగారు)

శ్రీ జి. సాయన్న:- అధ్యక్షా, సికింద్రాబాదు కంటోన్మెంట్ ప్రాంతం రక్షణ శాఖ ఆధ్వర్యంలో ఉండడం వలన నగరం నడిబొడ్డున ఉన్న మల్కాజ్‌గిరి, ఆల్వాల్, కూకట్‌పల్లి వంటి ప్రాంతాలకు వసతులు లేక అక్కడి ప్రజలు చాలా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. సికింద్రాబాదు కంటోన్మెంట్ బోర్డు ఏరియా రక్షణ శాఖ ఆధ్వర్యంలో ఉండడం వలన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అందిస్తున్న అనేక సౌకర్యాలు లభించడంలేదు. కాబట్టి, ఆ ప్రాంతాన్ని రక్షణ శాఖ నుండి తీసేసి జిహెచ్ఎమ్‌సి ప్రాంతానికి పూర్తిగా బదలాయించాలని చాలా మంది కోరుకుంటున్నారు. ఈ సమస్యకు సంబంధించిన ఫైల్ 1999 సంవత్సరంలో కదిలింది. కంటోన్మెంట్ బోర్డుకు ప్రతి సంవత్సరం వచ్చే సర్వీసు ఛార్జీలు రూ.650 కోట్లు రావాల్సి ఉంది. బీద ప్రజలు ఉన్న కంటోన్మెంట్ ప్రాంతంలో ఏ రకమైన అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు జరగకుండా కుంటు పడుతున్నాయి. నా నియోజకవర్గంలో 70 శాంత కంటోన్మెంట్ బోర్డు ఏరియా ఉంది. 30 శాతం జిహెచ్ఎమ్‌సి ప్రాంతంలో ఉంది. జిహెచ్ఎమ్‌సి ప్రాంతంలోని ప్రజలకు అన్ని సౌకర్యాలు లభిస్తున్నాయి. కంటోన్మెంట్ ప్రాంతంలోని ప్రజలకు సౌకర్యాలు లభించడంలేదు. అక్కడ ఇప్పటికీ చిన్న కమేలా, పెద్ద కమేలా, 108 బజారు వంటి స్లమ్ ఏరియాలు ఉన్నాయి. అక్కడ ఒక చిన్న బాత్రూం కూలిపోతే మరల నిర్మించుకోకుండా మిలిటరీ వాళ్లు అడ్డంకులు పెడుతున్నారు. సొంతంగా ప్రైవేటు స్థలం ఉన్నప్పటికీ మంచి బంగ్లా కట్టుకుందామంటే అనేక ఆంక్షలను విధిస్తున్నారు. 62 కంటోన్మెంట్ బోర్డుల్లో సికింద్రాబాదు కంటోన్మెంట్ బోర్డు చాలా పెద్దది. అన్ని అవసరాలు అందరితో సమానంగా వారికి రావడానికి ప్రజల కోరికను గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారికి తమరి ద్వారా విన్నవిస్తున్నాను. మొన్ననే మున్సిపల్ శాఖామాత్యులు కూడా దానిని గురించి స్పందించారు. ఇది మంచి ఉపాయమని ట్వీట్ చేశారు. ఇది చాలా సంవత్సరాల నుండి ఉన్న సమస్య కాబట్టి, భవిష్యత్తులో ఈ ప్రాంతాన్ని మర్జ్ చేసే అంశాన్ని రక్షణ

శాఖ మరియు ప్రధాన మంత్రిగారితో గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు మాట్లాడాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సి.హెచ్.మల్లారెడ్డి :- అధ్యక్షా, గౌరవ శాసనసభ్యులు సాయన్న గారు అడిగిన ప్రశ్న చాలా మంచిది. గతంలో నేను ఎంపీగా, డిఫెన్స్ కమిటీలో మెంబర్‌గా పని చేశాను. ఆ ప్రాంతం కేంద్ర ప్రభుత్వ పరిపాలనలో ఉంది. డబుల్ బెడ్‌రూమ్ ఇండ్లు ఇంకా మిగిలిన కార్యక్రమాలను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేస్తున్నది. కానీ, కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి రావాల్సిన పథకాలు కొన్ని రావడంలేదు. తప్పకుండా ఈ అంశాన్ని నోట్ చేసుకుని సంబంధిత మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువెళతానని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. రఘునందన్ రావు:- అధ్యక్షా, దుబ్బాక శాసనసభ నియోజకవర్గంలో మల్లన్నసాగర్ ప్రాజెక్టు పేరిట ఒక ప్రాజెక్టును నిర్మించడం జరిగింది. ఇటీవలి కాలంలో 90 శాతం ప్రాజెక్టు పనులు పూర్తి అయ్యాయని అందులో నీళ్లు నింపే ప్రక్రియను కూడా ప్రారంభించారు. నేను దీనిని స్వాగతిస్తూనే, గత శాసనసభ బడ్జెట్ సమావేశాల్లో రోడ్ల గురించి కొన్ని విషయాలను గౌరవ రోడ్లు, భవనాల శాఖ మంత్రి మరియు పంచాయతీ రాజ్‌శాఖ మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువెళ్లడం జరిగింది. ప్రాజెక్టు నిర్మాణం పేరిట 50 నుండి 100 టన్నుల సామర్థ్యం కలిగిన లారీలు నిర్మాణాల కట్టడాలకు సంబంధించిన మట్టి మరియు ఇతర మెటీరియల్ తరలించే ప్రక్రియలో భాగంగా దుబ్బాక శాసనసభ నియోజకవర్గ పరిధిలో ఉన్నటువంటి తొగుట, దౌల్‌దొడ్డి, దౌల్తాబాదు, రాయపోల్, చేగుంట, దుబ్బాక మండలాల్లో ఉన్నటువంటి రోడ్లలో నూటికి తొంభైతొమ్మిది శాతం రోడ్లు ధ్వంసమైపోయాయి. తారు రోడ్డు అనేది కనపడకుండా మొత్తం మట్టి రోడ్డులాగా తేలిపోయాయి.

ఈ ప్రాజెక్టు నిర్మాణంలో కాంట్రాక్టర్ల నుండి 12వందల కోట్ల రూపాయల నుండి 15వందల కోట్ల రూపాయలు మైనింగ్ సెస్ కింద రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఆదాయం వచ్చింది. అందులో నుండి 25 శాతం నిధులను మా నియోజకవర్గ పరిధిలో ఉన్న రోడ్లకు కేటాయించి, రోడ్లను తిరిగి పునరుద్ధరించమని గత బడ్జెట్ సమావేశాల్లో మంత్రిగారికి విన్నవించడం జరిగింది. మూలిగే నక్క మీద తాటిపండు పడ్డట్టు, రోడ్లన్నీ మట్టి కొట్టుకుపోయే ప్రస్తుత పరిస్థితుల్లో ఇటీవల కురిసిన వర్షాల వలన మొత్తానికే రోడ్లు కనబడకుండా పోయి గుంతలు కనపడే పరిస్థితులు వచ్చాయి. కారులో వెళుతున్నప్పుడు సెకండ్ గేర్, థర్డ్ గేర్ తప్ప ఫోర్త్ గేర్ వేసే పరిస్థితి లేదు. తమరి ద్వారా సంబంధిత మంత్రిగారికి నా సబ్మిషన్ ఏమంటే, ప్రభుత్వానికి సెస్ రూపంలో వచ్చిన 15 వందల కోట్ల రూపాయల్లో 5 వందల కోట్లు నా నియోజకవర్గ పరిధిలో ఉన్న రోడ్లకి కేటాయిస్తే బాగుంటుంది. ఎందుకంటే పది టన్నుల సామర్థ్యం కలిగిన రోడ్ల మీద 50 టన్నులు, 100 టన్నుల సామర్థ్యం కలిగిన లారీలు నడవడం వలన ఇబ్బందులు వస్తున్నాయి. పంచాయతీ రాజ్‌శాఖ మంత్రిగారు, రోడ్లు భవనాల శాఖ మంత్రిగారు ఇరిగేషన్ శాఖ మంత్రిగారితో మా దుబ్బాక శాసనసభ నియోజకవర్గంలో ఈ నెల రోజుల్లో ఒక సమీక్ష జరిపి ప్రాజెక్టు ద్వారా వచ్చిన రూ.15వందల కోట్ల మైనింగ్ సెస్‌లో నుండి 25 శాతం నుండి 30 శాతాన్ని మా నియోజకవర్గానికి ఇచ్చి రోడ్లు బాగు చేయించాలని తమరి ద్వారా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. గత సమావేశాల్లో కూడా గౌరవ మంత్రిగారు నోట్ చేసుకున్నామని చెప్పారు. కానీ, ఇప్పటి వరకు ఒక్క సమీక్షా సమావేశాన్ని కూడా నిర్వహించలేదు. వారి బిజీ వారికి ఉంటుంది. మొన్న రోడ్లు భవనాల శాఖ మంత్రిగారి ఊరికి మంచిగా ఫోర్‌లేన్ రోడ్లు వేయించారు. అవి చూశాము. వారి ఊరును అభివృద్ధిపథంలోకి తీసుకువెళ్లడాన్ని మేము స్వాగతిస్తూ, మా ఊరికి కూడా రోడ్లు వేయించమని రోడ్లు భవనాల శాఖ మంత్రిగారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ వేముల ప్రశాంత్ రెడ్డి :- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు రఘునందన్‌రావుగారు ఆర్ అండ్ బి రోడ్లు మరియు పంచాయతీరాజ్ రోడ్ల విషయాలను ప్రస్తావించారు. నోట్ చేసుకున్నాము. తగు చర్యలు తీసుకోబడతాయి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- దయచేసి సభ్యులు ప్రస్తావించాలనుకున్న అంశాన్ని క్లుప్తంగా ప్రస్తావించండి. ఉపన్యాసం రూపంలో జీరో అవర్‌లో చెప్తే ఎలా? మాట్లాడే సభ్యుల జాబితా ఇంత పెద్దగా పంపించారు. ఒక్కొక్కరు ఐదు

నిమిషాల సమయం మాట్లాడితే నేనెలా మెయింటెయిన్ చేయగలను? దయచేసి ప్రస్తావించే అంశాన్ని ఉపన్యాసం రూపంలో కాకుండా నూటిగా, క్లుప్తంగా అడగండి.

శ్రీ ఆత్రం సక్కు :- అధ్యక్షా, గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు చేపట్టిన పల్లె ప్రగతి కార్యక్రమం ద్వారా పల్లెలన్నీ పచ్చదనంగా పరిశుభ్రంగా ఉండడానికి గౌరవ సర్పంచులందరూ కష్టపడుతున్నారు. గ్రామ పంచాయతీ కార్యదర్శులు, జూనియర్ పంచాయతీ కార్యదర్శులతో బాటు కార్మికులందరూ కష్టపడుతున్నారు. వీరి ఆర్థికపరమైన మరియు సర్వీసు పరమైన సమస్యలను పరిష్కరించాలని మల్టీ పర్పస్ వర్కర్లను అదనంగా కేటాయించి చిన్న గ్రామ పంచాయతీలకు ప్రత్యేక నిధులు కేటాయించి, గ్రామ పంచాయతీల వాతావరణం పరిశుభ్రంగా, పచ్చదనంగా ఉండడం వలన ప్రజలు ఆరోగ్యంగా ఉంటున్నారు. గ్రామ పంచాయతీ సిబ్బంది యొక్క సమస్యలను పరిష్కరించి చిన్న గ్రామ పంచాయతీలకు ప్రత్యేక నిధులు కేటాయించాలని తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సి.హెచ్.మల్లారెడ్డి :- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు ఆత్రం సక్కు గారు చెప్పిన అంశాన్ని నోట్ చేసుకున్నాను. తప్పకుండా సంబంధిత మంత్రిగారికి తెలియజేస్తాను.

శ్రీ ఆళ్ల వెంకటేశ్వర రెడ్డి:- అధ్యక్షా, తమరి ద్వారా ఆర్ అండ్ బి మంత్రి ప్రశాంత్ రెడ్డి గారికి కోరేదేమంటే, మా నియోజకవర్గంలోని "వర్ణి", "ముత్యాలంపల్లి" దగ్గర వాగులు కొట్టుకుపోయి రోడ్లు పాడైపోవడం వలన గత సంవత్సరం, ఈ సంవత్సరం కూడా ఇబ్బంది పడ్డాము. ఈ వాగులు కొట్టుకుపోవడం వలన 3 కిలో మీటర్ల దూరంలో ఉన్న హైవే రోడ్డును దాదాపు 30 కిలో మీటర్లు తిరిగి రావాల్సి వస్తుంది. గత సారి ఎఫ్‌టిఆర్‌లను టెంపరరీ కింద పెట్టారు. వస్తుందని చెప్పారు. కానీ రాలేదు. నా సొంత డబ్బులు 15లక్షల రూపాయలు పెట్టి చేయించాము. అది కూడా మొన్న కురిసిన వర్షాలకు పోయింది.

12.10 మ. ఇప్పటికే అధికారులు నాలుగుసార్లు వచ్చి చూసివెళ్లారు. చాలా ఇబ్బందిగా ఉన్నందున తప్పకుండా దానిని టేకప్ చేయాలని మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. పంచాయతీ రాజ్‌కు సంబంధించి మా నియోజకవర్గంలోని చింతకుంట, నెల్లికొండి, సీతారాంపేట మధ్యలో ఉన్న చిన్న బ్రిడ్జీలో గతంలో ఒక మనిషి నీళ్లల్లో కొట్టుకెళ్లి చనిపోవడం జరిగింది. వడ్డేమాన్ వద్ద చిన్న బ్రిడ్జీ, కొమ్మెరెడ్డిపల్లి, గొడ్‌దేవ్‌పల్లి మధ్యలో వాగులో ఒక చిన్న బ్రిడ్జీ మరమత్తుల కోసం సుమారు ఆరుకోట్ల రూపాయలు ఖర్చు అవుతుంది. నేను పంచాయతీరాజ్ శాఖ మంత్రిగారిని కూడా రిక్వెస్ట్ చేస్తున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారు దాదాపు రూ.400 కోట్లు ఫ్లడ్ డ్యామేజ్ కోసం ఇచ్చారు కాబట్టి దీనిని తప్పకుండా టేకప్ చేయాలి. ఎందుకంటే మూడు సంవత్సరాలుగా టెంపరరీగా రిపేర్ చేస్తున్నప్పటికీ అవి మళ్లీ పాడవుతున్నాయి. సిడిఎఫ్ లేక ఇబ్బందిపడిన మాట వాస్తవం కాబట్టి దీని మీద దృష్టి కేంద్రీకరించవలసిందిగా వేముల ప్రశాంత్‌రెడ్డిగారిని, దయాకర్‌రావుగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వేముల ప్రశాంత్‌రెడ్డి :- గౌరవసభ్యులు ఆళ్ల వెంకటేశ్వర రెడ్డిగారి నియోజకవర్గంలోని వర్ణి దగ్గర బ్రిడ్జీ విషయం, పంచాయతీరాజ్ డిపార్ట్‌మెంట్‌కు సంబంధించిన బ్రిడ్జీలు, రోడ్ల గురించి ప్రస్తావించారు, నోట్ చేసుకున్నాము. త్వరలోనే ఆ పనులయ్యే విధంగా చర్యలు తీసుకుంటాము.

శ్రీ దుర్గం చిన్నయ్య :- అధ్యక్షా, బెల్లంపల్లి మున్సిపాలిటీ చాలా అధ్వాన్నమైన పరిస్థితి ఉన్నది. ఆ మున్సిపాలిటీ అంతా సింగరేణి ప్రాంతమైనందున 1926వ సంవత్సరంలో వాళ్ల ఆధీనంలోకి తీసుకోవడం జరిగింది. అక్కడ దాదాపు 5,500పైవేటు ఇండ్లు కట్టుకున్నారు. 2017వసంవత్సరంలో సింగరేణికి అవసరంలేని భూమిని ప్రభుత్వానికి ఇవ్వండి, ప్రభుత్వం వెంటనే అందరికి పట్టాలు ఇస్తామని చెప్పడం జరిగింది. అప్పుడే సింగరేణి వాళ్లు ఆ భూమిని ప్రభుత్వానికి ఇవ్వడం జరిగింది. అప్పటి నుంచి 5 సంవత్సరాలపాటు పట్టాలు ఇవ్వడానికి సమయం పడుతున్నది. ఎందుకంటే మీ సేవలో ఆన్‌లైన్ చేసుకోమన్నారు. దానికి సంబంధించిన జి.ఓలో కొన్ని కఠినమైన అంశాలు పెట్టడం వల్ల ఆలస్యం అవుతుందని చెబుతున్నారు. దానికి కూడా కటాఫ్ డేట్ పెట్టారు. ఆ డేట్ అయిపోయింది, 2,700 మంది మాత్రమే మీ సేవలో అప్లికేషన్లు పెట్టుకున్నారు. ఇంకా సుమారు 5,500

మంది అప్లికేషన్లు పెట్టుకోలేదు. దయచేసి వెంటనే అప్లికేషన్లు పెట్టుకునేందుకు అనుకూలంగా ఆర్డర్ ఇప్పించాలని మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. మల్లారెడ్డి :- అధ్యక్షా, సభ్యులు దుర్గం చిన్నయ్యగారు అడిగిన ప్రశ్నను నోట్ చేసుకున్నాను. తప్పకుండా సంబంధిత మంత్రిగారికి తెలియజేస్తాను.

جناب کوثر محی الدین (JANAB KAUSAR MOHIUDDIN): اسپیکر صاحب! میں آپ کے ذریعہ حکومت کو یہ بتانا چاہتا ہوں کہ خاص طور سے میرے حلقہ اسمبلی کاروان میں ملٹری کی وارثس ہیں۔ کئی مرتبہ حکومت کے علم میں یہ بات لائی گئی ہے۔ لنگر حوض کے اطراف کے جو علاقے ہیں چاہے وہ رام دیو گوڑہ ہو، ابراہیم باغ ہو، گولکنڈہ ہو یا ٹولی چوکی وغیرہ ہو، ان علاقوں میں جو نئے مکانات تعمیر کئے جاتے ہیں، ان تعمیری کاموں کو ملٹری والوں کی جانب سے روک دیا جارہا ہے۔ ان مکانات کے سلسلہ میں جی ایچ ایم سی کو پارٹی بنا کر نوٹسیں جاری کی جارہی ہیں۔ میں آپ کے ذریعہ یہ بھی بتانا چاہتا ہوں کہ دیڑھ سال پہلے گولکنڈہ صالح نگر کچے میں 15-20 مکانات کے تعمیری کاموں کو اچانک تحویل میں لے کر منسوخ کیا گیا تھا۔ بکاپور تالہ کے diversion کی وجہ سے خاص طور سے ٹولی چوکی وغیرہ میں عوام کو تکالیف کا سامنا کرنا پڑ رہا ہے۔ میں آپ کے ذریعہ حکومت کو یہ بھی بتانا چاہتا ہوں کہ نظام ملٹری کی وارثس والوں نے ہندوستان کے لئے جنگ لڑی ہے۔ میں نے حیدرآباد میں پانچ مقامات کے لئے کئی مرتبہ چیف سکریٹری صاحب کو اور حکومت کو بھی آگاہ کیا کہ اس کو باقاعدہ بنانے کی ضرورت ہے۔ یہ میں آپ کے ذریعہ حکومت کو بتانا چاہتا ہوں۔

శ్రీమతి అజ్మీరా రేఖ :- అధ్యక్షా, జన్నారం మండలంలో ఐ.టి.ఐ. కళాశాల మంజూరైంది. దానికి సంబంధించిన టెండర్ ప్రాసెస్ కూడా అయిపోయింది. కానీ, బడ్జెట్ లేక ఆపివేయడం జరిగింది. కచ్చితంగా అక్కడ డిగ్రీ కళాశాల కూడా మంజూరు చేయాలి. గతంలో ముఖ్యమంత్రిగారికి కూడా చెప్పడం జరిగింది. నియోజకవర్గంలోని హెడ్ క్వార్టర్‌లో డిగ్రీ కళాశాల లేక విద్యార్థులు ఇబ్బంది పడుతున్నారు. సుమారు 50 కిలోమీటర్లు వెళ్లినా కూడా ప్రభుత్వ డిగ్రీ కళాశాలలో విద్యార్థులకు అడ్మీషన్లు దొరకడం లేదు కాబట్టి ఐ.టి.ఐ. కళాశాల మరియు డిగ్రీ కళాశాల మంజూరు చేయాలని మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

جناب محمد محمود علی (JANAB MOHAMMED MAHMOOD ALI): اسپیکر صاحب! معزز رکن اسمبلی کوثر محی الدین صاحب نے جو کہا اس کو نوٹ کر لیا گیا ہے۔ ابھی ہمارے منسٹر جناب سری نیواس یادو صاحب نے بتایا کہ کے ٹی آر صاحب کی صدارت میں ایک کمیٹی قائم کی گئی ہے۔ آپ کے جو مسائل ہیں، ان کو حل کرنے کی ضرور کوشش کی جائے گی۔

శ్రీ సిహెచ్. మల్లారెడ్డి :- అధ్యక్షా, సభ్యురాలు రేఖానాయక్‌గారు ఐ.టి.ఐ కళాశాల, డిగ్రీకళాశాల మంజూరు గురించి అడిగిన ప్రశ్నను నోట్ చేసుకున్నాను. సంబంధిత శాఖ మంత్రిగారికి తెలియజేస్తాను.

శ్రీ బీగాల గణేష్:- అధ్యక్షా, గత సెప్టెంబర్ 22వ తేదీనాడు నల్గొండ జిల్లాలో ముషంపల్లి అనే గ్రామంలో ధనలక్ష్మీ అనే మహిళను అదే గ్రామానికి చెందిన కొంత మంది వ్యక్తులు దారుణంగా హింసించి హత్య చేసినందున వారి కుటుంబం రోడ్డు మీద పడింది. వారిని వీలైనంత త్వరలో చట్టబద్ధంగా కఠినంగా శిక్షించాలని కోరుతున్నాను. ఆ మహిళ భర్త అనారోగ్య సమస్య కారణంగా ఆ మహిళ కుటుంబాన్ని పోషిస్తూ ఉండేది. కాబట్టి ప్రభుత్వ తరపున ఆ కుటుంబానికి ఎక్స్‌గ్రేషియా ప్రకటించాలని తమరి ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ మహ్మద్ మహమూద్ అలీ:- గౌరవసభ్యులు బీగాల గణేష్‌గారు చెప్పిన అంశాన్ని నోట్ చేసుకున్నాను. సంబంధిత సమస్యను ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకెళుతాను.

శ్రీ ఎస్. రాజేందర్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, నారాయణపేట వెనుకబడిన జిల్లా, కొత్తగా జిల్లాగా ఏర్పాటైంది. అక్కడ దళిత సామాజిక వర్గం పెద్దఎత్తున ఉంటుంది. వారు ఎలాంటి కాంపిటీటివ్ పరీక్షలకు ప్రిపేర్ కావాలన్నా హైదరాబాద్ నగరానికి వచ్చి వ్యయ ప్రయాసాలకు లోనుకావాల్సి వస్తున్నందున జిల్లా హెడ్ క్వార్టర్‌లో ఒక ఎస్సీ స్టడీ సర్కిల్‌ను కేటాయిస్తే వివిధ కాంపిటీటివ్ పరీక్షలకు, గ్రూప్ పరీక్షలకు ప్రిపేర్ అయ్యే ఆస్కారం ఉంటుంది. దానిని హైదరాబాద్‌లోని ఐఎఎస్ స్టడీకి అనుసంధానం చేస్తే అన్ని విధాలుగా ఉపయోగపడుతుందని మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వేముల ప్రశాంత్ రెడ్డి:- గౌరవ శాసనసభ్యులు రాజేందర్‌రెడ్డిగారు చెప్పిన అంశాన్ని విద్యాశాఖ మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకెళతాము. సంబంధిత అంశాన్ని నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది.

శ్రీ చంటి క్రాంతి కిరణ్:- అధ్యక్షా, ఇది జర్నలిస్టులకు సంబంధించిన అంశం. జర్నలిస్టుల సంక్షేమం కోసం ప్రభుత్వం చాలా కృషిచేస్తున్నది. కరోనా సమయంలో ప్రభుత్వం కరోనా వచ్చిన జర్నలిస్టుకు రూ.25,000లు, కరోనాతో మరణించిన వారికి రూ.2లక్షలు ఇవ్వడం జరిగింది. మీరు కూడా సంక్షేమం కోసం మీ నియోజకవర్గంతోపాటు, ఎమ్మెల్యేలందరం డబుల్‌బెడ్‌రూమ్ ఇండ్లస్కీమ్‌లో పాల్గొనడం జరుగుతున్నది. ప్రభుత్వపరంగా ఎంత చేస్తున్నప్పటికీ యాజమాన్యాల వైఖరి వల్ల చాలా మంది జర్నలిస్టులు ఇబ్బందిపడుతున్నారు. ఈ నాలుగునెలల కాలంలోనే నలుగురు జర్నలిస్టులు ఆత్మహత్య చేసుకున్నారు. ఎందుకంటే వాళ్లకు నెలవారీ టార్గెట్‌లు పెట్టడం, నెలకు ఇన్ని యాడ్స్ తీసుకురమ్మని చెప్పడం, పండుగల సమయాలలో యాడ్స్ తెమ్మని చెప్పడం, ప్రముఖుల పుట్టిన రోజుల యాడ్స్ కావాలని చెప్పడం, సంస్థ యానివర్సరీకి యాడ్స్ కావాలని చెప్పడం వంటి వేధింపుల వల్ల జర్నలిస్టులు తీవ్ర ఇబ్బందులకు, ఒత్తిడులకు లోనవుతున్నారు. ప్రభుత్వం వారి పట్ల చిత్తశుద్ధితో పని చేస్తున్నప్పటికీ కొన్ని యాజమాన్యాలకు ఆ చిత్తశుద్ధి లేనట్లు కనిపిస్తున్నది. దీనిని మానిటరింగ్ చేయడానికి ఏదైనా సిస్టమ్ పెడితే బాగుంటుందని మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి సూచిస్తున్నాను. ఇప్పటివరకు ఒక్కొక్క నియోజకవర్గంలోని మండల కేంద్రాన్ని కవర్ చేసే వ్యక్తి నుంచి కొందరు రూ.10,000 రూ.25,000 వరకు అమ్ముకుంటున్నారు. ఇది ప్రజాస్వామ్యానికి గొడ్డలిపెట్టు. ప్రభుత్వం ఏదైనా దీనికి ఒక పరిష్కార మార్గాన్ని చూపితే బాగుంటుందని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వేముల ప్రశాంత్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, స్వతహాగా జర్నలిస్టు అయిన గౌరవ శాసనసభ్యులు క్రాంతికిరణ్‌గారు జర్నలిస్టుల గురించి ప్రస్తావించిన విషయాన్ని నోట్ చేసుకున్నాను. తగు చర్యలు తీసుకోబడుతాయి.

12.20 మ. **శ్రీ పోడెం వీరయ్య :-** ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా. నా భద్రాచలం నియోజకవర్గంలోని వెంకటాపూర్ మండలంలోని ముఖ్యమైన విషయం ఇది. అక్కడ పాలెంవాగు, గోదావరి ప్రవహిస్తున్నది. 1650 ఎకరాల విస్తీర్ణంలో వ్యవసాయముంటుంది. రైతులు ఆ వాగులను దాటిన తరువాతనే వారి వ్యవసాయం ఉంటుంది. గిరిజనులు, గిరిజనేతర రైతులు మొత్తం దాదాపు 700 మంది ఉంటారు. దయచేసి దీనిమీద బ్రిడ్జిని నిర్మించినట్లయితే రైతులకు ఎటువంటి ఇబ్బంది లేకుండా ఉంటుంది. కాబట్టి బ్రిడ్జిని నిర్మించాలని తమరి ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. అలాగే మూగూరు అనేది చాలా పాత హెడ్‌క్వార్టర్. అక్కడ బ్రిటీష్ కాలం నాడు కట్టిన ఒక స్కూల్ పూర్తిగా శిథిలావస్థలో ఉన్నది. కాబట్టి ఆ స్కూల్ కొరకు కొత్త భవనం మంజూరు చేయాలని కోరుతున్నాను. వెంకటాపూర్ హెడ్‌క్వార్టర్‌లో ఇప్పటి వరకు జూనియర్ కాలేజీ లేదు. కాబట్టి అక్కడ తప్పకుండా జూనియర్ కాలేజీని శాంక్షన్ చేయాలని తమరి ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

అలాగే పాలెం వాగు ప్రాజెక్టును కట్టి సంవత్సరాల తరబడి అవుతున్నది. ఆ ప్రాజెక్టుకు సరిపడ తూములు లేవు. అక్కడ ప్రతి సంవత్సరం రైతులు ఎత్తుకోవలసి వస్తోంది. దానికోసం ప్రత్యేకంగా తూములను ఎత్తే విధంగా, ప్రత్యేకంగా ప్రభుత్వం చర్య తీసుకున్నట్లయితే రైతులకు ఉపయోగపడుతుందని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తూ, దీనికి సరైన సమాధానమివ్వాలని కోరుతున్నాను. అదేవిధంగా వాజేడు మండలం ఉంది అధ్యక్షా.....

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఒకే అంశం గురించి ప్రస్తావించమంటే, ఇప్పటికే నాలుగు అంశాల గురించి ప్రస్తావించారు. మీరు మాట్లాడటానికి సమయం ఇస్తుంటే, ఇవ్వడం లేదని అంటున్నారు. I am very sorry.

శ్రీ పోడెం వీరయ్య :- సార్, మాకు ఇచ్చే కొద్ది సమయంలో చెప్పుకోకపోతే.....

మిస్టర్ స్పీకర్:- మీ పార్టీ తరపున నలుగురు సభ్యులు ఉంటే, నలుగురు రాసి పంపించారు. అందరికి అవకాశం

ఇస్తున్నాం. ఇవ్వలేదనే మాట ఎందుకు మాట్లాడుతున్నారు? ఇది జీరో అవర్.

శ్రీ పోడెం వీరయ్య :- జీరో అవరే సార్. నాకు కూడా తెలుసు అధ్యక్షా. దయచేసి వాజేడు మండలంలో ఉన్న జూనియర్ కళాశాల చుట్టూ కాంపౌండ్ వాల్ ఏమి లేదు. కాబట్టి ఆ కళాశాల చుట్టూ కాంపౌండ్ వాల్‌ని మంజూరు చేయాలని తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వేముల ప్రశాంత్ రెడ్డి :- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు పోడెం వీరయ్య వారి నియోజకవర్గంలో ప్రస్తావించిన పాలెంవాగు ప్రాజెక్టు విషయం, బ్రిడ్జి విషయం, అలాగే వెంకటాపూర్‌లో జూనియర్ కాలేజీ మరియు స్కూల్ విషయం అన్ని కూడా నోట్ చేసుకున్నాం. సంబంధిత మంత్రివర్యులకు విషయాన్ని తెలియజేస్తాం.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఒక అంశం పైన మాట్లాడమని అన్నప్పుడు మాట్లాడండి. మిగిలిపోయిన అంశాలు మాట్లాడటానికి రేపు సమయం ఇస్తాం. మాట్లాడండి.

శ్రీ ఎ. జీవన్ రెడ్డి:- ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా. 12,679 గ్రామాలలో ప్రతీ చోట వైకుంఠ ధామాలు బ్రహ్మాండంగా పూర్తయ్యాయి. క్రైస్తవులు మరియు మైనారిటీలకు సంబంధించిన రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా 119 నియోజకవర్గాలలో బరియల్ గ్రౌండ్స్, కబ్రస్తాన్‌లకు కొన్నింటి దగ్గర స్థలాలు ఉన్నాయి. కొద్దిగా రిపేర్‌కు, కొద్దిగా నిర్మాణానికి డబ్బులు అవసరమున్నాయి. నా నియోజక వర్గంలోని ఆర్మూరు, నందిపేట, కుద్వాన్‌పూర్, మాద్‌పూర్ ప్రాంతాలలో క్రైస్తవులు మరియు మైనారిటీ సోదరులకు ఆ కబ్రస్తాన్ స్థలాలు కొన్ని కావలసి ఉన్నాయి. వాటికోసం వెంటనే ఒక పాలసీ తయారు చేసి రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా వారికి ఆ స్మశాన వాటికలు ఏర్పాటు చేసే విధంగా నిర్మాణాలు జరిగే విధంగా చూడవలసిందిగా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. అలాగే స్కూల్స్‌లో విద్యుత్తు బిల్లులకు సంబంధించి.....

(ఇంతలో మైక్ కట్ చేయబడింది)

MR SPEAKER:- I am sorry, కేవలం ఒకటే అంశం గురించి మాట్లాడాలి. మిగతా అంశాల గురించి రేపు మాట్లాడండి. మినిస్టర్ గారూ..

శ్రీ వేముల ప్రశాంత్ రెడ్డి :- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు శ్రీ ఎ. జీవన్‌రెడ్డి గారు ప్రస్తావించిన క్రైస్తవ స్మశాన వాటికలు, కబ్రస్తాన్‌లు, అలాగే స్కూళ్లలో విద్యుత్తు బిల్లులకు సంబంధించిన అంశాలన్నింటిని నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది. సంబంధిత మంత్రివర్యులకు విషయాన్ని తెలియజేస్తాం.

శ్రీ మాగంటి గోపినాథ్:- ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా. జూబిలీహిల్స్ అసెంబ్లీ నియోజకవర్గంలోని శేరిలింగంపల్లి జోన్, యూసుఫ్‌గూడ సర్కిల్ 19, సర్వే నెం.133లో రోడ్ వైడెనింగ్ ఇష్యూ. ఇది ఎర్రగడ్డ డివిజన్‌కు సంబంధించింది. నటరాజ్ నగర్ నుండి రాజీవ్ నగర్ వరకు ఉన్న ఈ దారిని విస్తరించడం వల్ల ట్రాఫిక్ సమస్య తీరుతుంది. నిత్యం ఈ దారి నుంచి వేలాది వాహనాలు ప్రయాణిస్తుంటాయి. ముంబాయి హైవే నుంచి ఇఎస్ఐ హస్పిటల్ మీదుగా రాజీవ్‌నగర్, డిఎస్‌పి కాలనీ, శ్రీరామ్ నగర్, కళ్యాణ్ నగర్ వెంచర్ 3, మోతీనగర్, ఫాతిమా నగర్, జయంత్‌నగర్, సారధి నగర్ మీదుగా బోరబండ వెళుతుంది. వంద అడుగుల రోడ్డుకి సంబంధించిన సమస్య దాదాపు 20 సంవత్సరాల నుంచి అలాగే ఉన్నది. ఈ దారిలో ఇళ్లు కోల్పోతున్న వారిని ఈ మధ్యనే గుర్తించడం జరిగింది. ఆ రోడ్డును విస్తరించేందుకు ప్రభుత్వం అవసరమైన అనుమతులు ఇచ్చినట్లయితే ఆ పనులు ప్రారంభమవుతాయి. 20 ఏళ్లుగా ఉన్న ఈ సమస్య పరిష్కారమవుతుంది. ఈ దారి నుంచి నేరుగా హైటెక్ సిటీ వైపు వెళ్లేందుకు అవకాశముంది. ఈ దారిని విస్తరించడం వల్ల ఎంతో మంది వాహనదారులకు, స్థానికులకు ఉపయోగకరంగా ఉంటుంది. ఇప్పటికే ఇఎస్ఐ చెస్ట్ హాస్పిటల్ వద్ద సూపర్ స్పెషాలిటీ హాస్పిటల్ నిర్మాణానికి సిఎం గారు గ్రీన్ సిగ్నల్ ఇచ్చారు. రానున్న రోజులలో ఈ దారిలో ఇంకా ట్రాఫిక్ సమస్య తలెత్తే అవకాశముంది. కాబట్టి మంత్రి కేటీఆర్ గారు ఈ సమస్యను పరిష్కరించాలని జూబిలీహిల్స్ ప్రజల తరపున నేను కోరుతున్నాను. ఈ విషయమై వివిధ కాలనీవాసులు ఒక రిప్రజెంటేషన్ ఇచ్చారు. ఈ రిప్రజెంటేషన్‌ను తమరి ద్వారా మున్సిపల్ మంత్రి గారికి పంపిస్తున్నాను.

(ఈ క్రమంలో రిప్రజెంటేషన్‌ను గౌరవ సభాపతి గారికి అందజేయడం జరిగింది.)

శ్రీ వేముల ప్రశాంత్ రెడ్డి :- అధ్యక్షా, గౌరవ శాసన సభ్యులు మాగంటి గోపినాథ్ గారు వారి నియోజకవర్గంలోని ఎర్రగడ్డ నుంచి హైటెక్ సిటీకి వెళ్లే 100 ఫీట్ల రోడ్డు వెడల్పు పనుల విషయాన్ని ప్రస్తావించారు. నోట్ చేసుకున్నాను. సంబంధిత మంత్రివర్యులకు విషయం చేరవేస్తాం.

శ్రీ నోముల భగత్:- ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా. గౌరవనీయులు ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ గారు మాకు పరిపాలనా సౌలభ్యం కోసం కొత్తగా తిరుమలగిరి మండలాన్ని ఏర్పాటు చేశారు. అప్పుడు ఉన్న శాసన సభ్యులు దానికి డబుల్ లింకప్ రోడ్డు ఒకటి ఏర్పాటు చేయమని అడిగితే, ప్రతిపాదించలేదు. అప్పటి నుంచి అభివృద్ధిలో బాగా వెనుకబడి ఉంది. కొత్తగా ఏర్పడిన తిరుమలగిరి మండలానికి సంబంధించి ఆర్ అండ్ బి మినిస్టర్ గారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. సాగర్ పిడబ్ల్యుడి రాజవరం రోడ్డు 14 కిలో మీటర్లు ఉంటుంది. ఆ రోడ్డు తిరుమలగిరి హెడ్‌క్వార్టర్స్ నుంచి డొక్కలబాయి వరకు వెళుతుంది. అలాగే ముకుందాపురం రోడ్డు దేవరకొండ రోడ్డు నుంచి డొక్కలబాయి వరకు వెళుతుంది. అలాగే ఆ దారిలో కోట మైసమ్మ గుడి అని చాలా ప్రసిద్ధిగాంచిన దేవాలయం ఉంది. దానికి సంబంధించి అది కూడా కనెక్టివిటీ ఇస్తుంది. అల్వాల్ అడ్డ రోడ్డు నుంచి దేవరకొండ రోడ్డు వయా చింతపల్లి మీదుగా వెళుతుంది. మొత్తం 42 కిలోమీటర్లు చేయడం వల్ల యాద్రాద్రి పవర్ ప్లాంట్ నుంచి సాగర్ పవర్ ప్లాంట్ వరకు హెవీ వెహికిల్స్ ఈ సింగిల్ రోడ్డు మీద నుండే వెళతాయి. కాబట్టి ఈ సింగిల్ రోడ్డును డబుల్ రోడ్డు చేయవలసిందిగా తమరి ద్వారా ఆర్ అండ్ బి శాఖామాత్యులను కోరుతున్నాను.

శ్రీ వేముల ప్రశాంత్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు శ్రీ నోముల భగత్ గారు, వారి నియోజకవర్గంలోని పలు రోడ్ల విషయం గురించి ప్రస్తావించారు. నోట్ చేసుకున్నాను. తగిన చర్యలు తీసుకోబడతాయని తమరి ద్వారా వారికి మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ జాజాల సురేందర్ :- ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి కేసిఆర్ గారు మా ఎల్లారెడ్డి నియోజకవర్గంలో ఒకటి మైనారిటీ గురుకుల పాఠశాలను ఏర్పాటు చేశారు. మా ఎల్లారెడ్డిలో కూడా మైనారిటీల గురుకుల పాఠశాల ఉంది. అయితే అక్కడ అమ్మాయిలు టెన్త్ వరకు చదువుకుని, ఇంటర్ చేయడానికి బాన్సువాడ, కామారెడ్డి జిల్లాలకు వెళ్లవలసి వస్తోంది. ఆ విధంగా దూరం వెళ్లి చదువుకోవడానికి వారి తల్లిదండ్రులు ఇంట్రెస్ట్ చూపించడం లేదు. కాబట్టి ఎల్లారెడ్డిలో మహిళా జూనియర్ కళాశాల ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను. ధన్యవాదాలు.

శ్రీ వేముల ప్రశాంత్ రెడ్డి :- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు శ్రీ జాజుల సురేందర్ గారు వారి ఎల్లారెడ్డి నియోజకవర్గంలో మైనారిటీ రెసిడెన్షియల్ స్కూల్‌ని జూనియర్ కాలేజీగా అప్‌గ్రేడ్ చేయమని ప్రస్తావించారు. నోట్ చేసుకున్నాను. తగు చర్యలు తీసుకుంటాం.

శ్రీమతి బానోతు హరిప్రియ:- ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా. బూడిదపాడు నుంచి ఇల్లందు మీదుగా రెండు హెవీ పవర్ లైన్‌లు పోతున్నాయి. కాని ఒకే లైన్ నుంచి ఫీడర్స్ ఉండటం వల్ల ఏ చిన్న ఇంటరప్షన్ జరిగినా మొత్తం పవర్ అంతా ఆగిపోతుంది. ఆ సమస్య క్లియర్ అయ్యేంత వరకు పవర్ ప్రాబ్లమ్‌ను ఫేస్ చేస్తున్నాం కాబట్టి ఇంకొక లైన్ ఏదైతే ఉందో, దాని నుంచి కూడా ఫీడర్స్ ప్రొవైడ్ చేయమని గౌరవ మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను. 2016-2017 సంవత్సరంలోనే పోలారం దగ్గర సబ్‌స్టేషన్ అవసరముందని గుర్తించడం జరిగింది కాని ఫర్‌దర్‌గా ఆ సబ్ స్టేషన్‌కి సంబంధించి పురోగతి ఏమి కనిపించలేదు. కాబట్టి ఆ సబ్ స్టేషన్‌ను శాంక్షన్ చేయవలసిందిగా గౌరవ మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను. అలాగే గతంలో 11 కెవి వైర్లు అనేవి గ్రామంలో లేవు గాని గ్రామ పరిధి పెరగడం వల్ల ఈ 11 కెవి లైన్స్ క్రింద చాలా గ్రామాలు పెరిగాయి. దానివల్ల చాలా ప్రమాదాలు జరిగే అవకాశాలున్నాయి. గ్రామం మరియు పట్టణ పరిధిలో ఉండే 11 కెవి వైర్లను అన్నింటినీ కూడా మార్చవలసిందిగా కోరుతున్నాను. థాంక్యూ.

శ్రీ వేముల ప్రశాంత్ రెడ్డి :- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యురాలు శ్రీమతి హరిప్రియ గారు, వారి నియోజకవర్గంలో ఉన్న విద్యుత్తు సమస్య గురించి, అలాగే సబ్‌స్టేషన్ ఏర్పాటు గురించి, అలాగే గ్రామంలో ఉన్న 11 కెవి వైర్ల సమస్య గురించి ప్రస్తావించారు. నోట్ చేసుకున్నాను. సంబంధిత మంత్రిగారికి విషయాన్ని తెలియజేస్తాను.

12.30 మ. **శ్రీ కాలె యాదయ్య :-** అధ్యక్ష, గ్రామాల్లో వివిధ వృత్తి పనులు చేసే వారికి ఇనాం భూములు ఇస్తారు. వాటికోసం ఓఆర్‌సీ సర్టిఫికెట్ గురించి ఆన్‌లైన్‌లో ఆప్షన్ లేదు. దానివల్ల చిన్న చిన్న రైతులు ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. అలాగే అసైన్డ్ భూమి యొక్క పట్టాదారు చనిపోతే వారి కుటుంబ సభ్యులకు చెందాల్సిన భూములు కూడా పేరు మార్చు చేయడానికి ధరణి పోర్టల్‌లో ఆప్షన్ లేదు. ఈ రెండింటిని ఆన్‌లైన్‌లో వచ్చేటట్లు చూడాలని తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వేముల ప్రశాంత్ రెడ్డి:- అధ్యక్ష, గౌరవ శాసన సభ్యులు ఓఆర్‌సీ సర్టిఫికెట్ మరియు అసైన్డ్ భూముల సక్సెషన్ గురించి ధరణి పోర్టల్‌లో ఆప్షన్ లేదనే విషయాలను ప్రస్తావించారు. నోట్ చేసుకున్నాం, తగు చర్యలు తీసుకోబడతాయి.

శ్రీ డి. శ్రీధర్ బాబు:- అధ్యక్ష, జీరో అవర్‌లో గౌరవ సభ్యులు లేవనెత్తిన అంశాల విషయంలో ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యల గురించి గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేసే విధంగా చర్యలు తీసుకోవాలని గత అసెంబ్లీ సమావేశాల్లో తమరు ఒక డైరెక్షన్ ఇవ్వడం జరిగింది. జీరో అవర్‌లో ఒక వైపు సంబంధిత మంత్రులు నోట్ చేసుకుంటున్నారు, ఆఫీసర్స్ బాక్సులో ఎవరు నోట్ చేసుకుంటున్నారో తెలియదు. I need the seriousness of the Government on this Zero Hour. Your intervention is required, because earlier you have given strong directions to the Government also.

Mr. SPEAKER:- I have already reviewed with Chief Secretary regarding Zero Hour mentions.

శ్రీ డి. శ్రీధర్ బాబు:- అధ్యక్ష, ఇది ఇరిగేషన్ శాఖకు సంబంధించిన అంశం. మా నియోజకవర్గంలో గోదావరికి అటువైపు ఉన్న చెన్నూరు నియోజకవర్గాలు అనేక సందర్భాలలో ఎప్పుడైతే నీటిని లిఫ్ట్ చేసి మేడిగడ్డ, అన్నారం, సిరిపురం బ్యారేజీలలో నీటిని కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టులో భాగంగా నిల్వ చేస్తున్న సందర్భంలో అనేక గ్రామాలకు సంబంధించిన రైతుల యొక్క భూములు ముంపుకి గురి అవుతున్నాయి. ఈ బ్యారేజీ నిర్మాణంలో సాంకేతికపరమైన లోపాలు ఉండడం వల్ల, ఆరోజు ఇంజనీరింగ్ అధికారులు చేసిన తప్పిదం వల్ల మంథని, చెన్నూరు నియోజకవర్గాలోని అనేక గ్రామాల రైతుల భూములు ముంపుకి గురి అవుతున్నాయి. కాబట్టి ముంపుకి గురి అవుతున్న భూములను వెంటనే అక్వైర్ చేయాలని, జనరల్ అవార్డ్ గాక, కన్సెంట్ అవార్డు ఇచ్చి రైతులను ఆదుకోవాలని తమరి ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

సూరారం, బెగ్లూరూ, బొమ్మాపూర్, బ్రాహ్మణపల్లె, మాధెపూర్, అన్నారం ప్రాంతాలకు సంబంధించి కానీ, మా మంథని నియోజకవర్గం ఆరెంథ, మల్లారం, వెంకటాపూరు, సిరిపురం, పోతారం, ముప్పట్ల, విలోచవరం, గుంజపడుగు, నుందీళ్లమొదలైన గ్రామాలు ముంపుకి గురై నీటి నిల్వ అలాగే ఉంది. రేపు తిరిగి ప్రాజెక్టులో నీరు అవసరం ఉండి లిఫ్ట్ ఎత్తితే మరొక్కమారు ముంపు గురై రైతులు నష్టం జరుగుతోంది. కాబట్టి వెంటనే భూ సేకరణ చేసి కన్సెంట్ అవార్డు ద్వారా వారికి నష్టపరిహారం చెల్లించాలని తమరి ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వేముల ప్రశాంత్ రెడ్డి:- అధ్యక్ష, గౌరవ శాసన సభ్యులు వారి నియోజకవర్గంలో వరద ముంపు రైతుల గురించి ప్రస్తావించారు. తప్పకుండా గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకెళ్లి తగు చర్యలు తీసుకోబడతాయి.

శ్రీ కె.పి. వివేకానంద్:- అధ్యక్ష, మా కుత్బుల్లాపూర్ నియోజకవర్గంలో జీడిమెట్ల, గాంధీనగర్ పారిశ్రామిక వాడలు

చాలా పెద్ద పారిశ్రామిక వాడలు. అందులో పనిచేసే కొంత మంది హమాలీలు 40 సంవత్సరాలుగా రోడ్డుపైననే ఉండి కాలం వెళ్లదీస్తున్నారు. అక్కడ గుర్తింపు పొందిన హమాలీలు కూడా ఉన్నారు. ఆ ప్రాంతంలో టియస్ఐఐసి స్థలం ఉంది. దానిని సేకరించి సిడిపి నిధులు, కార్మిక శాఖ నిధుల నుంచి ఒక కార్మిక శాఖ భవనం నిర్మించినట్లైతే అక్కడ పనిచేసే డైలీ కూలీలకు, హమాలీలకు ఉపయుక్తంగా ఉంటుందని తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. మల్లారెడ్డి:– అధ్యక్ష, గౌరవ సభ్యులు ప్రస్తావించిన అంశాన్ని నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది.

శ్రీ సి. రాంమోహన్ రెడ్డి:– అధ్యక్ష, మక్తల్ నియోజకవర్గంలో అతి పురాతనమైన నిలువు రాళ్లు ఈజిప్టు తరువాత మా నియోజకవర్గం నారాయణపేట్ జిల్లాలో ఉన్నాయి. దానిని పర్యాటక కేంద్రంగా మార్చడానికి ప్రభుత్వం గతంలో స్థలాన్ని కొనడం జరిగింది. కావున దానిని పర్యాటక కేంద్రంగా తీర్చిదిద్దాలని తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వేముల ప్రశాంత్ రెడ్డి:– అధ్యక్ష, గౌరవ సభ్యులు ప్రస్తావించిన అంశాన్ని నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది. సంబంధిత మంత్రివర్యులకు తెలియజేస్తాము.

శ్రీమతి డి. అనసూయ:– అధ్యక్ష, తెలంగాణ స్పెషల్ ప్రొటెక్షన్ ఫోర్స్ వారు రాష్ట్రం అంతటా విధులు నిర్వహిస్తున్నారు. లైక్ అసెంబ్లీ, సచివాలయం, హైకోర్టు మరియు ఇతర కేంద్ర ఆఫీసుల వద్ద విధులు నిర్వహిస్తున్నారు. ఉదాహరణకు అదిలాబాద్‌లో ఊరు ఉంటే శ్రీశైలం దగ్గర విధులు నిర్వహించాల్సి ఉంటుంది. కాబట్టి మనం కొత్తగా జోనల్ వ్యవస్థను ఏర్పాటు చేసిన దానిలో వారిని కూడా ఇంక్యూడ్ చేస్తే వారు వారి కుటుంబాలకు దగ్గరగా, సొంత ఊరికి దగ్గరగా ఉండడానికి అవకాశం ఉంది. దానివల్ల ట్రాన్స్‌ఫర్స్‌లో న్యాయం జరుగుతుందని వారు కోరడం జరిగింది. కావున సదరు విషయాన్ని పరిశీలించాలని తమరి ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

అదే విధంగా దేశం కోసం ప్రాణాలను పణంగా పెట్టిన సైనికులు రిటైర్ అయిన తరువాత మనం రాష్ట్రంలో చేపట్టే ఉద్యోగనియామకాలలో కేవలం రెండు శాతం మాత్రమే వారికి రిజర్వేషన్ కల్పించారు. గుజరాత్, అరుణాచల్‌ప్రదేశ్ వంటి రాష్ట్రాలలో పది నుంచి ఇరవై శాతం వారికి రిజర్వేషన్ అవకాశం కల్పించారు. కాబట్టి మన రాష్ట్రంలో కూడా రిటైర్ అయిన మాజీ సైనికులకు మన రాష్ట్రంలో ఉద్యోగ నియామకాలలో కనీసం పదిశాతం రిజర్వేషన్ కల్పించాలని వారు కోరుతున్నారు. అలాగే వారు రిటైర్ అయిన తరువాత నివాస స్థలాలు కావాలని కోరుతున్నారు. ధన్యవాదాలు.

శ్రీ వేముల ప్రశాంత్ రెడ్డి:– అధ్యక్ష, గౌరవ సభ్యురాలు ప్రస్తావించిన అంశాన్ని నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది. సంబంధిత మంత్రివర్యులకు తెలియజేస్తాము.

శ్రీ ముత్తిరెడ్డి యాదగిరి రెడ్డి:– అధ్యక్ష, హైదరాబాద్ నుంచి వరంగల్ నగరానికి జనగామ పట్టణం మధ్య నుంచి రోడ్డు ఉంది. పట్టణంలో దాని ఇరువైపుల యాభై సంవత్సరాల క్రితం నిర్మించిన డ్రైనేజీ వ్యవస్థ శిథిలావస్థకు చేరుకుంది. మొన్న వర్షాలకు పట్టణం మొత్తం మునిగిపోయింది. రోడ్డు ఇరు ప్రక్కల డ్రైనేజీ నిర్మాణం చేపట్టాలని, మరోకవైపు బైపాస్ రహదారి కొరకు డిపిఆర్ పూర్తి అయ్యింది. శామీర్‌పేట నుంచి జంక్షన్ వరకు రహదారి నిర్మాణం చేసినట్లైతే పూర్తి రింగురోడ్డు ఆకృతి వచ్చేస్తుంది. కాబట్టి పూర్తి నిర్మాణాలు చేపట్టాలని ఆల్‌రెడీ గౌరవ మంత్రిగారికి కోరాను, తక్షణమే చర్యలు తీసుకోవాలని తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ వేముల ప్రశాంత్ రెడ్డి:– అధ్యక్ష, గౌరవ సభ్యురాలు ప్రస్తావించిన అంశాన్ని నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది. తగు చర్యలు తీసుకోబడతాయి.

శ్రీ జి.విఠల్ రెడ్డి:– అధ్యక్ష, ముథోల్ తాలూక హెడ్ క్వార్టరులో సుమారు యాభై సంవత్సరాల క్రితం ఒక కమ్యూనిటీ హెల్త్ సెంటరును నిర్మించడం జరిగింది. కూలిపోయే దశలో ఉంది. అక్కడ అన్నీ వసతులు లేవు. దానిని వైద్యవిధాన పరిషత్తుకు మార్చి బిల్డింగ్ మరియు ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చర్ వసతులు కల్పించాలని, కుబీర్ మండల హెడ్ క్వార్టరులో

ట్రైబల్, ఎస్సీ సోదరులు చాలా మంది ఉంటారు. వారు దూర ప్రాంతాలకు పోయే శక్తి లేదు. అక్కడ కూడా ప్రైమరీ హెల్త్ సెంటరును కమ్యూనిటీ హెల్త్ సెంటరుకు ట్రాన్స్‌ఫర్ చేయాలని తమరి ద్వారా ప్రభుత్వానికి కోరుతున్నాను.

శ్రీ వేముల ప్రశాంత్ రెడ్డి:– అధ్యక్ష, గౌరవ సభ్యులు ప్రస్తావించిన అంశాన్ని నోట్ చేసుకోవడం జరిగింది. తగు చర్యలు తీసుకోబడతాయి.

12.40 మ. **శ్రీ కోమటిరెడ్డి రాజగోపాల్ రెడ్డి:–** ధన్యవాదాలు అధ్యక్షా. నేను ప్రస్తావిస్తున్నది ఆర్ అండ్ బి మినిస్టర్ గారికి సంబంధించిన అంశం. మా నియోజకవర్గంలోని చౌటుప్పల్ నేషనల్ హైవే నుంచి నారాయణ్‌పూర్ మండలానికి పోయే రోడ్డు విషయం గురించి మంత్రిగారికి గతంలో కూడా చెప్పాను. అది చాలా ట్రాఫిక్ ఉండే రోడ్డు. చౌటుప్పల్ నుంచి మా మునుగోడు నియోజకవర్గం మొత్తానికి పోయే ఆర్ అండ్ బి రోడ్డు అది. నాలుగైదు కిలోమీటర్లయితే కనీసం మనుషులు కూడా నడవలేని దారుణమైన పరిస్థితిలో ఉంది ఆ రోడ్డు. వెంటనే టెండర్లు పిలిచి పనులు చేపడుతారా లేక టెంపరరీగా రిపేర్ చేయిస్తారా, ఏదో ఒకటి చేయాలి. చౌటుప్పల్ నుంచి నారాయణ్‌పూర్‌కి వెళ్లే ఈ ఆర్ అండ్ బి రోడ్డు మరమ్మత్తు పనులను యుద్ధ ప్రాతిపదికన చేపట్టాలి. ఈ వర్షాలకు దారుణంగా దెబ్బతిని ఇంకా భయంకరంగా తయారైంది ఈ రోడ్డు. దయచేసి వెంటనే ఈ రోడ్డును టేకప్ చేయాలని మీద్వారా మంత్రి గారిని అభ్యర్థిస్తున్నాను.

శ్రీ వేముల ప్రశాంత్ రెడ్డి:– అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు రాజగోపాల్‌రెడ్డి గారు వారి నియోజకవర్గంలో చౌటుప్పల్ నుంచి నారాయణ్‌పూర్‌కి వెళ్లే ఆర్ అండ్ బి రోడ్డు గురించి ప్రస్తావించారు. వాళ్లు చెప్పింది నోట్ చేసుకున్నాం, తగు చర్యలు వెంటనే తీసుకుంటాం.

(JANAB T.RAJA SINGH) جناب ٹی۔راجا سنگھ: شکریہ اسپیکر صاحب! اس سال کا جو گنیش تہوار تھا، آپ نے دیکھا ہوگا کہ پلاسٹر آف پیرس سے گنیش کی جو مورتیاں بنائی جاتی ہیں، ہائی کورٹ نے حکم دیا تھا کہ ان مورتیوں کا حسین ساگر میں وسرجن نہیں کرنا چاہئے۔ لیکن حکومت اور گنیش اتسو سمیتی کو ہیڈ یم کورٹ سے رجوع ہوتے ہوئے اسٹے لانے پڑے۔ میں حکومت سے یہ گزارش کرنا چاہوں گا کہ میرے حلقہ اسمبلی میں کئی اچھے کاریگر ہیں جو مٹی سے بھی گنیش کی مورتیاں بنا سکتے ہیں۔ ان سے میری میٹنگ بھی ہوئی اور وہ لوگ اس کام کے لئے تیار ہیں۔ ان کی ایک ہی گزارش ہے کہ اگر حکومت کی جانب سے ان کو مٹی اور چار مہینے کے لئے اراضی فراہم کی جائے تو وہ مٹی کی گنیش مورتیاں بنا کر بیچ سکتے ہیں۔ سارے تلنگانہ کے علاوہ کرناٹک، مہاراشٹر اور اطراف کی ریاستوں کو بھی ہماری ریاست سے گنیش کی مورتیاں سپلائی کی جاری ہیں، لیکن افسوس کہ ساری مورتیاں پلاسٹر آف پیرس کی سے بنائی جاتی ہیں۔ آپ نے دیکھا ہوگا کہ ہائی کورٹ نے سختی سے احکام جاری کئے تھے کہ حسین ساگر میں پلاسٹر آف پیرس کی مورتیوں کا وسرجن نہیں کیا جانا چاہئے۔ اس کی وجہ سے سارے تلنگانہ کا ماحول بدل گیا تھا۔ جتنے لوگ گنیش منڈپ لگائے تھے وہ یہی سوچ رہے تھے کہ اب ہم گنیش وسرجن کہاں کریں۔ یہ ایک بہت بڑا مسئلہ بن گیا تھا۔ تو میں حکومت سے یہی گزارش کرنا چاہوں گا کہ آنے والے سال کے گنیش تہوار کے بارے میں اگر ہم غور و فکر کریں اور جتنے بھی کاریگر ہیں ان کے لئے اگر ہم مٹی اور اراضی فراہم کریں تو ان کی بہت بڑی مدد ہوگی۔ شکریہ۔

శ్రీ వేముల ప్రశాంత్ రెడ్డి:– అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు రాజాసింగ్ గారు మాట్లాడుతూ, గణేష్ విగ్రహాలను మట్టితో తయారుచేయని విషయాన్ని ప్రస్తావించారు. వారు చెప్పింది నోట్ చేస్తున్నాం.

MR. SPEAKER:- Zero Hour is over.

వాయిదా ప్రతిపాదనలు

మిస్టర్ స్పీకర్:– మల్లు భట్టి విక్రమార్క గారు మరియు ఇతరులు 'రాష్ట్రంలోని ప్రభుత్వ ఉద్యోగాల ఖాళీల భర్తీ మరియు నిరుద్యోగ యువత సమస్యల గురించి' చర్చించాలని కోరుతూ ఇచ్చిన వాయిదా ప్రతిపాదనను తిరస్కరించడమైంది.

శ్రీ ఎం.రఘునందన్‌రావు గారు 'రాష్ట్రంలో ఇటీవల కురిసిన భారీ వర్షాల వల్ల పంట నష్టపోయిన రైతులను ఆదుకోవాలని' కోరుతూ ఇచ్చిన వాయిదా ప్రతిపాదనను తిరస్కరించడమైంది.

Now, the House is adjourned for tea break.

(The House, then adjourned at 12.43 p.m. for tea break)

1.30 మ. (The House re-assembled at 1.31 p.m., with the Hon'ble Speaker in the Chair.)

MR.SPEAKER:- Now, I will take up Short Discussion on Welfare of Minorities in the State and Developmental Activities in the Old city of Hyderabad.

SRI AKBARUDDIN OWAISI (CHANDRAYANA GUTTA):- Hon'ble Speaker Sir, I take the opportunity to participate in the short discussion on Welfare of Minorities in the State and Developmental Activities in the Old city of Hyderabad. In the first instance I would like to speak on the Minorities Welfare Department and the activities of minorities' welfare in the state of Telangana and then I would speak on the development of Old City.

Hon'ble Speaker Sir, I know very well that it is not just our state but the country and the world as a whole is facing economic slowdown because of Covid-19.

اور ہماری ریاست میں بھی جتنے ریونیوز ہم کو آنے تھے اور جتنا پیسہ آنا تھا، کورونا کی وجہ سے ہم کو نہیں آیا اور economic slowdown کی وجہ سے کئی ترقیاتی سرگرمیوں پر بھی اثر پڑا اور لاک ڈاؤن کی وجہ سے ریونیوز بھی بہت کم آئے اور state finances میں بھی کافی کمی آئی۔ تو مجھے اس کا بخوبی احساس ہے اور اس بات کا اندازہ بھی ہے۔ ان ساری باتوں کو مدنظر رکھتے ہوئے میں اپنی بات کو رکھوں گا اور بات کو رکھتے ہوئے یہ امید کروں گا کہ اقلیتوں کے اٹھائے گئے مسائل پر حکومت سنجیدگی کے ساتھ نہ صرف غور کرے گی بلکہ ان کے حل کے لئے راستوں کو تلاش کرتے ہوئے مسائل کو حل کرے گی۔

Hon'ble Speaker Sir, the minorities i.e., Muslims, Christians, Sikhs, Buddhists and Jains constitute about 14.24% of Telangana's population. There are 50 lakh persons belonging to minorities' community in the state. Muslims with a head count of 44.6 lakh account to 12.75% of the state's total population of 3.5 crore and more than 89% of the state's minorities population. While every 7th person in the State belong to minorities' community, every 8th person in the Telangana is a Muslim. In fact, out of every 10 minorities, 9 happened to be Muslims. This demographic data shows that neither the minorities in general nor the Muslim community in particular can be insulated from the state's development and welfare of all sections of citizens. The slogan of TRS Government is Bangaru Telangana and Sankshema Telangana and this cannot become a reality without the participation and contribution of minorities including Muslims. I don't need to recall the extent of educational backwardness and economic deprivation of Muslim community in the state. Realizing the sorry plight of the last section of Muslim community in the state and emulating the Sachar Committee constituted by the U.P.A. Government at the Centre, Hon'ble C.M., Janab K.Chandrashekar Rao saheb had constituted the Commission of Inquiry headed by retired IAS Officer, G.Sudhir saheb in March 2015 to study the socio-economic and educational backwardness of Muslims in the State. On behalf of my party, we had submitted a 66 pages detailed memorandum to Sudhir Commission and empirical data on the backwardness of the last section of the Muslim community on account of socio-economic and educational deprivation and discrimination. Subsequently, when the Telangana State Commission for Backward Classes conducted an inquiry and public hearing on the need of enhancement of reservation for socially and economically backward sections of Muslim minorities, we had submitted an 88 pages memorandum on the backwardness of Muslims in the state. In fact, both the Sudhir Commission and the State BC Commission established the socio-economic and educational backwardness of last section of Muslims with low literacy rates, higher dropout rates among children, lower work participation rate, higher poverty ratio, rampant unemployment and under employment, poor housing and low access to health care.

یہ ساری چیزیں جب پائی گئیں تو اس بات سے کوئی انکار نہیں کر سکتا کہ ٹی آر ایس کے منشور میں اور ٹی آر ایس نے انتخابات سے پہلے اور بعد میں بھی اعلان کیا تھا کہ مسلمانوں کی پسماندگی کو دیکھتے ہوئے ان کو 12% تحفظات دینے کی کوشش کی جائے گی۔ ہم جانتے ہیں کہ حکومت نے 12% تحفظات کے لئے اس ہاؤز میں ایک قرارداد پاس کی اور آج بھی مسلمان ان 12% تحفظات کے انتظار میں کھڑے ہیں امید لگائے، آس لگائے حکومت کی جانب دیکھ رہے ہیں کہ یہ 12% تحفظات مسلمانوں کو کب دستیاب ہوں گے اور کب ملیں گے۔

Sir, it is also a fact that after the formation of Telangana state, the C.M., KCR saheb has introduced new schemes and modified some existing schemes. Minorities Residential Schools and Junior Colleges, Chief Minister's Overseas Scholarship Scheme for Minorities, Full fee reimbursement, Telangana State Minorities Study Circle, Own Your Auto Scheme, Driver Empowerment Programme, Shadi Mubarak, honorarium for masjid Imams and Moazans, Distribution of gift package to Muslims and Christians on the occasion of festivals, are some of the initiatives of the TRS Government in the state.

1.40 మ. Hon'ble Speaker Sir, I must point out that there are many shortcomings, deficiencies, problems and delays in implementation of many of the schemes aimed at benefiting the minorities. The organizations functioning under the Minorities Welfare Department suffer from acute shortage of funds, staff, infrastructural facilities and timely release of budgetary grants. Sir, the Telangana State Minorities Commission and Telangana State Minorities Finance Corporation, Telangana State Christian Minority Finance Corporation, Telangana State Urdu Academy and Telangana State Haj Committee do not have Chairmen or Non-Official Members. There is a need to fill up these posts at the earliest. At the same time, there is no representation of an Urdu speaking Member in the Official Languages Commission. I am also coming on record that new Vice Chancellors have been appointed, but not a single minority person was selected as Vice Chancellor. The Telangana Public Service Commission has also been constituted and I am sorry to say that a person from Minority community has not been made a Member in the said Commission. It is a very sad state of affairs. When we see the Government Pleaders' list in different Courts, we find that no proper representation of minorities or Muslim lawyers have been given to the post of Government Pleaders or Public Prosecutors. Injustice has been happening to the Minorities from the last so many years. We seek justice from this Government. I would also like to come on record and say that on our representation many of our demands have been accepted by Hon'ble Chief Minister saheb for which numerous times, I have come on record and thanked him. For instance, when I talk about Shaadi Mubarak Scheme, it was a representation made by AIMIM which the Hon'ble Chief Minister saheb had accepted.

میں یہ کہنا چاہتا ہوں کہ شادی مبارک اسکیم سے کئی مسلمانوں کو فائدہ ہو رہا ہے اور غریب بچیوں کی شادی ہو رہی ہے۔ نہ صرف شادی مبارک بلکہ میں یہ بھی کہوں گا کہ سی ایم صاحب نے انیس الغرباء کے لئے زمین دی، نہ صرف انیس الغرباء کے لئے زمین دی بلکہ اس کی تعمیر کے لئے فنڈس بھی جاری کئے، لیکن وہ تعمیر آدھی ہو کر آدھی پر رکی ہوئی ہے۔ اور بھی پیسہ دینا ہے، اور مجھے یقین ہے کہ سی ایم صاحب فنڈس ضرور جاری کریں گے اور وہ پراجیکٹ مکمل ہوگا۔ ہم نے تلنگانہ اسلامک سنٹر کیلئے مطالبہ کیا تھا، سی ایم صاحب نے اس کو بھی قبول کیا۔ پھر اوورسیز اسکالرشپ کے لئے بھی ہم نے ایوان میں کھڑے ہو کر مجلس کی جانب سے مطالبہ کیا تھا، تو سی ایم صاحب نے اس کو بھی قبول کیا۔ ہم اس کے لئے بھی بار بار ان کا شکریہ ادا کرتے رہے ہیں اور کرتے رہیں گے کہ کئی مسلم بچے آج بیرون ممالک جا کر تعلیم حاصل کر رہے ہیں۔ لیکن جب ہم اوورسیز اسکالرشپ کی بات کرتے ہیں تو ہم نے بار بار مطالبہ کیا تھا کہ اوورسیز اسکالرشپ میں جامعہ نظامیہ کی ڈگریز کو بھی عثمانیہ یونیورسٹی سے recognize کیا گیا ہے، جب آپ نے ان ڈگریز کو recognize کیا ہے تو ماسٹرس کرنے کے لئے یونیورسٹی آف مکہ، یونیورسٹی آف مدینہ یا پھر جامع اظہر میں اگر طلبہ جانا چاہتے ہیں تو ان کو بھی اس کا موقع دینا چاہئے، ان کو بھی selection دینا چاہئے، لیکن آج تک اس چیز پر عمل نہیں کیا گیا۔ محترم اسپیکر صاحب! میں یہ بھی ضرور کہوں گا کہ جب ہمارے کئی مطالبات کو حکومت کی جانب سے قبول کیا گیا تھا، تو اس میں ایک بہت بڑا مطالبہ ہماری پارٹی کی جانب سے میں نے اس ایوان میں کیا تھا کہ مسلمانوں کی پسماندگی کو دیکھتے ہوئے مسلمانوں کو ایس سیز اور ایس ٹیز کے برابر مراعات دی جانی چاہئیں۔

They should be treated on par with SCs and STs.

سارے اعداد و شمار پیش کرنے کے بعد ہی ایم صاحب نے ایوان میں کھڑے ہو کر اعلان کیا کہ ہاں، جتنے بھی non-statutory benefits ہیں وہ سارے benefits اس سیز اور اس ٹیز کے برابر مسلمانوں کو بھی دیے جائیں گے، لیکن آج بھی وہ benefits پورے نہیں دیے جا رہے ہیں اور بالکل ہی کم دیے جا رہے ہیں۔ میں یہ بھی ضرور کہوں گا کہ ہمارے مطالبہ پر ہی ایم صاحب نے اسکارشپ کو saturation تک لایا اور جاری کیا، لیکن اس کے بعد بھی کئی مسائل آج جوں کے توں پڑے ہوئے ہیں۔ میں یہ بھی کہوں گا کہ وقف بورڈ کی تشکیل دینی ضروری ہے کیونکہ اس کی میعاد ختم ہو رہی ہے۔ اس کا ایک بہت بڑا process ہوتا ہے، تین سے چار مہینے وقف بورڈ کی تشکیل میں لگ جاتے ہیں۔ 2018ء کے انتخابات کے بعد ایم ایل ایز اور ایم ایل سیز کا ایک نمائندہ وقف بورڈ میں ہونا چاہئے، لیکن آج تک بھی وہ نمائندہ وقف بورڈ میں نہیں ہے۔ اسی طرح ایم پیز کی جانب سے بھی وقف بورڈ میں ایک نمائندہ ہوتا ہے، لیکن آج بھی وقف بورڈ میں وہ نمائندہ نہیں ہے۔ تو میں آپ کے ذریعہ حکومت سے یہ کہنا چاہتا ہوں کہ---

The term of the Chairman of Waqf Board is coming to an end in February, 2022.

1.50
మ.

تو میں یہ چاہتا ہوں کہ وقف بورڈ کی تشکیل کے لئے جو بھی due process ہے، آپ اس کا آغاز کریں اور اس کام کو آگے بڑھائیں۔

Before I speak about the specific institutions functioning under the Minorities Welfare Department and schemes being implemented by them, I would like to discuss about the budgetary allocations, releases and actual expenditure incurred by Minorities Welfare Department in last seven financial years. Hon'ble Speaker Sir, I would like to bring to your notice what is the state of real minorities. When I say the state of minorities, earlier a short discussion on Minorities Welfare programmes was conducted on 8.11.2017. In that discussion, a note was given on Minorities Welfare Department.

2017ء میں اقلیتی بہبود پر بحث ہوئی تھی تو ایک نوٹ دیا گیا تھا۔ اور آج جب اقلیتی بہبود پر پھر بحث ہو رہی ہے تو بھی ایک بہت بڑا نوٹ دیا گیا۔ اس وقت 8-10 صفحات کا نوٹ دیا گیا تھا جبکہ اب تقریباً 14 صفحات کا تفصیلی نوٹ دیا گیا۔ محترم اسپیکر صاحب! میں آپ کی توجہ ایک اہم نکتہ کی طرف لانا چاہتا ہوں۔ جب 2017ء میں بحث ہوئی اور اس ایوان میں جو papers lay کئے گئے اور جس کی بنیاد پر بحث ہوئی اس میں تفصیلات دی گئیں اور ان تفصیلات میں کئی اسکیمس کے بارے میں کہا گیا۔

For example, Post Matric Scholarships for the year 2014-15, release is Rs.40.68 crores, expenditure is Rs.40.68 crores and Number of beneficiaries is 1,13,200 whereas the note tabled today says for the same year i.e. 2014-15, number of applications -

یہاں پر بولتے ہیں 1,02,873، تو سوال یہ ہے کہ ایک نوٹ میں ایک figures دیتے ہیں اور دوسرے نوٹ میں الگ figures آتے ہیں۔ اب ہم آتے ہیں 2015-16 میں، آج کے نوٹ میں کہا گیا ہے کہ total 96,138 expenditure پورا، پھر دے رہے ہیں ایک figure، اور جب ہم یہاں دیکھتے ہیں تو ادھر ایک الگ figure ہے۔ جب amount دیکھتے ہیں تو وہ بھی الگ ہے۔ شادی مبارک کے بارے میں 2017ء میں جو تفصیلات دی گئی ہیں expenditure کہتے ہیں کہ 29,27,00,000 کا ہوا۔ اور جب ہم آ کر یہاں پر 2014-15 میں شادی مبارک کے تعلق سے دیکھتے ہیں تو یہاں پر expenditure دیتے ہیں 27,75,00,000۔ جب ہم 2015-16 میں دیکھتے ہیں تو وہ بھی figure غلط ہے۔

The reason for me to point out this is that...

یہ حال ہے محکمہ اقلیتی بہبود کا کہ ایک وقت ایک figure دیتے ہیں اور دوسرے وقت دوسرا figure دیتے ہیں۔ ہم کونسا figure مانیں؟

Sir, I am also the Chairman of Public Accounts Committee. Details given in Public Accounts Committee, when the CAG was also present there, is something different and the information furnished to me under RTI is something different. Hon'ble Speaker Sir, my only question to you, I am not questioning you Sir, I have no right to question the Chair and I will never question the Chair Sir. But the only thing which I want to know which figure is correct to debate on. Shall I go on the old figures given or shall I discuss on the new figures given? Shall I discuss on the figures and amount mentioned in the Public Accounts Committee or shall I discuss on the figures given under RTI? This is a very sad state.

بڑا افسوس ہوتا ہے مجھے کہ ہم اتنی محنت اور تیاری کر کے یہاں آتے ہیں، کیا عہدیداروں کو اس بات کا احساس نہیں ہے کہ یہ ایوانِ اسمبلی ہے اور قانون بنانے کا ادارہ ہے جہاں پر قانون بنتا ہے؟ وہ ذمہ داری کے ساتھ صحیح figures دیں۔ آپ figures تک صحیح نہیں دے سکتے ہیں تو کام کیا اچھا کریں گے؟ اگر آج میں پوچھتا اور چاہتا ہوں تو میرا پوچھنا اور چاہنا نظر آتا ہے، میرا غصہ نظر آتا ہے، لیکن ان لوگوں کی غلطیاں نظر نہیں آتیں۔ بڑا افسوس ہوتا ہے۔ یہ حال ہے اقلیتی بہبود کا، یہ حال ہے محکمہ کا اور اس سے برا حال ہے تو وہ مسلمانوں کا ہے۔

budgetary allocation for this Department has been reduced substantially from the financial year 2019-20, 2020-21 and 2021-22. In 2018-19, the allocation made was Rs.1,973.42 crores towards Scheme expenditure. But from 2019-20 onwards, the budgetary allocations were reduced. However, in the last seven years, there has been a substantial shortfall in budgetary releases and actual expenditure incurred as against the budgetary allocation. The official data furnished by the Finance Department and the Minorities Welfare Department shows that from financial year 2014-15 to 2020-21, the budget estimates totalled to Rs.9,448 crores. The Budget Release Order (BRO) aggregated to Rs.7,773 crores and the actual expenditure amounted to Rs.6,199 crores.

اب یہاں پر منسٹر صاحب ایک figure دیتے ہیں، مگر میرا یہ figure ہے کہ 2014ء سے اب 2021ء تک 6,199 کروڑ روپئے ہی آئے ہیں۔

Hon'ble Speaker Sir, I have one question and I want the Government to give me a reply to that i.e. what is the definition of BRO? When they say that BRO has been released...

بی آر او کا ایک amount ہوتا ہے اور expenditure کا ایک amount ہوتا ہے۔ بی آر اوز جاری ہو جاتے ہیں لیکن پیسہ خرچ نہیں ہوتا ہے۔ تو پیسہ کہاں جا رہا ہے؟ کہاں جا رہا ہے؟ یہ چیز سمجھ میں نہیں آتی۔ جب میں بات کرتا ہوں تو حکومت کو شائد میری بات بری لگے گی لیکن اگر میں یہاں پر کھڑے ہو کر تنقید کر رہا ہوں تو میرا مقصد یہ نہیں ہے کہ میں حکومت کو بدنام کروں۔ آج ہم دیکھتے ہیں کہ اب تک جملہ 6,199 کروڑ روپئے اقلیتوں پر خرچ کئے گئے۔

Sir, so far the total expenditure on Minorities has been Rs.6,199 crores. Sir, few days back we had a discussion on Haritha Haram. The total expenditure on Haritha Haram from the year 2014 to 2021-22 i.e. till 24.09.2021 has been Rs.6,555 crores.

548 کروڑ روپئے صرف اس مالیاتی سال میں خرچ کئے گئے۔ تو میں یہ پوچھنا چاہتا ہوں کہ کیا ہم مسلمانوں اور اقلیتوں کا حال پودوں سے بھی بدتر ہو گیا ہے۔ جھاڑوں اور پودوں سے بھی بدتر حال ہمارا ہو گیا ہے کہ جھاڑوں اور پودوں پر خرچ کرنے کیلئے حکومت کے پاس پیسہ ہے، لیکن مسلمانوں پر جو خرچ ہوتا ہے وہ ہریتا ہارم یعنی جھاڑوں اور پودوں سے بھی کم پیسہ۔ میں اپنی تکلیف اور اپنے دکھ کو بیان کر رہا ہوں کہ آخر کب تک ہمارے ساتھ ناانصافی ہوگی؟ ہم کو کیوں انصاف نہیں دیا جاتا؟ ہم کو کیوں برابر کا شہری نہیں مانا جاتا؟ ہم کو بھی کیوں ہمارا حق نہیں دیا جاتا؟ ہم کو اس ریاست کی ترقی کا حصہ دار کیوں نہیں بنایا جاتا؟ ہم کو کیوں احساس نہیں دلایا جاتا کہ تم دوسرے درجہ کے شہری نہیں ہو۔ اسپیکر صاحب! ہم دوسرے درجہ کے شہری نہیں ہیں۔ مسلمان اس ریاست اور اس ملک میں دوسرے درجہ کا شہری نہیں ہے۔ ہم برابر کے شہری ہیں اور برابر کا حق مانگ رہے ہیں۔ کیا برابر کا حق مانگنا کوئی گناہ ہے؟ آج ہمارا یہ حال ہے۔ جب ہم آگے بڑھتے ہیں---

The actual expenditure thus works out only to 65.61% of the budgetary allocation from 2014-15 to 2020-21 and 34.31% of allocation virtually lapsed I would say. Sir, in the current financial year 2021-22, the Minorities Welfare Department incurred an expenditure of Rs.439.59 crores.

یہاں پر 439 کروڑ روپئے اور ہریتا ہارم میں 548 کروڑ روپئے خرچ کئے جا رہے ہیں۔

As against this, the total budgetary allocation of Rs.1,606.39 crores, which works out to 27% in the six months period of the current financial year i.e. April to September. During the same period, the expenditure under Haritha Haram is Rs.548 Crores. Moreover, the release and actual expenditure on MTF and RTF, Pre and Post Matric scholarship and fees reimbursement on overseas schemes have been constantly much lower than the budgetary allocation in the last seven years. Similarly, these releases, allocations and actual expenditure have also been lower for bank link subsidy schemes to minorities from 2014-15 to 2020-21.

جب میں bank link subsidies کی بات کرتا ہوں تو بینکس بھی مسلمانوں کو لون نہیں دے رہے ہیں۔ ماضی میں ڈی ڈی آر سی کمیٹی ہوتی تھی جس میں discussion ہوتا تھا، لیکن آج میں پوچھنا چاہتا ہوں منسٹر صاحب سے کہ کیا آپ نے بینک والوں کو بلا کر پوچھا ہے کہ کیا آپ مسلمانوں کو bankable schemes میں سبسیڈی دے رہے ہیں یا نہیں۔ مسلمانوں کو بینک سے لون تک نہیں مل رہا ہے۔ اقلیتی مالیاتی کارپوریشن سے بھی لون نہیں ملتا ہے۔ تو آخر مسلمان جائیں تو کہاں جائیں؟ دستک دیں تو کہاں دیں؟

2.00
2.10
మ.

One of the main reasons was that in 2015-16 more than 1.5 Lakh applications were received....

یہاں پر محمود علی صاحب اور فضہ صاحب موجود ہیں۔ 2015-16 میں 1.50 لاکھ درخواستیں آئی تھیں، کیوں آئی تھیں؟ ایک لاکھ روپے کے قرض کے لئے، 80% subsidy component for loans کے لئے آئی تھیں۔ کیا آپ نے ڈیڑھ لاکھ درخواستوں میں سے ایک بھی درخواست کو منظوری دی؟ نہیں دی۔ کب دیں گے آپ بتائیے۔

90% applications are still pending. No fresh applications have been called. If I am wrong I may be corrected. This is the sorry state of Minorities Welfare

ڈیڑھ لاکھ درخواستوں میں سے 90% کو کچھ نہیں دیا گیا۔ 2015ء میں درخواستیں طلب کی گئی تھیں۔ اس کے بعد ایک بھی درخواست طلب نہیں کی گئی۔ کیوں طلب نہیں کی گئی؟ آپ کب طلب کریں گے اور کب دیں گے؟

I may also point out that actual expenditure that has been much lower than the budget allocation and BRO releases to Telangana Minorities Residential Educational Institutions Society (TMREIS) is only 54%.

Sir, I once again congratulate and compliment Hon'ble Chief Minister Janab K. Chandra Shekar Rao Sir for his initiative of establishing Telangana Minority Residential schools across the State and currently the number of residential schools under TMREIS is 204 and most of the schools had junior college sections also....

ٹھیک ہے، جو نہیں ہوا ہے، میں اس کے بارے میں بول رہا ہوں، لیکن جو ہوا ہے، میں اس کی تعریف کرتا ہوں کہ TMREIS کا جو یہ کام ہو رہا ہے، یہ بہت اچھا کام ہو رہا ہے۔

Though, the residential schools for SC/ST have been functioning in Telangana for many years -

لیکن کے سی آر صاحب آنے کے بعد ان پانچ سالوں میں ہمارے ان اسکولس نے بھی ترقی کی ہے۔

Sir, at present 1.4 lakh students are enrolled in residential schools and junior colleges under TMREIS as against the full strength of 1,33,000. So the State Government has earmarked the massive outlay of Rs. 650 crores for the Residential Schools in current financial year 2021-22, but the actual expenditure in the first half of the year is Rs.183.64 crore i.e, 28% of the total outlay. Most of the Residential Schools for SC and STs are functioning in their own buildings. As many as 182 Minority Residential Schools are functioning in rented premises and 22 Residential schools have their own premises and the annual outlay of rent amounts to Rs.60 crores. Sir, during the discussion on the Demands for Grants in the Budget Session I have been demanding for the buildings for Minority Residential Schools to be constructed in government and waqf lands.

میں جاننا چاہتا ہوں کہ اس کا کیا ہوا؟ آپ اوقافی زمینات کو لیجئے اور اسکولس کی عمارتوں کو بنائیے۔

I had also suggested that the Central Financial assistance can be secured from the Ministry of Minority Affairs for construction of buildings for Minority Residential Schools in the State. I am told that the works are in progress for construction of buildings of 13 Minority Residential Schools with the assistance of Rs.140 crores under Multi Sectoral Development Programme (MSDP) and 10 school buildings have been sanctioned under Pradhan Manthri Jan Vikas Karyakram of the Union Ministry of Minority Affairs. So the Government is yet to start the work of construction of buildings for the remaining minority residential schools.

جب میں کہہ رہا ہوں کہ یہ اسکولس کرایہ کی عمارتوں میں کام کر رہے ہیں تو آپ نے کتنوں کو کرایہ دیا اور کتنوں کا باقی ہے، وہ بھی بتائیے۔ آپ نے 80% عمارتوں والوں کو کئی مہینوں سے کرایہ نہیں دیا ہے۔ ان لوگوں کے پاس پیسہ نہیں ہے۔ ان لوگوں نے وہ عمارتیں آپ کے اسکولس کے لئے دی ہیں۔ آپ وہ کرایہ کب دیں گے؟ وہ لوگ پریشان ہیں کہ ان کو کرایہ نہیں ملا۔ اگر میں غلط بول رہا ہوں تو آپ مجھے ٹوک دیجئے اور بول دیجئے کہ میں غلط بول رہا ہوں۔

Sir, in the last 2 years TMREIS has upgraded the residential schools to junior colleges and plans are there to upgrade some of the junior colleges into degree colleges.

صاحب! میں آپ کے ذریعہ مطالبہ کرتا ہوں کیونکہ یہ اہم مسئلہ ہے کہ جونیئر کالجس آگئے ہیں، اب آپ TMREIS کے تحت graduation courses کے لئے ڈگری کالجس بھی قائم کیجئے۔ پورے نہیں تو کم از کم سات یا آٹھ ڈگری کالجس کا تو آغاز کریں۔ یہ ضروری ہے۔ میں سمجھتا ہوں کہ اگر یہ ہوگا تو اس سے بہت فائدہ ہوگا۔

And also an important issue relating to Minority Residential Schools and Junior Colleges is the recruitment of teaching and non teaching staff as the new residential schools and colleges are started with temporary teaching and non teaching staff hired on contract or outsource basis. Out of 7,570 sanctioned posts 2895 are regular staff, 4,782 are outsourcing and 31 are casual relief teaching staff part time. Sir, recently the Government has constituted Telangana Residential Educational Institutions Recruitment Board to recruit the teaching and non teaching staff for the schools, junior colleges and degree colleges.

Sir I request that -

آپ اس کام میں تیزی پیدا کیجئے اور اس کو مکمل کیجئے۔

I also understand that out of 6,185 teachers posts sanctioned for minority residential institutions about 3,389 regular teachers have been recruited so far. As I have already pointed out that the new Minority Residential Schools have started with temporary teaching and non teaching staff appointed on contract and outsourcing basis. Sir, I request that in-service, contract and outsource teachers working in these residential schools and applying for notified posts should be given some weightage. They should be given some weightage in the recruitment to be done by the Recruitment Board. The Government is providing Pre-matric and Post-matric scholarships to the students and also beneficiaries including staying in the Government run hostel under the aegis of the Minorities Welfare Department. The Government has raised the rates of Pre and Post matric scholarships in view of the increase in mess charges and also sanctioned funds for providing additional amenities in these hostels. Sir, I had been requesting from so long that....

ایس سی، ایس ٹی اور بی سی ویلفیئر ڈپارٹمنٹس ایک اسکیم پر عمل آوری کررہے ہیں

where they are sponsoring the admission of students in Hyderabad Public School and also the best available schools Scheme for admission of students from these sections in the corporate schools.

Sir, we have been demanding for a long time for timely release of scholarship and fee reimbursement for minority students. Hon'ble Chief Minister had introduced CM Overseas Scholarship Scheme for Minority students.

2.10
మ.

صاحب! جب ایس سیز، ایس ٹیز اور بی سیز کے طلبہ کے لئے یہ کام کیا جارہا ہے تو پھر اقلیتی طلبہ کے لئے کیوں نہیں کیا جارہا ہے؟ میں یہ بات برسہابرس سے بار بار کہہ رہا ہوں۔ آپ نے کہا کہ اقلیتوں کو بھی ایس سیز اور ایس ٹیز کے برابر مراعات دی جائیں گی۔ تو ایس سیز اور ایس ٹیز کے لئے جو کام کئے جارہے ہیں، آپ اقلیتوں کے لئے بھی وہ کیجئے۔ حیدرآباد پبلک اسکول میں آپ ایک کوٹہ بنا کر مسلم طلبہ کو داخلہ دیجئے۔ اسی طرح دوسرے بڑے اسکولس میں بھی داخلہ دیجئے۔ لیکن آج یہ کام نہیں ہورہا ہے۔ آپ ان دو اسکیمس کو لیجئے۔

صاحب! جب میں اوورسیز اسکالرشپ کی بات کرتا ہوں تو ایس سیز، ایس ٹیز اور بی سیز کیلئے 2020-21 کے لئے درخواستیں طلب کی جاچکی ہیں، لیکن اقلیتوں کے لئے 2020ء میں صرف ایک ہی بار درخواستوں کو طلب کیا گیا۔ اسی سال ایک اور مرتبہ درخواستوں کو طلب کرنا تھا جو نہیں کیا گیا۔ اسی طرح 2021ء میں بھی درخواستوں کو طلب کرنا تھا جو اب تک نہیں کیا گیا۔ ایسے ہی پرانے amounts بھی دینا باقی ہے۔ 2019ء میں ایک مرتبہ اور 2020ء میں ایک مرتبہ درخواستیں طلب کی گئیں۔ کتنی درخواستیں زیر التواء ہیں؟

I have the details Sir.

اوور سیز اسکالر شپ اسکیم کے تحت طلبہ کا ایک سال کا جو کورس تھا وہ ختم ہو گیا۔ طلبہ وطن واپس آ گئے۔ ان کی منظوری ہوئی لیکن پیسے جاری نہیں کئے گئے۔ یہ کیوں نہیں ہوا؟ اگر نہیں دینا ہے تو آپ بول دیجئے کہ ہم نہیں دیں گے۔ لیکن آپ ان کو جھوٹی آس اور جھوٹی امید کیوں دیتے ہیں؟ اسی طرح ایس سی اور ایس ٹی کارپوریشن کے تحت جی آر ای، جی میاٹ، آئیلٹس اور ٹوفل وغیرہ کیلئے ٹریننگ سنٹرس ہیں۔ کیا آپ اقلیتوں کے لئے ایسی کوئی ٹریننگ دے رہے ہیں؟ کیا آپ کے ایسے سنٹرس ہیں؟ نہیں ہیں۔ آپ ایسی کوئی ٹریننگ نہیں دیتے ہیں۔

I want to know as to what the officials are doing. I am sorry to say this. As long as Hon'ble Chief Minister was looking after the Minorities Welfare Department, the Minorities Welfare Department was doing very good. The day he left this portfolio, we see this pathetic state of the Minorities Welfare Department.

یہ کیا ہے بتایئے۔ آج TMREIS اچھا کام کر رہا ہے۔ میں اس کے لئے ایک مشورہ دینا چاہتا ہوں۔ آپ وہاں پر طلبہ کے skill development اور vocational training پر بھی توجہ دیجئے۔ آپ تعلیم تو دے رہے ہیں۔ ان کو ایک skill بھی دیجئے۔ ان کے شوق کا جو field ہے، اس میں ان کے skill کو develop کیجئے اور ان کو ٹریننگ دیجئے۔

Sir, skill upgradation scheme for professional graduates should also be extended to minority students seeking admission in foreign universities. Sir, I would also suggest that overseas scholarship for minority students should be opened to fresh applicants twice in a year coinciding with admission schedule in foreign universities.

میرے پاس ساری تفصیلات ہیں۔

According to the data of the department, air fare reimbursement was made to 1,908 minority students. First Instalment was disbursed to 1,752 students.

آپ دیکھئے کہ 1,752 طلبہ کو پہلی قسط دی گئی اور ان کے لئے reimbursement کیا گیا۔ دوسری قسط 1,673 طلبہ کو دی گئی۔

Air fare for the remaining 327 applicants at the rate of 50,000 each amounting to Rs.1.64 crores is pending. 483 applicants at the rate 10 lakh amounting to Rs. 48.30 crores is pending and second installment to 562 applicants at the rate of Rs. 10 lakh amounting to Rs.56.20 crore is pending. Total amount of Rs. 106.14 crore is waiting for disbursement.

اگر میں غلط ہوں تو آپ بول دیجئے۔ اگر 106 کروڑ روپئے جاری کر دئے جائیں تو اوور سیز اسکالر شپ کی پرانی درخواستیں clear ہو جائیں گی اور نئی درخواستوں کو بھی دیا جا سکتا ہے۔

Sir, I am told that the Minorities Welfare Department initiated applications only once in 2020.

اس کے بعد اپیرنگ کے سیزن میں درخواستیں طلب نہیں کی گئیں۔ تو میں مطالبہ کروں گا کہ آپ اوور سیز اسکالر شپ اسکیم کے تحت استفادہ کنندگان کے جتنے بھی بقایا جات ہیں، برائے مہربانی ان کو جاری کر کے clear کیجئے۔

Minorities Welfare Department should be directed to call for fresh applications also.

آپ نئی درخواستوں کو طلب کیجئے۔ میں آر ٹی ایف کے بارے میں بھی کہنا چاہتا ہوں۔

One major issue persisting for the last 5 years is the time lag between the sanction of scholarship and RTF reimbursement of tuition fees and release of amount to the beneficiaries. Those who apply in a particular academic year get the scholarship and RTF in the next academic year.Sir, this posses problem to the final year students in Degree, Post Graduation and Professional Courses as the final memos and original certificates are not handed over to them by the college management until they get the fees reimbursement amount. It is a very important issue.

کورس مکمل ہونے کے باوجود آپ ان کی فیس نہیں دیتے۔ کالج والے ان کے اسناد نہیں دے رہے ہیں۔ بغیر اسناد کے وہ نوکری کیسے کریں گے؟

According to the information furnished to me under RTI Act, Hon'ble Speaker Sir, 56,653 applicants are awaiting for the disbursement of RTF and MTF amounting to Rs. 214.40 crores including Rs.189.80 crores under RTF and Rs. 24.58 under MTF.

آپ بتائیے کہ کیا یہ کوئی معمولی تعداد ہے؟ حکومت کو سنجیدگی کے ساتھ غور کرنا چاہئے۔

I do not know whether the Hon'ble Members know about this. These are not the fresh applications. These are the old applications. 56,653 RTF and MTF applications are awaiting. Some of these applications are pending. It is very surprising that some of the applications are pending from the academic year 2014-15, 2019-20. Remaining applications are pending from the academic year 2021.

2014-15 اور 2019-20 کی جو درخواستیں زیر التواء ہیں آپ کم از کم وہ تو clear کر دیجئے۔

I request and suggest that the scholarship of the RTF for the final year students in the various courses should be sanctioned expeditiously and amount released to them before the closure of the academic year. This is very important so that they do not face any hassle in getting back their original certificates or applying for overseas scholarship.

وہ اوورسیز اسکالرشپ کے لئے بھی اپلائی نہیں کر سک رہے ہیں۔ ان کا کورس مکمل ہو گیا لیکن ان کے پاس اسناد نہیں ہیں۔ وہ کیسا کریں گے؟ یہ حال ہے محکمہ اقلیتی بہبود کا۔

I may also point out an important issue Sir. This is not only concerning to minorities but also concerning BC, SC and ST students. Sir, the previous Congress Government in erstwhile united Andhra Pradesh had issued a Memo. No 10537 dated 10.12 2012 prescribing lower age limit for minorities, disabled and EBC students in one group and higher age limit for SC, ST and BC students in another group for pursuing Intermediate, Degree, Post Graduation and professional courses. The age limit prescribed for pursuing Intermediate course for Minorities, EBC and disabled is 20 years and for SC, ST and BC it is 24 years. As far as pursuing Graduation Course the age limit for minorities is 25 and for SC and ST it is 29 years and for pursuing post graduation and above for minorities, the age limit is 30 and for SC, ST and BC it is 34 years.

منسٹر صاحب! یہ برابر کہاں رہا؟ آپ بتائیے کہ کیا میری بات غلط ہے؟ ایس سیز، ایس ٹیز اور بی سیز کے لئے 24 سال، 29 سال اور پھر 34 سال کی عمر جبکہ مسلمانوں، عیسائیوں، سکھوں، جینس وغیرہ اقلیتوں کیلئے 20 سال، 25 سال، 30 سال، یہ عمر کم رکھی گئی ہے۔

Similarly, Telangana Government has also fixed the lower age of 30 years for Minorities and EBC students and 35 years for SC, ST and BC students for availing overseas scholarship.

یہاں پر بھی ویسا ہی ہے۔ آپ بتائیے کہ یہ کیسا ہے۔

The different ages are discriminatory since the minorities, disabled and EBC students are equally disadvantaged as the SC, ST and BC counterparts. Going ahead, the logic for fixing up lower maximum age limit for Minorities, Disabled and EBC is not at all understandable since these sections are also educationally and economically backward.

2.20 మ. Sir, as a result of the discriminatory age limit, thousands of students from minorities families are denied the opportunity to pursue higher education since their online applications are not accepted if they are not within the prescribed age limit and I hope a fresh G.O. would be issued by the Government.

آپ سب کے لئے حد عمر کو برابر کیجئے۔ میں یہ نہیں کہہ رہا ہوں کہ آپ اقلیتوں کیلئے الگ کیجئے اور دوسروں کیلئے الگ کیجئے۔ کیا ان چیزوں کو دیکھنا عہدیداروں کا کام نہیں ہے؟ وہ نہیں دیکھتے۔

Another option for the Government would be to scrap the maximum age limit for MTF and RTF scholarship for all communities like economically backward sections, Disabled, SC, ST, BC, and alternative criteria for restricting the MTF and RTF scholarship to intermediate plus one degree course and one PG course. I hope that my friends would support me on this subject. MTF ceiling is fixed for minorities, disabled, SC, ST and BC students at uniform

rates and RTF is sanctioned to the students as per the Government prescribed fee as represented by AFRC (Admission and Fee Regulatory Committee). The SC Development, Tribal Welfare, BC Welfare and Minorities Welfare Departments are running study circles on their own and there are no similarities in their functioning. The Telangana State SC Study Circle has its main branch in Hyderabad and 10 District branches, whereas, the Telangana Scheduled Tribes IAS Study Circle has its main branch in Hyderabad and 4 pre-examination training centres in the towns. The Telangana State Backward Classes Study Circle has its main circle in Hyderabad and ten circles in other districts, whereas, the Minorities Welfare department runs the Centre for Educational Development of Minorities (CEDM) as also Telangana Minorities Study Circle both located in Hyderabad. I would request the Government to sanction district branches or Study Circles for the Minorities in all districts in the State in a phased manner. The Study Circles run by the Welfare Departments organize coaching for competitive exams such as UPSC Civil Services, TSPSC Group-1, Group-2 Services and recruitment tests conducted by the Banking Services, Railway Recruitment Board, Staff Selection Commission, Telangana State Level Police Recruitment Board and other Boards and Organizations. Sir, the SC, ST and BC Study Circles organize residential coaching for Civil Services and Group-1, Group-2 services at their main centres and day coaching for other recruitment tests at the regional or district centres. However, both the CEDM and Telangana State Minorities Study Circle do not have a residential coaching facility as in the case of SCs, STs and BCs.

جب ایس سیز، ایس ٹیز اور بی سیز کے پاس اقامتی کوچنگ سنٹرس ہیں تو اقلیتوں کے پاس کیوں نہیں ہیں؟ آپ یہ کام کیوں نہیں کرتے؟ مجھے سی ایم صاحب سے کوئی شکایت نہیں ہے۔ ہم جب بھی کوئی بات ان تک پہنچاتے ہیں تو وہ برابر اس پر عمل کرتے ہیں، لیکن عہدیدار کام نہیں کر رہے ہیں جس کی شکایت لے کر آج میں یہاں پر کھڑا ہوں۔ وہ لوگ یہ کام کیوں نہیں کر رہے ہیں؟

Sir, SC, ST and BC Welfare Departments are implementing schemes for providing financial assistance to law graduates belonging to these communities by way of reimbursement and enrollment fees, purchase of law books and furniture and stipend for three years.

کیا آپ اقلیتوں کو بھی یہ دے رہے ہیں؟ نہیں دے رہے ہیں۔ کیا آپ کتابیں خریدنے پیسے دے رہے ہیں؟ کیا stipend دے رہے ہیں؟ نہیں دے رہے ہیں۔ میں پوچھنا چاہتا ہوں کہ آپ یہ کیوں نہیں دے رہے ہیں۔ آپ یہ کب دیں گے؟ ہم کب تک چیختے اور چلاتے رہیں گے؟ کوئی ہماری بات کو سننے تیار نہیں۔ بڑا افسوس ہوتا ہے۔ لوگوں کو نظر آتا ہے کہ اکبر صاحب بڑے غصہ میں آرہے ہیں اور لڑ رہے ہیں۔ میں اپنے لئے نہیں لڑ رہا ہوں، اپنے لئے نہیں چیخ رہا ہوں، میں چیخ رہا ہوں تو اپنے بچوں کے حق کے لئے۔ وہ جو 70 برس سے نظر انداز ہوا، 70 برس سے اپنے حق سے محروم ہوا، میں اس کے حق کی لڑائی لڑنے کے لئے کھڑا ہوں، اپنی ذات کے لئے نہیں۔ لیکن وہ حق کب ملے گا؟ یہ سوال ہے۔ کون دے گا حق؟ یہ بھی ایک سوال ہے۔

Sir, however, each Department is implementing the scheme by sponsoring candidates for imparting skill training in various private organizations at their own discretion.

لیکن یہ اقلیتوں کے لئے نہیں کیا جاتا۔ میں نے سٹ ون کے تعلق سے بھی کہا جو skill development کا کام کر رہا ہے۔ آج سٹ ون کو کوئی نہیں دیکھ رہا ہے۔ آپ سٹ ون کو کیوں مستحکم نہیں کرتے؟ ہمیں سٹ ون کو مستحکم کرنا ہے۔ اس تعلق سے اسپیشل سیکرٹری صاحب نے میٹنگ بلانے کا وعدہ کیا ہے۔ میں آپ کے ذریعہ چیئرمین سے ان کو یاد دلاؤں گا کہ وہ میٹنگ بلائیں تاکہ ہم ان کے ساتھ بیٹھ کر بات کریں کہ سٹ ون کو کس طریقہ سے اچھا کر سکتے ہیں۔ آج بے روزگاری ہے، نوکریاں نہیں ہیں اور لوگ غربت کا شکار اور پریشان حال ہیں۔ پرانے شہر کے بچے چاہتے ہیں کہ کچھ نوکری کریں اور بچیاں چاہتی ہیں کہ پڑھیں، لیکن ان کو اس کے موقعے نہیں ہیں۔

The Minorities Welfare, SC Development, Tribal Welfare and BC Welfare Departments are implementing the self-employment schemes through the string of Financial Corporation, Cooperative Finance Corporation and Federation. Massive allocations are earmarked for these welfare departments for economic support programmes and targets are fixed for providing assistance to thousands of beneficiaries. Telangana State Minorities Finance Corporation, Telangana State Christian Finance Corporation, Telangana SC Co-

operative Development Corporation, Telangana State Backward Classes Co-operative Societies Federation for different backward communities, TRICOR and Girijan Co-operative Corporation are implementing the schemes. The large number of applicants are seeking assistance from these Corporations since Telangana Government has raised the subsidy component to 100% for schemes costing Rs.15,000, 80% of schemes up to Rs.1,00,000, 70% for schemes up to Rs.2,00,000 and 60% ceiling of the scheme up to Rs.5,00,000 and 50% of schemes costing above Rs.5 lakhs. The credit goes to TRS government for revising the income ceiling to Rs.1.50 lakh for families living in rural areas and Rs.2.00 lakh for families living in urban areas for availing various schemes including scholarship, fees reimbursement, skill training and self-employment schemes etc. However, in the last 7 years after the formation of Telangana State, the per capita income in the state has gone up substantially. The Government employees have been provided revised PRC scales twice and the wages of workers in organized and unorganized sectors have been revised substantially.

اسپیکر صاحب! میں آپ کی، ہنٹر صاحب کی اور میرے کانگریس اور بی جے پی کے لیڈرس کی بھی اس نکتہ پر توجہ چاہتا ہوں۔

Sir, I may point out here that the Telangana Government had issued G.O.Ms.No.65, dated 19.03.2021 through General Administration Department listing out the guidelines for implementation of the reservation to Economically Weaker Sections of open category in respect of initial appointments to the posts in services under the State. Annexure-I of the G.O. sets out the guidelines and Para-4 states that "Persons who are not covered under the scheme of reservation for SCs, STs, and BCs and whose family has a gross annual income below Rs.8,00,000/- (Rupees Eight Lakh only) are to be identified as EWS(Economically Weaker Sections) for the benefit of reservation. Income shall also include income from all sources i.e. salary, agriculture, business, profession, etc. for the financial year prior to the year of application".

Now, we have an income ceiling of Rs.8,00,000 per annum for EWS among the OCs i.e. upper caste and we have an income ceiling of Rs.1.5 lakh per annum in rural areas and Rs.2 lakh per annum in urban areas for various welfare and educational schemes and Rs.5 lakhs for the Overseas Scholarship Scheme. Sir, is this not amounting to pure discrimination against SCs, STs, BCs and Minorities, who suffer from educational, social and economic backwardness, as persons from these communities just above the lower income ceiling are denied the benefits of welfare and other schemes? Most of the Government employees, contract staff and outsourcing employees have salaries to an extent of more than Rs.2 lakh per annum -

ان کی تنخواہ دو لاکھ روپئے یا اس سے بڑھ کر ہے۔

So, the children of EWS Government employees can also apply for a reserved job if their family income is below Rs.8,00,000/-. But, the child of another Government employee can be denied the opportunity as his income is above Rs.1.5 lakh and 2 lakh. Is it right or wrong Sir? Sir this needs to be corrected. In this backdrop, I request the Hon'ble Chief Minister Saheb and the Government to revise the income ceiling to Rs.8 lakhs across the State for all categories of SCs, STs, BCs and Minorities for availing the various educational, economic development and welfare schemes being implemented by the Welfare Departments. I hope that cutting across the political lines and the ideology, my friends from Congress and the BJP would support this demand of mine. We need to correct this. However, another important issue is that various corporations and federations under SC, ST and BC Welfare Departments are issuing the applications and releasing subsidies to

beneficiaries within few days of submitting the application. However, as I have pointed out earlier most of the 1.5 lakh persons who have applied for assistance from State Minorities Finance Corporation and the Christian Minority Finance Corporation way back in the year 2016 are still awaiting for the sanction of applications even after 5 years.

2.30 మ. I once again reiterate my demand that the Government must immediately take a decision on the pending applications. The scheme cost might have gone up and several applicants might have opted out. I request the Government to direct the Minorities Finance Corporation and Christian Finance Commission to invite applications for schemes costing Rs.50,000 and Rs.1,00,000 and sanction the release of subsidy at the earliest. Responding to our party's request, Hon'ble Chief Minister has introduced a scheme providing financial assistance through honorarium for Imams and Muazzins. The starting honorarium was Rs.1,000, Rs.1,500 and now it is Rs.5,000.

ان اماموں اور موذنوں کو چھ چھ مہینے تک مشاہرہ نہیں دیا جاتا۔ آپ اماموں اور موذنوں کو گرین چینل میں ڈال دیجئے، یہ میرا آپ سے مطالبہ ہے۔ ہر مہینہ ان کو مشاہرہ وقت پر ملنا چاہئے۔ صاحب! آپ کو یاد ہوگا کہ جب پجاریوں کو اعزازیہ دینے کا مطالبہ کیا گیا تھا تو ہم نے کہا تھا کہ پجاریوں کو اعزازی دی جانی چاہئے، ضرور ان کو دینا چاہئے۔ اس وقت کی ایم صاحب نے اپنی طرف سے پیشکش کی تھی تو ہم نے اس کو قبول کیا تھا، اس کا استقبال کیا تھا اور کہا تھا کہ بے شک ان کو دینا چاہئے۔ لیکن آپ جب دے رہے ہیں تو وقت پر دیجئے اور نہ مت دیجئے۔ چھ چھ مہینے تک نہیں دیا جاتا۔ میں آپ سے درخواست کروں گا کہ آپ اس کو گرین چینل میں ڈالئے۔

Sir, 5,000 more applications pertaining to Imams and Muezzins are pending.

آج آپ اعلان کیجئے کہ ہم اماموں اور موذنوں کو ہر ماہ گرین چینل کے ذریعہ مشاہرہ دیں گے اور ان کو saturation تک لے کر جائیں گے۔ اس سے secularism کا ایک اچھا پیغام جائے گا کہ یہ حکومت سب کو برابر کی نظر سے دیکھتی ہے۔ اگر حکومت یادادری کی مندر کے لئے ایک ہزار دو سو کروڑ روپئے خرچ کرتی ہے تو مسلمانوں، عیسائیوں، سکھوں اور جینس وغیرہ کے لئے بھی دو ہزار کروڑ روپئے خرچ کرے گی۔ آپ کو یہ بات کہنی چاہئے۔ جس طرح یادادری کی مندر پر خرچ ہو رہا ہے اسی طرح دیگر مذاہب والوں پر بھی خرچ ہونا چاہئے۔ یہ ہمارا مطالبہ ہے۔ میں شادی مبارک اسکیم کے بارے میں کہوں گا کہ یہ بہت اچھی اسکیم ہے۔ آج میری خواہش ہے کہ میں دیکھوں کہ مسلمانوں اور اقلیتوں کا مستقبل بدلے۔ میرا خواب ہے کہ میں دیکھوں کہ پرانا شہر بھی نئے شہر کی طرح ہو جائے، ہمارے بچوں کے ہاتھ میں بھی قلم آئے، ہماری بچیاں بھی آگے بڑھ کر multi national companies میں بھی جائیں اور ہمارے طلبہ بھی civil services میں جائیں۔ آج مجھے اس اسمبلی میں آکر بیس برس ہو گئے۔

Sir, I entered this House when I was in my 20's and now I am in my 50's. I have been shouting and screaming from so long. I do not know for how long I will live but I want to make use of every single moment which has been blessed to me by Allah Subhanahu Wa Ta'ala. I want to serve the people and serve my community and do something and bring in some change before I die and leave this world. Great anguish is there Sir. Kindly give me some more time. It is not easy for me to stand here and speak for hours together. My stomach hurts. It pains a lot. But my hurt is nothing in front of the pain and suffering of my community people whom I am representing and for whom I am standing here. Sir, I am ready to sacrifice my life for the people of my state and for the people of my community in the pursuit of bringing in some change. I am standing here not for myself. I am standing for the people who have sent me here for doing something.

جب ہم بات کرتے ہیں تو ہمارا دل ٹوٹتا ہے اور ہمیں تکلیف ہوتی ہے۔

Sir, when I talk about Haj House,

محمود علی صاحب یہاں موجود ہیں۔ حج ہاؤز سے متصل عمارت کے بارے میں ای ایم صاحب نے اسی ہاؤز میں وعدہ کیا تھا کہ محکمہ اقلیتی بہبود کے تمام دفاتر کو وہاں پر لے آئیں گے۔ یہ بات آپ نے بھی سنی ہوگی۔ آج وہ عمارت پانی میں ڈوبی ہوئی ہے اور خطرہ ہے۔ وہ عمارت گر جائے گی۔ آپ اپنے دفاتر کو وہاں پر کیوں نہیں لاتے؟ ٹمریز کا دفتر بنجارہ ہلز وغیرہ میں ہے، وہاں پر کرایہ ادا کرنے کے بجائے اس دفتر کو یہاں پر کیوں نہیں لے آتے اور کیوں اپنا پیسہ نہیں بچاتے؟ میں انیس الغربا، درگاہ برہنہ شاہ صاحبؒ اور تلنگانہ اسلامک کلچرل سنٹر کے لئے آپ کا شکریہ ادا کرتا ہوں، لیکن میں جاننا چاہتا ہوں کہ انیس الغربا کا کام کب مکمل ہوگا۔

I want to come on record and say that Anees-ul-Ghurba is getting constructed.

آپ نے وہاں پر یہ سوچ کر چھوٹی سی دکانیں نکالی تھیں کہ اگر ہم کرایہ پر دیں تو انیس الغربا خود اپنے طور پر چل جائے گا۔

But the Wakf robbers are trying to use their political powers and grab those shops.

اوقافی جائیدادوں کو لوٹنے والے لٹیروں کی نظر آج انیس الغرباء پر بھی ہے۔ ان لوگوں نے سب کچھ لوٹ لیا اور آج اس کو بھی لوٹنا چاہتے ہیں۔ میں آپ کے ذریعہ حکومت سے مطالبہ کروں گا کہ آپ ان چیزوں پر بھی غور کریں۔ میں ایم صاحب کا شکریہ ادا کرنا چاہوں گا کہ جامعہ نظامیہ کا آڈیٹوریم مکمل ہوا۔

One more important thing.

میں سمجھتا ہوں کہ یہ میرا اخلاقی فریضہ ہے کہ میں کے ٹی آر صاحب کا شکریہ ادا کروں۔ کووڈ کی پہلی اور دوسری لہر میں کووڈ سے مرنے والوں کی میتوں کو لوگ اپنے قبرستانوں میں دفن کرنے کی اجازت نہیں دے رہے تھے اور کہہ رہے تھے کہ ان میتوں کو کہیں اور دفن کرو۔

I thank the young and dynamic leader KTR saheb. On my representation, he said:

اکبر بھائی! کیا معاملہ ہے؟ میں نے کہا کہ فقیر ملاّ کی وقف کی زمین ہے، اس کو دے دیجئے۔

Immediately, he had called up the Ranga Reddy Collector and a G.O. was issued wherein 50 acres of land was given for burial ground for the Muslims of Old City. Thank you very much Sir.

صاحب! وہاں پر ہم نے کووڈ سے مرنے والے 400 مسلم میتوں کی تدفین کی۔ پرانے شہر میں کووڈ سے مرنے والوں کی تدفین کے لئے قبرستان نہیں تھا۔ لیکن اس ایک قبرستان کے ملنے سے اب تک 910 میتوں کی ہم نے وہاں پر تدفین کی۔ میں محمود علی صاحب سے پوچھنا چاہتا ہوں کہ پہاڑی شریف کے ریمپ کا کام کب سے ہو رہا ہے، 10 برس ہو رہے ہیں، لیکن اب تک مکمل نہیں ہوا۔ آپ امیر کارواں کب بنائیں گے؟ درگاہ جہانگیر پیراں کا کام کب مکمل ہوگا، آپ وہ بھی بتائیے۔ اسی طرح تلنگانہ اسلامک کلچرل سنٹر کی تعمیر کب ہوگی، آپ وہ بھی بتائیے۔ میں ایم صاحب کا شکریہ ادا کروں گا کہ انہوں نے اس سنٹر کے لئے کوکہ پیٹ میں دس ایکڑ زمین دی۔ آپ اندازہ لگائیے کہ اس کی قیمت کیا ہوگی۔

Construction, repairs and renovation of 411 Churches in the state.

اس کا ایک جی او جاری کیا گیا تھا۔ لیکن وہ کام بھی نہیں ہوا۔

Construction, repairs and renovation of Wakf institutes.

اس کیلئے بھی 292.83 کروڑ روپئے کے جی اوز جاری کئے گئے ہیں۔ وہ کام کب مکمل ہوں گے؟

Construction of 117 Urdu Ghars cum Shadi Khanas in the State

Am I right or wrong?

ہمارے ٹی ایم ایل ایز کے حلقوں میں شادی خانوں کی تعمیر کے کام رکے ہوئے ہیں۔ اس کی رقم 49.49 کروڑ روپئے ہے۔ اس کو بھی مکمل کرنے کی ضرورت ہے۔

Finally, I come to the subject which I have been screaming and shouting for years and that is Wakf Board.

وقف بورڈ تباہ و برباد ہو رہا ہے۔ صاحب! وقف بورڈ کیسے چل رہا ہے، کیا آپ کو معلوم ہے؟ یہ بڑے پہاڑی درگاہ، جہانگیر پیراں کی درگاہ، درگاہ یوسفین، بابا شرف الدین پہاڑی شریف کی درگاہ وغیرہ میں جو چڑھاوے چڑھتی ہیں، ان میں جو پیسہ آتا ہے، کیا آپ کو معلوم ہے کہ وہ کتنا ہے؟ ہر سال سات کروڑ روپئے آتے ہیں۔ کیا آپ کو معلوم ہے کہ وقف بورڈ کا سالانہ بجٹ کتنا ہے؟ وہ ڈھائی کروڑ روپئے ہے۔ اگر چڑھاوے بند ہو جائیں تو وقف بورڈ بند ہو جائے گا۔ تقریباً آمدنی چڑھاوے سے آرہی ہے۔ آپ کو معلوم ہے کہ وقف بورڈ کی اتنی جائیدادیں ہیں، لیکن اس کا کرایہ کتنا وصول ہوتا ہے؟ صرف ایک یا ڈیڑھ کروڑ روپئے۔ پچیس اور پچاس برس سے کرایہ میں کوئی اضافہ نہیں کیا گیا۔ اس کے لئے کچھ نہیں کیا گیا۔ بورڈ کیا کر رہا ہے؟ اگر صحیح طریقہ سے کرایہ پر نظر ثانی کر دیں گے تو پانچ تا چھ کروڑ روپئے صرف کرایہ میں وصول ہو سکتے ہیں۔ اگر اوقافی اراضی کو ترقی دی جائے تو اس کا کرایہ آٹھ تا دس کروڑ روپئے آسکتا ہے۔ لیکن یہ لوگ ایسا کرنا نہیں چاہتے۔ وقف بورڈ کی کتنی زمینات ہیں؟ بہت ہیں۔ لیکن یہ لوگ کیا کر رہے ہیں؟ کچھ نہیں کرتے۔

2.40
ము.

کسی عورت کو اگر طلاق دے دی جاتی ہے تو اس کو وقف بورڈ سے پنشن دی جاتی ہے۔ آپ کو سن کر حیرت ہوگی کہ پنشن کس طرح دی جاتی ہے۔ اس عورت کو کورٹ کو جا کر آرڈر لانا پڑتا۔ کورٹ وقف بورڈ کو حکم دیتا ہے کہ فلاں عورت کو ماہانہ دو ہزار روپئے، فلاں کو تین ہزار روپئے اور فلاں کو پانچ ہزار روپئے ادا کرو۔ تو اس کے بعد کورٹ کے آرڈر پر وقف بورڈ کی جانب سے مطلقہ عورت کو وہ پیسے دئے جاتے ہیں۔ نکاح کورٹ کر رہا ہے یا قاضی کر رہا ہے؟ طلاق قاضی کے سامنے ہوتی ہے یا کورٹ میں ہوتی ہے؟

The Divorce Certificate issued by Qazi is enough to give the benefit to a divorcee. But this is not done.

Sir, last week, a woman got an Order from the Court that she is a divorcee and the court gave a direction that Rs.8000/- per month should be paid to that divorcee woman. The officials of Wakf Board called the Standing Counsel and said that you challenge this Rs. 8,000/-.

I fought for the same and say that I would always remember few leaders in my life. One is late Sri Y.S. Rajasekhar Reddy and the other is Sri K.Chandrashekar Rao Saheb whom I will never forget and say that they are the friends of Muslim minorities. At that time, in Andhra Pradesh Assembly, when I fought for the land, Rajashekar Reddy Saheb has said "Don't scream so much, what do you want?" I said "Sir, please give me my land." I gave the calculation and then asked to give me the land which was not acquired. He issued a G.O. transferring 85 acres of land to Wakf Board.

Firstly Sir, I would like to say that today is a very historic day. This day would always be remembered in the history of Legislative Assembly. For the first time ever, whether it was in erstwhile Andhra Pradesh or Telangana, Old City Development is being discussed in this august House. I thank your very much Sir.

ہورہا ہے۔اسی طرح ایچ آر ڈی سی ایل کے بارے میں بھی آپ نے تفصیلات دی ہیں۔اسی طرح بیگم بازار نالہ کے بارے میں بھی تفصیلات دی ہیں۔ملک پیٹ میں سڑک کی توسیع کے بارے میں بھی کہا ہے۔میں سڑکوں کی توسیع کے بارے میں بھی کہوں گا کہ میرے حلقہ میں کئی برس سے سڑکوں کی توسیع کے کام زیر التواء ہیں۔بار بار بولنے کے بعد بھی چیکس نہیں دئے جارہے ہیں۔جہاں پر سڑکوں کی توسیع ہوگئی ہے،وہاں پر road laying کا کام آج تک نہیں ہوا ہے۔پانچ برس ہوگئے۔اویسی جنکشن سے لے کر بنڈلہ گوڑہ جنکشن تک سڑک کی توسیع کا کام ہوچکا ہے،لیکن road laying نہیں ہوئی جس کی وجہ سے دکانوں والے اور دوسرے لوگ قبضہ کررہے ہیں۔اسی طرح ہم نے حافظ بابا نگر میں سڑک کی توسیع کے لئے کہا ہے۔آپ اگر اس کو بھی کرتے ہیں تو اچھا ہوگا۔اس کے ساتھ ہی ساتھ ریاست نگر مارکٹ سے لے کر اندرا نگر تک سڑک کی توسیع کے کام کے لئے ہم نے کہا تھا۔وہ بھی ابھی تک زیر التواء ہے۔کہا جارہا ہے کہ چیکس نہیں دئے جارہے ہیں۔میں آپ کے ذریعہ منسٹر صاحب سے کہوں گا کہ بہادر پورہ،یاقوت پورہ،کاروان،نامپلی،ملک پیٹ اور گوشہ محل میں بھی سڑکوں کی توسیع کرنے کی ضرورت ہے۔اگر آپ دوسو کروڑ روپئے دے دیتے ہیں تو میں سمجھتا ہوں کہ سڑکوں کی توسیع کے ان پورے کاموں کو ہم کرسکیں گے۔

میں یہ بھی ضرور کہوں گا کہ ہم مسلسل کہہ رہے ہیں کہ آپ چارمینار پیدل راہرو پراجیکٹ کو مکمل کیجئے۔اس پراجیکٹ کو مکمل کرنا ہے تو چارمینار کے اطراف متبادل سڑکیں،متوازی سڑکیں اور رنگ روڈس کو مکمل کرنا ہوگا۔اگر یہ سڑکیں مکمل نہیں ہوں گی تو یہ پراجیکٹ کامیاب نہیں ہوگا۔چارمینار صرف ایک سیاحتی مقام اور حیدرآباد کی پہچان ہی نہیں ہے بلکہ میں کہوں گا کہ وہ پرانے شہر کا ایک economic zone بھی ہے۔اس معاشی زون کو نہ چھیڑتے ہوئے وہاں پر چھوٹے موٹے کاروبار کرنے والوں کو دوسری جگہ پر جیسا کہ ہم نے تجویز دی تھی کہ سالار جنگ میوزیم کے سامنے دو برجس ڈالے جائیں اور ان غریب تاجروں کو وہاں منتقل کیا جائے جس کے لئے جی او جاری کیا گیا لیکن آج تک اس کے drawings مکمل نہیں ہوئے اور اس کا کام شروع نہیں کیا گیا۔میں درخواست کروں گا کہ آپ جلد از جلد اس کام کو بھی مکمل کیجئے۔لاڈ بازار کو ترقی دینے کے سلسلہ میں ہمارے ایم ایل اے بلعلہ صاحب چندی گڑھ کا دورہ کئے تھے۔چندی گڑھ میں سنہرے گردوارہ کا جو passage ہے،وہ اچھا ہوگیا،دہلی کی چاندنی چوک بدل گئی،دہلی کا کیناٹ پلیس بدل گیا جبکہ لاڈ بازار ابھی بھی اپنے بدلنے کے انتظار میں ہے۔کے ٹی آر صاحب نے وعدہ کیا تھا کہ ہم ضرور اس کو تبدیل کریں گے۔اسی طرح پتھر گٹی کو استنبول بنانے کا وعدہ کیا تھا۔میں امید کرتا ہوں کہ آپ جلد از جلد ان کاموں کو کریں گے۔چارمینار کی خوبصورتی اور اس کی عظمت کو ہمیں بحال کرنا ہے۔ہم امید کرتے ہیں کہ آپ چارمینار پیدل راہرو پراجیکٹ کے کاموں کو کریں گے۔

یہاں پر اضافی روڈ وائڈننگ کی بھی تفصیلات دی گئی ہیں۔اس میں اور اضافہ کرنے کی ضرورت ہے۔ہم ان شاءاللہ وہ بھی آپ کو دیں گے۔یہاں پر SRDP funding کے بارے میں بھی کہا گیا ہے۔مٹی کا شیر،لاڈ بازار اور alternate parallel roads کے بارے میں بھی کہا گیا ہے۔چارمینار پیدل راہرو پراجیکٹ میں اور تھوڑی سڑکوں کو بھی شامل کرنے کی ضرورت ہے۔میں امید کرتا ہوں کہ آپ ان کو بھی اس میں شامل کریں گے۔ہم نے پرانے شہر میں کئی ٹرافک جنکشنس کی نشاندہی کی ہے لیکن ان کو نہیں لیا گیا

آج تک پرانے شہر کی ترقی کے اس موضوع پر کبھی بھی بحث نہیں ہوئی۔

Never ever in the history of erstwhile Andhra Pradesh, there was a discussion about the Old City Development. Today, I am honoured and I am thankful to the Government for taking up this discussion. I have many other things to be mentioned and I am not going into those details.

2.50 మ. The Hon'ble Minister Saheb has given a very detailed statement in this House. I would like to thank him for giving such a detailed report.

میں یہ بات اس لئے کہہ رہا ہوں کہ ہر وقت الزام لگایا جاتا ہے اور پوچھا جاتا ہے کہ ایم آئی ایم پرانے شہر کے لئے کیا کررہی ہے،لیکن آج اس Statement کو دیکھنے کے بعد لوگوں کو پتہ چلے گا کہ ٹی آر ایس حکومت اور مجلس کیا کررہی ہے اور وہ کیا کرنے کا ارادہ رکھتے ہیں۔میں نہیں سمجھتا کہ کبھی بھی ایسی Detailed Report پیش کی گئی۔ہم بار بار مطالبہ کرتے رہے کہ پرانے شہر کی ترقی کے لئے دس ہزار کروڑ کا پیکیج دیا جائے۔ہم یاد کرتے تھے راج شیکھر ریڈی صاحب کو کہ انہوں نے پرانے شہر کے لئے دو ہزار کروڑ روپئے کا پیکیج دیا تھا۔لیکن آج جب ہم اس کتاب کو دیکھتے ہیں تو ہم کو پتہ چلتا ہے کہ پرانے شہر میں دس ہزار کروڑ روپئے کے کام جاری ہیں یا مکمل ہونے والے ہیں۔اس کے لئے میں منسٹر صاحب کا شکریہ ادا کرتا ہوں۔ Strategic Road Development Programme کے بارے میں منسٹر صاحب نے تفصیل پیش کی اور اویسی جنکشن،بہادر پورہ،نلگنڈہ کراس روڈ،اویسی روڈ اوور برج،فلک نما،شاستری پورم،آرام گھر وغیرہ کے بارے میں کہا کہ 1,545 کروڑ روپئے میں یہ کام ہوں گے۔منسٹر صاحب نے SRDP, Phase-I کی تفصیلات دی ہیں۔میں Phase-II کے لئے منسٹر صاحب سے درخواست کروں گا کہ Phase-II میں بھی آپ پرانے شہر کو اس کا برابر کا حق دیں۔جیسا کہ میں نے کہا کہ حافظ بابا نگر جنکشن کے پاس اگر ایک فلائی اوور بناتے ہیں تو اچھا ہوگا۔میں نے بنڈلہ گوڑہ کے لئے بھی ویسے ہی کہا۔ایسے ہی مسلم جنگ پل سے لے کر اے سی پی آفیس،گوشہ محل،فیل خانہ تک ایک فلائی اوور بنایا جائے تو بڑی مہربانی ہوگی۔دوسرے مرحلہ میں سڑکوں کی توسیع کے بارے میں آپ نے دو تین تفصیلات بتائی ہیں۔میں آپ سے مطالبہ کروں گا کہ آپ اس میں اور اضافہ کریں۔میں آپ کے ذریعہ منسٹر صاحب سے یہ درخواست کروں گا کہ اسمبلی سیشن کے بعد اگر مجھے ایک دن کا وقت دیا جائے تو میں آپ کے ساتھ بیٹھ کر ساری تفصیلات دوں گا تاکہ آپ اس پر غور کرتے ہوئے ہمارے مطالبات کو قبول کریں۔Comprehensive Road Maintenance Programme کے بارے میں بھی آپ نے تفصیلات دی ہیں کہ ملک پیٹ،یاقوت پورہ،چندرائن گٹہ،چارمینار،بہادر پورہ،گوشہ محل،نامپلی،کاروان وغیرہ میں کتنا کام

Sir, I regularly interact with the Agha Khan Foundation people. I go, I visit and I have also seen the work which has been taken up by them. I regularly meet them and my colleague Kausar Saheb also meets them. They are doing a wonderful work I would say. We need to appreciate them. Using this opportunity, I want to thank the Agha Khan Foundation for taking up the work of Seven Tombs on behalf of myself, my party and the people of Old City.

وہاں پر سیاحت کو ترقی دی جاسکتی ہے۔ شیخ پیٹ سے مونوٹرین چلانے کی بھی ہم نے گزارش کی تھی۔

Golkonda Diamond was famous.

اس ہیرے کا ایک passage ہے جو سات گنبدوں سے گولکنڈہ قلعہ تک جاتا ہے۔ اس passage میں تھوڑی سی road widening کرنی ہے۔ اگر وہ کام کریں گے تو بہتر ہوگا۔ سات گنبدوں کے سامنے ڈیفنس والوں کی زمین ہے۔ ان کو ایک لیٹر لکھنے کی ضرورت ہے۔ اگر ڈیفنس کی وہ زمین ہمیں دے دی جاتی ہے تو۔۔۔

that can be made as a parking lot for improvement of tourism.

چندرائن گٹہ اور یاقوت پورہ میں ہمارے پاس پائیگاہ ٹومبس ہیں۔

Those tombs are also very beautiful. Tourism can be developed over there. We need to develop.

ہمارے پاس پرانے شہر میں ایک کالا تاج محل بھی ہے۔ اس کو بھی ہم ترقی دے سکتے ہیں۔ میں ٹورازم منسٹر صاحب سے کہوں گا کہ آپ ایک ٹورازم سرکیٹ بنایئے۔ آپ سیاحوں کو چارمینار اں درگاہ، بڑے پہاڑی درگاہ، بابا شرف الدین صاحب پہاڑی، درگاہ یوسفین تا پھلی وغیرہ کو لے کر آیئے۔

Sir, if you remember I had made a request for improvement of Nampally Dargah i.e. Hazrat Yousuf Baba and Shareef Baba Dargah.

ی ایم صاحب نے کہا کہ اکبر بھائی، آپ نے صحیح کہا ہے، آپ کی تجویز بہت اچھی ہے۔ یوسفین کی درگاہ بڑی ہے۔ ہم درگاہ یوسفین کے پاس بھی سڑک کی توسیع کریں گے۔ لیکن آج تک بھی وہاں پر کچھ نہیں ہوا۔ خیر مجھے یقین ہے کہ وہاں پر بھی کام ہوگا۔ آپ ایک پلان بنایئے۔ جب بھی ہوگا ان شاءاللہ وہ کام ہوگا، ہم کو اس کا یقین ہے۔ میں نالوں کے کاموں کے بارے میں بھی کہوں گا کہ فرنگی نالہ کے کاموں کو کرنا بہت ضروری ہے۔ اگر ہم یہ کام نہیں کریں گے تو فرنگی نالہ بند ہونے کی وجہ سے جل پلی تالاب، برہان چیرو تالاب اور گرم چیرو تالاب وغیرہ متاثر ہوں گے۔ میں یہ بھی کہوں گا کہ میں نے اپنے حلقہ کے تعلق سے 300 کروڑ روپئے کا ایک سیوریج پلان بنا کر منسٹر صاحب کو دیا تھا۔ منسٹر صاحب نے اس کی منظوری کا وعدہ کیا تھا۔ میں آپ سے درخواست کرتا ہوں کہ آپ اس پلان کی منظوری دے دیجئے۔ فرنگی نالہ کا ایک حصہ میرے حلقہ میں آتا ہے۔ میں ذمہ داری لیتا ہوں کہ وہاں پر قبضوں کو ہٹاؤں گا۔ آپ منظوری دیجئے، کام کروانا میری ذمہ داری ہے۔ ہم وہاں کام کروائیں گے۔ مرکی نالہ کے کام دو تین جگہوں پر نامکمل ہیں، میں ان کو بھی مکمل کرنے کیلئے کہوں گا۔ پانی کی سربراہی اور سیوریج کیلئے حالیہ عرصہ میں اعلان ہوا کہ شہر کے اطراف سیوریج ٹریٹمنٹ پلانٹس اور پانی کے لائنس کا کام بھی کیا جائے گا۔ میں کہنا چاہتا ہوں کہ آپ ہمارے پرانے شہر میں بھی محمد نگر نالہ اور مرکی نالہ کے پاس اگر ایس ٹی پیز قائم کریں گے تو وہاں پر پانی صاف ہوجائے گا۔ وہ گندا پانی صاف ہوکر ان نالوں میں بہہ سکتا ہے۔ اسی طرح گرم چیرو، سورم چیرو، پلے چیرو وغیرہ پر بھی آپ ایس ٹی پیز قائم کر سکتے ہیں۔ ہم نے reservoirs کے لئے بھی کہا تھا۔ جنڈلہ گوڑہ میں ایک reservoir کے لئے میں نے تجویز دی تھی۔

Unserved areas میں پانی کے لائنس کے لئے بھی ہم نے درخواست کی تھی۔ ہم امید کرتے ہیں کہ آپ اس کام کو بھی کریں گے۔ میں لائٹ کے تعلق سے بھی کہوں گا کہ جہاں جہاں پر سڑک کی توسیع ہوگئی ہے وہاں پر لائٹ کے کھمبے آج تک ویسے ہی کھڑے ہیں۔ میں کہنا چاہتا ہوں کہ جس وقت سڑکوں کی توسیع ہوتی ہے اسی وقت ان کھمبوں کو ہٹانا چاہئے۔ کئی سال ہوجاتے ہیں لیکن وہ کھمبے نہیں ہٹائے جاتے ہیں۔ ایل ای ڈی اسٹریٹ لائٹس کا جو پروگرام ہے، میں اس کا بھی استقبال کرتا ہوں اور امید کرتا ہوں کہ ہم کو بھی اس میں برابر کا حصہ ملے گا۔ میں ڈبل بیڈروم مکانات کے بارے میں بھی کہوں گا کہ میرے حلقہ میں میونسپل کوارٹرس ہیں۔ وہاں پر ڈبل بیڈروم مکانات بنانے کے لئے میں نے تجویز دی تھی۔ وہ مکمل ہوچکے ہیں۔ جنڈلہ گوڑہ میں بھی کام مکمل ہوچکا ہے۔ اسی طرح پرانے میونسپل کوارٹرس ہیں۔ جو نئے تعمیر ہوئے ہیں، یہاں کے لوگوں کو وہاں منتقل کرکے یہاں پر ہم 900 نئے ڈبل بیڈروم مکانات تعمیر کرسکتے ہیں۔ میں آپ سے گزارش کروں گا کہ آپ ان کو بھی تعمیر کروائیں۔ اسی طرح جے این این یو آر ایم کے تحت میں نے 2004ء میں جنڈلہ گوڑہ میں چند مکانات کو منظور کروایا تھا جو آج بہت ہی خستہ حالت میں ہیں۔ 10-12 سال ہوگئے۔ ان کی مرمت کے لئے جہاں سے بھی آپ فنڈس دے سکتے ہیں دیجئے۔ وہاں پر غریب لوگ ہیں۔ بارش میں کبھی بھی کوئی جانی نقصان ہوسکتا ہے۔ تو میں امید کروں گا کہ آپ اس کام کو بھی کریں گے۔ فلک نما کے پاس بھی ڈبل بیڈروم مکانات کے کام مکمل ہونے والے ہیں۔ ان کو بھی الاٹ کیا جانا

دیں گے۔ میں کروڑ روپے کا جی او جاری کیا گیا، ڈگری کالج آ گیا، لیکن پیسہ نہیں آیا اور عمارت نہیں بنی۔ فلک نما، کیمپس کے تعلق سے کل ہندو اخبار میں آیا تھا جس میں کہا گیا ہے کہ وہاں پر ڈگری کورس کے لئے نہ عمارت ہے اور نہ کوئی ٹیچر ہے۔ میرے ٹرسٹ کی جانب سے میں نے 25 لاکھ روپے دے کر وہاں پر ڈگری کالج کی عمارت کو بنوایا۔ میں نے اپنے ٹرسٹ سے دو سال تک ڈگری کالج کے لکچررس کی تنخواہ دی ہے۔ اِلاک ڈاؤن کی وجہ سے لوگوں کی نوکریاں چلی گئیں، ان کے پاس پیسہ نہیں ہے۔

3.00
3.10
మ. I had got sanctioned few houses. You would be surprised in the entire State of Telangana, my Constituency and Faluknuma campus was successful in getting a registration of 4,800 students for Junior college Intermediate studies and more than 3,000 applications have been received_for pursuing the degree courses. Sir, there is no degree college. Sir when I have requested and got a NAC centre during Congress party regime in United Andhra Pradesh in old city they did not have a building over there at that time and I had given them my school building. Sir, I have made one kg-pg campus and the total built up area is 1,80,000 sq.ft and 15,000 children are studying. I do not charge them any fees. Today, also if the Government comes forward, I am willing to offer 11 schools in my Constituency for imparting education to poor children. I am coming forward to give my building. Please take my building till the new building is constructed.

میں اپنی عمارت اور اپنا فرنیچر دینے تیار ہوں۔ فلک نما، جونیئر اور ڈگری کالج میں بچیوں کے لئے ٹائلیٹ بھی نہیں ہے۔ وہ بہت تکلیف میں ہیں۔ جونیئر اور ڈگری کالج بہت خراب حالت میں ہے۔ اس کی بہت بڑی زمین ہے۔ وہاں پر ایک بہت اچھا کمپیس ہو سکتا ہے۔ اس کے قریب بھی میرے اسکولس ہیں اور تھوڑی دور بھی ہیں۔ کالج کی عمارت جب بھی بنے گی، اگر آپ لینا چاہتے ہیں تو میں اپنے اسکولس اور ان کا فرنیچر دوں گا۔ آپ جتنے لکچررس دیتے ہیں دیجئے، ورنہ میں لکچررس کی تنخواہ بھی دینے تیار ہوں۔ میں چاہتا ہوں کہ میری بچیاں اور میرے بچے اچھا پڑھیں۔ میں امید کرتا ہوں کہ حکومت اس پر بھی غور کرے گی۔

پرانے شہر میں بستی دواخانے کھولے گئے، میں ان کا بھی استقبال کرتا ہوں۔ یہ بہت اچھا ہے۔ اور مزید دواخانے کھولنے کی ضرورت ہے۔

میں میٹرو ریل کے تعلق سے بھی کہوں گا۔

ہے۔ ایسے ہی ملک پیٹ میں بھی کام مکمل ہوا ہے، وہاں پر بھی مکانات الاٹ کئے گئے ہیں۔ ہم نے ہماری پارٹی کی جانب سے یہ مطالبہ کیا تھا کہ ملک پیٹ میں چیکچل گوڑہ جیل اور پرنٹنگ پریس ہیں، یہاں پر بھی آپ آئی ٹی ہاورس قائم کر سکتے ہیں یا کچھ اور ترقی دے سکتے ہیں۔ ایسے ہی عثمانیہ دواخانہ کی تعمیر کیلئے میری پارٹی کی جانب سے مطالبہ کیا گیا ہے۔ میں آپ سے کہوں گا کہ ہماری پارٹی نے جو موقف اختیار کیا ہے، ہم اس پر قائم ہیں، لیکن اس کے ساتھ ہی میں یہ کہوں گا کہ عثمانیہ دواخانہ کی جو عظمت ہے اس کو بچاتے ہوئے اگر نیا اضافہ کیا جاتا ہے تو بہت اچھا ہوگا۔ ہم کو صرف دواخانہ چاہئے۔ آپ اس کی تعمیر کیجئے۔ اسی طرح مکہ مسجد کے سامنے نظامیہ طبی کالج ہے۔ تلنگانہ بننے سے پہلے جب وہ میرے حلقہ میں آتا تھا تو میں نے چھ کروڑ روپے منظور کروائے تھے، لیکن کام نہیں ہوا۔ اس کالج کی عمارت آج بالکل کمزور ہو گئی ہے، پانی ٹپک رہا ہے اور وہ گرنے کے قریب ہے۔ اردو میڈیم یونانی میڈیسن کا ایک ہی کورس ہے۔ اللہ کے لئے آپ اس کو بچا لیجئے اور اس کو ختم ہونے نہ دیجئے۔

اسی طرح آپ نے سوچھ آٹو ٹیکس کا بھی آغاز کیا۔ ہم اس کا بھی خیر مقدم کرتے ہیں۔ آپ نے بن فری حیدرآباد بنانے کا جو فیصلہ لیا ہے، ہم اس کا استقبال کرتے ہیں، لیکن میں کہوں گا کہ لوگ جہاں چاہے وہاں کچرا پھینک رہے ہیں۔ آپ اس کی بھی نگرانی کیجئے یا اس کام کے لئے کسی کو مقرر کیجئے۔ کچرا نہیں اٹھایا جا رہا ہے۔ صاف نہیں کیا جا رہا ہے۔ میں امید کرتا ہوں کہ آپ اس پر بھی ضرور غور کریں گے۔ میں اتاپور کے تعلق سے بھی کہوں گا کہ پورے شہر میں 146 سنٹرس قائم کئے گئے ہیں، جبکہ ہمارے پاس پرانے شہر میں اس کے 32 سنٹرس ہیں۔ میں چاہوں گا کہ آپ ان سنٹرس میں تھوڑا سا اضافہ کریں۔ بڑوں پر کاروبار کرنے والوں کے لئے جو اسکیم ہے، نئے پل پر parallel bridge بنانے کا میں نے آپ سے مطالبہ کیا ہے، پرانے شہر میں چھوٹے کاروبار کرنے والے کئی غریب تاجر ہیں، آپ ان کے لئے دو کے بجائے تین برج بنائیے اور ان کو وہاں پر منتقل کیجئے تا کہ ان کو بھی روزگار مل سکے۔ ہائٹ شلٹرس کے بارے میں میں کہوں گا کہ پرانے شہر میں وہ بالکل نہیں ہیں۔ تو برائے مہربانی آپ پرانے شہر میں بھی ان کو قائم کیجئے۔ اسی طرح صحت کے بارے میں آج بحث منعقد کی گئی۔ آپ نے جو بستی دواخانے شروع کئے ہیں، ہم ان کا خیر مقدم کرتے ہیں۔ یہ بہت اچھا کام ہے۔ اس کے ساتھ ہی ساتھ آپ نے جو ڈائلاسس سنٹرس قائم کئے ہیں، ان کا بھی ہم خیر مقدم کرتے ہیں۔ اسی طرح حکومت جو Diagnostic Centres لانے کا ارادہ رکھتی ہے، میں حکومت سے درخواست کروں گا کہ ہمارے بارکس میں بھی ایک بڑا ایریا پھیلا ہے جو اچھا کام کر رہا ہے۔ آپ وہاں پر Diagnostic Centre اور ڈائلاسس سنٹر قائم کیجئے۔ ریاست گھر میں بھی کسی دواخانہ میں ایک Diagnostic Centre قائم کیا جا سکتا ہے۔ آپ وہاں پر بھی قائم کیجئے۔ میں آپ کے ذریعہ کہنا چاہوں گا کہ کے ٹی آر صاحب نے ایوان میں وعدہ کیا تھا اور کہا تھا کہ اکبر صاحب! میں فلک نما ایجوکیشنل کمپیس کے لئے بیس کروڑ روپے کا اعلان کرتا ہوں اور فوراً جی او جاری کرتا ہوں۔ میں نے کہا تھا کہ کے ٹی آر صاحب، وہاں پر ڈگری کالج نہیں ہے۔ تو کے ٹی آر صاحب نے کہا کہ ہم وہاں ڈگری کالج قائم کر

It was me who fought for metro rail for Hyderabad City. It was a fight between me and Late Janardhan Reddy from the Congress. It was for two things. Late Janardhan Reddy saheb always used to fight for Mono Train and Krishna waters and I used to fight for Metro Rail and Krishna waters.

صاحب! آپ بولئے، نئے شہر حیدرآباد میں میٹرو ریل آ گئی لیکن پرانے شہر میں نہیں آئی۔

The then Chief Minister asked me to visit Delhi. So, on my demand, all the Floor Leaders had gone to New Delhi to study the functioning of Metro Train and then we got the proposal here. Earlier the work was given to Maytas.

وہ Satyam والوں کا Maytas تھا۔ پھر وہ crash ہوا تو ایل اینڈ ٹی کو وہ کام دیا گیا۔ لیکن آپ بولئے کہ کیا ہمارے پرانے شہر میں میٹرو ریل نہیں دوڑتا؟ وہ کب آئے گی؟ افتر فیشل اپر پورٹ تک دوسرا مرحلہ بھی آ گیا۔ آپ نے پہلے مرحلہ میں میٹرو ریل کو نئے پل سے ہوتے ہوئے فلک نما تک لے جانے کا وعدہ کیا تھا، اور وعدہ کیا تھا کہ دوسرے مرحلہ میں ملک پیٹ اور سی بی ایس چندرلہ گوڑہ کے پیچھے سے افتر فیشل اپر پورٹ تک لے جائیں گے۔ لیکن دوسرے مرحلہ میں بھی اس کو نہیں لیا گیا ہے۔ برائے مہربانی آپ پرانے شہر میں بھی میٹرو ریل کو لائیے۔ لوگ ہم سے اس کے بارے میں پوچھ رہے ہیں۔ جب میں نے alienation کا ایک drawing دیا تھا، تو اس وقت کہا گیا تھا کہ سر صاحب! ہم موسیٰ ندی میں سے میٹرو ریل نہیں لے جا سکتے۔ لیکن آج موسیٰ ندی میں میٹرو ریل کے ایشنس بن گئے ہیں۔ ہم alienation کے لئے drawings اور routes دیتے ہیں تو کہا جاتا ہے کہ Environment Clearance ہونا پڑتا ہے لیکن اگر ان کو ڈالنا ہوتا ہے تو کسی clearance کی ضرورت نہیں پڑتی۔ آپ بتائیے کہ یہ کہیں تک انصاف ہے۔ آپ پرانے شہر میں میٹرو ریل کیوں نہیں لاتے؟ وہاں پر چھوٹی منی بسیں نہیں ہیں۔ وہاں کی گلیاں بہت تنگ ہیں۔ پرانے شہر میں بلعلہ صاحب کے علاقہ چنچل گوڑہ میں بھی ڈگری کالج کا کمپیس ہے۔ ہم نے کاروان میں بھی لینے کی گزارش کی تھی لیکن وہ کام بھی نہیں ہوا۔ اسی طرح بازار گھاٹ میں ہائی اسکول ہے، اس کے کمپیس کی ترقی کے لئے بھی ہم نے کہا لیکن آج تک بھی وہ کام نہیں کیا گیا۔

And to the surprise of this august House,

حلقہ بہادر پورہ میں ایک بھی گورنمنٹ جونیئر کالج اور ڈگری کالج نہیں ہے۔ وہاں رفعت پورہ میں آئی ٹی آئی کی زمین ہے۔ وہاں پر آپ جونیئر اور ڈگری کالج لا سکتے ہیں۔ اس کے لئے میری آپ سے گزارش ہے۔ ہمارے بچے پڑھنا چاہتے ہیں۔ ان کے لئے مواقع ہونے چاہئیں۔ اگر انہیں مواقع ملیں تو مجھے یقین ہے کہ ہمارے پاس سے بھی ضرور قابل طلبہ و طالبات نکلیں گے۔ میں امید کرتا ہوں کہ آپ یہ کام بھی کریں گے۔

آج قلی قطب شاہ ارن ڈیولپمنٹ اتھاریٹی میں فنڈس نہیں ہیں۔ آپ اس کے لئے ایک میٹنگ بلائیے اور پرانے شہر کی ترقی کے لئے اس کو کچھ فنڈس دیجئے۔

آپ نے معظم جاہی مارکٹ کا کام کیا۔ ہم اس کے لئے آپ کو مبارکباد دیتے ہیں۔ ہم نے میر عالم منڈی کو ترقی دینے کی تجویز دی ہے۔ وہ بھی زیر التواء ہے۔ آپ اس کی منظوری دیجئے۔ میر عالم ٹینک کے بارے میں آپ نے تفصیلات رکھی ہیں اور آج ایوان میں بھی اس کے بارے میں کہا ہے۔ اس کے لئے بھی میں آپ کا شکریہ ادا کرتا ہوں۔ آپ ہمارے heritage کو بچائیے۔ میں امید کرتا ہوں کہ آپ اس کو بھی بچائیں گے۔ میں نے اس ایوان میں سارے مسائل کو رکھنے کی کوشش کی ہے۔ ہو سکتا ہے کہ کچھ بھول گیا ہوں۔ اگر آپ ایک میٹنگ بلائیں گے تو میں ضرور آپ کے سامنے تمام تفصیلات رکھوں گا۔

میں یہ کہتے ہوئے رخصت ہوتا ہوں کہ وہ پرانا شہر جس کو یہ کہا جاتا ہے کہ یہ موتیوں اور ہیروں کا شہر ہے، یہ پرانا شہر آج منتظر ہے اپنی ترقی کے لئے منتظر ہے اپنی خوشحالی کو دیکھنے کے لئے منتظر ہے اس کی ڈیزائن کو دیکھنے کے لئے منتظر ہے ہائی ٹیک سٹی کی طرح تاروں کو دیکھنے کے لئے منتظر ہے موسیٰ ندی کی گندگی کے خاتمہ کو دیکھنے کے لئے منتظر ہے نیا عثمانیہ ہاسپٹل دیکھنے کے لئے منتظر ہے نظامیہ طبی کالج کی عظمت کو بحال ہوتا ہوئے دیکھنے کے لئے منتظر ہے مکہ مسجد کے تعمیراتی کاموں کو ختم ہوتا دیکھنے کے لئے اور منتظر ہے استنبول کی طرح جگمگانے کے لئے۔ میں امید کرتا ہوں کہ آپ اس کو خوبصورت بنا دیں گے اور اس میں خوشحالی لائیں گے۔ میں یہ بھی امید کرتا ہوں کہ قطبی بہبود کے سلسلہ میں میں نے جو جو مسائل اٹھائے ہیں، ان پر حکومت سنجیدگی کے ساتھ غور کرتے ہوئے برابر جواب دے گی اور ضروری اقدامات اٹھائے گی۔

اسپیکر صاحب! میں آپ کا ممنون و مشکور ہوں کہ آپ نے مجھے اپنے مسائل کو رکھنے کے لئے اتنا وقت دیا ہے۔ آپ کا شکریہ، ایوان کے سارے اراکین کا شکریہ، ہمارے منسٹر صاحب کا اور محمود علی صاحب کا شکریہ۔ ہم محمود علی صاحب کو دیکھ کر فخر کرتے ہیں کہ ہمارا ایک بھائی اس مقام پر پہنچا ہے۔ اسی طریقہ سے ہم دیکھنا چاہتے ہیں کہ محمود بھائی بھی پرانے شہر اور مسلمانوں کی ترقی کے ذریعہ ہم کو فخر کروائیں گے۔ شکریہ صاحب، السلام علیکم۔

3.10 మ. **శ్రీ దానం నాగేందర్ (ఖైరతాబాద్):-** అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో అల్పసంఖ్యాకవర్గాల సంక్షేమం మరియు హైదరాబాద్ పాతనగరంలో అభివృద్ధి కార్యకలాపాల అంశంపై లఘు చర్చలో పాల్గొనేందుకు అవకాశం కల్పించిన మీకు, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి, మంత్రివర్యులు శ్రీ కె.తారక రామారావు గారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

2014-15 సంవత్సరానికి సంబంధించి సుమారు రూ.6,000కోట్లు అల్పసంఖ్యాక వర్గాల గురించి ప్రభుత్వం కేటాయించడం జరిగింది. దీంట్లో ప్రధానంగా షాదీ ముబారక్ పథకం గురించి గౌరవ సభ్యులు ఇందాకే చెప్పారు. ఈ పథకం క్రింద రూ.1,500కోట్లు ఖర్చు చేయగా, 1,95,000 మంది లబ్ధిదారులు ఇందులో లబ్ధి పొందడం జరిగింది. అదేవిధంగా గురుకుల పాఠశాలల్లో 1,14,000 మంది విద్యార్థులు చదువుకుంటే, అందులో ఒక్కొక్క విద్యార్థిపై రూ.60,000/- ఖర్చు చేస్తున్నట్లుగా తెలిసింది. అంటే, నేను ఎందుకు చెబుతున్నానంటే, మైనారిటీల గురించి ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చిన్న చూపు చూస్తుందని ఇందాక గౌరవ సభ్యులు శ్రీ అక్బరుద్దిన్ ఓవైసీ గారు మాట్లాడుతున్నారు. రెండవ దర్జా వారికు ఇస్తున్నారనే మాట తాను మాట్లాడుతున్నారు. నేను పూర్తిగా దీనిని వ్యతిరేకిస్తున్నాను.

ఎందుకంటే, సెక్యులర్ భావాలు కలిగినటువంటి ఈ రాష్ట్రం, ప్రత్యేకంగా గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు సెక్యులరిజానికి మారుపేరుగా, అదేవిధంగా హిందూ-ముస్లిం అలందార్ అలంబర్దారుగా ఉన్నటువంటి ముఖ్యమంత్రి గారు ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి మైనారిటీలు అన్ని రంగాల్లో అభివృద్ధి చెందాలని కోరుకునేవారు. ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి ప్రత్యేకంగా పాతనగరంలో ఉన్నటువంటి ప్రజలు పూర్తిగా అన్ని రకాలుగా అభివృద్ధికి నోచుకోలేదు. కాబట్టే, పాతనగరం మీద ప్రభుత్వం ఒక ప్రత్యేకమైన దృష్టిని కేంద్రీకరించడం జరిగింది..

ایم آئی ایم کے ہمارے افضیلت جہاں جو یہاں پر بیٹھے ہوئے ہیں، میں ان کے علم میں یہ بات لانا چاہوں گا کہ آج پرانے شہر کی معاشی حالت کو مدنظر رکھتے ہوئے ہمارے ہر اعزیزی ایم صاحب نے اتنے کام انجام دیئے ہیں۔ وہاں پر افضیلتوں کو اچھی تعلیم دینے اور ان کو ایک اچھے مقام پر پہنچانے کے لئے ان کو اسکالرشپ بھی دی جارہی ہے۔ آج ان کو پوسٹ میٹرک اسکالرشپ بھی دی جارہی ہے۔

అధ్యక్షా, పోస్ట్ మెట్రిక్ స్కాలర్‌షిప్స్ కొరకు ఈరోజు వరకు రూ.389కోట్లు మంజూరు చేయడం జరిగింది. ట్యూషన్ ఫీజ్ రీఇంబర్స్‌మెంట్ విషయంలో రూ.1,372కోట్లు ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఖర్చు పెడితే ఇందులో 7,14,000 మంది విద్యార్థులు లబ్ధిపొందడం జరిగింది. అదే విధంగా మైనారిటీ ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్ ద్వారా రూ.155కోట్లు ఖర్చుపెడితే 18,000 మంది లబ్ధిపొందడం జరిగింది.

3.20 మ. మైనారిటీల పట్ల రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఉన్న చిత్తశుద్ధి ఏంటో ఈ సభ ద్వారా నేను వారి దృష్టికి తీసుకురావడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాను. 'సుధీర్ కమిటీ' వారు ఇచ్చినటువంటి నివేదికలో 4% ముస్లింలకు ఉన్న రిజర్వేషన్‌ని 12% చేయడం జరిగింది. ముఖ్యమంత్రిగారు ఏ మాట ఇచ్చినాకూడా దానిని తు.చ. తప్పకుండా పాటించే వ్యక్తిత్వం, విశ్వనీయత గల నాయకుడు కాబట్టే ఈరోజు కులమతాలకతీతంగా ముఖ్యమంత్రిగారి నాయకత్వాన్ని బలపరిచేటువంటి పరిస్థితి ఈ తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ఉంది అని చెప్పడానికి మేమందరం గర్వపడుతున్నాము.

ఓల్డ్ సిటీ అభివృద్ధి విషయంలో మనం చర్చ చేయాల్సిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. గ్రేటర్ హైదరాబాద్ మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ పరిధిలో ఉన్నటువంటి వివిధ విభాగాల్లో హైద్రాబాద్ నగరంలో ఉన్నటువంటి మౌలికసదుపాయాలను దృష్టిలో ఉంచుకుని తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన నుండి హైద్రాబాదును విశ్వనగరంగా అభివృద్ధి చేయాలన్న ముఖ్యమంత్రిగారి దృఢసంకల్పాన్ని సాకారం చేసే దిశగా మన గౌరవ మునిసిపల్ శాఖా మాత్యులు కేటీఆర్ గారు తన అపార మేధాశక్తితో హైద్రాబాదు నగరాన్ని విశ్వ నగరంగా తీర్చిదిద్దడానికి ఆయన చేస్తున్న కృషి ఏంటో మనందరికీ తెలియంది కాదు.

అదే విధంగా చార్మినార్ పెడెస్ట్రియనైజేషన్‌కు సంబంధించి రూ.30 కోట్లు ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది. ఇప్పుడే అక్బరుద్దీన్ గారు కూడా ఈ విషయాన్ని చెప్పారు. అదనంగా ఇంకో రూ.33 కోట్లు ఖర్చు పెట్టాలనే ఆలోచనతోని లాడ్‌బజార్, పత్తర్‌ఘట్టీ ప్రాంతాలలో మల్టీలెవల్ పార్కింగులు

పెట్టాలనే ఆలోచన ఉంది. అలాగే ఇంకా ఎక్కడెక్కడైతే ట్రాఫిక్ సమస్య ఉందో అక్కడ ఈ మల్టీలెవల్ పార్కింగులు ఏర్పాటు చేసే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి ఏమైనా ఉందా? ఉంటే అవి ఎక్కడెక్కడ ఉన్నాయి అని మీ ద్వారా నేను గౌరవ మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను.

అదే విధంగా సుమారు 85 సంవత్సరాల చరిత్ర కలిగిన మొజాంజాహీ మార్కెట్ 1.77 ఎకరాలలో విస్తరించి ఉంది. ఇది పూర్తిగా నిర్వీర్యమయిపోయింది. ఆ ప్రాంతం అంతా కూడా అన్యాక్రాంతం అయిపోతే, ఆగస్టు 13, 2020 నాడు గౌరవ మంత్రివర్యులు కేటీఆర్ చేతుల మీదుగా దీన్ని మళ్ళీ పునఃప్రారంభించడం జరిగింది. ఆగస్టు 15వ తేదీనాడు అక్కడ జాతీయ జండా ఎగరాలనే ఆలోచనతోని సుమారు రూ.15కోట్లు అక్కడ ఖర్చు పెట్టి మొజాంజాహీ మార్కెట్‌ని రీమోడల్ చేశారు జండా ఎగురవేశారు. ఎల్.ఈ.డీ లైట్లతో సాయంత్రం వేళల్లో ఆ ప్రాంతం ఎంతో ఆహ్లాదంగా ఉంటుంది. ప్రజలందరూ ఆ వాతావరణాన్ని ఎంతో ఎంజాయ్ చేస్తున్నారు.

(ప్యానల్ ఛైర్మన్ శ్రీ మహమ్మద్ మోజంఖాన్ అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు)

బస్తీ దవాఖానాలు –2018 ఏప్రిల్‌నెలలో హైద్రాబాదులో ప్రారంభించిన బస్తీదవాఖానాలు ఏర్పాటు చేసారు. ఇంకా బస్తీదవాఖానాలను పెంచాలనే ఆలోచన తోని గతంలో ఉన్నటువంటి 350 బస్తీ దవాఖానాలే కాకుండా అదనంగా 200 బస్తీ దవాఖానాలకు అనుమతిని ఇచ్చారు. అదేవిధంగా బస్తీదవాఖానాలలో పనిచేసే డాక్టర్లతో పాటూ ఇతర సిబ్బందిని నియమించడంలో కూడా ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ మహిస్తూ, సుమారు 400 పై చిలుకు బస్తీ దవాఖానాలని హైద్రాబాదు నగరంలో ఏర్పాటు చేయాలనే ఆలోచనలో ఉన్నారు.

ఇటీవల జరిగిన క్యాబినెట్ మీటింగులో వివిధ ప్రాంతాలలో సువారు ఐదు సూపర్ స్పెషాలిటీ ఆసుపత్రులను ఏర్పాటుచేయాలని గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు నిర్ణయం తీసుకున్నారని మేము పత్రికలలో చూశాము. ఎందుకంటే కార్పోరేటు ఆసుపత్రుల్లో వైద్యానికి అయ్యే ఖర్చులను పేదప్రజలు భరించలేరు. పేద ప్రజల కోసం సూపర్ స్పెషాలిటీ ఆసుపత్రులను కట్టాలనే ఆలోచనతో ఐదు ప్రాంతాలలో ఎర్రగడ్డ, ఎల్.బి నగర్, మలక్‌పేటలతో పాటూ ఇంకా రెండు ప్రాంతాలలో వీటిని ఏర్పాటు చేసే ఆలోచనలో ప్రభుత్వం ఉంది. ఉస్మానియా ఆసుపత్రిని పునరుద్ధరించడానికి ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక ప్రతిపాదన ఇచ్చినపుడు ప్రతిపక్షాల వారు వ్యతిరేకించడం జరిగింది. ఉస్మానియా ఆసుపత్రి చారిత్రాత్మక నిర్మాణం, అది చెక్కుచెదరకుండా మళ్ళీ నిర్మించడానికి ఒక నిర్ణయం తీసుకుంటే దానిని ప్రతిపక్షాల వారు వ్యతిరేకించారు. ప్రతిపక్షంలో కూర్చున్న వారు నిర్మాణాత్మకమైన ఆలోచనలు చేస్తే ప్రభుత్వం కూడా దానిని స్వాగతిస్తుంది. కానీ దురదృష్టం ఏమిటంటే మంచి కార్యక్రమాలు చేపట్టినాకూడా దానిని రాజకీయకోణంలో చూసి వ్యతిరేకిస్తున్న ప్రతిపక్షాల వారిని దేవుడే రక్షించాలి.

మైనారిటీలు అక్షరాస్యతలో ఎందుకు వెనుకబడి ఉన్నారు. ఓల్డ్ సిటీలో, మైనారిటీలలో నిరక్షరాస్యత ఎక్కువగా ఉంది. నిరక్షరాస్యతను నిర్మూలించి, అక్షరాస్యతను పెంచాలనే ఉద్దేశంతోని ముఖ్యమంత్రిగారు రెసిడెన్షియల్ ఓవర్సీస్ ఎడ్యుకేషన్ కొరకు రూ.20 లక్షలను కేటాయించారు. రాబోయే రోజుల్లో ముస్లిం సోదరసోదరీమణులు మల్టినేషనల్‌కంపెనీలలో పనిచేయాలనే కోరిక ఉందని అక్బరుద్దీన్‌గారు చెప్పారు. ఈరోజు పాతబస్తీలో ఉన్నటువంటి ఎంతోమంది ముస్లిం సోదరీమణులు ద్విచక్రవాహనం మీద ప్రయాణం చేసి వివిధ కంపెనీలలో ఉద్యోగాలు చేస్తున్నారంటే ఆ ఘనత ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ గారిదే అని నేను తెలియజేస్తున్నాను. గతంలో ఆటో నడిపేవాళ్ళ పిల్లలు ఆటోనే నడిపేవారు. కానీ ఇప్పుడు పాతబస్తీలో ఉండేటువంటి ప్రజలలో ఒకచైతన్యం వచ్చింది. దీనికి ఉదాహరణ/నిదర్శనం ఇండియన్ క్రికెట్ టీంలో ఆడుతున్న సిరాజుద్దీన్. ఆయన తండ్రి ఆటో రిక్షా డ్రైవరు అయినప్పటికీ క్రికెట్ లో రాణించి దేశం గర్వపడే విధంగా చేశాడు.

సెట్విన్‌కు సంబంధించి గతంలో స్కిల్ డెవలప్‌మెంటుకు సంబంధించి శిక్షణను ఇచ్చేవారు. ఇప్పటికీ కూడా సెట్విన్‌కు సంబంధించి 15 వేల మంది శిక్షణను పొందుతున్నారు. దీనిలో ప్రత్యేకించి ముస్లిం మైనారిటీలు 60 నుంచి 70 శాతం వరకు వివిధ రంగాలలో శిక్షణను పొందుతున్నారు.

పాతబస్తీ విషయమై చార్మినార్, గోల్కొండ చారిత్రాత్మక నిర్మాణాలు కాబట్టే ఇప్పటికీ జాతీయ జండాను గోల్కొండ కోట మీద ముఖ్యమంత్రిగారి చేతుల మీదుగా ఎగురవేయడం జరుగుతుంది. ఎస్.ఆర్.డి.పి ప్రాజెక్టు కింద చాంద్రాయణగుట్ట, చార్మినార్‌లకు సంబంధించి, ఇతర నియోజకవర్గాలకు సంబంధించి మన ముఖ్యమంత్రిగారు ఇప్పటివరకు

معظم خاں صاحب کو بھی معلوم ہے وہ بہادر پورہ کے ایم ایل اے ہیں۔ انہوں نے پرسوں وقفہ صفر میں اس تعلق سے بات کی تھی۔ پرانے شہر میں تیس فٹ کی سڑکیں ہیں۔ ان چیزوں کو مدنظر رکھتے ہوئے آنے والے دنوں میں سو فٹ کی سڑکیں بنانے کیلئے ایس آر ڈی پی کے تحت ایک ایکشن پلان بنایا گیا ہے۔ میں صفر صاحب سے گزارش کروں گا کہ وہ جلد سے جلد ان کاموں کو انجام دیں تاکہ پرانے شہر کو ترقی دی جاسکے۔

రోడ్లు 30 ఫీట్ల నుంచి 100 ఫీట్ల వెడల్పు చేస్తేనే బాగుంటుంది అనే ఆలోచన ఇప్పటికే మంత్రిగారి దృష్టిలో ఉంది. దూద్‌బౌలి, రియాసత్‌నగర్, ఆజాంఖాన్ మసీదు ఇవన్నీ మరిచిపోయినటువంటి పేర్లు. మంత్రిగారు ఒక దీర్ఘ కాలిక ప్రణాళికను తయారు చేసుకుని పాతబస్తీని అభివృద్ధి చేయాలనే ఆలోచనతో strategic road development programme అనే ఒక ప్రాజెక్టును పెట్టి తద్వారా ఎక్కడెక్కడ ఈ రోడ్లు అభివృద్ధి చేయాలో ఆలోచనలో ఉన్నారని చెప్పడానికి మేము గర్వ పడుతున్నాము.

3.30 మ. ఇంతకుముందు పాత బస్తీలో మనం ఎప్పుడూ ఫ్లై ఓవర్ బ్రిడ్జీలు చూడలేదు. ఈ మధ్య కాలంలో గౌరవ మంత్రిగారి చేతుల మీదుగా, చరిత్రలో ఎన్నడూ లేని విధంగా పాతబస్తీ పరిధిలో ఏడు ఫ్లై ఓవర్ బ్రిడ్జీల నిర్మాణం కొరకు రూ.1500 కోట్లను కేటాయించడం చాలా సంతోషకరం. We are fortunate enough to have such leaders. Nobody bothered in the past. అదే విధంగా బహదూర్‌పురాగాని, ఓవైసీ జంక్షన్‌గాని, చంద్రాయణ్‌గుట్టా, ఫలక్‌నుమా వంటి చోట్ల రోడ్ ఓవర్ బ్రిడ్జిలు తయారవుతున్నాయి. ఉప్పుగుడా బ్రిడ్జి ఒక్కటి పెండింగ్‌లో ఉంది. ఇది చాలా లాంగ్ పెండింగ్ ఇష్యూ కాబట్టి దాని విషయంలో గౌరవ మంత్రిగారు శ్రద్ధ వహించాలని తమరి ద్వారా నేను కోరుతున్నాను. ఓల్డ్‌సిటీలోగాని, న్యూ సిటీలోగాని ఇంకా ఈ బ్రిడ్జిల కొరకు ప్రతిపాదనలు ఉన్నాయా అని తమరి ద్వారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. మంత్రిగారు ఇందుకు స్పందిస్తారని నేను ఆశిస్తున్నాను.

అదే విధంగా తాగునీటి విషయంలో ఎప్పుడూ మనం వినలేదు.

ہم نے یہ بھی نہیں سنا جب سے وہ موجودہ ریاست تلنگانہ یا سابقہ متحدہ آندھرا پردیش ہو کہ بیس ہزار لیٹر پینے کا پانی مفت دیا جاتا ہو۔ یہ بھی ایک تاریخی فیصلہ ہے۔

ఇదొక చారిత్రక నిర్ణయం. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ఎంతో మంచి మనసుతో ఆలోచించారు. తాగేనీటికి మనం ఎందుకు చార్జి చెయ్యాలి అని భావించి, ఒక కుటుంబానికి ఇరవై వేల లీటర్లు ఉచితంగా తాగునీటిని అందించాలని ఆదేశించారు. కేవలం స్లమ్ ఏరియాలే కాకుండా, కాలనీలు, కాంప్లెక్సుల్లో ఉండేవారికి అందరికీ వర్తించే విధంగా ఆలోచన చేయడం జరిగింది. ఈ విషయంలో ప్రజలు ఎంతో హర్షం వ్యక్తం చేస్తున్నారు. మంచినీటి గురించి గతంలో మాదిరిగా ఎక్కడా ఆందోళనలు లేవు. ఎందుకంటే ఉచితంగా మంచినీరు, అది కూడా 24 గంటలు ఇచ్చేటటువంటి కార్యక్రమం అమలుజరుగుతున్నది కాబట్టి. గతంలో ఇదే హౌజ్‌లో, హౌజ్ బయట ఎన్నో ఉద్యమాలు చేశాం, రోడ్ల మీద కుండల ప్రదర్శనలు చేశాం. ఎన్నో ధర్నాలు చేసి, అరెస్టులు అయ్యాం. గతంలో హైదరాబాద్ సిటీకి 390 ఎంజిడిల వాటర్ వచ్చేది. ఈరోజు కావలసినంత మంచినీరు దొరుకుతున్నది. దేవుడి దయవల్ల మొన్న కురిసిన మంచి వర్షాల వల్ల ఉస్మాన్‌సాగర్,

హిమయాత్‌సాగర్, కాళేశ్వరం వంటి ప్రాజెక్టులు అన్నీ నిండి, తెలంగాణ మొత్తం సస్య శ్యామలం అయిందని చెప్పడంలో ఎవరికీ సందేహం లేదు. అటు మంచినీటికి, ఇటు సాగునీటికి ఉపయోగపడే విధంగా ఉందని చెప్పడానికి నేను గర్వపడుతున్నాను.

సీవరేజీకి సంబంధించి కొత్త ఎస్టీపిల కొరకు గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు రూ.5066 కోట్లను రిలీజ్ చేయడం జరిగింది. మొత్తం 31 కొత్త ఎస్టీపిల కొరకు రూ.3866 కోట్లను మంజూరు చేసినందుకు గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారికి, కేటీఆర్‌గారికి నేను హృదయపూర్వక ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటున్నాను. అదే విధంగా రూ.1,200 కోట్లు 137 MLD నీటిని గ్రేటర్ హైదరాబాద్ పరిసర ప్రాంతాల కొరకు నిధులను రిలీజ్ చేయడం చాలా సంతోషకరం. అంటే అక్కడి ప్రజలను, ఇక్కడి ప్రజలను అందరినీ సమభావంతో చూసే నైజం కలిగిన ప్రభుత్వం ఈ రాష్ట్రంలో ఉందని చెప్పడానికి మేమందరం గర్వపడుతున్నాము. ఈరోజు ఎక్కడా కూడా తాగునీటి సమస్యలు లేవు. మొన్న కురిసిన వర్షాల వల్ల రాబోయే రోజుల్లో కూడా మంచినీటి సమస్య ఉండదని భావిస్తున్నాను. కొత్తగా ఏర్పాటుచేస్తున్న 31 ఎస్టీలను ఎక్కడెక్కడ పెడుతున్నారనేది తెలుపవలసిందిగా గౌరవ మంత్రిగారిని తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను. గత సంవత్సర వర్షాకాలంలో వివిధ పార్టీల వాళ్లు రకరకాలుగా ఈ ప్రభుత్వాన్ని విమర్శించేటటువంటి ప్రయత్నం చేశారు. ముఖ్యమంత్రిగారు పెద్ద మనసుతో లోతట్టు ప్రాంతాల్లో ఇళ్లు కూలిపోతే వారికి అత్యవసరంగా పదివేల రూపాయల సహాయం అందించాలని ఆదేశించారు. ఆస్తి నష్టం జరిగిన వారికి సహాయం చెయ్యాలని చెప్పారు. మంత్రిగారు ఇందు కొరకు ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకుని మోకాలి లోతు నీళ్లలో అన్ని ప్రాంతాలు పర్యటించి, అక్కడి ప్రజల్లో ఒక విశ్వాసాన్ని నెలకొల్పారు. గౌరవ మంత్రిగారు మా నియోజక వర్గ ప్రాంతాలైన ఎం.ఎస్.మక్తా, బిఎస్. మక్తా మరియు ఖైరతాబాద్ వంటి ప్రాంతాలో పర్యటించారు. అక్కడ ఈ ఎస్టీపీలు పెట్టే ప్రతిపాదన ఏదైనా ఉందా తెలుపవలసిందిగా కోరుతున్నాను.ఖైరతాబాద్ ఏరియా హుస్సేన్ సాగర్ మరియు ట్యాంక్‌బండ్‌కి మధ్యలో ఉన్న ప్రాంతం కాబట్టి అక్కడ ఒక ఎస్టీపి పెట్టాలని కోరుతున్నాను. అలాగే నాలాకి సంబంధించి కొన్ని సమస్యలు కూడా ఉన్నాయి. సీవరేజీ వాటర్ మరియు స్టార్మ్ వాటర్ రెండూ కలిసిపోయి ఓల్డ్ సిటీలో ఓల్డ్ సిబిఐ అని ఒక ప్రాంతం ఉంది. వర్షాలు కురిసిన ప్రతిసారీ ఆ ప్రాంతం మునిగిపోతున్నది. కాబట్టి దాని రీమోడల్ గురించి కూడా ఈ ప్రతిపాదనలో పొందుపరచాలని నేను తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రిగారిని ప్రత్యేకంగా కోరుతున్నాను. అలాగే బిఎస్ మక్తా, ఎంఎస్ మక్తా ఈ ప్రాంతాల్లో కూడా మరొక ఎస్టీపి కావాలి. ఆల్‌రెడీ రెండు ఎస్టీపిలు ఇక్కడ ఉన్నాయి. అందులో ఒకటి పనిచేయడం లేదు. గతంలో ఎం.డి. దానకిషోర్‌గారికి మేము రిప్రజెంట్ చేశాము. దాన్ని కొంచెం రిపేర్ చేసి ఉపయోగంలోకి తీసుకువచ్చారు. ఇప్పుడు మరొక ఎస్టీపిని అడిషనల్‌గా ఇచ్చినట్లయితే బాగుంటుంది. గౌరవ మంత్రిగారు ఇందుకొరకు ఇరవైకోట్ల రూపాయలు మంజూరు చేస్తామని చెప్పారు. దయచేసి ఈ విషయాన్ని పరిశీలించవలసిందిగా మంత్రిగారిని నేను కోరుకుంటున్నాను.

అలాగే హిమాయత్ నగర్‌లో దత్తానగర్‌కి ఆనుకొని ఉన్నటువంటి నాలా ఏదైతే ఉందో ఆ నాలా కూలిపోయే ప్రమాదం ఉంది. దానికి మంత్రిగారు మూడు కోట్ల రూపాయలు కేటాయించినట్లు మాకు తెలిసింది. దానికి రిటెయినింగ్ వాల్ విషయంలో మంత్రిగారు చొరవ తీసుకుని, వెంటనే పూర్తి చేయించాలని వారిని నేను కోరుతున్నాను. టూరిజంకి సంబంధించి ఈ రోజు మనం నెక్లెస్ రోడ్‌లో సాయంత్రం వేళల్లో, ఆదివారాల్లో అక్కడి ఆహ్లాదకర వాతావరణాన్ని ఎంజాయ్ చేయడానికి, సేదదీరడానికి అనేకమంది కుటుంబాలతో అక్కడికి వస్తుంటారు. ఇందుకుగాను నేను ట్రాఫిక్ విభాగాన్ని, జిహెచ్ఎంసి మరియు పోలీసు సిబ్బందిని నేను అభినందిస్తున్నాను. ఆదివారాల్లో సాయం సమయాల్లో ట్యాంక్‌బండ్‌మీద వాహనాల రాకపోకలను నిషేధించి, ప్రజలు కుటుంబాలతో వచ్చి, చక్కగా కాలక్షేపం చేయడానికి అవకాశం కల్పించిన మంత్రిగారికి నేను ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

మన నగరంలో అన్నపూర్ణ క్యాంటిన్లు పాత బస్తీలో చార్మినార్, చాంద్రాయణ్‌గుట్ట, బహదూర్‌పురా, కార్వాన్ వంటి చోట్ల ఉన్నాయి. వాటిని ఇంకా పెంచమని ఇందాక గౌరవ సభ్యులు కోరారు. కాని సిటీ అంతా ఈ అన్నపూర్ణా క్యాంటిన్లు ఏర్పాటుచేయాలని కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే నగరానికి ప్రతిరోజూ వివిధ ప్రాంతాలనుండి పనుల మీద వచ్చిపోతుంటారు. అలాగే టూరిస్టులని కూడా అట్రాక్ట్ చేయడంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సఫలీకృతం అయింది. అన్నపూర్ణా క్యాంటిన్‌లో ఐదు రూపాయలకు లభించే భోజనాన్ని సామాన్య ప్రజలే కాదు, మనందరమూ కూడా తినేంత మంచిగా ఉంది. గతంలో జానారెడ్డిగారు కూడా ప్రత్యేకంగా చెప్పారు– ఇక్కడి భోజనం చాలా రుచికరంగా ఉందని అన్నారు. మేము కూడా పలు సందర్భాల్లో ఈ భోజనం చేశాము. అది చాలా బాగుంటుంది, ప్రజలు ఆదరిస్తున్నారు కాబట్టి, ఈ కేంద్రాల సంఖ్యను పెంచాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

ఓల్డ్ సిటీలో వాతావరణం అప్పటికీ, ఇప్పటికీ ఎంతో మార్పు చెందింది. మేము ఐదు పర్యాయాలు ఎమ్మెల్యేగా, మంత్రిగా నగరం అంతటా మాకు ఎంతో పరిచయం ఉంది. గతంలో పండగల సమయాల్లో మత కలహాలు జరిగేవి. కాని గత ఏడు సంవత్సరాలుగా ఎక్కడా ఒక మత కలహం లేదు అంటే దానికి నిదర్శనం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యొక్క సెక్యులర్ భావాలు కలిగి ఉండటమే. ముఖ్యమంత్రిగారికి అన్ని మతాల పట్ల సమ భావం ఉండటం వల్లనే ఇది సాధ్యపడింది. సెక్యులర్ భావాలు కలిగినటువంటి కేటీఆర్‌గారు వీరిద్దరి యొక్క ఆలోచనా విధానం వల్ల రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి అన్ని మతాల వారు, హిందూ,ముస్లింలు, గంగా జమునా తెహజీబ్‌ని మనం కాపాడాలి అన్నటువంటి ఆలోచనతో ముందుకు పోతున్న ప్రభుత్వ విధానం వల్లనే ప్రజల్లో మార్పు వచ్చిందని చెప్పడానికి నేను గర్వపడుతున్నాను.

ప్రజలు గతంలో హిందువుల పండుగ వస్తే ఇతర మతాల వాళ్లు రాళ్లు కొట్టేవాళ్లు, ముస్లింల పీర్ల పండుగ వస్తే ఇతరులు రాళ్లు కొట్టేవారు. కాని నేడు అందరూ ఐకమత్యంగా ఉంటూ, సామరస్య భావంతో పండుగలు జరుపుకుంటున్నారు. గణేష్ నిమజ్జనంలో ముస్లింలు పాల్గొంటున్నారు, పీర్ల పండగ వస్తే హిందువులు పాల్గొంటున్నారు. అన్ని పూజలకు అన్ని మతాల వారు హాజరవుతూ, పాలుపంచుకుంటున్నారు కాబట్టి మత సామరస్యాన్ని కాపాడడానికి హిందువులు, ముస్లింలు అందరూ కృషిచేస్తున్నారు, అందరూ భాగస్వాములు కావడం ఈ రాష్ట్రానికే గర్వకారణం అని నేను భావిస్తున్నాను.

మరికొన్ని విషయాలు కూడా ఈ సందర్భంగా చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది. కొన్ని రాజకీయ పార్టీలు సృష్టిస్తున్న సమస్యల గురించి మనం మాట్లాడుకోవలసిన అవసరం ఉందని నేను భావిస్తున్నాను. నిన్న,మొన్న పేపర్లలో నేను చూశాను– రెండు జాతీయ పార్టీలకు చెందిన అధ్యక్షులు ఉన్నారు. ఒకరు బండి సంజయ్‌గారు మరొకరు రేవంత్‌రెడ్డిగారు. బండి సంజయ్‌గారు మొన్న చేసిన పాదయాత్రలో ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్న బీడు భూములు సస్యశ్యామలమై, కోనసీమను తలపిస్తూ, తెలంగాణలో ఎక్కడ చూసినా పచ్చగా ఉంటే, వారంటున్నారు ఎక్కడా కూడా అభివృద్ధి లేదు అని. నేను టి.వి.లో చూశాను– బండి సంజయ్‌గారి పాదయాత్రలో భాగంగా ఆయన ఒక బోరు బావి దగ్గర నిలబడి, అక్కడున్న పాలంలో స్నానం చేస్తున్నారు. ఆ పరిసర ప్రాంతాలు పచ్చగా కళకళలాడుతుంటే, అభివృద్ధి జరగడం లేదనడం, సూర్యుడిని కళ్లుండి చూడలేకపోవడమే. చూసి కూడా చూడనట్లు, కళ్లుండి కబోదుల్లాగా ప్రవర్తిస్తున్నారా?

3.40 మ. ఏది ఏమైనప్పటికీ ఒక చిన్న ఉదాహరణ నేను చెప్పదలచుకున్నాను. మహాలక్ష్మి ఆలయం వద్ద బండి సంజయ్‌గారు రెండు సార్లు మీటింగ్ ఏర్పాటు చేశారు. ప్రజలను రెచ్చగొట్టే ప్రయత్నం చేశారో, ప్రభుత్వాన్ని ప్రజల్నీ ప్రోవోక్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేశారో మాకు తెలియదు. కానీ, హైదరాబాదు నగరంలో ఇంకా చాలా దేవాలయాలు ఉన్నాయి. మహంకాళి.....

(Interruptions)

میں criticize نہیں کر رہا ہوں بھائی۔ جو حقیقت ہے، میں وہی بول رہا ہوں۔ میں پرانے شہر کی بات کر رہا ہوں۔

అధ్యక్షా, నేను ఓల్డ్‌సిటీ గురించే చెప్తున్నాను. ఓల్డ్‌సిటీలో గతంలో ఎవరైనా కాషాయ జెండా కాషాయ జెండా పట్టుకున్నా, ఏది పట్టుకున్నా గొడవలు జరుగుతాయనే ఒక అభిప్రాయం ఉండేది. కానీ, ఇంత పెద్ద ఎత్తున వారి కార్యకలాపాలు జరిపినా ఒక్క కార్యక్రమానికి కూడా అంతరాయం కలుగలేదు. అంటే, ఈ రాష్ట్రంలోని మత సామరస్యాన్ని కాపాడడానకి ముఖ్యమంత్రిగారు తీసుకుంటున్న చొరవ, అదే విధంగా పోలీసు యంత్రాంగం యొక్కవని తీరే అందుకు నిదర్శనమని చెప్పడానికే ప్రయత్నం చేస్తున్నాను తప్ప నేను క్రిటిసైజ్ చేయడంలేదు. ఎందుకంటే మీరు ఆలోచించాలి.....

(Interruptions)

میں پرانے شہر کی ترقی ہی کی بات کر رہا ہوں۔ ایسے ہی میں نئے شہر کے بارے میں بھی بات کروں گا۔

అధ్యక్షా, ఈరోజు ముఖ్యమంత్రిగారిని గాని, ముఖ్యమంత్రి కుటుంబాన్ని గాని ఏ పార్టీలైతే క్రిటిసైజ్ చేస్తున్నాయో ఒక్కటి మనం ఆలోచించాలి. ఈ రాష్ట్రంలో కేంద్రం నుండి గాని, రాష్ట్రం నుండి గాని, రాబోతున్న వరల్డ్ ఎకనామిక్ ఫోరమ్స్‌కి సంబంధించి మీ సందేశాన్ని ఇవ్వండని గౌరవకేటీఆర్‌గారికి ఆహ్వానం వచ్చింది. అంటే, కేటీఆర్‌గారు కేంద్రంలోనే కాకుండా ఇతర దేశాల్లో ఉన్న ఎకనామిస్ట్‌లను, మల్టీ నేషనల్ కంపెనీల అటెన్షన్‌ను కూడా డ్రా చేశారు. కాబట్టే, ఈరోజు వరల్డ్ ఎకనామిక్ ఫోరమ్‌లో మీరు ప్రసంగించాలని కేటీఆర్ గారికి ఆహ్వానం వచ్చిందంటే ఇది తెలంగాణ ప్రజలకు గర్వకారణమా కాదా అని అడుగుతున్నాను. We have to feel proud. ఎందుకంటే, ఒక రాష్ట్ర మంత్రికి వరల్డ్ ఎకనామిక్ ఫోరమ్ నుండి ఆహ్వానం రావడం అనేది నాకు తెలిసి I have been in this House for the last 25 years. ఒక రాష్ట్ర మంత్రికి వరల్డ్ ఎకనామిక్ ఫోరమ్ నుండి ఆహ్వానం వచ్చినట్టు ఇప్పటి వరకు వినలేదు. మన ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక విజనరీ ఆలోచనతో, విజనరీ లీడర్‌గా, ఒక స్టేట్స్‌మేన్‌గా ఆలోచించారు. ఒక లీడర్ అయితే రాబోయే ఎన్నికల గురించి ఆలోచిస్తాడు. ఒక స్టేట్స్‌మేన్ రాబోయే తరాల గురించి ఆలోచిస్తాడు. అందుకనే ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక స్టేట్స్‌మ్యాన్‌గా ఈ రాష్ట్రంలో అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను మొదలు పెట్టి రాబోయే తరాల భావి భారత పౌరులందరికీ, ప్రత్యేకంగా తెలంగాణ పౌరులందరికీ, రాబోయే జనరేషన్‌కి కూడా అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను చేపట్టి, తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని అభివృద్ధి దిశలోకి తీసుకువెళుతున్న కార్యక్రమాలను అందరూ స్వాగతించాల్సిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది.

మా నియోజకవర్గానికి సంబంధించిన కొన్ని అంశాలు ఉన్నాయి. నెక్లెస్‌రోడ్డు చుట్టుపక్కల ముఖ్యంగా ఖైరతాబాదులో ఉన్న రాజ్‌నగర్, మారుతినగర్, ఎమ్.ఎస్ మక్తా, బి.ఎస్.మక్తా, ఆ పక్కనే ఉన్నటువంటి కుందన్‌బాగ్‌కు ఆనుకుని ఉన్న హరి గేట్ ఇవన్నీ ఇంతకు ముందు గ్రీన్ బెల్ట్ కింద ఉండేది. దానికి సంబంధించి "రాజమణి" కమిటీని వేశారు. ఆ కమిటీ వీటిపై దీర్ఘకాల సమీక్ష చేసిన తరువాత, నాలుగు ప్రాంతాలను అది కొంత శిఖం ల్యాండు ఉందని అనుకున్నప్పటికీ దీనిని గ్రీన్ బెల్ట్ కింద చేసి, రెసిడెన్షియల్ జోన్ కింద చేశారు. కాబట్టి, అక్కడ నాలుగు ఎకరాల స్థలం ఉన్న విషయాన్ని గౌరవ మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకురాదలచుకున్నాను. రాజమణి కమిటి దానిని గ్రీన్ బెల్ట్ నుండి డిలీట్ చేశారు. అక్కడ ఎమ్.ఎస్ మక్తా, బి.ఎస్.మక్తా, మారుతినగర్ మరియు హరి గేట్ పక్కన ఉన్న నాలుగు ఎకరాలు, ముస్లిం సోదరులకు సంబంధించి రెండెకరాల స్థలం ఉంది. దానికి ఒక గ్రేవ్‌యార్డు గురించి అడుగుతున్నారు. గ్రేవ్ యార్డును హరి గేట్ పక్కకు గాని, సోమాజిగుడాలోగాని ఇస్తే బాగుంటుంది.

అదే విధంగా డబుల్ బెడ్‌రూమ్ ఇండ్లకు సోమాజిగూడ డివిజన్‌కి సంబంధించిన బి.ఎస్.మక్తాలో చాలా డిమాండ్ ఉంది. దీని గురించి కూడా మంత్రిగారు ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను.

చివరిగా, ఖైరతాబాదు నియోజకవర్గంలో డబుల్ బెడ్ రూమ్ ఇండ్లు పూర్తయ్యాయి. ఖైరతాబాదులోని ప్రైవేటు స్థలం ఉన్న వాళ్లు కూడా డబుల్ బెడ్ రూమ్ ఇండ్లనిర్మాణానికి స్థలం ఇస్తామని చెప్పారు. ఆ విషయాన్ని కూడా మంత్రిగారి

దృష్టికి తీసుకువచ్చాము. వాళ్లతో ఒక మీటింగ్ ఏర్పాటు చేసినట్లైతే వాళ్లు స్థలం ఇవ్వడానికి సంతోషం వ్యక్తం చేస్తున్నారు. జూబ్లీహిల్స్‌లో దీన్‌దయాళ్‌నగర్, గురుబ్రహ్మనగర్ ఉన్నాయి. రోడ్.నెం.46లో అంబేద్కర్ కాలనీలో, దుర్గానగర్‌లో డబుల్ బెడ్ రూమ్ ఇళ్ల నిర్మాణం ప్రాజెక్టు ఆన్ గోయింగ్ ప్రాజెక్టుగా ఉంది. ఓల్డ్‌సిటీకి స్పెషల్ ప్యాకేజీ అడిగారు. ఓల్డ్‌సిటీతోబాటు న్యూ సిటీకి కూడా ప్రత్యేకమైన ప్యాకేజీని గౌరవ మంత్రిగారు ఇచ్చినట్లైతే హైదరాబాదు నగర ప్రజల అభివృద్ధి కొనసాగే అవకాశం ఉంది. ఇప్పటికే హైదరాబాదు నగరంలో ఎన్నో అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు జరుగుతున్నాయి.

ఎస్.ఆర్.డి.పి కింద ట్రాఫిక్ కన్‌జెషన్ తగ్గించడానికి రాజ్‌భవన్ నుండి పాటిగడ్డ వరకు రోడ్డు ప్రపోజల్‌ను గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు పెట్టారు. అదే విధంగా గ్రీన్ ల్యాండ్ నుండి నక్లెస్ రోడ్డు వరకు, ప్రకాష్‌నగర్ నుండి నెక్లెస్‌రోడ్డు వరకు ఒక రోడ్డును ఎస్.ఆర్.డి.పి. కింద ప్రపోజల్స్ పెట్టారు. త్వరితగతిలో వాటిని మంజూరు చేసి ఎస్.ఆర్.డి.పి. కింద కార్యక్రమాలను చేపట్టాలని, దాని వలన చాలా ట్రాఫిక్ కన్‌జెషన్ తగ్గుతుందని, ట్రాఫిక్ ఇబ్బందులు కూడా తగ్గుతాయని తమరి ద్వారా మంత్రిగారికి తెలియజేస్తూ, సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ మల్లు భట్టి విక్రమార్క:– అధ్యక్షా, కాంగ్రెస్ శాసనసభ పక్షం నుండి కొన్ని నిర్దిష్టమైన ఆలోచనలను ఈ సభతో పంచుకోవాలని అనుకుంటున్నాను. మనమంతా భారతీయులం. ఇక్కడ జీవించడం, సమానంగా ఎదగడం, సమాన అవకాశాలు పొందడం, ఆ విధంగా ఉండేట్లుగా చూడడం మనందరి బాధ్యత. ఈ రాష్ట్రంలో మైనారిటీ సోదరులకు లేకపోతే, మైనారిటీ సోదరులు ఎక్కువగా నివాసం ఉంటున్న ప్రాంత వెనుకబాటుతనానికి మనమందరం కలిసి ఆలోచన చేసి ఇన్‌క్లూజివ్ గ్రోత్ కోసం వాళ్లందరినీ ముందుకు తీసుకువెళ్లాల్సిన అవసరం ఉందని కాంగ్రెస్ శాసనసభ పక్షం చాలా స్పష్టంగా నమ్ముతుంది. అదే విషయాన్ని ప్రభుత్వం దృష్టికి కూడా తీసుకురాదలచుకున్నాము. ఈ దేశ స్వాతంత్ర్యంలో, తెచ్చిన స్వతంత్ర్య భారత దేశంలో నవ భారత నిర్మాణానికి మైనారిటీ సోదరులు చేసిన పాత్ర, త్యాగాలు చాలా పెద్ద ఎత్తున ఉన్నాయి.

ఉదాహరణకు, ఆనాడు స్వాతంత్ర్య భారతదేశంలో మొట్టమొదటిసారి విద్యా శాఖామంత్రిగా ఉన్న పెద్దలు మాట్లాడుతూ, ఈ దేశంలో ముస్లిం, మైనారిటీ సోదరులే కాదు చాలా మంది చదువు లేక సమాన అవకాశాలు పొందలేని పరిస్థితిలో ఉన్నారు. కాబట్టి, వాళ్లందరి గురించి ఆలోచన చేసి ఒక సమగ్రమైన ప్రణాళికను తయారు చేయాలని చెప్పి ఐఐటి దగ్గర నుండి యుజిసి వంటి అనేక కార్యక్రమాలను మొదలు పెట్టిన పెద్దల్ని మనం మర్చిపోకూడదు. "అబుల్ కలాం ఆజాద్" గారు దేశ స్వాతంత్ర్యంలో పాల్గొనడమే కాకుండా ఈ దేశానికి స్వాతంత్ర్యం రావాలి, మన దేశాన్ని మనమందరం పాలించుకోవాలని పెద్ద ఎత్తున ఆలోచన చేశారు. వారితోబాటు ఒక గొప్ప స్లోగన్ ఈ భారత దేశానికి ఇచ్చారు. ఒక మైనారిటీ ఉర్దూ కవి.

3.50 మ. | మౌలానా అసరత్ మోహని గారు 1920వ సంవత్సరంలో "ఇంక్విలాబ్ జిందాబాద్" అనే స్లోగన్‌ను ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ దేశంలోని యువతంతా పెద్ద ఎత్తున బ్రిటీష్‌వాళ్లను పారత్రోలడానికి భారత స్వాతంత్ర్య సంగ్రామంలో పాల్గొని, చివరకు భగత్‌సింగ్‌గారి లాంటి వాళ్లు కూడా "ఇంక్విలాబ్ జిందాబాద్" అనే నినాదంతో పెద్దఎత్తున దేశ స్వాతంత్ర్యం కోసం వాళ్లు చేసిన కృషి, పాత్ర మనం మర్చిపోలేనిది. ఆ విధంగా వాళ్లు చేసిన త్యాగాలతో అనేకమంది దేశంలో ఉన్న మిగతా నాయకులతోపాటు వారు కూడా చేసిన త్యాగాలతో మనం సాధించుకున్న భారతదేశంలో మైనారిటీ సోదరుల కోసం మనమందరం ఆలోచన చేసి వాళ్లను కూడా inclusive growth దిశగా తీసుకొనిపోవలసిన బాధ్యత ఉందని నేను భావిస్తున్నాను. అలాగే దేశంతోపాటు మనం ఈనాడు కొత్తగా అనేక దశాబ్దాలుగా పోరాటం చేసి సాధించి తెచ్చుకున్న తెలంగాణ రాష్ట్రం ఆనాడు నిజాం నిరంకుశ పరిపాలనలో రజాకారుల చేతుల్లో ఈ ప్రాంత రైతాంగ సోదరులు నలిగిపోతున్నప్పుడు కూడా ఈ ప్రాంతంలోని అనేకమంది మైనారిటీ సోదరులు ముందుకు వచ్చి సాయుధ

రైతాంగ పోరాటానికి మద్ధతునిచ్చి భూమి కోసం జరిగిన పోరాటంలో వాళ్లంతా పాత్ర పోషించడం జరిగింది. అంతిమంగా ఆనాడు 17సెప్టెంబర్, 1948నాడు స్వతంత్ర భారతదేశంలో మన ప్రాంతమంతా విలీనం కావడానికి దోహదం చేసిన నాయకులు ముస్లిం మైనారిటీ సోదరులని, ఈ ప్రాంతంలోని మిగతా నాయకులైన రావినారాయణరెడ్డి, దొడ్డికొమరయ్య, చాకలి ఐలమ్మ, రామానంద్ తీర్థగారి లాంటి వాళ్లతో కలిసి షోయోబుల్లా ఖాన్, బందగీ జన్‌గాంజిలాగారు, మక్దూం మెహియుద్దీన్, జవాద్ రజ్వీ వంటి ముస్లిం మైనారిటీ సోదరులు హైదరాబాద్ కేంద్రంగా చేసుకుని పోరాటానికి మద్ధతునిచ్చి అంతిమంగా ఈ దేశ స్వాతంత్ర్యానికి ఈ ప్రాంతం స్వతంత్ర్య భారతదేశంలో కలవడానికి వీళ్లందరూ చేసిన పాత్రను తప్పనిసరిగా మనమందరం గుర్తు చేసుకుంటూ వాళ్లందరి కలలను సాకారం చేయాలి. తెచ్చుకున్న స్వాతంత్ర్య భారతదేశంలో అందరూ సమానంగా, ఆత్మగౌరవంతో బ్రతకాలి. అందరికీ సమానమైన వనరులు పంచబడాలని మనమందరం పెద్దఎత్తున ఆలోచన చేసి వాళ్ల కోసం చేయాలనుకున్న పనులన్నీ చేయాల్సిన అవసరం ఉందని కాంగ్రెస్ శాసనసభాపక్షం భావిస్తున్నది. ఉదాహరణకు అలా ఆలోచన చేసి గతంలో ఈ రాష్ట్రాన్ని పరిపాలన చేసిన కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం నాలుగు శాతం రిజర్వేషన్లు ముస్లిం మైనారిటీ సోదరులకు కల్పించి పెద్ద ఎత్తున వాళ్లు భవిష్యత్తులో ఉద్యోగ అవకాశాలు దొరకడం కోసం చేసిన ప్రయత్నాన్ని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను. అంతే కాదు స్వతంత్ర రాజకీయ భారతదేశంలో ఆర్థికంగానేకాదు రాజకీయంగా కూడా ఎదిగేట్లుగా ఆనాడు కాంగ్రెస్ పార్టీ నాయకత్వం చేసిన అంశాలను కూడా మనం గమనంలోకి తీసుకోవాలి.

(గౌరవ శాసనసభాపతి అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు)

స్వతంత్ర భారతదేశానికి జాకీర్ హుస్సేన్‌గారు మూడవ రాష్ట్రపతిగా, ఫక్రుద్దీన్ ఆలీ అహ్మద్‌గారిని ఆయిదవ రాష్ట్రపతిగా ఆనాడు చేసినందున దేశంలో మనమందరం సమానమైన వాళ్లము, సమానంగా వనరులు పంచుకోవాలని సమానంగా ఎదగాలని ఒక ఆలోచనను రాజకీయపరంగా కల్పించిన విధానాన్ని మనం గుర్తు పెట్టుకోవాలి. "హిందూ ముస్లిమ్ భాయీ భాయీ" అని మహనీయుడు పూజ్యమహాత్మాగాంధీ ఈ దేశానికి స్లోగన్ ఇవ్వడం జరిగింది. మనమందరం సమానం, ఈ వనరులన్నీ మనందరివని పెద్దఎత్తున ఈ దేశంలో ఎవరికి ఎటువంటి ఇబ్బంది లేకుండా చూడాలనే ఆలోచన నుంచి మనమందరం మరొక్కసారి ఆ మాటకు కట్టుబడి మనకున్న వనరులను అందరికీ పంచబడేట్లుగా చూడాల్సిన బాధ్యత ఉందని నేను భావిస్తున్నాను. అందుకే నాలుగు శాతం రిజర్వేషన్లు మాత్రమే కాదు, కేసీఆర్‌గారు చెప్పినట్లు ఈ రాష్ట్ర ఆవిర్భావానికి ముందుకానీ, తరువాత కానీ ముస్లిం మైనారిటీ సోదరులకు 12శాతం రిజర్వేషన్ ఎట్టి పరిస్థితులలో ఇస్తామని చెప్పిన మాటను తప్పనిసరిగా అమలు చేసి దాని ద్వారా వాళ్లకు నమ్మకం కల్గించాల్సిన అవసరం ఉందని నేను భావిస్తున్నాను. గతంలో పెద్దఎత్తున ఆలోచన చేసి కేంద్ర ప్రభుత్వం ఈ దేశంలో ఉన్న పేదవాళ్లు, అనేకవర్గాలతో ఉన్న ఇతర పేదవాళ్లతో పాటు, ముస్లిం మైనారిటీ సోదరులు, మిగతా క్రిస్టియన్ సోదరులు అనేకమంది వెనుకబడి ఉన్నారని, ప్రత్యేకంగా ముస్లిం మైనారిటీ సోదరులు ఆర్థికంగా, విద్యాపరంగా బాగా వెనుకబడి ఉన్నారని ఆలోచన చేసి "సచార్" కమిటీని నియమించడం జరిగింది. "సచార్" కమిటీ సూచించిన సూచనలను అమలు చేస్తూ వాళ్ల అభివృద్ధి కోసం పనిచేయాలని చెప్పిన సంఘటనను మనం గమనంలోకి తీసుకోవాల్సిన అవసరం ఉందని నేను భావిస్తున్నాను. రాష్ట్రంలో ముస్లిం, మైనారిటీ సోదరుల కోసం పెద్దఎత్తున మేము రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలలు పెడుతున్నాము, భారీఎత్తున వారి విద్యాపరంగా కావాల్సిన ఆలోచనలు చేస్తున్నామని చెప్పి ప్రభుత్వం కొన్ని కళాశాలను పెట్టిన మాట వాస్తవం. కానీ, ఆ రెసిడెన్షియల్ కళాశాలలకు ఈనాటికి కూడా పక్కాభవనాలు, సరైన నియామకాలు లేకపోవడం వంటి రకరకాల ఇబ్బందులు పడుతున్న పరిస్థితిని ప్రతి శాసనసభ నియోజకవర్గంలో మనం చూస్తున్నాము.

తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడితే ప్రతి మండలంలో కూడా కె.జి టు పి.జి. వరకు అన్ని వర్గాలకు కలిపి పనికి వచ్చే ఒక ఉన్నతమైన విద్యావ్యవస్థను ఏర్పాటు చేస్తామని చెప్పిన మాటలను ఈ సందర్భంగా గుర్తు చేస్తున్నాను. అటువంటి వ్యవస్థను ప్రతి మండలంలో ఏర్పాటు చేసి ఉన్నట్లయితే తప్పనిసరిగా మైనారిటీ సోదరులందరికి కూడా ప్రతి మండలంలో ఉండేవారికి అవకాశాలు కలిగే పరిస్థితి ఉండేది. అది జరగలేదనే మాట వాస్తవమని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాత గతంలో మొదలుపెట్టిన అనేక హయ్యర్ ఎడ్యుకేషన్‌కి సంబంధించిన ఇన్స్టిట్యూషన్స్ కూడా దాదాపు వంద కళాశాలలు ఇంజనీరింగు కళాశాలలు కానీ, మేనేజ్‌మెంట్‌కు సంబంధించినవి కానీ, ఎడ్యుకేషన్‌కి సంబంధించినవి కానీ అనేక కళాశాలలు ఫీజు రియంబర్స్‌మెంట్ సరైన సమయంలో రాకపోవడం వల్ల మూసేయడం ద్వారా హయ్యర్ ఎడ్యుకేషన్ చదువుతున్న అనేకమంది మైనారిటీ సోదరులు వాళ్ల అవకాశాలను కోల్పోతున్నారనే అంశాన్ని మనం గమనంలోకి తీసుకోవాలని నేను మీ ద్వారా రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తున్నాను.

అనేక రకాలైన సేవా కార్యక్రమాల కోసం మతపరంగా పెద్దలు ఏర్పాటు చేసిన వక్ఫ్ బోర్డ్‌కు సంబంధించిన భూములు మన రాష్ట్రంలో అన్యాక్రాంతమైనాయి. ఆ భూముల మీద వచ్చే ఆదాయం కానీ, భూములు అన్యాక్రాంతమైతే తిరిగి తీసుకోలేని పరిస్థితులలో ఉంటే ఇచ్చిన వాళ్ల దగ్గర నుంచే రుసుములు వసూలు చేసి ఆ రుసుములు వక్ఫ్ బోర్డ్‌కు ఇచ్చేట్లుగా చేస్తామని ప్రభుత్వం మాటలను కూడా మరొక్కసారి మీ ద్వారా నేను గుర్తు చేస్తున్నాను. ఇప్పటికి కూడా వక్ఫ్‌బోర్డ్‌కు సంబంధించిన భూములను వెనక్కి తీసుకోవడం కానీ లేకపోతే ఆ భూములను ఎవరికైనా కేటాయిస్తే వారి ద్వారా వచ్చిన ఆదాయాన్ని వక్ఫ్ బోర్డుకు కేటాయించిన విధానం ఈనాటివరకు రాష్ట్రంలో జరగలేదు. ఆ నిధులను వక్ఫ్ బోర్డుకు కేటాయించాల్సిందిగా మీ ద్వారా రాష్ట్రప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

4.00 సా. అలాగే మీ ద్వారా మరొక విషయాన్ని గుర్తు చేస్తున్నాను. ఈ వక్ఫ్ బోర్డుకి సంబంధించి అన్యాక్రాంతమైన భూములను కాపాడటం కోసం మనం ఒక హౌస్ కమిటీని వేశాం. ఈనాటి వరకు హౌస్ కమిటీ తీసుకున్న నిర్ణయాలు సభలో ప్రవేశపెట్టారో, లేదో నాకు గుర్తు లేదు గాని నాకు తెలిసినంత వరకు సభకు ఇంతవరకు సమర్పించిన పరిస్థితి లేదు. ఒకవేళ సమర్పించక పోతే వెంటనే ఆ హౌస్ కమిటీ ఇచ్చినటువంటి నిర్ణయాన్ని సభ దృష్టికి తీసుకువచ్చి, వారు ఇచ్చిన సిఫారసులపైన చర్చ జరిగి, దానిపైన నిర్ణయాలు జరగాలని ఈ సందర్భంగా మీద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

ఈ మధ్యకాలంలో వచ్చిన కరోన బారిన పడిన వాళ్లను కూడా మనం లెక్కలో తీసుకుంటే రోడ్ల మీద, వీధులలో వ్యాపారాలు చేసుకునే అనేక మంది పేద వారిలో ఎక్కువ శాతం మైనారిటీ వాళ్లే ఉన్నారు. తోపుడు బండ్లతో చిన్న చిన్న వ్యాపారాలు చేసుకునే వారు, రోజు వారీ పనులు చేసుకునే వారు, లేకపోతే నిర్మాణ రంగంలో పని చేసుకునే వారు ఈ కరోనా మహమ్మారి వల్ల పెద్ద ఎత్తున నష్టపోయారు. అటువంటి వారందరికీ ఒక ఆర్థిక పరమైన ప్యాకేజీని ఇచ్చి, వారు ఆర్థికంగా నిలదొక్కుకోవడం కోసం సాయం చేద్దామని గతంలో ఇదే సభలో మనం చర్చించాం. ప్రభుత్వం కూడా ముందుకు వచ్చి మాట ఇచ్చింది. మీ ద్వారా రాష్ట్రప్రభుత్వానికి గుర్తు చేస్తూ, తప్పని సరిగా దాన్ని అమలు చేయవలసిందిగా నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

నేను చెప్పిన అంశాలన్నింటినీ కూడా పరిగణనలోకి తీసుకునే ముందు మీద్వారా ప్రభుత్వానికి నేను స్పష్టంగా ఒక విజ్ఞప్తి చేయదలచుకున్నాను. ఈ దేశ నిర్మాణంలో గాని, ఈ దేశ స్వాతంత్ర్య పోరాటంలో గాని, ఈ రాష్ట్రం సాధించే పోరాటంలో గాని అందరితో పాటు అమోఘమైన పాత్రను పోషించిన వారిలో మైనారిటీ సోదరులు కూడా ఉన్నారు. వాళ్లందరికీ కూడా అభివృద్ధిలో సమానమైన హోదా, వాటా కల్పిస్తూ ముందుకు తీసుకుని పోయే విధంగా ఆలోచన చేయవలసిన బాధ్యత కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల పైన ఉందని నేను చాలా స్పష్టంగా చెబుతున్నాను. కాని దురదృష్టం

ఏమిటంటే, ఇంత పెద్ద ఎత్తున ఈ దేశం కోసం, ఈ రాష్ట్రం కోసం, ఈ సమాజం కోసం అందరితోపాటు త్యాగాలు చేసి, ఇది మన దేశం, మనందరి దేశమని పోరాటం చేసిన వారందరినీ ఒక రకమైన భావజాలంతో వేరు చేసి, ప్రత్యేకంగా వారిని చిన్న చూపు చూసేటటువంటి వాతావరణం ఈరోజు రాష్ట్రంలో గాని, దేశంలో గాని కనిపిస్తోంది. ఇది దేశ శ్రేయస్సుకి మంచిది కాదని ఈ సందర్భంగా మీద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. అటువంటి ఆలోచనలు రాకుండా ఉండేటట్లుగా, తప్పనిసరిగా మనం ప్రయత్నాలు చేయాలి.

హైదరాబాద్ నగరం భారతదేశంలోనే ఒక గొప్ప నగరం. అనేక సంవత్సరాల సుదీర్ఘమైన చరిత్ర దీనికి ఉన్నది. ఈ చరిత్ర కలిగిన హైదరాబాద్ నగర సంస్కృతి కూడా చాలా గొప్పది. ఏ మతాల వారైన, ఏ కులాల వారైన, ఏ ప్రాంతాల వారైన ఇక్కడ నివసిస్తూ, ఇది నాదే అనే నమ్మకం కలిగే విధంగా బతికే వాతావరణ పరిస్థితి ఇక్కడ ఉంది. అటువంటి మంచి సాంప్రదాయం కలిగి ఉన్న ఈ హైదరాబాద్‌లో మనం నూతనంగా తెచ్చుకున్న రాష్ట్రం ద్వారా వచ్చిన నిధులతో, అందుబాటులో ఉన్న అనేక రకాలైన వనరులతో హైదరాబాద్ ఓల్డ్ సిటీని పెద్ద ఎత్తున అభివృద్ధి చేసుకోవలసిన అవసరముందని మీద్వారా రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ముఖ్యమంత్రి గారు అక్టోబర్ 29, 2014నాడు.....

మిస్టర్ స్పీకర్:- భట్టి గారూ, తొందరగా కన్‌క్లూడ్ చేయండి.

శ్రీ మల్లు భట్టివిక్రమార్క:- సార్, నేను ఇప్పుడే కదా మొదలుపెట్టింది!

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఆల్‌రెడీ 20 నిమిషాలు అయింది.

శ్రీ మల్లు భట్టివిక్రమార్క (మధిర):- సార్, తోటి సభ్యులు రెండున్నర గంటలు మాట్లాడారు. పది నిమిషాలు కూడా కాలేదు. ముఖ్యమంత్రి గారు అక్టోబర్ 29, 2014 నాడు మాట్లాడుతూ, ఓల్డ్ సిటీ హైదరాబాద్‌ని ఇస్తాంబుల్ నగరంగా చేస్తాం, ఒక అద్భుతమైన నగరంగా మారుస్తాం, అవసరమైతే నగరంలోని శాసన సభ్యులే కాకుండా మిగతా ప్రజా ప్రతినిధులను కూడా ఇస్తాంబుల్ నగరానికి పంపించి, ఆ నగరం అక్కడ ఉన్న టెక్నాలజీతో ఏ రకంగా రూపాంతరం చెందిందో, ఏ విధంగా అభివృద్ధి చేశారో, అక్కడ పర్సనల్‌గా విజిట్ చేసి, స్టడీ చేసి ఇక్కడికి వచ్చి దానిని ఇక్కడ రెప్లికేట్ చేద్దామని చాలా స్పష్టంగా అనేక సందర్భాలలో చెప్పారు. హైదరాబాద్ నగరాన్ని ఇస్తాంబుల్ నగరంగా మార్చడానికి ఎవరు అడ్డుపడుతున్నారని చెప్పవలసిందిగా ఈ సందర్భంగా నేను ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని మీ ద్వారా అడుగుతున్నాను. దయచేసి నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. మీ మాటను నిలబెట్టుకునే విధంగా తప్పనిసరిగా ఓల్డ్ సిటీని ఇస్తాంబుల్ నగరంగా మార్చండి. ఆ విధంగా అభివృద్ధి చెందేటట్లు చూడాలని నేను ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను.

అలాగే హైదరాబాద్ జంట నగరాలలో ఈ ప్రాంతం అభివృద్ధి కోసం ఆనాటి కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం మెట్రో రైల్‌ని ఇక్కడ ప్రవేశపెట్టినప్పుడు డిజైన్ చేసిన దాంట్లో ఓల్డ్ సిటీ కూడా అప్టు ఫలక్‌నామా వరకు మొదటి ఫేస్‌లోనే ఉంది. రవాణ సౌకర్యం లేకుండా రద్దీగా ఉన్న ప్రాంతాలలో ఆ రద్దీని తగ్గించడం కోసం మెట్రో రైల్ అనే విధానాన్ని మనం తెచ్చుకున్నాం. అలా తెచ్చుకోవడం వల్ల నగరాన్ని కాపాడుకోవచ్చని ఆలోచనతో తీసుకువచ్చిన మెట్రో రైల్ విపరీతమైన రద్దీగా ఉండే ఓల్డ్ సిటీకి ఈనాటి వరకు కూడా రాకపోవడం చాలా బాధాకరం. ఎవరి అవసరాల కోసం, ఎవరి కోరికలు తీర్చడం కోసం మొదటిగా డిజైన్ చేసిన మెట్రో రైల్ ఫలక్‌నామా దాక పోకుండా ఆపారనే విషయం కూడా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, ప్రజానీకానికి తెలియజేయవలసిన అవసరముందని ఈ సందర్భంగా మీ ద్వారా వారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

మరొక విషయం ఏమిటంటే, హైదరాబాద్ ఓల్డ్ సిటీలో అనేక రకాలైన కట్టడాలతోపాటు పేద ప్రజానీకానికి ఉచితంగా వైద్య సౌకర్యాలు అందించే ఉస్మానియా ఆసుపత్రి ఒక అద్భుతమైన కట్టడం. ఆరోజుల్లో ఆ ఆసుపత్రిలో అవసరమైన అనేక వసతులున్నాయి. ఆరోజుల్లో సుగంధ ద్రవ్యాలతో, సువాసనలు వచ్చే విధంగా ఉస్మానియా ఆసుపత్రిని

మెయిన్‌టెయిన్ చేసే వాళ్లని, మేము ఆ ఆసుపత్రికి వెళ్లినప్పుడు అందులో పని చేసిన పాత మనుషులు చెబుతుండే వాళ్లు. ఈరోజు ఉస్మానియా ఆసుపత్రికి వెళదామంటే భయమవుతోంది. ఆ ఆసుపత్రిలో బెడ్ మీద పేషెంట్లు వర్షాకాలంలో వానలు పడి వరదలు వచ్చినప్పుడు ఆ డ్రైనేజీ నీళ్లలో మునిగిపోయి, అక్కడి నుండి ఎటు పోవాలో తెలియని పరిస్థితి ఉందని, మనం వార్తల్లో చూశాం. ఆ ఆసుపత్రిలో ఫస్ట్ ఫ్లోర్, సెకండ్ ఫ్లోర్‌లలో పేషెంట్లతోపాటు అక్కడే కుక్కలు, పందికొక్కులు తిరుగుతుంటాయి. అటువంటి పరిస్థితి నుంచి ఉస్మానియా ఆసుపత్రిని పక్కనే ఉన్న ఖాళీ స్థలంలో ఒక నూతన భవనం కట్టాలని ఆనాడు ఉమ్మడి ప్రభుత్వంలో రోశయ్య గారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడే నిర్ణయం చేసి, నిధులను కేటాయించడం కూడా జరిగింది. కాని ఎందుకో ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వం, తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడినప్పటి నుండి ఈనాటికి కూడా ఆ ఖాళీ స్థలంలో ఉస్మానియా ఆసుపత్రిని నిర్మించడం కోసం ఆలోచన చేయడం లేదు. వెంటనే దాన్ని చేపట్టి ఆ పరిసర ప్రాంత ప్రజలే కాకుండా, రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఇక్కడికి వస్తున్న పేద ప్రజానీకానికి ఆ ఆసుపత్రి ఉపయోగపడే విధంగా చూడాలని ఈ సందర్భంగా నేను మీద్వారా విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. నేను ముగిస్తూ, కొన్ని విషయాలను చెప్పదలచుకున్నాను. మనం ఏ విధంగానైతే ఎస్సీ సోదరులకు దళితబంధు ఇస్తున్నామో, పేద ముస్లిం సోదరులు, క్రిస్టియన్ సోదరులు, సిక్కు సోదరులు, బిలో పావర్టీ లైన్‌లో ఉన్న వారందరికీ అటువంటి పథకాన్ని వర్తింపజేయాలని నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

4.10
4.20
సా.

మనం కేటాయించిన నిధులు ఆరకొరగా ఉంటే వాటిని సగం వరకే విడుదల చేస్తున్నారు. ఖర్చుపేట్టేది ఇంకా తక్కువగానే ఉంది. ఫైనాన్స్ కార్పోరేషన్‌కి సంబంధించి 2014 నుంచి 2021వ సంవత్సరం వరకు లెక్కలు చూసినట్లైతే, 2014వ సంవత్సరంలో 82కోట్ల రూపాయలు బడ్జెట్ కేటాయించారు. దానిలో కేవలం 27కోట్ల రూపాయాలు వ్యయం చేసినట్లు చూపించారు. 2015-16వ సంవత్సరంలో 87 కోట్ల రూపాయలు బడ్జెట్ కెటాయిస్తే కేవలం 34 కోట్ల రూపాయలు మాత్రమే ఖర్చు చేశారు. 2016-17వ సంవత్సరంలో 136 కోట్ల రూపాయలు బడ్జెట్‌లో కేటాయిస్తే 61కోట్ల రూపాయలు మాత్రమే ఖర్చు చేశారు. 2017-18వ సంవత్సరంలో 136కోట్ల రూపాయలు కేటాయించామని బడ్జెట్‌లో చూపిస్తూ ఖర్చు చేసింది కేవలం 14 కోట్ల రూపాయలు మాత్రమే. గత ఎనిమిది సంవత్సరాలలో ఫైనాన్స్ కార్పోరేషన్ ద్వారా కేటాయించామని ప్రభుత్వం చెప్పిన రూ. 673 కోట్ల రూపాయలు బడ్జెట్‌లో కేటాయించామని చెప్పినప్పటికీ, వారు ఖర్చు పెట్టింది ఎనిమిది సంవత్సరాలలో కేవలం 155 కోట్ల రూపాయలు మాత్రమే. ఇది చాలా బాధాకరమైన సంఖ్య. బడ్జెట్ కెటాయింపులే ఆరకొరగా ఉన్నాయి, కేటాయించిన దానిని కూడా ఖర్చు పెట్టకుండా ఉండడం నిజంగా మనం తెచ్చుకున్న తెలంగాణ రాష్ట్రంలో మైనార్టీ సోదరులకి న్యాయం చేస్తున్నావా, అన్యాయం చేస్తున్నావా ఒకసారి ఆలోచించాలని తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను.

అలాగే మిత్రులు అక్బరుద్దీన్ గారు చెప్పినట్లు Economically Weaker Sectionsకివార్షిక ఆదాయాన్ని ఎనిమిది లక్షల వరకు పెట్టి మిగతా బలహీన వర్గాలకి వారి వార్షిక ఆదాయం లక్షా యాభైవేలు పెట్టడం అనేది సమన్యాయం కాదు కాబట్టి మిగతా వర్గాల వారికి కూడా వార్షిక ఆదాయ పరిమితిని ఎనిమిది లక్షలకు ఉంచి వారు మిగతా పథకాల లబ్ధి పొందటేట్లుగా చూడాలని తమరి ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. అలాగే మైనార్టీ కమిషన్ ఇచ్చిన రిపోర్టుని సభలో పెట్టి చర్చించండి, మైనార్టీ కమిషన్ వారు రకరకాలుగా ఎగ్జామిన్ చేసి అనేక సూచనలు చేశారు. వాటని అమలు చేయాలని కోరుతున్నాను.

అధ్యక్ష, రాంప్రసాద్ బిస్మిల్‌గారని స్వతంత్ర భారతదేశంలో ఆయన కాంగ్రెస్ పార్టీలో ఉంటునే, చౌరీ-చౌరా సంఘటన తరువాత ఆక్కడ నుంచి అలహాబాద్ వెళ్లి వారు ఒక ప్రత్యేకమైన ఆర్గనైజేషన్ పెట్టి ఒక స్లోగన్‌తో ఈ దేశం ముందుకు పోవడం కోసం కావాల్సిన పనులు చేయాలని స్పష్టంగా ఒక మాట చెప్పారు. "We must not for a moment forget that it is a birth right of every individual to receive at

least the basic education without which he cannot fully discharge his duties as a Citizen."

కనీస విద్యను మనం అందించలేకపోతే తను దేశ పౌరుడిగా బాధ్యతలు నిర్వర్తించడానికి కావాల్సిన ఆలోచనలు అందుబాటులోకి రావు కాబట్టి, ఒక సమగ్రమైన పౌరుడిగా ఈ దేశానికి మేలు చేసే విధంగా అతని ఆలోచనా విధానం ఉండాలంటే అందరికీ కూడా ఉచిత విద్య అందించి సమాన అవకాశాలు కల్పించాల్సిందిగా తమరి ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

جناب ٹی۔راجا سنگھ (JANAB T.RAJA SINGH): اسپیکر صاحب! آپ نے مجھے اس مختصر بحث میں بات کرنے کا جو موقع دیا ہے، اس کیلئے میں آپ کا شکریہ ادا کرتا ہوں۔ پرانے شہر میں لوگ جو چھوٹے موٹے کاروبار کرتے تھے اور small scale industries میں چھوٹی موٹی چیزیں بناتے تھے، کورونا وبا کی وجہ سے کئی لوگوں کا نقصان ہوا، کئی لوگوں کی نوکریاں چلی گئیں، لوگ جو چھوٹے موٹے کام کرتے تھے، وہ سب بند ہوگئے۔ میں حکومت سے یہ پوچھنا چاہوں گا کہ ایسے کتنے لوگ ہیں جو چھوٹے موٹے کاروبار کرتے تھے، جو آج بے روزگار ہوگئے۔ کیا ہم نے ان کی نشاندہی کی ہے؟

دوسری بات یہ ہے کہ کانگریس اور ایم آئی ایم وغیرہ نے پرانے شہر میں میٹرو ریل لانے کی بات کی۔ اس اسمبلی میں کئی مرتبہ اس بارے میں بات کی گئی۔ میٹرو ریل آنے میں کیوں دیر ہورہی ہے؟ آخر اس کی وجہ کیا ہے۔ ہر کوئی پرانے شہر کی ترقی چاہتا ہے۔ یہاں صرف باتیں ہورہی ہیں لیکن حقیقت میں پرانے شہر کی ترقی نہیں ہورہی ہے۔ آج اس بات پر غور کرنے کی ضرورت ہے۔ اسی ایوان میں پرانے اور نئے شہر کے infrastructure کے بارے میں کے ٹی آر صاحب نے بات کی تھی۔ ایسے ہی عثمانیہ دواخانہ کی تعمیر کا مسئلہ بھی بہت اہم ہے۔ آپ کے دوست جو ایم آئی ایم کے لوگ ہیں، ان لوگوں نے بھی کئی بار اس تعلق سے بات کی۔ عثمانیہ دواخانہ میرے حلقہ میں آتا ہے۔ مجھے یاد ہے کہ ہی ایم صاحب ایک بہت بڑا دل لے کر عثمانیہ دواخانہ کا دورہ کیا تھا اور کہا تھا کہ ہم 200، 300 کروڑ روپئے کی لاگت سے ایک ماڈل عثمانیہ دواخانہ بنائیں گے۔ یہ کام بہت ضروری ہے۔ اگر ہم پرانے شہر کی ترقی کی بات کریں تو عثمانیہ دواخانہ کی ترقی بہت ضروری ہے۔ مالدار شخص بیمار ہوجائے تو وہ کسی بھی خانگی دواخانہ جاکر اپنا علاج کرواسکتا ہے لیکن پرانے شہر کے کسی غریب شخص کو کوئی بیماری آتی ہے تو اس کے لئے عثمانیہ دواخانہ کے علاوہ کوئی اور دواخانہ نہیں ہے۔ وہاں پر بستروں کی کمی ہے اور بہت سارے مسائل ہیں۔ حال ہی میں ڈاکٹرس نے وہاں پر پیلسٹ پین کرکے علاج کیا۔ بارش میں پانی اس دواخانہ میں داخل ہوجاتا ہے۔ پہلے بہت کم آبادی تھی اور آسانی سے پانی بہہ کر چلا جاتا تھا لیکن آج آبادی بڑھ گئی اور تقریباً نالوں پر قبضے ہوگئے، اس لئے پانی اس دواخانہ میں داخل ہورہا ہے۔ میں آپ کے ذریعہ ہی ایم صاحب سے یہ کہنا چاہتا ہوں کہ کن کن پارٹیوں کے لوگوں نے عثمانیہ دواخانہ کی ترقی پر اعتراض کیا لیکن میں وہاں کا ایم ایل اے ہونے کے ناطہ یہی کہنا چاہوں گا کہ آج ہم آپ سے گزارش کرتے ہیں کہ آپ عثمانیہ دواخانہ کو ترقی دیں اور وہ ایک ماڈل عثمانیہ دواخانہ بنے۔ اگر ہی ایم صاحب اپنا وعدہ نبھائیں گے تو پرانے شہر کے بے شمار غریب لوگوں کو اس سے فائدہ ہوگا۔ آج اگر ہم پرانے شہر کی ترقی کے بارے میں سوچیں جیسے ہر تہائی ایم صاحب نے ایک بہت ہی اچھا فیصلہ لیا، لیکن یہ اسکیم پرانے شہر میں بھی بہت ضروری ہے۔ کیا ہم وہاں پر پودے نہیں لگاسکتے؟ لیکن افسوس کی بات ہے کہ وہاں پر پودے لگانے کے لئے جگہ نہیں ہے۔ اگر ہم دیکھیں تو قبضوں کا سب سے بڑا اڈہ ہمارا پرانا شہر بن چکا ہے۔ وہاں پر سرکاری زمینات پر قبضہ، انڈومنٹ زمین پر قبضہ، نالوں پر قبضہ، موسی ندی کے دونوں طرف غیر قانونی پٹے بنا کر قبضہ کیا جارہا ہے۔ میں نے ہمارے موسی ندی کے چیرمین صاحب کو بھی کچھ فوٹوز اور ویڈیوز بھیجے تھے کہ جے سی بی کی مدد سے زمین کو لیول کرکے لے آؤٹ بنا کر فروخت کیا جارہا ہے، لیکن کوئی پوچھنے والا نہیں ہے۔ آپ دیکھئے کہ اگر تھوڑی سی بارش ہوجائے تو ہمارے شہر کی حالت کیا ہوجاتی ہے۔ اگر آنے والے وقت میں زیادہ بارش ہوگی اور موسی ندی اگر چھوٹی ہوجائے گی تو اسی ندی کا پانی گھروں میں داخل ہوجائے گا اور سڑکوں پر آجائے گا، جس کی وجہ سے لوگوں کا چلنا پھرنا مشکل ہوجائے گا۔ اسی لئے میں گزارش کروں گا کہ آپ موسی ندی پر بھی خاص توجہ دیں۔

اسی طرح پرانے شہر میں تعلیم بہت ضروری ہے۔ ہی ایم صاحب کا ہر علاقہ کے لئے کے جی ٹو پی جی کا ایک خواب تھا۔ پرانے شہر کیلئے بھی اس کی بہت ضرورت ہے۔ آج ہم پرانے شہر میں کتنے ڈبل بیڈروم مکانات بنا سکے اور کتنے لوگوں کو دے چکے؟ کیا وہ کافی ہوگئے؟ آج بھی حیدرآباد حلقہ میں لاکھوں درخواستیں زیر التواء ہیں۔ میں سمجھتا ہوں کہ سرکاری زمینات بہت زیادہ ہیں جبکہ بہت ساری سرکاری زمینات پر قبضہ ہوچکا ہے۔ آپ ان زمینات کی نشاندہی کریں۔ جہاں جہاں پر ڈبل بیڈروم مکانات بنا سکتے ہیں، آپ بنوائیے۔ جن جن غریب لوگوں کے پاس گھر نہیں ہیں آپ ان کو گھر دیجئے۔ اسی طرح جیسے اوقافی جائیدادوں کے تحفظ کے بارے میں بار بار اس ایوان میں بات کی جارہی ہے تو میں آپ کے ذریعہ ہی ایم صاحب کو یاد دلانا چاہوں گا کہ میں نے ان کے چیمبر میں ان سے ملاقات کرکے چند دستاویزات سروے نمبر کے ساتھ ان کے حوالہ کی ہیں یہ بتاتے ہوئے کہ کہاں کہاں پر کتنے اکڑ اوقافی زمینات پر قبضہ ہوچکا ہے۔ اگر اس پر ایک انکوائری کمیشن بٹھادیں تو معلوم ہوگا کہ کتنی اوقافی زمینات پر قبضہ کرکے پلاٹنگ کی گئی ہے۔ وہ سارا کا سارا معاملہ سامنے آسکتا ہے۔ ایسے ہی اگر آج ہم پرانے شہر کی بات کریں تو بغیر ترقی کے ہم بات نہیں کرسکتے۔ میرے حلقہ میں ایک بھی آڈیٹوریم نہیں دیا گیا۔ پرانے شہر میں پردھان منتری اسٹریٹ وینڈرس اسکیم کے تحت سب کو دس دس ہزار روپئے قرضہ دیا گیا۔ ہم نے 38,000 افراد کی نشاندہی کی، ہم ان میں سے کتنوں کو اس اسکیم سے مستفید کرسکے؟ اسی طرح سڑکوں کی توسیع کا مسئلہ ہے۔ میرے حلقہ میں بیگم بازار سے گوشہ محل پٹرول پمپ وغیرہ علاقوں میں سڑکوں کی توسیع کے کام رکے ہوئے ہیں۔ بیگم بازار ایک تاریخی مقام ہے۔ اس کی ترقی بہت ضروری ہے۔ آج ہمیں سب سے زیادہ ریونیو اسی علاقہ سے آتا ہے لیکن مجھے پتہ نہیں کہ حکومت کیوں اس کی ترقی سے پیچھے ہٹ رہی

ہے۔ ایسے ہی ڈرینج اور نالوں کا معاملہ، دھول پیٹ میں بہت خطرناک ہے۔ میں آخر میں کہوں گا کہ اگر حکومت یہ سوچتی ہے کہ گوشہ محل میں بی جے پی کا ایم ایل اے ہے اور حکومت میرے لوگوں کو بچانے کا تخمینہ دیتی ہے تو میں میرے لوگوں کے لئے اپنے عہدہ کو چھوڑنے کے لئے تیار ہوں۔ اگر حکومت میرے لوگوں کو بچا لیتی ہے اور ایک بڑا پیکیج دے سکتی ہے تو اچھا ہوگا۔ گوشہ محل کے عوام کی بھلائی کے لئے میں سیاست میں داخل ہوا۔ دوسرا مرتبہ ایم ایل اے بننے کے بعد بھی اگر میں اپنے حلقہ کے لوگوں کے لئے کچھ نہ کرسکا تو آنے والے وقت میں میں عوام کو کیا منہ دکھاؤں گا؟ اس لئے میں حکومت سے گزارش کرنا چاہوں گا کہ آپ پارٹی کو نہ دیکھیں۔ ہی ایم صاحب کا بیکار و تلنگانہ کا ایک خواب تھا۔ وہ کب بنے گا؟ یہ اسی وقت بنے گا جب ہم سب حلقوں کو ایک نظر سے دیکھیں۔ ایک حلقہ میں ہم کروڑوں روپئے خرچ کریں اور سیاست کرتے ہوئے دوسرے حلقہ میں ہم پیسہ نہ خرچ کریں تو یہ بیکار و تلنگانہ نہیں بنے گا۔ اس لئے میں آپ کے ذریعہ حکومت سے کہنا چاہتا ہوں کہ پرانے شہر کے تئیں جو چھوٹی سی نظر ہے اس کو ہٹا کر ایک بڑی نظر سے دیکھنے کی ضرورت ہے۔ یہ میں حکومت سے کہنا چاہتا ہوں۔ شکریہ۔

4.30 సా. **MR.SPEAKER :-** Now, reply by Minister for Municipal Administration & Urban Development.

శ్రీ కె. తారక రామారావు (సిరిసిల్ల): – అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు అక్బరుద్దీన్ ఓవైసీ గారు, దానం నాగేందర్ గారు, మల్లు భట్టివిక్రమార్క గారు, రాజాసింగ్ గారు చాలా వివరంగా మాట్లాడారు. నేను కేవలం పాత నగరం యొక్క అభివృద్ధి మరియు అక్కడ జరుగుతున్న పనులకు సంబంధించి మాత్రమే పరిమితమవుతాను. మైనారిటీ సంక్షేమానికి సంబంధించి గౌరవ మంత్రివర్యులు కొప్పుల ఈశ్వర్ గారు వారి సమాధానంలో వివరిస్తారు.

ముందుగా తమరికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూనే మిత్రులు రాజాసింగ్ గారికి ఇంకా ఇతర మిత్రులు ఎవరైతే ప్రతిపక్ష సభ్యులు మాట్లాడారో వారికొక విషయాన్ని నేను స్పష్టం చేయదల్చుకున్నాను. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ గారు పదే పదే చెప్పే మాట ఏమిటంటే తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత గడచిన ఏడు సంవత్సరాలుగా ఏ కార్యక్రమాన్ని తీసుకున్నా అది ఏ సంక్షేమ కార్యక్రమమైనా మరే అభివృద్ధి కార్యక్రమమైనా, పేదవారికి దక్కాల్సిన ఏ

ہے۔ ایسے ہی میرے حلقہ میں ایک اسٹیڈیم ہے۔ اگر ہمیں پرانے شہر کے نوجوانوں کو کھیلوں کی جانب راغب کرنا ہے تو ان کو کھیل کود سے جوڑنا ہوگا۔ میں آپ کے ذریعہ کے ٹی آر صاحب سے یہی کہنا چاہتا ہوں کہ آپ ایک بار ایل بی اسٹیڈیم کا دورہ کریں۔ آج وہ اسٹیڈیم ایک کمرشیل کامپلیکس بن چکا ہے، یہ ہمارے منسٹر صاحب دیکھیں اور کچھ فیصلہ لیں تو بہتر ہوگا۔ وہ ایک پورا پارکنگ اور کمرشیل کامپلیکس بن چکا ہے۔ ایک زمانہ میں میں وہاں پر باکسنگ کی ٹریننگ لیتا تھا۔ ہمارے کوچ سوامی صاحب ہزاروں بچوں کو لے کر وہاں پر ٹریننگ سنٹر چلاتے تھے۔ آج ہم وہاں پر جاتے ہیں تو ہمیں تکلیف ہوتی ہے۔ آج حالت یہ ہے کہ ہماری گاڑی بھی پارک کرنے وہاں پر جگہ نہیں ہے۔

میں ہمارے ایکسائز منسٹر صاحب سے کہنا چاہوں گا کہ دھول پیٹ میں 2014ء سے لے کر آج تک، ان سات سالوں سے میں اس اسمبلی میں چیخ رہا ہوں کہ آپ میرے حلقہ اور میرے دھول پیٹ کو بچائیے۔ کیوں میرے دھول پیٹ کے لوگوں کو اتنی چھوٹی نگاہ سے دیکھا جا رہا ہے؟ ایک زمانہ پہلے دھول پیٹ میں گڑ منڈی لگتا تھا۔ اس کاروبار کو بند کروایا گیا۔ ٹھیک ہے۔ ان کی بازآبادکاری کا وعدہ کیا گیا تھا لیکن یہ کام بہت کم ہوا۔ جتنے لوگوں کے لئے ہونا چاہئے تھا اتنے لوگوں کے لئے نہیں ہوا۔ میں آپ کے ذریعہ سے ہمارے ایکسائز منسٹر اور کے ٹی آر صاحب سے گزارش کرنا چاہتا ہوں کہ آج وہاں پر بہت سارے لوگوں کو گھر نہیں ہے۔ ڈبل بیڈروم کے چند مکانات بنائے گئے ہیں۔ اور بھی ہم بنا سکتے ہیں کیونکہ وہاں پر زمین موجود ہے۔ برائے مہربانی جن لوگوں کی بازآبادکاری نہیں ہوئی، ان کی بازآبادکاری کرتے ہوئے ان کے لئے مکانات فراہم کئے جائیں۔ ایسے ہی سٹ ون کے اگر چار پانچ سنٹرس قائم کردئے جائیں تو بہت سارے نوجوان بچے نہ بچے سیکھ کر اپنے پیروں پر کھڑے ہونے کی کوشش کرسکتے ہیں۔ آج محکمہ اکسائز کو کروڑوں کی آمدنی وصول ہوئی ہے، یعنی پچیس ہزار کروڑ روپئے کا انہیں فائدہ ہوا ہے۔ ان پچیس ہزار کروڑ روپئے میں سے اگر دو سو یا تین سو کروڑ روپئے دھول پیٹ کو سامنے رکھ کر وہاں کے غریب لوگ جو گڑ منڈی بناتے تھے، ان کو سامنے رکھ کر اگر ہم بازآبادکاری کا کام کریں گے تو وہ کبھی آپ کو نہیں بھولیں گے۔ آج دھول پیٹ میں گڑ منڈی بند ہوگیا، ایک غلط کام بند ہوا لیکن لوگ دوسرے غلط کاموں کے کرنے پر مجبور ہیں۔ آنے والے وقت میں بہت برا حال ہونے والا ہے۔ میں اسی دھول پیٹ میں رہتا ہوں، جہاں میں کہیں اور بنجارہ ہلز وغیرہ میں رہ سکتا ہوں۔ ان ہی کے درمیان میں کیوں رہتا ہوں؟ کیونکہ مجھے ان میں تبدیلیاں لانی ہیں۔ دھول پیٹ کو ایک ماڈل بنانا ہے۔ کل کوئی یہ نہ کہیں کہ ہم دھول پیٹ نہیں آئیں گے اس لئے کہ وہ گڑ منڈی اور گانجہ کا اڈہ ہے۔ نہیں، ایک زمانہ پہلے دھول پیٹ میں غلط کام ہوتا تھا لیکن آج دھول پیٹ اور وہاں کے عوام میں تبدیلی آگئی ہے۔ میں چاہتا ہوں کہ لوگ دھول پیٹ کو دیکھنے کے لئے آئیں۔ لوگ مجبوری میں کوئی غلط کاروبار کرتے ہیں۔ جان بوجھ کر جیل جانے کے لئے کوئی غلط کاروبار نہیں کرتا۔ آپ کو ان لوگوں کی مجبوری کو سمجھنا ہوگا اور ان کی بازآبادکاری کے لئے کام کرنا ہوگا۔ ایسے ہی آج دھول پیٹ میں دواخانہ کی کمی ہے۔ ایک چھوٹا سا دواخانہ ہے جہاں پر اگر تھوڑا کام کیا جائے تو ایک اچھا دواخانہ دھول پیٹ والوں کو مل سکتا

ఫలమైనా పూర్తి స్థాయిలో రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ఆ నియోజకవర్గానికి ప్రతినిధి ఎవరు, వారు ఏ పార్టీకి చెందినవారు అనే వివక్షను పారపాటున కూడా ఎక్కడా చూపెట్టలేదు. దయచేసి వారికి అలాంటి అభిప్రాయాలుంటే మార్చుకోవాలని నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

నేనొక చిన్న ఉదాహరణ చెబుతాను. ఇప్పుడు ములుగు శాసనసభ్యురాలు సభలో కూర్చుని ఉన్నారు. ములుగు నియోజకవర్గానికి సంబంధించి 2018 ఎన్నికలకు ముందు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు అక్కడ పర్యటించి వారి ఎన్నికల ప్రచార క్రమంలో భాగంగా మా పార్టీ అభ్యర్థిని గెలిపిస్తే ములుగును జిల్లా కేంద్రం చేస్తామని చెప్పారు. కానీ అక్కడి ప్రజలు కాంగ్రెస్ పార్టీ శాసనసభ్యురాలిని గెలిపించారు. అయినా సరే ఎన్నికల తరువాత కేవలం కొద్ది సమయంలోనే ఇచ్చిన మాట ప్రకారం ములుగును జిల్లా కేంద్రం చేసింది గౌరవ కేసీఆర్ గారేనని నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఒక మిషన్ భగీరథ పథకాన్ని తీసుకున్నా, ఒక మిషన్ కాకతీయ పథకాన్ని తీసుకున్నా లేదంటే రాష్ట్రవ్యాప్తంగా రహదారులు తీసుకున్నా సంక్షేమ కార్యక్రమంలో ఆసరా పెన్షన్లు, షాదీ ముబారక్, డబల్ బెడ్‌రూం వంటి ఏ కార్యక్రమం తీసుకున్నా వివక్ష అనే ఆలోచన గానీ వివక్ష అనే కోణం గానీ ఎన్నడూ ఈ ప్రభుత్వం చేయలేదు, భవిష్యత్తులో కూడా చేయదనే మాట నేను స్పష్టం చేస్తూ

راجا سنگھ صاحب سے میں ایک بات کہنا چاہتا ہوں کہ آپ نے کہا کہ اگر میرے حلقہ کے کچھ فائدہ ہو سکتا ہے تو میں اپنا عہدہ چھوڑنے کے لئے تیار ہوں۔ میں کہتا ہوں کہ فائدہ تو ہو رہا ہے۔ میں ایک بات آپ سے صاف کہنا چاہتا ہوں کہ ہم بدلے کی سیاست میں بھروسہ نہیں رکھتے بلکہ بدلاؤ کی سیاست میں بھروسہ کرتے ہیں۔

మార్పు తేవాలని అనుకుంటున్నాం గానీ మిమ్మల్నేదో ఆగమాగం చేసి చేయాలనే ఆలోచన మేం చేయడం లేదు. బదలావ్ అంటే రూపాంతరం చెందాలి, అభివృద్ధి చెందాలి, ముందుకుపోవాలి, వారు చెప్పినట్లుగా బంగారు తెలంగాణ కావాలని కలలు కంటున్నాము.

اگر دوسرے الفاظ میں کہا جائے تو ایسا کہا جا سکتا ہے جیسا کہ مخدوم محی الدین صاحب نے ایک وقت کہا تھا جو آپ نے بھی سنا ہوگا:

حیات لے کے چلو، کائنات لے کے چلو

چلے تو سارے زمانہ کو ساتھ لے کے چلو

ہم اس بات میں بھروسہ رکھتے ہیں۔ ہر کسی کو ساتھ لے کر چلنے میں بھروسہ رکھتے ہیں۔ ہم کسی سے کوئی الگ برتاؤ کرنے میں بھروسہ نہیں رکھتے۔ پہلی بات تو یہ ہے کہ آپ اپنے دل سے اس بات کو نکال دیں۔ دوسری بات میں یہ بھی کہنا چاہتا ہوں کہ آپ وہاں کے ایم ایل ہونے کے ناطے بھی ہمارے منسٹرس سے بھی ملاقات کر کے نمائندگی کیجئے، کوشش کیجئے، مطالبہ کیجئے اور پوچھ لیجئے کہ آپ کو کیسی ترقی چاہئے۔ اگر آپ ہمیشہ ایک ہی چیز میں لگے رہیں گے تو مشکل تو ہوگی۔ آپ یہاں ایوان میں جو گزارش کر رہے ہیں باہر بھی کیجئے۔ آپ کا جو بھی قانونی مطالبہ ہے، ہماری حکومت کی جانب سے آپ کو اس میں کوئی پریشانی نہیں ہوگی۔

అధ్యక్షా, గౌరవ శాసనసభ్యులు అక్బరుద్దీన్ ఓవైసి గారు ఒక మాట అన్నారు. గడచిన 20 సంవత్సరాలుగా నేను ఈ శాసనసభలో ఉన్నాను కానీ మొదటిసారి ఓల్డ్ సిటీ అభివృద్ధి మీద చర్చ జరుగుతున్నందుకు ప్రభుత్వానికి నేను శుభాకాంక్షలు తెలియజేస్తున్నానని అన్నారు. ఇది మా ప్రభుత్వం యొక్క చిత్తశుద్ధికి నిదర్శనం. ఎందుకంటే గడచిన ఏడు సంవత్సరాలలో మా ప్రభుత్వం పని చేసింది కాబట్టే మాకు మాట్లాడటానికి సబ్జెక్టు ఉండడంతోబాటు చేసిన పనుల ఫలితాలు క్షేత్ర స్థాయిలో కనబడుతున్నాయి కాబట్టే ఆ విషయంలో చర్చ పెట్టడానికి మాకు ధైర్యం ఉన్నది, మీ అనుమతితో ఈరోజు సభలో మాట్లాడుతున్నాను. ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత గడచిన ఏడు సంవత్సరాలుగా మా ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత ఓల్డ్ సిటీ అంటే హైదరాబాదు పార్లమెంటులోని ఏడు నియోజకవర్గాలతోబాటుగా సికింద్రాబాద్ పార్లమెంటులోని నాంపల్లి నియోజకవర్గాన్ని కూడా కలుపుకుంటే ఈరోజు ఓల్డ్ సిటీ ప్రాంతంలో గడచిన ఏడు సంవత్సరాల కాలంలో గ్రేటర్ హైదరాబాద్ మునిసిపల్ కార్పోరేషన్ నుంచి 8వేలా 899 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చేశాము. మెట్రో వాటర్ సప్లై అండ్ సీవరేజ్ బోర్డు నుంచి 3వేలా 794 కోట్ల రూపాయలు అంటే కేవలం మునిసిపల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ డిపార్టుమెంటు నుంచే 13వేలా 693కోట్ల 65

లక్షల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టాము. ఇంకా ఇతర డిపార్టుమెంట్లను కూడా తీసుకుంటే గౌరవ టూరిజం శాఖ మంత్రివర్యులు ఇక్కడే ఉన్నారు. వారి డిపార్ట్‌మెంటు నుంచి చూస్తే ఓల్డ్ సిటీ మీద 111 కోట్లా 04 లక్షల రూపాయలు, ఎనర్జీ డిపార్ట్‌మెంటు నుంచి 372 కోట్ల రూపాయలు, స్కూల్ ఎడ్యుకేషన్ డిపార్టుమెంటు నుంచి 563 కోట్ల 31 లక్షల రూపాయలు, మెడికల్ అండ్ హెల్త్ డిపార్ట్‌మెంటు నుంచి 60 కోట్ల రూపాయలు, ఆర్ అండ్ బి డిపార్టుమెంటు నుంచి 87 కోట్ల రూపాయలు మొత్తంగా చూస్తే 1వెయ్యి 193 కోట్ల రూపాయలు ఈ అయిదు డిపార్టుమెంట్ల నుంచి ఖర్చు చేయడం జరిగింది. నేను మైనారిటీ వెల్ఫేర్‌కు సంబంధించి చెప్పడం లేదు. గౌరవ మంత్రివర్యులు సమాధానం చెబుతారు. అంటే ఇప్పుడు నేను చెప్పిన లెక్కనే 14వేల 887 కోట్ల 26 లక్షల రూపాయలు. నేను శాసనసభలో ఆన్ రికార్డ్ మాట్లాడుతున్నాను. నేను చెప్పే ప్రతీ లెక్క సాధికారంగా డిపార్ట్‌మెంటు మంత్రిగా, ప్రభుత్వంలో భాగస్వామిగా చెబుతున్నాను తప్ప ఆశామాషీగా కాకి లెక్కలు చెప్పడం లేదు.

మా సోదరుడు భట్టి విక్రమార్క గారు ఇప్పుడు సభలో లేరు. నిజంగా పెళ్లికి చావుకి ఒకటే మంత్రం చదవొద్దు. మంచి పని చేస్తే మంచి పని చేశారని చెప్పాలి, బాగ చెయ్యకపోతే బాగ చెయ్యలేదని చెప్పాలి. కానీ ప్రతీ అంశంలోనూ రంద్రాన్వేషణ, ప్రతీ అంశంలోనూ విమర్శ తప్ప ఇంకొక కోణం ఉండకూడదనుకోవడం కరెక్టు కాదు. కానీ వారు లేవనెత్తారు కాబట్టి నేను చెప్పక తప్పదు. వారు మాట్లాడుతూ మా ప్రభుత్వం కేటాయింపులు చూపెడుతున్నది గానీ బడ్జెట్ రిలీజ్ చేయడం లేదని అన్నారు. వారి విషయం చెప్పాల్సి వస్తే 2004 నుంచి 2014 వరకు కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలో ఉన్నది. ఇప్పుడు నేను చెప్పిన ఓల్డ్ సిటీ డెవలప్‌మెంటుకు టీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం 14వేలా 887 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెడితే ఆనాటి కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం 2004 నుంచి 2014 వరకు మొత్తం ఖర్చు పెట్టింది 3వేలా 934 కోట్ల రూపాయలు. అంటే వారు ఖర్చు పెట్టిన దాంతో పోలిస్తే దాదాపు నాలుగు రెట్లు ఎక్కువ టీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం ఖర్చు పెట్టిందనే మాట వారికి గుర్తు చేస్తున్నాను. నేను విడుదల చేసిన డబ్బుల గురించి మాత్రమే చెబుతున్నాను తప్ప కేటాయింపుల గురించి చెప్పడం లేదు. ఈ వివరాలన్నింటిని మిత్రులు భట్టి గారికి పంపిస్తాను, వారు వెరిఫై చేసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

ఓల్డ్ సిటీ డెవలప్‌మెంటులో ఎన్నో రకాల కార్యక్రమాలను చేస్తున్నాము. గౌరవ సభ్యులు అక్బరుద్దీన్ ఓవైసీ గారు మాట్లాడుతూ ఒక మాట అన్నారు.

حقیقی اور اصلی حیدرآباد ہمارا پرانا شہر ہے۔ یہ سچ بھی ہے کیونکہ یہ حقیقت ہے۔

ఈ నగరానికి ముగ్గు పోసిందే చార్మినార్ దగ్గర అని తెలియజేస్తున్నాను. కానీ భౌగోళికంగా నగరం పెరుగుతూ, పెరుగుతూ ఈరోజు 675 స్క్వేర్ కిలోమీటర్లకు పెరిగిపోయింది. అందులో మనం ఓల్డ్ సిటీగా ఏదైతే చెప్పుకుంటున్నామో ఆ ఏరియా చూస్తే ఈరోజు 102 స్క్వేర్ కిలోమీటర్లకు పరిమితమైంది. అంటే 15.21 శాతం హైదరాబాదులో ప్రస్తుతం ఓల్డ్ సిటీగా ఉన్నది. ఇక్కడ ఎన్నో రకాల కట్టడాలు ఒరిజినల్ హైదరాబాదు హకీకీ హైదరాబాదు అని దేనినైతే అంటున్నామో దానికి చిహ్నంగా చెప్పుకునే అద్భుతమైన హైదరాబాదు అనగానే గుర్తుకొచ్చే చార్మినార్, మక్కామజీద్, హైకోర్టు, సాలార్‌జంగ్ మ్యూజియం వంటివన్నీ అదే ప్రాంతంలో ఉన్నాయి. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి ఆలోచన ఏమిటంటే మొన్న హరితహారం గురించి చర్చ జరిగిన సందర్భంలో కూడా వారు చెప్పిన విధంగా

ہماری یہ خواہش ہے کہ حیدرآباد میں چوطرف ہریالی ہو اور چارمینار کے چوطرف خوشحالی ہو۔ میں آپ سے یہی کہنا چاہتا ہوں کہ پرانے شہر میں آپ کے آخو جلتے ہیں۔ وہاں پر ہم نے ابھی جو ورچ کیا اس کو broad level پر میں نے بتانے کی کوشش کی۔ اس سے پہلے وہاں پر Strategic Road Development Programme نہیں تھا۔ ٹی آر ایس حکومت بننے کے بعد، 2014ء کے بعد

2014 తరువాత ఏడు రకాల ప్రాజెక్టులు 1 వెయ్యి 547 కోట్ల రూపాయలతో ప్రారంభించాము. ఓవైసీ హాస్పటల్ జంక్షన్ దగ్గర ఒక ఫ్లైఓవర్‌ను రూ.94 కోట్లతో కడుతున్నాం, దీనిని డిసెంబర్ నాటికి పూర్తి చేసి అక్కడి ప్రజలకు అంకితం చేస్తాము. బహదూర్‌పురా జంక్షన్‌ను కూడా రూ.106 కోట్లతో కడుతున్నాం, చాంద్రాయణ్‌గుట్ట దగ్గర కూడా మరొకటి రూ.42 కోట్లతో నిర్మాణం చేస్తున్నాం, నల్గొండ క్రాస్ రోడ్స్ నుంచి ఓవైసీ హాస్పటల్ వరకు రూ.523 కోట్లతో ఒక ఫ్లైఓవర్ నిర్మాణం చేస్తున్నాము. ఫలక్‌నుమా దగ్గర ఒక ROB(రోడ్ ఓవర్ బ్రిడ్జీ)ని రూ.527 కోట్లతో నిర్మాణం చేస్తున్నాం, శాస్త్రిపురం దగ్గర మరొక ROBని రూ.91 కోట్లతో చేస్తున్నాం, ఆరాంఘర్ నుంచి జూపార్కు వరకు రూ.637 కోట్లతో నిర్మాణం చేస్తున్నాం, ఇవన్నీ నిర్మాణ దశలో ఉన్నాయి. వీటన్నింటి గురించి ఇప్పటికే రూ.452 కోట్లు ఖర్చు చేయడం జరిగింది. మిగతావి కూడా ఖర్చు చేసి తప్పకుండా వీటన్నింటిని పూర్తి చేస్తామని గౌరవ సభ్యులకు నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

4.40
4.50
సా.

I have made a commitment to my friend, Akbaruddin Owaisi Sir on the other day when we were talking about SRDP i.e. Phase-II of SRDP. I will certainly take your proposals into consideration. You have already proposed some but definitely,

اگر کچھ اور بھی ہیں تو ان کو بھی لینے کی کوشش کریں گے۔ ہم لوگ سوچ رہے تھے کہ آرام گھر کے پاس 90 کروڑ کے خرچ سے دو آر یو بیز بنائے جائیں۔ ایسے ہی فلک نماء سے بدویل لائن تک ایک آر او بی بنانا ہے جس کے لئے 150 کروڑ روپئے خرچ ہوں گے، وہ بھی اس میں شامل کریں گے۔ بینگلور ہائی وے سے شاستری پورم تک سڑک کی توسیع کرنا ہے جس کے لئے 226 کروڑ روپئے لگیں گے، ہم وہ بھی لیں گے۔ کل ملا کر 612 کروڑ روپئے کا proposal ہمارے پاس ہے۔ اس کے علاوہ اگر آپ کے باقی بھی proposals ہیں تو ہم ضرور اس میں incorporate کرنے کی کوشش کریں گے۔ میں ایک بات کہنا چاہتا ہوں کہ اس سے پہلے ہندوستان کی آزادی کے بعد سے کبھی بھی---

కానీ, గతంలో ఎన్నడూ ఇంతపెద్ద ఎత్తున పాతనగరం రోడ్ల అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు జరగలేదనే మాట నూటికి నూరు శాతం సత్యమని గౌరవ సభ్యులందరికీ, గౌరవ సభ ద్వారా పాతనగరం ప్రజలకు నేను తెలియజేస్తున్నాను. అధ్యక్షా, కేవలం ఎస్ఆర్‌డిపి కార్యక్రమాలే కాదు. Comprehensive Road Maintenance Programme అని ఒకటి తీసుకోవడం జరిగింది. ఉన్న రహదారులను బందోబస్తుగా కాపాడాలి, మంచిగా ఉంచాలి, మెయింటనెన్స్ బాగా ఉండాలనే ఉద్దేశ్యంతో నగరంలోని 729 కిలోమీటర్ల మెయిన్ రోడ్స్‌ని సిఆర్ఎంపి అనే కార్యక్రమం క్రింద తీసుకోవడం జరిగింది. దీనికి రూ.1,839కోట్లు ఖర్చు చేయడం జరుగుతోంది. ఇందులో భాగంంగా పాతనగరంలో 154 కిలోమీటర్ల రోడ్లను తీసుకోవడం జరిగింది. దీనికి గాను 113 కిలోమీటర్లు ఇప్పటికే పుట్‌ఫాత్‌ల విస్తరణ గానీ, నిర్వహణ గానీ, సెంట్రల్ మీడియా ఏర్పాట్లను గానీ, లైన్ మార్కింగ్ గానీ, ఖర్వ్ పెయింటింగ్స్ గానీ, రోడ్లలో నిరంతరం శానిటేషన్ మెయింటనెన్స్ విషయంలో గానీ వీటన్నింటినీ చేస్తున్నాం. సిఆర్ఎంపి క్రింద ఇప్పటికే రూ.118కోట్లు ఖర్చు చేయడం జరిగింది. మిగతా నిధులని కూడా తప్పకుండా ఖర్చు చేస్తాం.

సిఆర్ఎంపి రోడ్ల జాబితా తీసుకుంటే, ఒక మలక్‌పేట నియోజకవర్గంలోనే 17.5కిలోమీటర్లు ఉంది. యాకుత్‌పురలో దాదాపు 10 కిలోమీటర్లు ఉంది. చాంద్రాయణ గుట్టలో 12కిలోమీటర్లు ఉంది, చార్మినార్‌లో 20కిలోమీటర్లు ఉంది, బహుదూర్‌పురలో 13.5కిలోమీటర్లు, గోషామహల్‌లో 27.93కిలోమీటర్లు. అంటే మిగతా పాతనగరం కంటే కూడా, చాంద్రాయణగుట్ట కంటే కూడా, అక్కడ అక్బరుద్దిన్ ఓవైసీ గారు ఉన్నారు. అక్కడికంటే కూడా 8కిలోమీటర్లు రాజాసింగ్ గారి గోషామహల్ నియోజకవర్గంలో ఉంది.

آپ کبھی یہ نہ کہنا کہ ہم بی جے پی کے ایم ایل اے ہیں، اس لئے ہمیں نظر انداز کیا جا رہا ہے۔ میں آپ سے پھر سے کہنا چاہتا ہوں کہ یہ غلط بات ہے۔

ఇదికాకుండా నాంపల్లి క్రింద 25 కిలోమీటర్లు, కార్వాన్‌లో కూడా 27 కిలోమీటర్లు తీసుకోవడం జరిగింది. ఈ రకంగా వ్యత్యాసం ఎక్కడా లేదు అధ్యక్షా. అక్కడ ప్రాతినిథ్యం వహించే ఎమ్మెల్యే గారు కారు గుర్తు ఎమ్మెల్యేనా, కార్వాన్ ఎమ్మెల్యేనా అనేది కాదు. ఏ నియోజకవర్గ ఎమ్మెల్యేలైనా సరే ఖచ్చితంగా ఆ ప్రాంత అభివృద్ధి ఫలాలు ఆ ప్రాంత ప్రజలకు అందాలి తప్ప, మాకు వేరే ఆలోచన లేదనేది నేను మళ్లీ ఒకసారి గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

వీటికి సంబంధించిన వివరాలు కావాలంటే తమరి ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు అందించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను. అధ్యక్షా, ఈ సిఆర్ఎంపి, ఎస్ఆర్డిపికి తోడుగా, Hyderabad Road Development Corporation Limited అనే ఇంకొక సంస్థను ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. దీనిలో భాగంగా పాతనగరం పరిధిలో దాదాపు 68.52కిలోమీటర్ల పరిధిలో రోడ్లను తీసుకున్నాం. దానికోసం కూడా రూ.67కోట్లు ఖర్చు చేసి మరమ్మత్తులు చేపట్టాం. బేగంబజార్ దగ్గర గౌరవ సభ్యులు ఇందాక రాజాసింగ్ గారు ఏదైతే ప్రస్తావించారో అది నాకు బాగా గుర్తు ఉంది. రెండేండ్ల కిందట సభ్యులు రాజాసింగ్ గారు నా వద్దకు వచ్చారు. మాదగ్గర నాలా బాగా ఫ్లడ్డింగ్ అవుతున్నది, ఆ పనులు చేయించాలని నన్ను అడిగారు. మీకు గుర్తుండాలి రాజాసింగ్ గారు. మరి ఇప్పుడు రూ.4.25కోట్లతో ఆ కార్యక్రమాన్ని పూర్తి చేయడం జరిగింది. అది వారికి కూడా తెలుసు అని మనవి చేస్తున్నాను. అది మాత్రమే కాకుండా మలక్‌పేట ఆర్‌యుబి రూ.18.14కోట్లతో దానికి ఒక థర్డ్‌వెంట్‌ను కూడా క్రియేట్ చేస్తున్నాం. రైల్వే వారికి రూ.10.51కోట్లు ఇప్పటికే డిపాజిట్ చేయడం జరిగింది. మిగతా పిష్టింగ్ కూడా జరుగుతోంది. మిగతా పనులు తొందరలోనే పూర్తి చేస్తామని గౌరవ సభ్యులు బలాల గారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

అలాగే గౌరవ సభ్యులు అక్బరుద్దిన్ గారు ఎప్పుడు కలిసినా ఒక్కటి అడుగుతుంటారు. గౌరవ పార్లమెంట్ సభ్యులు అసదొద్దిన్ గారు కలిసినా పాతనగరంలో రోడ్ల వెడల్పు కార్యక్రమం చేపట్టాలని అడుగుతుంటారు. రోడ్లు ఎంత వెడెల్పు చేస్తే అంత మంచిదని చెబుతుంటారు. వారికి నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తరువాత రహదారుల విస్తరణకి చాలా ప్రయారిటీ ఇవ్వడమే కాకుండా ఈరోజు పెద్దఎత్తున టేకప్ చేస్తున్నాం. అందులో భాగంగా ప్రాజెక్టుల కోసం భూసేకరణ చేయాలి, రహదారుల విస్తరణ కోసం ఏదైతే ప్రాపర్టీ అక్విజిషన్ చేయాలో ఆ నెంబర్స్ ఒక్కసారి చూసినట్లయితే తెలంగాణ ఏర్పడిన నాటి నుండి ఇప్పటి వరకు కేవలం ప్రాజెక్టుల భూసేకరణ కోసం, అంటే ఇప్పుడు మనం తీసుకున్న ఎస్ఆర్డిపి ప్రాజెక్ట్స్ కోసం రూ.327.65కోట్లు ఖర్చు చేయడం జరిగింది. ఈ సంవత్సరం కూడా రూ.166.35కోట్లు ఖర్చు చేయబోతున్నాం. మొత్తంగా చూస్తే, only on the projects the land acquisition will cost us Rs. 494 crores but we are not shying away. తప్పకుండా ఖర్చు పెడతాం. ఇంతకంటే, ఎక్కువ అవసమైతే కూడా ఖర్చు చేసేందుకు ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉంది.

అదేవిధంగా సాధారణ రోడ్లు అంటే 40 ఫీట్లు ఉంటే, 60 ఫీట్లు చేయడం అలాంటి కార్యక్రమాల కోసం 2014 నుండి నేటి వరకు 40 రోడ్లను విస్తరించే ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. దానికి గాను ప్రాపర్టీ అక్విజిషన్ కొరకు ఇప్పటికే రూ.250కోట్లు ఖర్చు చేయడం జరిగింది. ఈ నలభై రోడ్లకు గాను, 20 రోడ్లు పూర్తయ్యాయి, ఇంకా 6 తుది దశలో ఉన్నాయి. వీటిని కూడా పూర్తి చేసి హైదరాబాద్ పాతబస్తీ ప్రజలకు అందజేస్తాం. అలాగే మిగిలిన పనులను కూడా పూర్తి చేస్తాం. Charminar Pedestrianisation Project, అధ్యక్షా, వాస్తవం. అమృత్‌సర్‌లో గోల్డెన్ టెంపుల్‌ని చాలా అందంగా చేసుకున్నారు. ఢిల్లీలో చాందినీ చౌక్ బాగా అందంగా చేసుకున్నారంటే గౌరవ సభ్యులు బలాల గారి నేతృత్వంలో నేను ఒక బృందాన్ని అక్కడికి పంపించాను. సమయాభావం వల్ల నేను వెళ్లలేకపోయాను. అక్కడ ఎంత బాగానైతే చేశారో, మన దగ్గర కూడా అంతే బాగా కావాలి. ఎందుకంటే హైదరాబాద్‌కి ఎవరైనా వస్తే చార్మినార్‌ని సందర్శిస్తారు. చార్మినార్ హమారీ షాన్ హై. కాబట్టి, తప్పకుండా మనం చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో పంపించడం

జరిగింది. 2014 నుండి ఇప్పటివరకు Charminar Pedestrianisation Projectకు సంబంధించి రూ.33కోట్లు ఖర్చు చేయడం జరిగింది. నేను వారికి మాట ఇస్తున్నాను. ఇంకా రూ.60కోట్లు, రూ.70కోట్లు అయినా ఇంకా రూ.100కోట్లు అయినా తప్పకుండా ప్రభుత్వం భరిస్తుంది. ఎందుకంటే ఇది హైదరాబాద్‌కి సంబంధించినంత వరకు ఛార్మినార్‌ను మనం బ్యూటిఫై చేస్తే ప్రపంచం మొత్తం మనవైపు తిరిగి చూస్తుంది. అందుకే ఆ ఉద్దేశ్యంతోనే Charminar Pedestrianisation Project కోసం ఆ అమృత్‌సర్ గోల్డెన్ టెంపుల్ తరహాలో ఇంకా వందా, వందయాభై కోట్లైనా సరే ఖర్చు పెడతాం. దానిని బ్రహ్మాండంగా చేసి హైదరాబాద్ ప్రజలకు అందిస్తామని నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, దీంతోపాటు జిహెచ్ఎంసి బడ్జెట్‌తోపాటు రెగ్యులర్ మెయింటనెన్స్, ఏదైతే మేము రోడ్స్ చేస్తుంటామో దానికి సంబంధించి కూడా ఇప్పటికే రూ.600కోట్లు పాతనగరానికి సంబంధించి ఖర్చు చేయడం జరిగింది. ఫండింగ్ విషయంలో పాతనగరం, కొత్త నగరం అనే వ్యత్యాసం ఎక్కడా కూడా లేకుండా చక్కగా అన్ని చోట్ల ఎక్కడ అవసరం ఉందో, ఎక్కడ ప్రజలకు ఇబ్బంది ఉందో అక్కడే ఖర్చు పెడుతున్నామనే మాట కూడా నేను వారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. అధ్యక్షా, కింద పేర్కొన తొమ్మిది రహదారులను కొత్తగా విస్తరించాలని ప్రతిపాదిస్తున్నాం. వజీర్ అలీ మాస్క్ నుండి ఉస్సేనిఆలం వరకు వయా దూధ్‌బౌళి. హిమ్మత్‌పుర నుండి ఫతేదర్వాజ చందూలాల్ బారాదరి జంక్షన్ వరకు తీసుకుంటున్నాం. టిప్పుసుల్తాన్ మసీద్ నుండి పురాణి హవేలీ వరకు. షాజహాన్ దర్గా నుండి దయారా-ఇ-మీర్ మోమిన్ వరకు. పాత ఛత్రీనాక పోలీస్ స్టేషన్ నుండి మహాంకాళి గుడి వరకు. బండ్లగూడ నుండి ఎర్రకుంట జంక్షన్ వరకు. చాంద్రాయణ గుట్ట నుండి పీలి దర్గా వరకు వయా బరాజ్‌గుట్ట. జొహ్రా దర్గా దగ్గర ఇంకా రాజేంద్రనగర్‌లో కాటేదాన్ దగ్గర ఇండోర్ స్టేడియం వరకు. ఇట్లా రకరకాలుగా కొత్తవి కూడా తీసుకుంటున్నాం.

వీటితోపాటు ఇంకా రోడ్ల విస్తరణలో భాగంగా మిట్టీకా షేర్ నుండి లాడ్‌బజార్ వరకు. ఛార్మినార్ ట్రాఫిక్ పోలీస్‌స్టేషన్ నుండి కాళీ కమాన్ వరకు. గుల్జార్ హౌజ్ నుండి రాయల్ ఫంక్షన్ హాల్ వరకు వయా జ్యోతి బిల్డింగ్. ఇవన్నీ కూడా టేకప్ చేయబోతున్నాం. అక్బర్ గారు అన్నారు. కొన్ని చోట్ల

سڑکوں کی تو آپ نے توسیع کر دی، لیکن road construction نہیں کیا۔

వారు చెప్పినట్లుగా ఒకటి, రెండు చోట్ల ఆ సమస్య ఉంది. దానిని కూడా టేకప్ చేసి పరిష్కరిస్తాం. కొన్నిచోట్ల యుటిలిటీ షిఫ్టింగ్ వల్ల కొంత సమయం పడుతోంది. కాని వాటిని కూడా తప్పకుండా చేస్తాం. ఇది మాత్రమే కాకుండా రూ.63కోట్లతో regular road improvement పనులు ఏవైతే చేయాలో హఫీజ్‌బాబా నగర్‌లో చర్చిగేట్ నుండి డైమాండ్ రెస్టారెంట్ వరకు, చాంద్రాయణ గుట్ట నుండి పిల్లిదర్గ వరకు. చాంద్రాయణ గుట్ట నియోజకవర్గంలో road recarpeting పనులు గానీ, హసీఫ్‌నగర్ సి బ్లాక్ నుండి డిఆర్‌డిఒ కాంపౌండ్ వాల్ వరకు, జొహ్రా దర్గా నుండి హబీబ్ నగర్ వరకు, హబీబ్‌నగర్ నుండి డిఆర్‌డిపిఎల్ వరకు వయా రక్షాపురం. దూద్‌బౌలి పోలీస్‌స్టేషన్ నుండి హుస్సేనీఆలం వరకు, మార్నింగ్ స్టార్ కేఫ్ నుండి రెయిన్‌బజార్ కమాన్ వరకు. ఈ రకంగా ఇవన్నీ కూడా తీసకున్నాం. ఇంకా చాలా ఉన్నాయి.

ట్రాఫిక్ జంక్షన్స్ గురించి కూడా వారు మాట్లాడారు. ట్రాఫిక్ జంక్షన్స్‌లో భాగంగా మొత్తం సిటీలో 200లకు పైగా ట్రాఫిక్ జంక్షన్స్ తీసుకోవడం జరుగుతోంది. అందులో పాత నగరంలో కూడా 44 నూతన సిగ్నల్లు. 26 కొత్త ఫిలికాన్ సిగ్నల్లు కూడా తీసుకోబోతున్నాం. వీటితోపాటు ఇప్పుడు నిర్వహణలో ఏవైతే ఉన్నాయో వాటిని కూడా మెయింటేన్ చేస్తాం. అధ్యక్షా, ఒక మంచి ప్రతిపాదన వారు మాకు ఇచ్చారు. ఈ హాకర్స్ ఎవరైతే ఉంటారో, స్ట్రీట్ వెండార్స్ ఎవరైతే ఉంటారో వాళ్లను మీరు షిఫ్ట్ చేసినట్లయితే వారి కడుపుమీద కొట్టకుండా అవసరమైతే మూసీమీద ప్రత్యేకమైన బ్రిడ్జీలు నిర్మించమన్నారు. అది తుది దశ పరిశీలనలో ఉంది. We are proposing about 14 new bridges on Musi

but we want to ensure that we have to take into account the heritage structures and the architectural beauty of Old City Hyderabad. అందుకే కొద్దిగా ఆలస్యం అయినా కూడా వాటికి ఒక డిజైన్ కాంపిటీషన్ ఇన్‌వాల్వ్ చేసి బ్రహ్మాండమైన డిజైన్లు మనం తీసుకోవాలి. ఎందుకంటే, ఇది ఒకటేసారి చేసుకొనే పని. ఏదో బ్రిడ్జి నిర్మించామంటే నిర్మించామని కాకుండా, ఎట్లా అయితే ఈరోజు ఒకదుర్గం చెరువు బ్రిడ్జికడితే ఆ ప్రాంతానికి కొత్త అందం వచ్చిందో అదే పద్ధతిలో మూసిమీద కట్టే 14 బ్రిడ్జీలకు కూడా ఆ ప్రాంతానికే కొత్త అందాలు తెస్తూ, కొత్త గుర్తింపును తెచ్చే విధంగా చేయబోతున్నాం. తప్పకుండా చేసి చూపెడతామని కూడా నేను వారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

1908 సంవత్సరం తరువాత మూసీనదికి పోయిన సంవత్సరం అక్టోబరు లో వచ్చిన వరద మళ్ళీ ఎప్పుడు రాలేదు. అప్పుడు మూసారాంబాగు బ్రిడ్జి కూడా మునిగిపోయింది. అందుకే కొత్త బ్రిడ్జిలు అవసరం వుంది. అందుకే ఒక 14 బ్రిడ్జిలు తుది దశ పరిశీలనలో ఉన్నాయి. వీటిని మంజూరు చేస్తాము. ఇవి మాత్రమే కాకుండా ఫుట్ ఓవర్ బ్రిడ్జిలు కొత్తగా ఆరు ప్రపోజ్ చేస్తున్నాము. అందులో మూడు దాదాపుగా పూర్తి కావచ్చాయి. ఇంకో మూడు పూర్తి చేయబోతున్నాము. మొత్తం రూ.19 కోట్ల 30 లక్షలతో వీటిని కూడా టేకప్ చేస్తున్నాము.

ఆర్ అండ్ బి డిపార్టుమెంటు ఆధ్వర్యంలో మా మిత్రులు ప్రశాంత్‌రెడ్డి గారి నేతృత్వంలో ఒక హై వే ఇంప్రూవ్‌మెంటు తీసుకున్నాము. మొత్తం రూ.33 కోట్ల 56 లక్షలు మంజూరు అయ్యాయి. వాటికి సంబంధించిన పనులు కూడా దాదాపు పూర్తి కావచ్చాయి. దానిని కూడా త్వరలోనే అక్కడ ప్రజలకు అంకితం చేస్తాము.

చార్మినార్ పెడస్ట్రియనైజేషన్ ప్రాజెక్టు గురించి ఇప్పుడే చెప్పాను. అక్కడ కొంత ఇంప్రూవ్‌మెంటు చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. లాడ్‌బజార్, పత్తర్‌గట్టీ, సర్దార్‌మహల్‌ని కూడా రెస్టోర్ చేసి ఒక టూరిస్టు స్పాట్‌గా చేయాలనే ఆలోచన చేస్తున్నాము. సర్దార్‌మెహల్‌ని కూడా ఒక మ్యూజియం అట్రాక్టివ్ ప్లేస్‌గా తయారు చేయాలనే ఆలోచనలో ఉన్నాము. అందుకే 60,70 కోట్లు కాదు, అవసరమైతే 100, 150 కోట్లు CPP (Charminar Pedestrianisation Project) మీద పెట్టడానికి కూడా సిద్ధంగా ఉన్నాము. తప్పకుండా చేస్తాము. దానితోపాటూ ఖిల్వత్ దగ్గర ఒక మల్టీలెవల్ పార్కింగు కూడా చేయాల్సిన అవసరం వుంది. ఇన్నర్ రింగు రోడ్డు, అనుసంధానం చేసే రోడ్లు వేస్తేనే సిపిపి పూర్తి అవుతుందని అక్బరుద్దీన్ గారు అన్నారు. తప్పకుండా We are committed but the only thing is we have called for tenders thrice. Unfortunately,

وہاں پر ہمیں response نہیں ملا۔ ہم کوشش کر رہے ہیں کہ نامپلی میں جو انجمنی کام کر رہی ہے، اسی کو لا کر وہاں پر کام کروائیں۔ ہم جلد سے جلد اس کو بھی مکمل کرنے کی کوشش کریں گے۔

నాలాలకు సంబంధించి I want to go on record and say this again. I think the entire city of Hyderabad needs to appreciate and learn from the kind of Nala widening work that has been done in Old City and especially మురికి నాలాలు. దాదాపు 3000 ఎన్‌క్రోచ్‌మెంట్లు ఉంటే తొలగించి వాటిని రిహాబిలిటేట్ చేసి ఈ రోజు దాదాపు 10 కిలోమీటర్ల మురికి నాలాల్లో 8 కిలోమీటర్లు పూర్తి అయింది. మిగిలిన ఆ రెండు కిలోమీటర్లు కూడా పూర్తి చేస్తాము. 2014 నుంచి 2021వ సంవత్సరం వరకు ఇప్పటికి రూ.174 కోట్ల రూపాయల వ్యయంతో పల్లెచెరువు నుండి అలీనగర్, బండ్లగూడ కింగ్స్ ఎవెన్యూ, హషామాబాద్‌లోని ఆటోనగర్స్ కాలని, నిమ్ర కాలని, యాకుత్‌పురా, ఆజంపూరాలోని ఇతర ప్రాంతాలు, ఛోటా బ్రిడ్జి నుంచి తలాబ్‌కట్ట వరకు, ముస్తఫా నగర్, సంజయ్‌గాంధీ నగర్ ఇలా 40 పనులను టేకప్ చేశాము. రూ.174 కోట్లతో ఇప్పటి వరకు రూ.93 కోట్లతో 24 పనులు పూర్తి అయ్యాయి. కొత్తగా ఎస్.ఆర్.డి.పి మాదిరిగానే ఎస్.ఎన్.డి.పి కార్యక్రమాన్ని తీసుకున్నాము. ఆ డివిజన్‌కు ఒక సి.ఇ గారిని ఒక బృందాన్ని నియమించాము. ఆ డివిజన్‌కి ఈ 248 కోట్ల అంచనా వ్యయాన్ని అడ్మినిస్ట్రేటివ్ శాంక్షను ఇచ్చి ఆ కార్యక్రమానికి

బదిలీ చేశాము. టెండర్లను పిలుస్తున్నారు. మురికినాలాల్లో 8 కిలోమీటర్లవెడల్పు చేసి చాలా ఆదర్శవంతంగా పనిచేశారు. గతంలో వరదలు వచ్చిన ప్రాంతాన్ని నేను పరిశీలించాను. ఆ ప్రాంతాలలో ఇంకా పనులు పూర్తి కావలసిన అవసరం ఉంది. తప్పకుండా వాటిని పూర్తి చేస్తాము. 9 చోట్ల ఇరుకైన మురికినాలాల పని పూర్తి అయింది. నవాబ్ సాహెబ్ కుంట, కాటేదాన్, అక్బర్‌నగర్, శివాజీనగర్ ప్రాంతల్లో నాలాల పని పూర్తి అయింది. తరువాత పిల్లరు నెం.191 పి.వి నరసింహారావు ఎక్స్‌ప్రెస్ వే అక్కడనుంచి మూసీ వరకు నీటి నిలువ ఎక్కడెక్కడైతే ఉందో అక్కడ కూడా పనులు మంజూరు చేశాము. రూ.261 కోట్ల తో I am only talking about Old City, I am not talking about the entire SNDP project. The entire SNDP is about Rs.858 crores. In the first phase

اس میں سے 261 کروڑ

will be towards Old City and I believe tenders are being called and will take it up as soon as monsoon is over. We will definitely take it up.

ఇదిమాత్రమే కాకుండా ఎస్.ఎన్.డి.పి పనులకు అదనంగా రూ.447 కోట్ల ప్రాజెక్టును పాతబస్తీలో చేయబోతున్నావము. Another very credible achievement of the Government of Telangana. తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఏర్పడిన తరువాత ఎక్కడా కూడా ఖాళీ కుండలకు, బిందెల ప్రదర్శనలకు చోటు ఇవ్వకుండా నీటి సమస్యని పరిష్కరించి హైద్రాబాదు నగరం అంతా కూడా నీటిని సప్లై చేయగలుగుతున్నాము. గత ఏడు సంవత్సరాలలో మంచినీటిపథకాలమీద రూ. 1082 కోట్లు ఖర్చు చేశాము. ఇందులో బార్కాస్‌లో, మైసారంలో, అస్మాన్‌ఘడ్‌లలో 5 ఎం.ఎల్.డిలు, రియాసత్‌నగర్‌లో 12, బండ్లగూడ లో 2, అల్లాబండలో 10, షేక్ పేటలో 10, మీరాలంలో 13, ఆసిఫ్‌నగర్‌లో 4, సంతోష్‌నగర్‌లో 3.8, చంచల్‌గూడలో 3.7, శాస్త్రీపురం లో 9, సులేమాన్‌నగర్‌లో 2, బాల్‌కెట్టిఖేత్‌లో 1,మొత్తం కలిపి 86 ఎం.ఎల్.డిల రిజర్వాయర్లు నిర్మాణం చేశాము.

JNNURM కింద మంజూరు అయిన సివరేజెస్ పనులను పూర్తిచేశాము.

پرانے شہر میں کتنے ایس ٹی پیز آئیں گے؟ میں آپ سے کہنا چاہتا ہوں کہ آج تک میں نے 100% sewage treatment کی بات کی، اس میں سے کل ملا کر 31 ایس ٹی پیز آئیں گے جن میں سے 14 ایس ٹی پیز پرانے شہر میں آئیں گے۔ ان میں سے دیر عالم ٹینک میں بھی آئیں گے تاکہ وہاں کا پانی بھی صاف رہے اور اس کا بھی خوبصورت بنایا جاسکے۔

ఈ రకంగా పాతబస్తీ మీద వివక్షత లేకుండా వారు ఊహించినదానికంటే ఎక్కువ చేస్తున్నాము. కార్వాన్, నాంపల్లి నియోజకవర్గాలకు రూ.297 కోట్లు సివరేజ్ కాంప్రహెన్సివ్ ట్రీట్‌మెంట్ కొరకు కేటాయించాము.

چندرائن گٹہ کا بھی آپ نے ذکر کیا۔ اس کا 300 کروڑ روپے کا اسٹرپلان ہے۔ ہم کوشش کریں گے کہ جلد سے جلد فنڈس منظور کریں۔

But I will try and take it up if not this financial year at least in next financial year.

మూసీ నదికి దక్షిణం వైపు ఎస్.టి.పిలు రూ.1350 కోట్లతో కట్టబోతున్నాము. మూసీనదికి ఉత్తరం వైపు రూ.615 కోట్లతో కట్టబోతున్నాము. మూసీనదిని ప్రక్షాళన చేయడానికి ఎస్.టి.పిలు అత్యంత కీలకమైన పాత్ర పోషిస్తాయి. సుంకిశాలకి రూ.1450 కోట్లు మంజూరు చేశారు.

If we take that into account and what will be supplied to Old City also into account another Rs. 500 crores will be spent for strengthening the water supply system in the Old City.

టీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం వచ్చాక పవర్‌సెక్టారుకు రూ.372 కోట్లు పాతబస్తీలో ఖర్చుచేయడం జరిగింది. 33/11 కెవి

సబ్‌స్టేషన్‌కి రూ. 97 కోట్లు, 22 కెవికి రూ. 63 కోట్లు, ఎల్‌టి లైన్ కి రూ. 62 కోట్లు మంజూరు చేయడం జరిగింది.

పాతనగరంలో రూ.1,44,696 వీధిదీపాలను ఎల్.ఈ.డి లైట్లు గా మార్చాము. దానిద్వారా జి.హెచ్.ఎం.సి కి ప్రతి సంవత్సరం రూ.16కోట్ల 12 లక్షలు పొదుపు అవుతున్నాయి. We have brought in energy saving through introduction of LED lights in about 1,44,696 street lights and we have also sanctioned 26,1221 new LED lights and new street lamps. ఈరోజు పాతబస్తీలో 15897 డబుల్ బెడ్‌రూం ఇళ్ళు నిర్మాణం చేస్తున్నాము. 4744 ఇళ్ళు పూర్తి అయ్యాయి. 1000 ఇండ్లను అందజేశాము. మిగతావి కూడా త్వరలోనే పూర్తి చేస్తాము.

హైద్రాబాదులో చార్మినార్ ప్రాంతానికి పర్యాటకులు పెద్దమొత్తంలో సందర్శిస్తూ ఉంటారు. చార్మినార్, చౌమహుల్లా, మదీనా, మక్కామసీదు, సాలర్జంగు మ్యూజియం లాంటి టూరిస్టు ప్రదేశాలకు ప్రత్యేకంగా ఒక స్పెషల్ సానిటైజేషన్ స్ట్రాటజీని కార్యక్రమాన్ని తీసుకున్నాము.

5.00 సా. ఇది మాత్రమే కాకుండా, వారు స్వచ్ఛ ఆటో టిప్పర్స్ గురించి మాట్లాడారు. ప్రస్తుతం పాతనగరంలో 716 స్వచ్ఛ ఆటోలు ఉన్నాయి.

آٹو ٹپرس جلد سے جلد شاندار ہدف ختم تک آئیں گے۔ اس میں سے 500 پرانے شہر کے لئے دے جائیں گے۔ میں اس کا بھی آپ سے وعدہ کرتا ہوں۔

ఇవి కాకుండా స్పోర్ట్స్ కాంప్లెక్సులు, స్విమ్మింగ్‌పూల్స్ వంటి సౌకర్యాలను రూ.50 కోట్ల వ్యయంతో బండ్లగూడా ఖల్సా దగ్గర స్టేడియం పనులు జరుగుతున్నాయి. కాటేదన్ వద్ద మరొకటి నిర్మాణం జరుపుకుంటున్నది. బార్‌కాస్ దగ్గర ఉన్న ఫుట్‌బాల్ స్టేడియంని ఫలక్‌నుమాకి షిఫ్ట్ చేశాము. దాంతోపాటు ఖిల్వత్ మరియు శాస్త్రిపురం దగ్గర రూ.19 కోట్ల రూపాయల వ్యయంతో పనులు జరుగుతున్నాయి.

గౌరవసభ్యులు అన్నపూర్ణా సెంటర్స్ గురించి అడిగారు. మొత్తం హైదరాబాద్‌లో ఈ సెంటర్స్ 150 ఉంటే, పాత బస్తీలో 48 కేంద్రాలు ఉన్నాయి. If there is demand, there are more requirements, we are happy to support, we are happy to assist the people of Old City. ఈ అన్నపూర్ణా కేంద్రాల ద్వారా ఇప్పటికి రెండు కోట్ల మందికి భోజనం పెట్టగలిగాము. కేవలం ఓల్డ్ సిటీలో.

آپ نے کہا کہ مائٹ شلٹرس کی ضرورت ہے۔ ابھی فی الحال عثمانیہ، نیلوفر، مہاویر اور اور اور

వచ్చినప్పటికీ, కేసీఆర్ కిట్ అనే కార్యక్రమం ప్రవేశపెట్టిన తరువాత the number of institutional deliveries in Old City has gone up to 68%, which is a record in itself. 2,45,773 ప్రసవాలు ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులలో, కమ్యూనిటి సెంటర్లలో జరిగాయి. అందులో పేట్లబురుజ, ఇతరత్రా ఉన్నాయి. అర్హులైన 1.60 లక్షల పై చిలుకు రూ.88 కోట్లతో కేసీఆర్ కిట్లను అందచేయడం జరిగిందని నేను తెలియజేస్తున్నాను. బస్తీ దవాఖానాలు 84 ఇప్పటికే నడుస్తున్నాయి. ఇంకొక 25 తయారవుతున్నాయి. వాటితో కలిపి మొత్తం 109 బస్తీ దవాఖానాలు పాత బస్తీలో ప్రజలకు సేవలందించబోతున్నాయి. హైదరాబాద్‌లో మొత్తం 350 బస్తీదవాఖానాలు పెట్టాలనేది మా లక్ష్యం, అందులో 109 పాతబస్తీలో ఉన్నాయని నేను వారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. రాజాసింగ్‌గారూ, మాకు ఎక్కడా వివక్ష, వ్యత్యాసం లేదు. ఏ నియోజకవర్గంలో ఎన్ని ఉన్నాయో కావాలంటే లెక్కలు చెబుతాను. గోషామహల్‌లో 14 ఉన్నాయి, చాంద్రాయణ్‌గుట్టలో 15 ఉన్నాయి. మీరు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న దగ్గర 14, అక్బర్‌గారు ఉన్న దగ్గర 15. కాబట్టి ఎంఐఎం, బిజెపి అనే వ్యత్యాసం మాకు లేదు. ప్రజలు ఎక్కడుంటే అక్కడ, అవసరం ఎక్కడుంటే అక్కడ పెడుతున్నాం తప్ప, లేనిపోని దురుద్దేశాలు ఆపాదించవద్దని వారికి నేను మరొక్కసారి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

గౌరవ సభ్యులు శ్రీ విక్రమార్కగారు, అక్బర్‌గారు, రాజాసింగ్‌గారు అందరూ పాతనగరం గురించి మాట్లాడారు.

اکبر صاحب نے تو بڑے جذبات کے ساتھ کہا کہ حیدرآباد میں میٹرو ریل کے آنے میں میرا بہت ہی اہم رول تھا۔

నేను ఢిల్లీ కూడా వెళ్లి ఈ మెట్రో రైలు గురించి పరిశీలించి వచ్చాను. మనకు మోనో ఇస్తామంటే, కాదు మెట్రో కావాలని వాదించాను. మా ప్రాంతానికి మెట్రో రాలేదని వారు బాధను వ్యక్తం చేశారు. మేము గత రెండు సంవత్సరాల క్రిందట ఇదే శాసనసభలో I stood up here and said that we are committed to bring Metro Rail to the Old City of Hyderabad. ఒక ఐదున్నర కిలోమీటర్ల వరకు మాత్రమే contractual arrangement గురించిన సమస్య ఉంది. We are committed, but the only problem is when Covid-19 struck the entire economics of metro rail went haywire. At present, as you know we are almost into the 20th month of Covid-19.

اس کے آنے کے بعد تو حالات پورے خراب ہو گئے۔ وہ لوگ شرد پوار کرنے کیلئے committed تھے کہ اتنے میں کورونا آ گیا۔ کے ٹی آر صاحب نے دس دن پہلے ایک کمیٹی قائم کی کہ ہم میٹرو ریل کے کاموں کو کیسے آگے لے کر جائیں۔ میں اس کمیٹی کا چیرمین ہوں۔ اس میں ہمارے آر اینڈ بی منسٹر صاحب، چیف سکریٹری صاحب، پرنسپل سکریٹری ٹی ایم اور ایچ ایم ڈی چیف سکریٹری صاحب وغیرہ بھی ہیں۔ اس میں ہم جلد سے جلد ایک فیصلہ لیں گے۔ میں آپ کو اور آپ کے ذریعہ پرانے شہر کی عوام کو بھی امید دلانا چاہتا ہوں کہ۔۔۔

We are committed to bringing in Metro Rail to the Old City and we will ensure that in the next couple of years we will put our best efforts to make this happen. Please have faith and confidence in us.

మెట్రో రైలు తప్పకుండా పూర్తి చేయవలసిందే. దీని వల్ల నగరానికి, పాతబస్తీకి అందరికీ లాభం కలుగుతుంది.

آپ نے محکمہ تعلیم کے بارے میں بھی بہت تفصیل سے بات کی۔ منسٹر صاحبہ یہاں پر نہیں ہیں۔ میں آپ کے تمام مسائل کو ان کے علم میں لانے کی کوشش کروں گا۔ آپ نے کہا کہ اگر ضرورت پڑتی ہے تو بہادر پورہ اور فلک نما کے پاس آپ اپنی خدمات دینے کے لئے تیار ہیں، یہ بھی میں ان کے علم میں لاؤں گا۔ اس کے علاوہ بھی ہم نے کام کیا لیکن میں ان کی تفصیلات میں جانا نہیں چاہوں گا چاہے وہ Digital Education ہو یا تعلیم میں جو بھی initiative ہو، مگر میں سارے مسائل میڈم کے علم میں لانے کی کوشش کروں گا۔ میں آخر میں اکبر صاحب سے اتنا ہی کہنا چاہوں گا کہ قطب شاہی اربن ڈیولپمنٹ اتھارٹی۔۔۔

ఖులికుతుబ్‌షా అర్బన్ డెవలప్‌మెంట్ అథారిటీ వారికి గత మూడు,నాలుగేళ్లుగా మేము పెద్దగా పని కల్పించని మాట వాస్తవం.

حال ہی میں ہمارے ٹورازم منسٹر صاحب اور ہی ایم صاحب نے کوشش کرکے ملک میں رامپا مندر کو world heritage کا درجہ دلایا۔ سات گنبد، گولکنڈہ اور دکن پارک میں سے ان دونوں کو جوڑنے کا جو راستہ ہے، جو ایک pedestrian pathway ہے، سب کو جوڑ کر ہم ایک کوشش کر رہے ہیں کہ اس کو بھی world heritage کا درجہ دلایا جائے۔ لیکن اس کے لئے ابھی بہت کام کرنا باقی ہے۔ آغا خاں فاؤنڈیشن اور QQSUDA کو بھی ہم کام پر لگائیں گے اور اس کے لئے کوشش کریں گے۔ پورے حیدرآباد کو اگر وہ درجہ ملتا ہے تو اور بھی اچھا ہے۔ لیکن اگر پورے حیدرآباد کو وہ درجہ نہیں ملتا ہے تو کم سے کم گولکنڈہ اور سات گنبد world heritage status کے لئے ایک اچھی شروعات ہوگی۔ اس کے بعد ہم چارمینار کو بھی لانے کی کوشش کر سکتے ہیں۔ ہم اس کام میں لگے ہوئے ہیں۔ مجھے امید ہے کہ یہ بھی ضرور positively successful ہو جائے گا۔ اس کے علاوہ میں میر عالم منڈی کی بھی بات کرنا چاہتا ہوں جو 200 سال پرانی ایک بہت مشہور منڈی ہے۔

మొన్ననే మా స్పెషల్ సెక్రటరీ గారు "మీరాలం మండి" వద్దకు వెళ్లారు. మీరాలం మండికి 10కోట్ల రూపాయలు మంజూరు చేశాము. We want to revamp the entire mandi by restoring and retaining the original fabric of architectural integrity because we don't want to lose the original fabric. Hon'ble MP of Hyderabad has also been part of that discussion. I request the local MLA also to be a part of it and ensure that we do a good job just like how we have done with Moazzam Jahi Market. ఏ విధంగా దుర్గం చెరువును అభివృద్ధి చేశామో అదే విధంగా మీరాలం ట్యాంకును కూడా ఒక చక్కటి సుందర ప్రదేశంగా, చక్కటి పర్యాటక ప్రదేశంగా తీర్చిదిద్దడానికి రూ.40కోట్ల పైచిలుకు మంజూరు కోసం ప్రతిపాదనలు వచ్చాయి. అది కూడా మంజూరు చేస్తాము. అక్కడ చేయడానికి చాలా రకాల ఆలోచనలు ఉన్నాయి. అది మంచి ప్లేస్. బెంగళూరు హైవే నుండి డైరెక్ట్‌గా కలపడానికి మార్గం ఉంది. కాబట్టి, అక్కడ ఒక డాన్సింగ్, లైటింగ్ ఫౌంటెన్ ఏర్పాటు చేయాలని అనుకుంటున్నాము. ఇంకా చాలా రకాల కార్యక్రమాలు చేయాలనుకుంటున్నాము. ఆయా కార్యక్రమాలను టేకప్ చేస్తామని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

ہم نے انہیں زیادہ کام نہیں دیا۔ ایک مہینہ پہلے حیدرآباد ایم پی صاحب سے ہماری ملاقات ہوئی تھی تو ہم نے ایک فیصلہ لیا کہ ہی پی پی کے تحت لاڈ بازار اور پتھر گٹی کے جو کام ہیں، ایسے ہی سردار محل restoration، مرغی چوک کی ترقی، میر عالم منڈی revamping، میر عالم ٹینک کی ترقی، اسی طرح جو دیگر کام ہیں، یہ سارے کے سارے کام ہم QQSUDA کو سونپ دیں گے، ان کو فنڈس بھی دیں گے اور ایک اچھا آفیسر بھی دیں گے تاکہ آپ کی جانب سے بھی coordination اور نگرانی ہو، کام بھی ہو اور جلد سے جلد کام مکمل بھی ہو۔ ہم کوشش کریں گے کہ QQSUDA کو آفیسرس کی ایک ٹیم دے کر اس کو اور مستحکم کریں اور جلد سے جلد اس کی کارروائی بھی شروع کریں۔

కొన్ని మంచి పనుల గురించి కూడా ఇక్కడ చెప్పాలి. మొదటిది మోజంజాహి మార్కెట్. నా చిన్నతనంలో కొన్ని రోజులు మేము ఆ ప్రాంతంలో నివాసం ఉన్నాము. కాబట్టి నాకు ఆ ప్రాంతం సుపరిచితం. ఆ ఏరియా ఒకప్పుడు చూస్తే చాలా బాధనిపించింది. అందుకే ఒక పదిహేడు కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టి మొత్తం మోజంజాహి మార్కెట్ ప్రాంతాన్ని టూరిస్ట్ కేంద్రంగా మలిచింది టిఆర్ఎస్ ప్రభుత్వమేనని, ఈ హెరిటేజ్ బిల్డింగ్‌ని గొప్పగా అభివృద్ధి చేసింది కూడా మా ప్రభుత్వమేనని నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. I completely agree with Akbaruddin Owaisi Saheb. కుతుబ్‌షాహి టూంబ్స్‌ని డెవలప్ చేస్తున్నాము. Seriously Agha Khan Foundation is doing a stellar work. I want to thank them from the bottom of my heart. I think it is important that we acknowledge our partners and their contribution and it is very important for us to honour the kind of commitment and sincerity that they have shown towards this wonderful project.

5.10 సా. I assure you and the people of Hyderabad through you that we are committed

అధ్యక్షా, ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే ఈ ప్రభుత్వం ఎక్కడా, ఎన్నడూ వ్యత్యాసం చూపించలేదు.

جیسا میں نے کہا مخدوم محی الدین صاحب کے couplets ہیں کہ

حیات لے کے چلو، کائنات لے کے چلو

چلو تو سارے زمانہ کو ساتھ لے کے چلو

ہم اسی بات میں بھروسہ رکھتے ہیں۔

ఓల్డ్ సిటీ, న్యూ సిటీ అనే ఆంతర్యం లేకుండా హిందూ, ముస్లిం అనే తేడా లేకుండా అందరినీ చక్కగా కలగలిపి ముందుకు తీసుకుపోవాలన్నదే ప్రభుత్వం యొక్క లక్ష్యం. పాత నగరం చర్చకు మొట్టమొదటిసారి ప్రభుత్వం ముందుకు వచ్చిందని అక్బర్‌గారు ఒక మాట అన్నారు.

اکبر صاحب! میں آپ سے گزارش کرتا ہوں کہ یہ دستاویز جو ابھی حکومت کی جانب سے آپ کو دیا گیا ہے، آپ اس کو اور disseminate کریں، لوگوں میں لے جائیں اور اس پر بحث بھی کریں تا کہ لوگوں کو بھی پتہ چلے جیسا کہ آپ نے کہا کہ ٹی آر ایس حکومت کیا کام کر رہی ہے اور عوامی نمائندے چاہے وہ ایم آئی ایم کے ہوں یا بی جے پی کے ہوں، وہ کہاں پر کیا کام کر رہے ہیں۔ عوام کو یہ بتانا ہماری ذمہ داری ہے۔

నాకు తెలిసినంత వరకు దాదాపు వారు లేవనెత్తిన అన్ని అంశాలకు నేను సమాధానాలు చెప్పే ప్రయత్నం చేశాను. గౌరవ సభ్యులు అక్బర్‌గారు "లాడ్ బజార్" రీ-డెవలప్‌మెంట్ గురించి అడిగారు. అందుకు ఒక కన్జర్వేషన్ Abha Narain Lambah ఆర్కిటెక్ట్‌ని పెట్టాము. They are already doing their work and hopefully this will be taken up and a proper re-development plan will be shared with you. Please look at it and guide us. ఇది కాకుండా సర్దార్ మహల్ అంశాన్ని గురించి we have almost finalized the plan. We want to showcase it as a nice tourist attraction. రోడ్డు వైడనింగ్ గురించి చెప్పాను. చంచల్‌గూడ

آپ نے چنچل گوڑہ کے بارے میں ذکر کیا کہ وہاں پر آئی ٹی یا industrial park یا جائے۔ جیسا کہ میں نے پہلے بھی کہا کہ---

We believe in inclusive growth and we are ready. But, I think we will have to get the Hon'ble Chief Minister's and Cabinet's nod for that. I will certainly take it up with Hon'ble Chief Minister to consider it positively and proactively. Once again, I thank you Sir for giving me this wonderful opportunity. I thank all the Members who spoke on this occasion.

SRI AKBARUDDIN OWAISI:- Hon'ble Speaker Sir, I thank once again the Hon'ble Minister for Municipal Administration for taking interest in developing the Old City and giving us a complete detailed report on the developmental activities of the Old City. Sir, through you I want to raise two points, which I had forgotten and that is about the MMTS Phase-II work; extension of the track from Faluknuma to Shamshabad International Airport. The work on the stretch also needs to be completed and the State Government also needs to release some funds for doing this work. So, I request the Hon'ble Chief Minister Saheb to kindly look into this matter. I would also like to mention one more point which Hon'ble Chief Minister Saheb had promised and had given the responsibility to the GHMC to take up this work, which is being pending from quite a long time and this is about the request to expand the Mahankali Temple at Lal-Darwaza in Old City of Hyderabad and the renovation work of Afzalgunj Masjid which Hon'ble Chief Minister Saheb had also sanctioned Rs. 20 crore.i.e. Rs. 10 crore for Mahankali Temple at Lal Darwaza and Rs. 3 crore for the Afzalgunj Mosque. These works need to be taken up and as you know

لال دروازہ کی مندر بہت مشہور ہے۔ وہاں پر بہت لوگ آتے ہیں لیکن وہ بہت چھوٹی ہے۔ اس کے سارے drawings and plans بنائے جا چکے ہیں۔

I had several meetings with the Hon'ble Chief Secretary also in this regard. I request the Hon'ble Minister Saheb to kindly take up these two works. It is very important. One small

request is about the sanctioning of Kalyana Mandapam at Sri Lakshmi Narasimha Swami Temple Development Committee, Shivaji Nagar, Chatrinaka, which is located in my Constituency. About 2000 Sq.yds. of land is available where the local people are asking for Kalyana Mandapam. My Hindu friends and brothers are making a request for Kalyana Mandapam. My request to Hon'ble Minister Saheb is that if this work also could be taken up by GHMC, it will give a good message to everybody. As we have taken up one Auditorium of Jamia Nizamia for Muslims, we can also take up this Kalyana Mandapam in Old city for our Hindu brothers. It will give a good message. The RTO office at Bandlaguda, which the Hon'ble Minister saheb had come once for the inauguration, there we have requested for a track to be made

وہاں پر صرف ایک چھوٹے سے علاقہ کے لوگوں کے لئے رجسٹریشن کیا جارہا ہے اور اس ٹریک میں دیگر علاقوں کے لوگوں کو آنے نہیں دیا جا رہا ہے۔ میں گزارش کروں گا کہ اگر آپ پرانے شہر کے تمام لوگوں کی سہولت کے لئے احکام جاری کردیتے ہیں تو بہتر ہوگا۔ میں نے ٹرانسپورٹ منسٹر صاحب سے بھی گزارش کی تھی لیکن وہ کام نہیں ہوا۔

Hon'ble Speaker Sir, Mahmood Ali Sir is also here. He had promised in this House that Registration Office would be sanctioned at Bandlaguda in Old City that comes in my constituency.

صاحب! پرانے شہر میں رجسٹریشن آفیس نہیں ہے چاہے وہ شادی کے رجسٹریشن کے لئے ہو یا زمینات کے رجسٹریشن کے لئے ہو۔ ایسے ہی بنڈلہ گوڑہ اسٹیڈیم کے کام بھی کئی سال سے زیر التواء ہیں۔ میں منسٹر صاحب سے کہوں گا کہ آپ پول کراس کو جلدی مکمل کروایئے۔ ایسے ہی فلک نما ایجوکیشنل کمپلیس میں ہم نے قبال اسٹیڈیم کے لئے کہا تھا، وہ کام بھی زیر التواء ہے۔

Lastly, I would like to mention about an important issue which I hope and I am sure...

مجھے اس بات کا یقین ہے اور سوال ہی پیدا نہیں ہوتا یہ کام نہیں ہوگا۔ مجھے تو یقین ہے لیکن میں عوام اور بالخصوص مسلمانوں کی دوبارہ تسلی کے لئے آپ کے ذریعہ کہنا چاہتا ہوں کہ سکریٹریٹ کی دونوں مساجد جن کو تعمیر کرنے کا سی ایم صاحب نے اسی ایوان میں اعلان کیا تھا، مجھے یقین ہے کہ وہ مسجدیں نہیں گی، اس میں کوئی شک وشبہ نہیں ہے۔ لیکن کب بناتے ہیں، یہ اہم ہے۔ ایک مرتبہ بولا گیا تھا کہ سنگ بنیاد رکھیں گے پھر کہا گیا کہ ایک سال کے بعد یا رابع الاول کے مہینے میں رکھا جائے گا۔ آپ جب بھی رکھنا چاہتے ہیں، مسجد، مندر اور چرچ تینوں کا سنگ بنیاد اگر ایک ساتھ رکھنے کی تاریخ کا اعلان ہو جاتا ہے تو بڑا اچھا ہوگا۔ میں جانتا ہوں کہ سی ایم صاحب ایوان میں نہیں ہیں، لیکن مجھے یقین ہے کہ یہ تعمیر ضرور ہوگی۔ میں یہی باتیں آپ کے ذریعہ کہنا چاہ رہا تھا۔ امید کرتا ہوں کہ حکومت میری جانب سے اٹھائے گئے ان مسائل پر ضرور مثبت جواب دے گی۔

جناب ٹی۔ راجا سنگھ (JANAB T.RAJA SINGH): صاحب! میرے جتنے سوالات تھے، کے ٹی آر صاحب نے ان کے جوابات دیئے ہیں، لیکن وہ کچھ شاید بھول چکے ہیں۔ جیسا میں نے موسیٰ ندی کے پاس جو قبضے ہو رہے ہیں، اس کا بھی میں نے ذکر کیا تھا۔ ایسے ہی ایل بی اسٹیڈیم جو آج کمرشیل کامپلیکس بن چکا ہے، اس کے بارے میں بھی میں نے کہا تھا۔ اسی طرح میٹرو ریل کے بارے میں کہوں گا کہ آج ٹی technology آ رہی ہے، اگر ہمیں پرانے شہر تک میٹرو ریل لے جانا ہے تو موسیٰ ندی کے اوپر سے میٹرو ریل لے جائیں تو زمین کا بھی کوئی مسئلہ نہیں ہوگا اور لوگ بے گھر بھی نہیں ہوں گے۔ اس بات پر اگر غور کیا جائے تو مناسب ہوگا۔ کے سیتارام صاحب نے کہا کہ ہم بدلہ نہیں بلکہ بدلا ؤ چاہتے ہیں۔ یہ خوشی کی بات ہے۔ اگر یہی حکومت کی سوچ ہے تو بہت خوشی کی بات ہے۔ کے ٹی آر صاحب نے میرے حلقہ میں ٹی جنکشن وغیرہ کے بارے میں بتایا تو میں ان سے کہنا چاہوں گا کہ یہ صرف مین روڈس ہیں، لیکن اندر سے جو روڈس لنک ہوتے ہیں، وہ آج بھی ٹوٹے ہوئے ہیں۔ میں کے ٹی آر صاحب سے کہنا چاہوں گا کہ آپ نے کہا کہ ایوان میں اندر ہی نہیں بلکہ باہر بھی ملاقات کرنے کی ضرورت ہے تو میں کہنا چاہتا ہوں کہ میں نے بارہا بھی آپ سے ملاقات کی تھی اور آپ سے گزارش کی تھی کہ میرے حلقہ کو کچھ فنڈس کی ضرورت ہے۔ میں ایوان کے اندر بھی آپ کو کچھ لیٹرس دے دیتا ہوں۔ اس کے علاوہ بھی کچھ کام ہوں تو آپ اس پر دھیان دیں۔ مین روڈس کو ترقی دی جارہی ہے، یہ بہت خوشی کی بات ہے، لیکن جو سڑکیں ان سے جڑتی ہیں، ان کو بھی ترقی دینے کی ضرورت ہے۔ اس کے علاوہ جو نالے ہیں وہ 40-50 سال پرانے نالے ہیں۔ اب فلو بڑھ گیا ہے اور بڑی بڑی عمارتیں آ گئی ہیں، لیکن وہی پرانے نالے ہیں۔ کے ٹی آر صاحب نے کہا کہ ہم نے بیگم بازار پی ایس کے پاس نالہ کو ترقی دی ہے۔ صرف اتنے ہی حصہ میں کام ہوا ہے۔ وہاں سے لے کر گولی گوڑہ گرووارہ، پھر وہاں سے بس اسٹانڈ تک کا بھی نالہ کی توسیع بہت ضروری ہے۔ میں ہمارے تلسانی صاحب کی تعریف کرنا چاہوں گا۔ ان کو ہم کبھی بھی فون کریں تو وہ respond کرتے ہیں۔ لیکن افسوس کہ دوسرے منسٹرس فون اٹھانے ڈرتے ہیں اور بولتے ہیں کہ ہم تمہارا فون نہیں اٹھائیں گے، ہمیں ڈر لگتا ہے۔ یہ ڈر نکلنا چاہئے۔ آپ تلسانی صاحب سے سیکھئے کہ وہ کتنا اچھا response دیتے ہیں۔ کام ہوتا یا نہیں ہوتا، لیکن وہ کام کروانے کی کوشش کرتے ہیں۔ اسی طرح اگر سب ہی لوگ اپوزیشن سے ملیں اور فون اٹھائیں اور پانچ دس منٹ کا وقت دیں تو اچھا ہوگا۔ مجھے یاد ہے کہ مہینے، دو مہینے میں شہر کی ترقی کے لئے میٹنگ کریں گے ایسا کہا گیا تھا، لیکن آج تک کچھ نہیں کیا گیا۔ میں آپ کے ذریعہ کے ٹی آر صاحب سے کہوں گا کہ مہینہ یا دو مہینہ میں اگر صرف پندرہ منٹ

کے لئے شہر کے ایم ایل ایز کے ساتھ میٹنگ کریں تو مناسب ہوگا۔ ہم سو مرتبہ ہماری عوام کے لئے آپ کے پاس آئیں گے۔ آپ چاہیں ہزاروں کروڑ روپئے جاری کریں لیکن ان کو ترقی کے لئے کیسے خرچ کیا جارہا ہے؟ کچھ اندر کے لکروڈس کے بھی کام ہوتے ہیں، کوئی نالہ ایسا ہوتا جس کو صاف کرنے اور توسیع دینے کی ضرورت ہوتی۔ اگر وہ کام آپ کے ذریعہ متعلقہ آفیسر کے علم میں نہیں لایا جائے گا تو وہ کام نہیں ہوگا۔ تو میں آپ سے گزارش کرنا چاہتا ہوں کہ آپ نے بہت ہی اچھے الفاظ میں ہمیں سمجھایا ہے اور ہمارے سوالوں کا جواب بھی دیا ہے۔ برائے مہربانی آنے والے وقت میں تبدیلیاں لانے کی ضرورت ہے، اگر آپ وقت دیں گے تو ہمارے حلقہ کے تقریباً مسائل ختم ہوجائیں گے۔ شکریہ۔

5.20 سہ. **SRI KALVAKUNTLA TARAKA RAMA RAO**:- Hon'ble Member Akbaruddin Owaisi told few points. He spoke about MMTS Phase-II expansion from Falaknuma to Airport. Some amount has to be released from the State Government. I will take it to the notice of the Hon'ble Chief Minister and also the Hon'ble Minister for Finance.

ہم اس کام کو جلدی کرنے کی کوشش کریں گے۔ آپ نے ایک اور اچھی بات کہی۔ ہمارے مہاتما گاندھی نے ایک بار کہا تھا کہ حیدرآباد ہماری گنگا جمنی تہذیب کی ایک مثال ہے۔ آج آپ نے اس مسئلہ کو اٹھایا کہ لال دروازہ کی مہانکالی مندر کی بھی توسیع کی جائے۔ آپ نے جب پچھلی بار ایم صاحب سے ملاقات کی اور ان سے گزارش کی تو سی ایم صاحب نے ہمیں حکم دیا اور دس کروڑ روپئے منظور کئے۔ ابھی ہمارے تلسانی صاحب بھی کہہ رہے تھے کہ اگر اس مندر کی توسیع کرنی ہے تو وہاں پر چاروں طرف پانچ جائیدادوں کو حاصل کرنا ہوگا۔ اس میں سے ایک جائیداد کا مالک راضی ہوگیا۔ اگر پورے مالکان راضی ہوجائیں تو بہت اچھا ہوگا۔ میں آپ سے گزارش کرتا ہوں کہ آپ ہمارے سرینواس یادو صاحب سے بھی ملاقات کریں۔

If you convince owners of those four properties, we can immediately take it up and we can go for expansion of the temple.

اس کے علاوہ آپ نے افضل گنج مسجد کے لئے بھی تین کروڑ روپئے منظور کرنے کی بھی بات کی۔

We will ensure that and I also request Special Chief Secretary, MA & UD to make a note of it because, I believe, this was to be done by GHMC. Both these works will be taken up and I also assure you Sir that in the Shivaji Nagar temple that you just mentioned the Kalyana Mandapam.

آپ نے 2,000 sq.yds. کی بات کی۔ ہم لوگ زمین ڈھونڈ رہے ہیں تاکہ ہمارے بچوں اور ہماری عوام کے لئے ایک اچھا آڈیٹوریم اور فنکشن ہال بنایا جائے۔ ہم ضرور اس کو بھی لے لیں گے اور کل یا پرسوں اس کو بھی منظور کردیں گے۔ ہمارے سرینواس یادو صاحب کہہ رہے ہیں کہ لاپوگوڑہ میں بھی ایک اور زمین ہے۔ آپ اس کی بھی تجویز دے دیں گے تو ہم فوری اس کی بھی منظوری دے دیں گے۔ فی الحال ہمارے ٹرانسپورٹ منسٹر صاحب یہاں نہیں ہیں۔ آپ نے آر ٹی اے آفیس کی جو بات کی، میں پرانے شہر کے تمام لوگوں کو بنڈلہ گوڑہ میں موقع دینے کے لئے ان کے علم میں لانے کی کوشش کروں گا۔ آپ نے ہمارے محمود بھائی سے رجسٹریشن آفیس کے بارے میں گزارش کی۔ انہوں نے اس کو کرنے کا وعدہ کیا ہے۔

I am sure it will be delivered. But I will leave it to the Hon'ble Minister for Home, Mahmood Ali Sahab and I will also remind him regarding this issue.

اس کے علاوہ آپ نے کہا کہ آپ کو پورا بھروسہ اور اعتماد ہے۔۔۔

I can understand. You are confident that this will be done but you wanted to assure the people of the State. It's about the Masjid, Mandir and Church that Hon'ble Chief Minister has contemplated in the premises of the Secretariat. I would also say this on record to everybody that Hon'ble Chief Minister is very clear on this.

آپ نے کہا کہ سنگ بنیاد رکھ دیجئے تاکہ اس معاملہ کا حل ہوجائے۔

He is very committed. I just got a message through Hon'ble Minister for Home, Mahmood Ali Sahab, that **it will be done and the date will be** finalized soon.

مہورت وغیرہ ہوتی ہے۔ اس کی ایک تاریخ نکال کر ایک ہی دن تینوں عبادت گاہوں کی تعمیر کے لئے سنگ بنیاد رکھیں گے اور جلد سے جلد ان کی تعمیر بھی شروع کی جائے گی۔ اس کے علاوہ ہمارے راجا سنگھ صاحب نے کہا کہ ایک مرتبہ ایل بی اسٹیڈیم کا دورہ کیا جائے۔ ہمارے منسٹر صاحب بتارہے ہیں کہ وہاں پر کسی نئی دکان کی اجازت نہیں دی گئی ہے۔ اس میں کل ملا کر تقریباً 70 دکانیں لیز پر دی گئی ہیں۔ ہمارے حکومت میں آنے کے بعد ہم نے ایک بھی نئی دکان لیز پر نہیں دی۔ آپ سے گزارش ہے کہ آپ منسٹر صاحب سے ایک بار ملاقات کرلیجئے۔

I think it comes under your constituency and as such you are concerned. Please consult the Hon'ble Minister regarding this issue. The Hon'ble Minister is clearly pointing out that there are only 70 leases and none of them were given by TRS Government. The other thing you pointed out is about Metro Rail. I assure that we will do all our efforts in this regard.

کووڈ کی وجہ میٹرو ریل میں passenger traffic بہت کم ہوگئی۔

Right now, Metro Rail is in serious losses and they are seeking the help of the Government for a soft loan. Therefore, Hon'ble Chief Minister has appointed a Committee.

سی ایم صاحب نے ایک کمیٹی تشکیل دی ہے جس میں میں بھی ہوں اور ہمارے آر اینڈ بی منسٹر صاحب بھی ہیں۔ ہم ضرور اس مسئلہ پر وہاں بھی بات کریں گے۔ ہم اندرونی سڑکوں کے لئے بھی committed ہیں اور ہر زون میں اس کے لئے کوشش کر رہے ہیں۔ ہم نے زونل کمشنر اور ڈپٹی کمشنر کی sanction limit بھی بڑھادی ہے۔ ہم نے de-centralization بھی شروع کیا ہے۔ نہ صرف آپ کے حلقہ کو بلکہ شہر کے ہر حلقہ کو منظوری ملے گی۔

Every constituency in Hyderabad will get **that.**

آپ نے میٹنگ طلب کرنے کے بارے میں بھی کہا۔ میں جی ایچ ایم سی میں ہی طلب کروں گا اور ہر دو ماہ میں کم سے کم ایک مرتبہ طلب کروں گا۔ آپ بھی اس میں تشریف لائیے۔

We welcome if any like-minded, welfare-oriented Public Representative wants to join and give advice. Once again, I thank you Sir for this opportunity. Jai Telangana.

MR.SPEAKER:- Reply on Developmental Activities in the Old city of Hyderabad is over. Next subject, reply on Welfare of Minorities in the State by Minister for Minorities Welfare.

5.30 సా. **శ్రీ కొప్పుల ఈశ్వర్ (ధర్మపురి):-** అధ్యక్షా, శాసనసభలో మైనారిటీ వెల్ఫేర్, ఓల్డ్ సిటీ అభివృద్ధి మరియు ప్రస్తుతం జరుగుతున్న అభివృద్ధిపైన ప్రత్యేకమైన చర్చ చేయడం జరిగింది. ఈ సందర్భంగా గౌరవ సభ్యులు అక్బరుద్దీన్ ఓవైసీగారు, దానం నాగేందర్‌గారు, భట్టి విక్రమార్కగారు, రాజాసింగ్‌గారు చర్చలో పాల్గొని వారి యొక్క అమూల్యమైన సూచనలు, సలహాలు, విమర్శలు చేయడం జరిగింది. వారు చెప్పినట్లు అభివృద్ధికి సంబంధించి, తప్పకుండా ప్రభుత్వం పరిగణనలోకి తీసుకుని, వాటికి పరిష్కార మార్గాన్ని చూపే విధంగా తప్పకుండా ముందుకు పోతామని తెలియజేస్తున్నాను. తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏర్పడిన నాటి నుంచి ఈ రాష్ట్రంలో అన్ని వర్గాల ప్రజలకు అభివృద్ధిని, సంక్షేమాన్ని సమపాళ్లలో అందించాలనే ఉద్దేశ్యంతో అనేక కార్యక్రమాలను తీసుకువచ్చిన విషయాన్ని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను.

తెలంగాణ రాష్ట్రం ఒకవైవిధ్యమైన ప్రాంతం కాబట్టి అనేక మతాల సమ్మేళనంతో కూడుకున్నటువంటి ప్రజలు ఇక్కడ జీవిస్తున్నారు. అందుకే 'గంగ, జముని, తెహ్‌జీబ్' లాగ ముస్లింలు, క్రైస్తవులు, సిక్కులు, జైనులు, పార్సీలు ఇలా అనేక మతాల యొక్క సమ్మేళనంగా తెలంగాణ రాష్ట్రం విలసిల్లుతూ ఉంది. ఈ సందర్భంగా రాష్ట్రంలో కొనసాగుతున్న ప్రభుత్వ పరిపాలన చూసినట్లయితే గౌరవ ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ గారి నేతృత్వంలో, పూర్తి స్థాయిలో ఒక సెక్యులర్ స్టేట్‌గా ఎక్కడా కూడా ఏ రకమైన డిస్టర్బెన్స్ లేకుండా ఈ 7 సంవత్సరాల కాలంలో హైదరాబాద్ నగరంలో కావచ్చు, లేదా ఓల్డ్ సిటీలో కావచ్చు బంద్‌లు గాని, కర్ఫ్యూలు గాని, మత విధ్వంసాలు గాని, మత కల్లోలాలు గాని ఎక్కడా కూడా మచ్చుకు కూడా కనపడని పరిస్థితి రాష్ట్రంలో మెయింటెయిన్ చేస్తున్న విషయాన్ని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను.

అదే విధంగా టీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత ఈ రాష్ట్ర పరిపాలనలో గాని, అభివృద్ధిలో గాని మా ముస్లిం సోదరులు, క్రైస్తవ సోదరులు, ఇతర మతస్తులను భాగస్వాములను చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో మొట్టమొదటి ప్రభుత్వంలోనే గౌరవనీయులు మహమ్మద్ మహమూద్ అలీ గారికి ఉప ముఖ్యమంత్రిగా అవకాశమిచ్చి, మా ముస్లిం సోదరులను ఎంత గొప్పగా గౌరవించారో మనం చూస్తున్నాం. అలాగే రెండవసారి ప్రభుత్వంలో కూడా అత్యంత ప్రధానమైన

హోంశాఖ మంత్రిగా ఈరోజు వారు కొనసాగుతున్నారు. అదేవిధంగా మా స్టీఫెన్‌సన్ గారిని రెండుసార్లు కూడా రెన్యువల్ చేసి ఎమ్మెల్యేగా కొనసాగించడం జరుగుతున్నది. అంతేగాకుండా మాజీ ఐపిఎస్ అధికారి ఎ.కె.ఖాన్ గారు ప్రభుత్వ సలహాదారుగా, ప్రత్యేకంగా మైనారిటీల యొక్క బాగోగులు చూడటం కోసమే ఒక అధికారిని నియమించి, వారి యొక్క సంక్షేమాన్ని కోరుతున్నారు. మొట్టమొదటిసారిగా ఎక్కడా కూడా ఈ దక్షిణ భారతదేశంలో మనం చూడలేదు. కరీంనగర్ జిల్లా మేయర్‌గా ఒక సిక్కు సామాజికవర్గానికి సంబంధించిన రవీందర్ సింగ్ గారికి కూడా అవకాశమిచ్చి, అన్ని మతాలను గౌరవిస్తున్న ప్రభుత్వంగా రాష్ట్రంలో పరిపాలన కొనసాగుతున్న మాట వాస్తవమని ఈ సందర్భంగా నేను మనవి చేస్తున్నాను.

ప్రధానంగా తెలంగాణ రాష్ట్రంలో తెలుగు తర్వాత ఉర్దూ భాషను చాలా మంది మాట్లాడుతూ ఉంటారు. రాష్ట్రంలోని ఆదిలాబాద్, నిజామాబాద్, హైదరాబాద్, సికింద్రాబాద్ ఇలా ఇతర జిల్లాలలో ఉర్దూ భాషకు అత్యంత ప్రాధాన్యత ఉన్నది. అదే విధంగా ఆ ఉర్దూ భాషను చాలా మంది తెలుగు వారు కూడా మాట్లాడటం జరుగుతోంది. గతంలో ఈ ఉర్దూ భాష కొన్ని జిల్లాల్లో పరిమితంగా, రెండవ అధికార భాషగా ఉన్నప్పటికీ తెలంగాణ రాష్ట్రం వచ్చిన తరువాత రాష్ట్రంలో అనేక మంది ఈ భాషను మాట్లాడతారు, ముస్లిం సోదరులు ఎవరైతే ఉన్నారో వారు ఉర్దూలో చదువుకుంటారు, వాళ్లకు ఒక అవకాశమివ్వాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఒక గొప్ప నిర్ణయం తీసుకున్న ప్రభుత్వం తెలంగాణ రాష్ట్రప్రభుత్వం. ఈరోజు రాష్ట్రం మొత్తం మీద ఉర్దూ భాషను రెండవ భాషగా గుర్తించి, అమలు చేస్తున్న రాష్ట్రం తెలంగాణ రాష్ట్రమని ఈ సందర్భంగా నేను తెలియజేస్తున్నాను. దేశంలో మరెక్కడా లేని విధంగా ఒక విప్లవాత్మకమైన మార్పు రావాలని, అనేక గొప్ప పథకాలు రూపొందించి, వారికి అందించాలని బడ్జెట్‌ను రూపొందించే సమయంలోనే ప్రతీ సంవత్సరం బడ్జెట్‌ను పెంచుతూ పోతూ, వాళ్ల యొక్క సంక్షేమాన్ని ప్రత్యక్షంగా అమలు చేస్తున్న ప్రభుత్వమని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను.

ఆరోజు ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఏకదాటిగా పది సంవత్సరాలు అధికారంలో ఉన్న సమయంలో 23 జిల్లాలలో దాదాపు 8 కోట్ల ప్రజలు నివసిస్తున్న సమయంలో, మైనారిటీల కోసం మొత్తంగా రూ.2,744 కోట్లు మాత్రమే ఖర్చు చేయడం జరిగింది. అందువల్ల వాళ్లు వెనుకబడి పోయారు. గతంలో ఉన్న ప్రభుత్వాలు నిజంగానే పట్టించుకున్నట్లయితే తెలంగాణ రాష్ట్రం వచ్చిన తర్వాత ఏ విధంగానైతే వాళ్ల సంక్షేమాన్ని కోరిందో, ఆ విధంగానే చూసినట్లయితే ఇంకా ఎంతో గొప్పగా ఉండేదని ఈ సందర్భంగా నేను తెలియజేస్తున్నాను.

(ప్యానల్ ఛైర్మన్ అధ్యక్షస్థానం వహించారు)

అదే విధంగా తెలంగాణ ప్రభుత్వం వచ్చిన 2014-2015 ఆర్థిక సంవత్సరం నుంచి ఇప్పటి వరకు మైనారిటీల సంక్షేమం కోసం మొత్తంగా రూ.6,644.26 కోట్లు ఖర్చు చేయడం జరిగింది. ఈ విధంగా అన్ని సంక్షేమ కార్యక్రమాలను వారికి అందిస్తూ, ఇంత పెద్ద మొత్తంలో బడ్జెట్‌లో కేటాయించి వాళ్ల సంక్షేమాన్ని కోరుతున్న ప్రభుత్వమని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను.

ఈరోజు పేద ప్రజలకు ఏ సమయంలో ఏది అవసరమో, ఆ అవసరాన్ని తీర్చే విధంగా ఉండాలనే ఉద్దేశ్యంతో రూపొందించిన పథకాలు ఆ విధంగానే ఉన్నాయి. ఈరోజు ప్రత్యేకంగా ముస్లిం మైనారిటి సోదరులకు వర్తించే పథకం 'షాదీ ముబారక్'. ఈ పథకం ఒక మానవతా దృక్పథంతో ఉన్నది. ఈ కళ్యాణలక్ష్మి, షాదీ ముబారక్ పథకం కేవలం ఎస్సీలు, మైనారిటీల కోసం రూపొందించినప్పటికీ, ఈ పథకం ద్వారా వస్తున్న ఆదరణను చూసిన తర్వాత ఆరోజు రూ.50,000/-, రూ.51,000/- ఉన్న దానిని, రూ.75,000/-ల నుంచి, ఈరోజు రూ.1,00,116/- చేసి, ఈ పథకాన్ని అన్ని వర్గాలకు వర్తింపజేయడం జరిగింది. ఈ పథకం వల్ల మొట్టమొదలు మా మైనారిటీ సోదరులకు ఇప్పటికే చాలా మేలు జరిగింది. ఈ పథకం క్రింద దాదాపు 1,90,825 మంది లబ్ధి పొందారు. దీని ద్వారా ఎంతో మంది

పేద ప్రజలకు పెళ్లి సమయంలో ఆసరాగా ఉన్నటువంటి కార్యక్రమమని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను.

మేము చిన్నప్పటి నుండి కూడా చూసే వాళ్లం. ముస్లిం సోదరులు చదువుకోవాలంటే వారికి ప్రత్యేకమైన స్కూల్స్ ఉండేటివి కావు. వాళ్ల మసీదు దగ్గరనే ఒక చిన్న మదర్సా లాంటిది ఏర్పాటు చేసుకుని మసీదులో వచ్చే చందాలతో అక్కడ బోధించే ఉర్దూ టీచర్‌కి జీతం ఇచ్చే పరిస్థితి తెలంగాణ రాక ముందు వరకు కూడా ఉండేది.

5.40 సా. కానీ తెలంగాణ రాష్ట్రం వచ్చిన తరువాత ముస్లిం, మైనార్టీ సోదరులకు మంచి విద్యను అందించాలి, వారు కూడా సమాజంలో రాణించాలి, అన్ని రంగాల్లో వారు ముందుండాలి అలాగే వారు ఇంగ్లీషు భాషలో పరిజ్ఞానం తెచ్చుకుని అన్ని రకాల ఉద్యోగ పోటీ పరీక్షలలో ముందుండాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఒకేసారి రెండువందల నాలుగు రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలలను ప్రారంభించాము. వాటి ఫలితాలు చాలా అద్భుతంగా కనబడుతున్నాయి. ఇది దేశానికే ఒకమోడల్ అని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను. మన రాష్ట్రంలోని రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్‌లను ఇంత గొప్పగా ఎలా నిర్వహిస్తున్నారని ఇతర రాష్ట్రాల వారు వచ్చి చూసి వారి వారి రాష్ట్రాలలో ప్రారంభించుకునే ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. ఈ పాఠశాలలో చదువుకునే విద్యార్థులు చాలా గొప్పగా రాణిస్తున్నారు. ప్రభుత్వం అవసరమైన బడ్జెట్‌ను కేటాయించి, ప్రతీ విద్యార్థిపై దాదాపు లక్ష రూపాయల వరకు ఖర్చు చేసి వారికి కావాల్సిన సౌకర్యాలు కల్పించడం వల్ల మంచి ఫలితాలు వస్తున్నాయి. గతంలో పన్నెండు జూనియర్ కాలేజీలు ఉంటే వాటిలోని విద్యార్థులు 587 మంది ఎంసెట్‌లో, 16 మంది నీట్ ఎగ్జామ్‌లో, 57 మంది ఐఐటీలో రాణించగలిగారంటే, రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలల యొక్క పనితీరు ఎంత గొప్పగా ఉందో మనకు అవగతమవుతోంది. అంతే కాకుండా 204 రెసిడెన్షియల్ పాఠశాలన్నింటిని జూనియర్ కళాశాలలుగా మార్చడం జరిగింది. వారు చదువుకోవడం కోసం మంచి సదుపాయాన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కల్పిస్తున్నది. ఇది ముస్లిం, మైనార్టీ మరియు ఇతర సోదరులకు ఇది ఒకవరం లాంటిదిగా భావించవచ్చు.

అదే విధంగా గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడుతూ, కొన్ని విషయాలు ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురావడం జరిగింది. పోస్టుమెట్రిక్ స్కాలర్‌షిప్స్ పెండింగ్ ఉన్న మాట వాస్తవం వాటిని త్వరలోనే విడుదల చేయడం జరుగుతోంది. చాలా పెద్ద సంఖ్యలో విద్యార్థులు పోస్టుమెట్రిక్ స్కాలర్‌షిప్స్ పొందుతున్నారు. 9,23,700 మంది ఈ అవకాశాన్ని పొందడం జరుగుతోంది. త్వరలోనే పెండింగ్ పోస్టుమెట్రిక్ స్కాలర్‌షిప్స్ విడుదల చేయడం జరుగుతుందని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను.

"CM Overseas Scholarship" తెలంగాణ రాష్ట్రంలో ముస్లిం సోదరులకు చాలా ఎక్కువగా ఉపయోగపడుతోంది. దీనిలో చాలా పోటీ కూడా ఉంది. ఇప్పటివరకు 323 కోట్ల 29 లక్షల రూపాయలు ఖర్చు చేయడంతోపాటు, 2,235 మంది విదేశాల్లో ఉన్నత విద్యను అభ్యసించేందుకు వారికి ఇదొక గొప్ప అవకాశం. దీనిలో కొంత పెండింగ్ ఉందని గౌరవ సభ్యులు చెప్పారు. వారి కోర్సు పూర్తయి వచ్చేలోపు పెండింగ్ స్కాలర్‌షిప్స్ తప్పకుండా క్లీయర్ చేస్తాం, ఆ విషయంలో వారు ఎటువంటి ఇబ్బంది పడాల్సిన అవసరం లేదని తెలియజేస్తున్నాను.

ట్యూషన్ ఫీజుకి సంబంధించి కూడా పథకాన్ని అందించడం జరుగుతోంది. 1,372 కోట్ల 68 లక్షల రూపాయలు విద్యార్థులు లబ్ధిపొందడం జరుగుతోంది. ఇది కూడా మైనార్టీ విద్యార్థులకు ఎంతగానో ఉపయోగపడే పథకాన్ని ప్రభుత్వం అమలు చేస్తుంది.

మైనార్టీ ఫైనాన్స్ కార్పోరేషన్ ద్వారా కొన్ని కార్యక్రమాలు నిర్వహిస్తున్నప్పటికీ ఈ మధ్య కాలంలో కొంత వరకు పెండింగ్‌లో ఉన్నాయి. అవి పరిశీలనలో ఉన్నాయి. గౌరవ సభ్యులు వాటిని ప్రస్తావించడం జరిగింది. కొన్ని కొత్త దరఖాస్తులు కూడా తీసుకోలేదు. పాతవి తీసుకోలేదని చెప్పారు. అవి గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారి పరిశీలనలో ఉన్నాయి. త్వరలోనే కొత్త దరఖాస్తులు తీసుకోవడం, పాతవి

ఎన్ని కొనసాగించాలనే విషయం పరిశీలించడం జరుగుతుందని తమరి ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. ఇప్పటికే చాలా మందికి కార్పోరేషన్ లోన్లు అందించడం జరిగింది. వాటికి గాను 155 కోట్ల 33 లక్షల రూపాయలు ఖర్చు చేయడం జరిగింది. దాదాపు 18,600 మందికి లబ్ధి చేకూరడం జరిగింది. ముస్లిం సోదరిమణులకు 10,000 కుట్టుమిషన్లు అందించడం జరిగింది. ఈ కార్యక్రమాన్ని ఇంకా గొప్పగా ముందుకు తీసుకువెళతాం అని తమరి ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

అదే విధంగా గతంలో ఎన్నడూ లేని విధంగా మన రాష్ట్రంలో రంజాన్ పండుగను చాలా గొప్పగా ప్రభుత్వమే నిర్వహించి ముస్లిం మైనార్టీలకు కొత్త బట్టలు, గిఫ్ట్ ప్యాక్ అందించడం, రంజాన్ పండుగను అధికారిక పండుగగా ప్రకటించి ముఖ్యమంత్రిగారు స్వయంగా శుభాకాంక్షలు చెప్పడంతోపాటు, మంచి కార్యక్రమాన్ని నిర్వహిస్తున్న విషయాన్ని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తున్నాను. ఇంత గొప్పగా ముస్లిం మైనార్టీ సోదరులను ఏ రాష్ట్రం గౌరవించదని నేను భావిస్తున్నాను.

ముస్లిం మైనార్టీ సోదరుల సంక్షేమం కోసం 'ఓన్ యువర్ ఆటో' పథకం ద్వారా ఇప్పటి వరకు 1744 మందికి 12 కోట్ల రూపాయల 70 లక్షలతో వారికి ఆటోలు ఇప్పించడం జరిగింది. 'డ్రైవర్ ఎంపవర్‌మెంట్ పథకం' ద్వారా 690 మందికి 31 కోట్ల రూపాయలతో వారికి సొంత వాహనం (కారు) కొనిచ్చే పథకాన్ని కూడా ప్రభుత్వం తీసుకోవడం జరిగింది. అదే విధంగా స్వయం ఉపాధి పథకం కింద అనేక కార్యక్రమాలు నిర్వహించడం జరుగుతోంది. క్రిష్టియన్ ఫైనాన్స్ కార్పోరేషన్ ద్వారా కూడా దాదాపు 70 కోట్ల 53 లక్షల రూపాయలతో 7,661 మంది లబ్ధిదారులకు ఈ కార్పోరేషన్ ద్వారా వివిధ కార్యక్రమాలు అందించడం జరుగుతోంది.

స్వయం ఉపాధి పథకం కింద 17,066 కోట్ల రూపాయలు 1,628మందికి చేయూత నివ్వడం జరిగింది. దీనిలో కూడా 'డ్రైవర్ ఎంపవర్‌మెంట్ పథకం' కింద దాదాపు 6 కోట్ల 90 లక్షల రూపాయలతో 154 మందికి కార్లను అందించడం జరిగింది.

అదే విధంగా స్కిల్ డెవలప్‌మెంట్ కింద చాలా మందిని ప్రోత్సహించడంతోపాటు వారికి శిక్షణ ఇచ్చి, వాటికి సంబంధించి కిట్స్ కూడా ప్రభుత్వమే అందించడం జరుగుతోంది. అదే విధంగా గ్రాంట్ ఇన్ ఎయిడ్ కింద దాదాపు 15 కోట్ల 81 లక్షల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది. క్రిస్మస్ పండుగ సందర్భంగా క్రిష్టియన్ సోదరులకు ప్రభుత్వమే పండుగను నిర్వహిస్తు లక్షలాది మంది పేదవారికి బట్టలు అందిస్తోంది. క్రిస్మస్ పండుగను కూడా రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే గొప్పగా నిర్వహిస్తున్న సంగతి మనందరికీ తెలుసు.

5.50 సా. మక్కామసీదు అభివృద్ధికి సంబంధించిన విషయాన్ని గౌరవ సభ్యులు అక్బర్ గారు ప్రస్తావించడం జరిగింది. వాస్తవానికి గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక ప్రత్యేక శ్రద్ధతో, ఒక ప్రాధాన్యత గల అంశంగా దీన్ని తీసుకొన్నారు. మొత్తం దక్షిణ భారతదేశంలోనే ఇటువంటి గొప్ప మసీదు లేదు కాబట్టి దీన్ని తప్పకుండా గొప్పగా అభివృద్ధి చేయాలని రూ.8.48 కోట్లు కేటాయించారు. పనులన్నీ జరుగుతున్నాయి. తొందరలోనే ఆ పనులన్నీ పూర్తి చేసే ప్రయత్నం చేస్తాం. ఈ మధ్య కాలంలో కొవిడ్ పరిస్థితుల వల్ల వర్కర్స్ లేకపోవడంతో కొంత డిలే అయిన మాట వాస్తవమే. అదే విధంగా అనీసుల్ గుర్బా పనుల గురించి గౌరవ సభ్యులు ప్రస్తావించడం జరిగింది. మొదలు రూ.20కోట్లు వెచ్చించి తర్వాత ఇంకా అవసరముందని చెబితే తిరిగి బడ్జెట్ కూడా శాంక్షన్ అయింది. మొత్తం రూ.39కోట్లతో అనీసుల్ గుర్బా పనులు జరుగుతున్నాయి. అవి కూడా తొందరలో పూర్తి చేస్తామని తెలియజేస్తున్నాను. క్రిష్టియన్ భవన్ నిర్మాణం పెండింగులో ఉంది. దీనికి సంబంధించి ఒక టెక్నికల్ ప్రాబ్లం ఉంది కాబట్టి ఆగిపోయింది. కోకాపేటలో రెండెకరాల భూమి, రూ.10 కోట్లు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు దీనికి కేటాయించడం జరిగింది. అయినప్పటికీ దీంట్లో ఒక చిన్న టెక్నికల్ ఇష్యూ వల్ల నిలిచిపోయింది. బిసి వర్గాలకు సంబంధించిన నగర కులస్తులకు, క్రిష్టియన్ భవన్‌కు ప్లాట్

నెంబర్‌లో తేడా రావడంతో అది మాకు కేటాయించడం జరిగింది, మీరెలా కడతారని వాళ్లు కోర్టుకెళ్లడం జరిగింది. కోర్టులో అది తేలవలసిన అవసరం ఉంది. దీని విషయంపై ప్రభుత్వం ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకొని, వెంటనే సార్టవుట్ చేసి, క్రిస్టియన్ భవన్ నిర్మాణాన్ని ముఖ్యమంత్రి గారు ఇంట్రెస్టుతో చేస్తున్నారు కాబట్టి, ప్రభుత్వ బాధ్యతతో దీన్ని పూర్తి చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను. జామియా నిజామియా ఆడిటోరియానికి రూ.14.65 కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. దీని పనులు పురోగతిలో ఉన్నాయి. పహాడీ షరీఫ్ దర్గా ర్యాంపు నిర్మాణం జరుగుతోంది. పాత డిజైను ప్రకారం EIDC వాళ్లు చేస్తున్నారు. దీన్ని కూడా పూర్తి చేయడం జరుగుతుంది. జె.పి.దర్గా విషయంలో అక్కడ ల్యాండుకు సంబంధించి కొంత డిస్ప్యూట్ ఉంది. అక్కడ ఉన్న నాలుగు ఎకరాలకు సంబంధించి ఒక చిన్న డిస్ప్యూట్ వల్ల పని కొంచెం డిలే అవుతోంది. ఇప్పటికే దానికి సంబంధించిన విషయాలు మూడు, నాలుగుసార్లు మాట్లాడడం జరిగింది. జె.పి.దర్గా అన్నది ముఖ్యమంత్రి గారికి ఇంట్రెస్ట్ ఉన్న విషయం. తెలంగాణ రాష్ట్రం రాక పూర్వం ఒక ముఖ్యమైన సమావేశం నిర్వహించడం, అదే విధంగా ముఖ్యమంత్రి గారి ఒకమొక్కు క్రింద ఉన్నది కాబట్టి తప్పకుండా ఇది పూర్తి చేయడం జరుగుతుంది. అజ్మీర్‌లో ఒక భవనం నిర్మించాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. దాని కోసం స్థలం సేకరించడం జరిగింది. దీనికి రూ.2.50 కోట్లు కూడా కేటాయించడం జరిగింది. అజ్మీర్ డెవలప్‌మెంటు అథారిటీ పర్మిషన్ కోసం వేచి చూస్తున్నాం. ఎప్పుడు పర్మిషన్ వస్తే అప్పుడు ఆ నిర్మాణం చేపట్టే విధంగా చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది. తెలంగాణ ఇస్లామిక్ కల్చరల్ సెంటరుకు రూ.32 కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. ముస్లిం భవన్ నిర్మాణం తప్పకుండా జరుగుతుందని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను.

అదే విధంగా వక్ఫ్ ఆస్తుల విషయాన్ని సభ్యులు ప్రస్తావించడం జరిగింది. రూ.293 కోట్లు ఖర్చు చేసి వక్ఫ్ ఆస్తులను పరిరక్షించాలని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. రూ.42 కోట్లతో రాష్ట్రంలోని వివిధ ప్రాంతాలలో ఉర్దూఘర్ కమ్ షాదీఖానాల నిర్మాణం చేపడుతున్నాం . మైనారిటీ సంస్థల నిర్మాణానికి రూ.538 కోట్లు ఖర్చు చేసి అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేపట్టడం జరుగుతోంది. తెలంగాణ రాష్ట్రం వచ్చిన తర్వాతే ఇమామ్ మరియు మౌజామ్‌ల జీతాలు పెంచడం, మసీదుల మరమ్మత్తులు, వక్ఫ్ భూముల పరిరక్షణ మరియు వాటి అభివృద్ధి, మైనారిటీల పండుగలను గౌరవించడం, ముస్లింలు, క్రిస్టియన్ మరియు ఇతర మతస్తులందరినీ ఒక ప్రత్యేక దృష్టితో చూడడం జరుగుతోంది. మన ముఖ్యమంత్రి కెసిఆర్ గారి పరిపాలన విధానంలో అన్ని వర్గాలను అభివృద్ధి చేయాలని, అన్ని వర్గాలను ఆదుకోవాలని, అన్ని వర్గాలు గౌరవంగా ఉండాలని, అన్ని వర్గాలు ఆర్థికంగా ఎదగాలని, ఆనాడే తెలంగాణ రాష్ట్రంలో మనం సాధించిన అభివృద్ధికి ఖచ్చితమైన ఒక నిర్వచనం ఉంటుందనే ఉద్దేశంతో ఈ కార్యక్రమాలన్నీ నిర్వహించడం జరుగుతోంది. గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లుగా నిధుల విడుదలలో కొంత జాప్యం ఉండొచ్చు, అంత మాత్రాన ఏమీ జరగడం లేదని చెప్పడం భావ్యం కాదు. ఇవన్నీ తెలంగాణ రాష్ట్రం వచ్చిన తర్వాతే చేసినటువంటి కార్యక్రమాలే. గతంలో ఎన్ని ప్రభుత్వాలున్నా మైనారిటీలపై ఒక ప్రత్యేక దృష్టిసారించి, వారికి మెరుగైన జీవితాన్ని ఇవ్వాలనే ప్రయత్నం జరగలేదు. తెలంగాణ రాష్ట్రం సిద్ధించిన తర్వాత మాత్రమే అటువంటి ప్రయత్నం జరిగిందని తెలియజేస్తూ, మీరు చెప్పిన ప్రతి విషయాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకొని, వాటి పరిష్కారం కోసం తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తుందని ఈ సందర్భంగా మనవి చేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

جناب احمد بن عبداللہ بلعلہ (JANAB AHMED BIN ABDULLAH BALALA): جناب چیئرمن صاحب! میں آپ کے ذریعہ منسٹر صاحب سے یہ کہنا چاہوں گا کہ اقلیتی بہبود کے 1606 کروڑ روپئے میں سے صرف 440 کروڑ روپئے جاری کئے گئے ہیں، یعنی صرف 27% بجٹ جاری کیا گیا ہے۔ مزید بجٹ جاری کرنے کی فوری ضرورت ہے۔ اس کے ساتھ ہی ساتھ اور میرا سوال رشپ کے تحت air fare کی درخواستیں جو زیر التواء ہیں، وہ 327 ہیں۔ 50,000 روپئے کے حساب سے

6.00 సా.

శ్రీమతి డి. అనసూయ (ములుగు):- అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం చేసిన బడ్జెట్ కేటాయింపులు మరియు ఖర్చులు చూసినట్లైతే అల్ప సంఖ్యాక వర్గాలైన ముస్లిం మైనారిటీలు, క్రిష్టియన్‌లకు సంబంధించి బడ్జెట్ కేటాయింపులు చేస్తున్నారు, ఆ కేటాయించిన నిధులు కచ్చితంగా ఖర్చు చేసినప్పుడు మాత్రమే మైనారిటీ వర్గాలు మిగతా వర్గాలతో సమాంతరంగా అభివృద్ధి చెందడానికి అవకాశముంటున్నందున అటువైపు దృష్టి పెట్టాలని కోరుతున్నాను. ప్రభుత్వం తరపున ఎప్పుడు మాట్లాడినా గురుకులాలను ప్రకటించామని చెబుతున్నారు. చాలా సంతోషం, కానీ గురుకులాలు ప్రకటించి నాలుగైదు సంవత్సరాలు గడిచినప్పటికీ ఇప్పుడు కూడా కొన్ని గురుకులాలు ఇరుకు గదులల్లో, కొన్ని గురుకులాలు అద్దె భవనాలలో ఉంటున్నాయి. అద్దెకే లక్షలాధి రూపాయలు ఖర్చు చేస్తున్నారు. కాబట్టి ఇప్పటికైనా వాటికి శాశ్వత పరిష్కారం చూపించి విశాలమైన భవనాలలో మన పిల్లలు చదువుకునే విధంగా ప్రభుత్వం చొరవ తీసుకోవాలని ఈ సందర్భంగా కోరుతున్నాను.

ముఖ్యంగా ముస్లిం మైనారిటీలు గానీ క్రిష్టియన్‌లు గానీ పట్టణ ప్రాంతాలలో అత్యధికంగా ఉంటారు కాబట్టి వ్యవసాయం మీద ఆధారపడేవారు చాలా తక్కువ మంది ఉంటారు. వీరు ఎక్కువగా చిన్న చిన్న షాపులు పెట్టుకొని జీవనం కొనసాగిస్తుంటారు. కరోనా కష్టకాలంలో లాక్‌డౌన్ మూలంగా ముస్లిం మైనారిటీ కమ్యూనిటీ నుంచి మెకానిక్ షెడ్లలో గానీ ఇతరత్రా షాపులన్నింటిని మూసివేయడంతో పేదరికం పెరగడంతోబాటు ఆర్థికంగా బాగా చితికిపోయారు, నష్టపోయారు. లాక్‌డౌన్ సమయంలో షాపులు మూసివేయడం వలన పేదరికం డబల్ అయిందని మనకందుతున్న నివేదికలు మరియు మెడికల్ రీసర్చ్ సెంటర్ చెప్పడం జరిగింది. కోవిడ్ అనేది హెల్త్, మెంటల్ అండ్ ఎకనామిక్ క్రైసిస్ క్రియేట్ చేసిందని చెబుతున్నది. మరీ ముఖ్యంగా ముస్లిం సోదరులు చిన్న చిన్న షాపులు పెట్టుకున్నవారు చాలా నష్టపోయారు. కాబట్టి వారిని పైకి

164 کروڑ روپے ادا کرنا باقی ہے۔ اگر فوری طور پر روپے دیئے جائیں تو مناسب ہوگا۔ 483 طلبہ کی پہلی قسط داں لاکھ روپے دینا ہے جو 48 کروڑ روپے ہوتے ہیں۔ وہ بھی دے دیئے جائیں۔ دوسری قسط 562 طلبہ کی ہے جو 56 کروڑ روپے ہوتے ہیں۔ یہ جملہ 106 کروڑ روپے ہوتے ہیں۔ اگر یہ فوراً جاری کردیئے جائیں تو طلبہ کو راحت مل سکتی ہے۔ طلبہ تعلیم حاصل کرکے وطن واپس آچکے ہیں۔ آپ نے اس بارے میں کچھ نہیں کہا۔ ایسے ہی ایم فل ایف اور آر فل ایف کے تحت 214 کروڑ روپے کی ضرورت ہے، وہ پیسے بھی فوری جاری کئے جائیں۔ اسی طرح 5,000 اماموں اور موذنوں کو چھ ماہ سے مشاہرہ نہیں دیا گیا، وہ کب تک دیا جائے گا؟ ہمارے فلور لیڈر جناب اکبرالدین اویسی صاحب نے مطالبہ کیا ہے کہ ان کو گرین چینل میں ڈال دیا جائے تاکہ ان کو ہر ماہ پابندی سے مشاہرہ دیا جاسکے۔ اس میں حکومت کا کیا موقف ہے؟ میں آپ کے ذریعہ اس کا clarification جاننا چاہوں گا۔

جناب ٹی۔ راجا سنگھ (JANAB T.RAJA SINGH): ڈپٹی اسپیکر صاحب! اقلیتوں کی ترقی کے لئے سبھی پارٹیاں آگے آرہی ہیں۔ میں آپ کے ذریعہ منسٹر صاحب سے پوچھنا چاہوں گا کہ مرکزی حکومت نے اقلیتوں کی فلاح و بہبود کے لئے اچھی اسکیمات کو شروع کیا ہے۔ ان اسکیمات کے ذریعہ ہمارے تلنگانہ میں کتنا فائدہ پہنچایا گیا، میں اس کے بارے میں جاننا چاہوں گا۔ پردیس اسکیم کے ذریعہ بیرون ممالک جانے والے اقلیتی طلبہ کو دیئے جانے والے قرض میں کتنی سبسیڈی دی جارہی ہے؟ یہ حکومت کو بتانے کی ضرورت ہے۔ نئی اڑان اسکیم کے تحت امتحان دینے کے لئے جو طلبہ آتے ہیں، ان کی مالی مدد بھی کی جارہی ہے۔ بیگم حضرت محل نیشنل اسکالرشپ سے اقلیتی لڑکیوں کو اسکالرشپ دی جارہی ہے۔ سیکھو اور کماؤ اسکیم کے تحت skill development کے لئے فنڈ دیا جارہا ہے۔ پارسیوں کی آبادی میں اضافہ کے لئے جیو پاری کا انتقاد بھی عمل میں لایا گیا ہے۔ اسی طرح ملک کی ساری ریاستوں میں اوقافی جائیدادوں کے پورے ریکارڈ کا computerization بھی کیا جارہا ہے۔ تو کیا ہمارے تلنگانہ میں بھی اس اسکیم کے تحت کچھ کام ہورہا ہے یا نہیں؟ یہ بھی بتانے کی ضرورت ہے۔ نئی منزل اور نئی روشنی اسکیم سے خواتین کی بہبود کیلئے بہت کچھ کیا جارہا ہے۔ اس کے بارے میں بھی بتانے کی ضرورت ہے۔ نئی دروہر اسکیم کے تحت اقلیتوں کے اعلیٰ تعلیمی اداروں کے لئے مالی امداد دی جارہی ہے۔ تو ہمارے پاس کتنی امداد دی گئی ہے، یہ بھی بتانے کی ضرورت ہے۔ ہماری دروہر اسکیم سے اقلیتوں کے تہذیب و تمدن کو بچایا جارہا ہے۔ ہمارے پاس اس کا کتنا تحفظ کیا گیا ہے؟ تلنگانہ میں 100 اقلیتی اقامتی اسکولس کے بنانے کیلئے مرکزی حکومت نے 60% سے زیادہ تعاون کیا ہے۔ تو مرکزی حکومت کی ان اسکیمات پر ہمارے پاس کتنا عمل ہورہا ہے اور کیا ہورہا ہے، اس کے بارے میں بھی حکومت کو بتانے کی ضرورت ہے۔ میں آپ کے پاس ایک پیپر بھیجوں گا کیونکہ لوگوں کو شبہ ہے کہ ان کو کچھ بھی مدد نہیں پہنچائی جارہی ہے۔ آپ اس پر بھی غور کریں تو بہتر ہوگا۔ شکریہ۔

తీసుకరావడం కోసం, వారికి సపోర్టు చేయడం కోసం ప్రభుత్వం ప్రత్యేకంగా ఏదైనా ప్యాకేజీ ప్రకటించాలని ఈ సందర్భంగా కోరుతున్నాను.

అదే విధంగా "దళితబంధు" ఏ రకంగానైతే ప్రకటించబడిందో అదే రకంగా ముస్లిం, క్రిస్టయన్, మైనారిటీ సోదరుల కుటుంబాలకు కూడా రూ.10 లక్షలు ఇవ్వాలి. చాలా వరకు ముస్లిం కుటుంబాలు ఇరుకు గదులలో, రేకుల పెడ్లలో వారి జీవనం సాగిస్తూ చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నారు. కాబట్టి వారి మీద స్పెషల్ ఫోకస్ పెట్టి వారికి డబల్ బెడ్‌రూం ఇండ్లు ఇచ్చే విధంగా చొరవ తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

అదే విధంగా కార్ల ఋణాలకు సంబంధించి ఇప్పటివరకు ఒక్కొక్క నియోజకవర్గానికి ఒక్కొక్కటి వచ్చింది. ఇంతకు ముందు అప్లై చేసినా కూడా ఇంకా రానటువంటి పరిస్థితి ఉన్నది. మైనారిటీ ఫైనాన్స్ కార్పోరేషన్ నుంచి రావలసిన ఋణాల సంఖ్యను కూడా పెంచి లబ్ధిదారుల సంఖ్యను కూడా పెంచినట్లైతే అప్పుడు మాత్రమే ఎక్కువ మందికి లబ్ధి చేకూరుతుంది. మైనారిటీలు వాళ్ల కాళ్లమీద వాళ్లు నిలబడి స్వతంత్రంగా బ్రతకడానికి మనం చేస్తున్న సపోర్టు వేగవంతంగా లబ్ధిదారులకు అందే విధంగా చూడాల్సిన అవసరమున్నది. లాక్‌డౌన్ నుంచి మైనారిటీలు మరీ పేదరికంలో కూరుకుపోయారు కాబట్టి ఇలాంటి సమయంలో ప్రభుత్వం కచ్చితంగా స్పెషల్ ఫోకస్ పెట్టి ఆదుకోవాలని కోరుతున్నాను. అదే విధంగా మైనారిటీ గురుకులాలలో కూడా సిబ్బంది తక్కువ ఉన్నారు. వాటి మీద కూడా దృష్టి పెట్టాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

طرح ترقی کریں۔اس کے لئے 204 اقامتی اسکولس قائم کئے گئے ہیں۔اسی طرح ان کو انٹرمیڈیٹ تک بڑھایا گیا ہے۔جیسا اکبر صاحب نے کہا ڈگری کالج بھی ضرور کھولے جائیں گے۔جہاں تک طلبہ پڑھنا چاہتے ہیں انہیں آخر تک پڑھایا جائے گا۔وہ ڈاکٹری یا انجینیرنگ پڑھنا چاہتے ہیں تو ہم انہیں مفت پڑھائیں گے۔ایک گھر میں ایک بچہ تعلیم یافتہ ہوگا تو آگے چل کر پورا خاندان تعلیم یافتہ ہوسکتا ہے۔یہ ای ایم صاحب کا ایک بہت بڑا پلان ہے۔جیسا کہ بلعلمہ صاحب نے کہا، ہمارا بجٹ 1606 کروڑ روپئے ہے۔اس میں سے تقریباً 300 کروڑ روپئے منظور ہوچکے ہیں اور باقی رقم بھی ہم منظور کردیں گے۔اس مرتبہ ضرور پورا بجٹ خرچ کرنے کی کوشش کریں گے۔اسی طرح اوورسیز اسکالرشپ کے تحت جیسا کہ آپ نے بتایا 164 اور 483 طلبہ کا جو بقایا ہے ضرور اسے پورا کیا جائے گا اور جلد سے جلد ادا کردیا جائے گا۔ایسے ہی اماموں اور موذنوں کو گرین زون میں ڈال کر ان کے مشاہرہ کو ادا کیا جائے گا۔جب وہ گرین زون میں آجائے گا تو عمر رسیدہ لوگوں کو جیسے پابندی سے پنشن آتا ہے، اسی طرح وہ مشاہرہ بھی ہر ماہ ایک متعین تاریخ کو ضرور مل جائے گا۔اسی طرح ایم ٹی ایف اور آر ٹی ایف پر بھی ضرور جلد سے جلد عمل آوری کی جائے گی۔ہمارے راجا سنگھ صاحب نے مرکزی حکومت کی اسکیمات کے بارے میں کہا۔مرکزی حکومت کی جانب سے ہمارے پاس پری میٹرک اسکالرشپ دی جاتی ہے جو راست ہمارے پاس نہیں آتی بلکہ طلبہ کے کھاتے میں جاتی ہے جو چند طلبہ کو حاصل ہوتی ہے۔اسی طرح اقامتی اسکولس کے بارے میں بھی مرکز کی جانب سے کچھ کوشش کی گئی۔مرکزی حکومت کی جانب سے اس اسکیم پر عمل کیا جاتا ہے۔وہ ریاستی حکومت کے تحت نہیں آتا۔جو بھی اچھا کام ہوگا، ہم اس کا خیر مقدم کریں گے اور ضرور اس کو عزت دیں گے۔اسی طرح انسویا میڈم نے کہا کہ کورونا کی وجہ سے پرانے شہر میں بہت غربت آچکی ہے، اس لئے ان کی مدد کرنا چاہئے اور لون اسکیم کو ضرور آگے بڑھانا چاہئے۔اس مرتبہ ہم کوشش کریں گے کہ اس بجٹ میں جہاں تک ہوسکے زیادہ سے زیادہ لون دینے کی کوشش کریں گے۔اقامتی اسکولس میں اسٹاف کے کم ہونے کے بارے میں کہا گیا۔وہاں پر اسٹاف کم تو نہیں ہے، بلکہ برابر ہے۔ابھی جو انٹرمیڈیٹ کالج کھولے گئے، ان میں اسٹاف کا تقرر جاری ہے۔ان شاءاللہ ان کا ضرور تقرر کیا جائے گا۔ای ایم صاحب کا مقصد ہے کہ اچھی سے اچھی تعلیم دی جائے۔یہاں اقلیتی طلبہ کو اچھی تعلیم دی جارہی ہے۔ہمارے ای ایم صاحب اقلیتوں کو ہر شعبہ میں ترقی دینا چاہتے ہیں، یقیناً ہم اس کے لئے ان کا شکریہ ادا کرتے ہیں۔اماموں اور موذنوں کو جو سکے تو آئندہ ماہ ہی سے گرین زون میں ڈال کر مشاہرہ دیا جائے گا۔اس سلسلہ میں فینانس منسٹر صاحب سے بھی بات ہوچکی ہے، اس پر ضرور عمل کیا جائے گا۔یہ میں بلعلمہ صاحب سے کہنا چاہتا ہوں۔شکریہ۔

جناب محمد محمود علی (JANAB MOHAMMED MAHMOOD ALI): డిప్యూటీ స్పీకర్ సాహెబ్! మన హిందుస్తాన్‌లో అగర్ మైనారిటీస్ పర్ ఫోకస్ దేనే వాలే కోయీ లీడర్ హై తో వో హమారే మహతరం ఎం.ఐ.ఎం. సాహెబ్ హై. తెలంగాణ బనే సే పహలే సిర్ఫ్ 12 తాలూకా మే ఎస్.సి. గురుకులాస్ థే జిస్ మే సిర్ఫ్ తీన్ హజార్ బచ్చే పఢ్‌తే థే, లేకిన్ ఆజ్ ఆప్ దేఖ్ రహే హై కి 204 తాలూకా మే ఎస్.సి. గురుకులాస్ హై జిస్ మే సాఢే నౌ హజార్ బచ్చే పఢ్ రహే హై. కాంగ్రెస్ ఔర్ తెలుగుదేశం నే యహాఁ కితనే సాల్ హుకూమత్ కీ? కాంగ్రెస్ నే 38 సాల్ ఔర్ తెలుగుదేశం నే 17 సాల్ హుకూమత్ కీ. దోనోం మిలాకర్ 65 సాల్ హుకూమత్ కే జిస్ మే సిర్ఫ్ 112 తాలూకా మే ఎస్.సి. గురుకులాస్ థే. హమారే మహతరం ఎం.ఐ.ఎం. సాహెబ్ యహీ చాహతే హై కి ముస్లిమాన్ భీ దీగర్ అవామ్ కీ

6.10 సా. **MR.SPEAKER:-** Reply on "Welfare of Minorities in the State and Development Activities in the Old City of Hyderabad" is over. Now, we will take up Government Bills.

GOVERNMENT BILLS.

The Telangana Goods and Services Tax (Amendment) Bill. 2021(L.A. BILL NO. 9 OF 2021)

MR.SPEAKER:- I request the Minister for Animal Husbandry on behalf of Chief Minister to move the Motion for leave to introduce the Telangana Goods and Services Tax (Amendment), Bill, 2021.

SRI TALASANI SRINIVAS YADAV (MINISTER FOR ANIMAL HUSBANDRY) (DEPUTIZING THE **HON'BLE CHIEF MINISTER) :-** Speaker Sir, I beg to move:

"That leave be granted to introduce the Telangana Goods and Services Tax (Amendment) Bill, 2021."

MR.SPEAKER:- Motion moved. The question is:

"That leave be granted to introduce the Telangana Goods and Services Tax (Amendment) Bill, 2021."

(PAUSE)

The Motion was carried and the Bill was introduced.

MR.SPEAKER:- I request the Minister for Animal Husbandry on behalf of Chief Minister to move the Motion for taking into consideration the Telangana Goods and Services Tax (Amendment), Bill, 2021.

SRI TALASANI SRINIVAS YADAV (MINISTER FOR ANIMAL HUSBANDRY) (DEPUTIZING THE HON'BLE CHIEF MINISTER): Speaker Sir, I beg to move:

"That the Telangana Goods and Services Tax (Amendment) Bill, 2021 be taken into consideration".

MR.SPEAKER:- Motion moved. I request the Minister to explain the aims and objects and salient features of the Bill.

శ్రీ తలసాని శ్రీనివాస్ యాదవ్ (నత్‌నగర్):- అధ్యక్షా, 14 మార్చ్, 2020 నాడు జరిగినటువంటి జిఎస్‌టి కౌన్సిల్ సమావేశంలోని నిర్ణయాలకు అనుగుణంగా కేంద్ర జిఎస్‌టి చట్టంలో మార్పులను అనుసరించి మన తెలంగాణ రాష్ట్ర జిఎస్‌టి చట్టంలోని సవరణలను ప్రతిపాదించడం జరిగింది. క్లబ్‌లు మరియు అసోసియేషన్‌లు తమ సభ్యులకు సప్లై చేసినప్పుడు అట్టి సరఫరాలపై పన్ను విధించడం. గతంలో క్లబ్‌లు, అసోసియేషన్‌ల మీద తమరి సభ్యులకు సప్లై చేసినటువంటి వస్తువుల మీద మరియు సేవలమీద పన్ను విధించే విషయమై కొంత అనిచ్చితి ఉండేది. ఆ అనిచ్చితిని తొలగించడానికి సవరణ ద్వారా వాటిపై పన్ను విధించే అవకాశాన్ని కల్పించడం జరిగింది. గతంలో ఇన్‌పుట్ టాక్స్ క్రెడిట్‌ను సరఫరా దారుడు డిక్లేర్ చేయకపోయినప్పటికీ కొనుగోలుదారుడు తీసుకొనే అవకాశం ఉండేది. ఈ సవరణ ద్వారా ఇన్‌పుట్ ట్యాక్స్ కొనుగోలుదారు, ఆ సంబంధిత కొనుగోలులో అమ్మకం దారుడు రిటర్న్స్‌లో రిపోర్ట్ చేసినప్పుడు క్లెయిమ్ చేసేవిధంగా ప్రతిపాదించడం జరిగింది. గతంలో పన్ను చెల్లింపులో ఆలస్యం అయినప్పుడు ఇన్‌పుట్ ట్యాక్స్ క్రెడిట్ ద్వారా చెల్లించిన పన్ను మొత్తంమీద కూడా వడ్డీని విధించడం జరిగేది. ప్రస్తుత సవరణ ద్వారా మొత్తం పన్నులోంచి ఇన్‌పుట్ ట్యాక్స్ క్రెడిట్‌ను తగ్గించిన తరువాత మిగిలిన పన్ను మీద వడ్డీ విధించడం జరుగుతుంది.

ఈ సవరణ తేదిః 1-7-2017 నుండి అమలులోకి వస్తుంది. ఈ సవరణ ద్వారా ఇన్‌పుట్ ట్యాక్స్ మొత్తాన్ని తగ్గించి నికర పన్నుపై మాత్రమే వడ్డీ విధించడం జరుగుతుంది. గతంలో పన్ను చెల్లింపు దారులు తమ వార్షిక టర్నోవర్ రూ.1.50కోట్లు దాటిన తరువాత తమ వార్షిక ఖాతాలను ఛార్టెడ్ అకౌంటెంట్ ద్వారా ఆడిట్ చేయించి వాల్ల సాంవత్సరిక రిటర్న్స్‌ను సర్టిఫై చేయవలసి ఉండేది. ఇప్పుడు ఈ సవరణ ద్వారా నిబంధనను ఎత్తివేయడం జరిగింది. సాంవత్సరిక ఖాతాలో ఛార్టడ్ అకౌంటెంట్ ద్వారా అకౌంట్స్ రికగ్నైజేషన్ గతంలో తప్పనిసరిగా చేయవలసిన అవసరం ఉండేది. ఇప్పుడు ఈ సవరణ ద్వారా నిబంధనను తీసివేయడం జరిగింది. గతంలో అసెస్‌మెంట్ లేకుండా పన్ను వసూలు చేయడం సాధ్యమయ్యేది కాదు. ఈ సవరణ వల్ల జిఎస్‌టిఆర్ జీరో-1 ద్వారా ఫైల్ చేసిన ఇన్‌వాయిస్ వివరాలతో

అట్టి పన్నును సెల్ఫ్ అసెస్‌మెంట్‌గా భావించి పన్ను వసూలు చేసుకోవచ్చు. వస్తు, వాహన రవాణా భాగంలో పన్ను చెల్లించిన సందర్భంలో ప్రొవిజనల్ అటాచ్‌మెంట్ ద్వారా పన్ను ఎగవేతను నిరోధించవచ్చు.

అదేవిధంగా వస్తు రవాణా తనిఖీ సమయంలో ఈ సవరణ ద్వారా ప్రొవిజనల్ అటాచ్‌మెంట్ పరిధి పెంచడం జరిగింది. గతంలో వస్తు రవాణా పన్నుల ఎగవేతపై ఫెనాల్టీ కేసుల్లో అప్పీల్ ఫీజ్ పెర్కొనలేదు. ఈ సవరణ ద్వారా దానిని 25శాతంగా పేర్కొనడం జరిగింది. వస్తువుల రవాణా చేసేటప్పుడు పన్నుల ఎగవేతకు గురైనటువంటి సందర్భాలలో వస్తువులను జప్తు చేసిన తరువాత వారం రోజుల్లో నోటీస్ జారీ చేయవలెను. మరియు ఇంకొక వారంలో ఆర్డర్ జారీ చేయవలెను. వస్తు రవాణా తప్పిదాలల్లో ఫెనాల్టీ మాత్రమే వసూలు చేసేవిధంగా ఈ సవరణ ప్రతిపాదించడం జరిగింది. ఫెనాల్టీ శాతాన్ని 100 నుండి 200శాతానికి పెంచడం జరిగింది.

వాహన రవాణా తనిఖీల్లో గతంలో కంటే బిన్నంగా one time tax and one time penalty బదులు రెండింతల ఫెనాల్టీ విధించడం జరిగింది. పన్ను ఎగవేత దారు పెనాల్టీ చెల్లించే కాలపరిమితి సమయాన్ని ఆర్డర్ అందిన 15 రోజుల్లో చెల్లించే విధంగా పరిమితిని పెంచడం జరిగింది. గతంలో కమీషనర్‌కు ఇతర ఏజెన్సీల నుండి సమాచారం సేకరణ, అధికారం నోటిఫికేషన్ ద్వారా మాత్రమే ఉండేది. ఇప్పుడు ఆ అధికారాన్ని ఇతర అధికారులకు కూడా బదలాయింపు చేయవచ్చు. మరియు నోటిఫికేషన్ జారీ చేసే అవసరం కూడా లేదు. ఎవరైనా పన్ను ఎగవేతపై ప్రాసిక్యూషన్ ఫైల్ చేస్తే ముందు అందుకు సంబంధించిన ఇతర ఏజెన్సీల ద్వారా సేకరించిన సమాచారాన్ని ఆ పన్ను ఎగవేతదారుకు తెలియజేయాలి.

శ్రీ డి. శ్రీధర్ బాబు (మంథని):- అధ్యక్షా, ఈ జిఎస్‌టికి సంబంధించి ప్రధానంగా, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తరపున రాష్ట్ర ప్రతినిధులుగా ఉన్న గౌరవ ఆర్థిక శాఖా మంత్రివర్యులు, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు జిఎస్‌టి కౌన్సిల్ సమావేశానికి ఐదుమార్లు హాజరై మన రాష్ట్రానికి సంబంధించిన సేల్స్ ట్యాక్స్ అంతా కూడా ఒక నెట్‌లో తీసుకువచ్చే ప్రయత్నంలో ఎవరికి ఏ, ఏ సమస్యలున్నాయో ఆ సమావేశాల్లో తెలియజేయడం జరిగింది. ఐదుమార్లు సమావేశానికి హాజరైనా కూడా ఇప్పటివరకు కూడా అనేక సెక్షన్ల సవరణ విషయంలో ఉదాహరణకు సెక్షన్-16కు సంబంధించి కొనుగోలుదారుకు విక్రేతలపై నియంత్రణ లేదు. విక్రేతలు తమ అమ్మకాలపై పన్ను చెల్లించకపోతే అధికారులు అతన్ని శిక్షించడం లేదా అతని రిజిస్ట్రేషన్ రద్దు చేయడం వంటి చర్యలు చేపడుతున్నారు.

కానీ, కొనుగోలుదారు ఐటిలను తిరస్కరించడం కాదు, ఈ నిబంధన చాలా కఠినమైనది. దీని విషయంలో పర్చేజర్‌కి కొనుగోలుదారుపై కంట్రోల్ లేదు. ఒకవేళ కొనుగోలుదారు చెల్లించకుంటే వారిపైన పూర్తిస్థాయిలో చాలా కఠినమైన చర్యలు తీసుకునే కార్యక్రమం జరుగుతోంది. సెక్షన్-16ను ఎందుకు అమెండ్‌మెంట్ చేయడం లేదో తెలపాలని కోరుతున్నాను. అలాగే సెక్షన్-50 చూస్తే ఆలస్యంగా పన్ను చెల్లింపుపై 18శాతం పన్ను చార్జ్ చేస్తున్నారు. ఇలా 18శాతం వడ్డీని వసూలు చేయడం జరుగుతోంది. అంటే, బ్యాంక్ వడ్డీ కంటే దాదాపు 8శాతం అధికంగా వసూలు చేస్తున్నారు. కోవిడ్ కారణంగా చాలామంది ఆర్థిక సంక్షోభంలో ఉన్నారు. కాబట్టి, దీన్ని 6శాతానికి తగ్గించాలని ట్రేడర్స్ వద్ద నుండి బలమైన అభ్యర్థన ఉంది.

అలాగే సెక్షన్-129 మరియు సెక్షన్-130 చూసుకుంటే, దీంట్లో పొరపాటున ఒకవేళ తప్పుడు ఇన్‌వాయిస్ నెంబర్ లేదా చిరునామా కూడా తప్పు పడితే ఇటువంటి చిన్న, చిన్న పొరపాట్లు జరిగినా వాహనాలను రోజులపాటు నిర్భందిస్తున్నారు. ఇలా జిఎస్‌టికి సంబంధించిన అధికారులు భారీమొత్తంలో జరిమాన వేయడంతోపాటు వాహన డ్రైవర్లను కూడా అనవసరంగా వేధింపులకు గురి చేస్తున్నారు. జిఎస్‌టి టర్నోవర్ విషయంలో రూ.20లక్షల నుండి రూ.40లక్షల వరకు పెంచడానికి కేంద్రం, రాష్ట్రాలకు ఇదివరకే అనుమతినిచ్చింది. దాంతో అన్ని రాష్ట్రాలు కూడా ఈ సవరణలు తీసుకురావడం జరిగింది. కానీ, మన తెలంగాణ రాష్ట్రం నేటివరకు

రూ.20లక్షల నుండి రూ.40లక్షల వరకు పెంచకపోవడానికి కారణం ఏమిటీ? ఈ సవరణ తీసుకురావడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఇంకా ఎన్ని సంవత్సరాలు పడుతుందో తెలపాలని గౌరవ ఆర్థిక శాఖా మాత్యులను కోరుతున్నాను.

అదేవిధంగా వందలాది నోటిఫికేషన్స్ ఉన్నాయి. వందలాది సర్క్యులర్స్ జారీ చేయడంలో అధికారులు గంధరగోళపరిస్థితుల్లో ఉన్నారు. రెండు రోజుల్లో అధికారులు ఏదైనా నిర్ణయాన్ని తీసుకుందామనేసరికి, మూడోరోజు మరో సర్క్యులర్ వస్తోంది. అధ్యక్షా, ఈ జిఎస్‌టి చట్టాన్ని అత్యంత క్లిష్టపరంగా తయారుచేశారు. నిజంగా కూడా సాధారణ డీలర్‌కు ఇబ్బందికరంగా ఉంది. మొత్తం చట్టాన్నంతా కూడా సరళీకృతం చేయాల్సిన అవసరం ఉందని మీద్వారా ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తున్నాను.

Input Tax Credit (ITC)ను పొందడానికి వందలాది షరతులు నిషేధించబడ్డాయి. తద్వారా విలువ జోడింపు, ఏదైతే వాల్యూ అడిషన్ ఉందో, ఏ జిఎస్‌టినైతే వ్యవస్థకు స్ఫూర్తిగా మనం పెట్టుకున్నామో దానికి విరుద్ధంగా పోతోంది. కాబట్టి, ఇటువంటి సరళీకరణ కోసం రాష్ట్రాలు జిఎస్‌టి కౌన్సిల్ సమావేశాల్లో మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం గట్టిగా విజ్ఞప్తి చేయాలని కోరుతున్నాను. సరళీకృత విధానం లేకపోవడం వల్ల ఇబ్బందికరంగా, గంధరగోళంగా తయారవుతున్న తరుణంలో దీని గురించి ఆలోచన చేయాలని మీద్వారా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

6.20 సా. ఇటువంటి సరళీకరణ కోసం జి.ఎస్.టి కౌన్సిల్ సమావేశంలో గట్టిగా విజ్ఞప్తి చేయాలి. సరళీకృతమైన విధానాలు లేకపోవడం వల్ల ఇది ఇబ్బందికరంగా తయారవుతున్న తరుణంలో దీని గురించి ఆలోచన చేయాలి. చివరగా, టర్నోవరు రిటర్న్‌లను గడువు తేదీలోపల ప్రతినెలా 20వ తేదీన అప్‌లోడ్ చేయాలి. అప్‌లోడ్ చేయకపోతే పెనాల్టీ వేసే ప్రమాదం కనపడుతుంది. ఈ విషయమై అనేకమంది కోర్టుకు వెళ్ళారు. న్యాయవ్యవస్థ నుంచి అనేక ఆదేశాలు ఉన్నప్పటికీ సాంకేతిక లోపాలు జి.ఎస్.టి పోర్టల్ సజావుగా పనిచేయకపోవడం వల్ల అందరికీ ఆటంకంగా ఉంది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం జి.ఎస్.టి కౌన్సిల్ సమావేశంలో ఈ విషయాన్ని ఎందుకు చర్చించడం లేదు? ఈ సవరణ విషయం ముందుకు ఎందుకు తీసుకువెళ్ళడం లేదో మంత్రిగారు తెలియజేయాల్సిందిగా కోరుతూ, జి.ఎస్.టికి సంబంధించిన ఈ బిల్లును ముందుకు తీసుకువెళ్తూ, టర్నోవరు రూ.20 లక్షల నుంచి రూ.40 లక్షల పెంచడం కోసం వెంటనే మీరు చర్యలు తీసుకుంటే ట్రేడర్లు ఆ నెట్‌వర్కులో వచ్చినా ఇబ్బంది లేకుండా ఉంటుందని గౌరవ మంత్రివర్యులకు మీ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ తలసాని శ్రీనివాస్ యాదవ్:- అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు శ్రీధర్‌బాబుగారు చెప్పినటువంటి అంశాలలో కేంద్రంలో గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా వారు చెప్పినటువంటి అంశాలన్నిటినీ ఆర్థిక మంత్రిగారు అనేక సందర్భాలలో సూచించారు. దేశ వ్యాప్తంగా ఉన్నటువంటి అందరు ఆర్థిక మంత్రులు కూడా ఆ సమస్యని లేవనెత్తడం జరిగింది. ఇటీవల జరిగిన ఒక సమావేశంలో ఈ విషయం చెప్పడం జరిగింది. అయినా వారు పెడచెవిన పెడుతున్నారు. బిల్లులో చిన్న తప్పిదాలు కొనుగోలు మరియు అమ్మకందారుల పేర్ల స్పెల్లింగులో తప్పులు, పిన్‌కోడ్‌లలో జరిగే పొరపాట్లు, చిరునామా డాక్యుమెంటు నెంబర్లు, వస్తువులు హెచ్.ఎస్.ఎన్ కోడ్‌లు వంటి విషయంలో తెలంగాణ వస్తు సేవల పన్ను చట్టం ద్వారా రూ.500 మాత్రమే జరిమానా విధించే విధంగా ఇప్పటికే నిర్దేశించడం జరిగింది. అట్టి సందర్భంలోనే 200 శాతం జరిమానా వర్తించదు. అయితే ఐ.టి.సి క్రెడిట్ విషయంలో, బిల్లు ద్వారా సవరణ చేయడం ఉంది. ట్రేడర్లకు మన దగ్గర అంత పెద్ద ఇబ్బందులు ఏమీ ఉండవు. ఎక్కడ కూడా మన డిపార్టుమెంటు ఇబ్బంది పెట్టిన సందర్భంలేదు. ఎందుకంటే గతంలో జిఎస్‌టి లేదు. ఆ సందర్భాలలో కూడా మన రాష్ట్రంలో జరిగే వ్యాపారాలకు ప్రభుత్వం నుంచి ఒత్తిడి లేకుండా చాలా జాగ్రత్తగా చేసిన సంగతి మీ అందరికీ తెలుసు. గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా తీసుకుని 'వన్ నేషన్ వన్ టాక్స్' అని జి.ఎస్.టి వచ్చిన తరువాత కూడా చాలా సులువుగా ఈ రోజు రాష్ట్రంలో పరిణామాలు జరుగుతున్నాయి. కొన్ని

తప్పనిసరి పరిస్థితుల్లో కేంద్ర ప్రభుత్వం మనమీద రుద్దుతున్నది అని కూడా మీ అందరికీ తెలుసు. ఇన్‌పుట్ టాక్స్ క్రెడిట్ సరళీకరించే ప్రయత్నం తెలంగాణ ప్రభుత్వం ఇప్పటికే చేస్తుంది. ప్రభుత్వం ఇక్కడున్నటువంటి వ్యాపారస్తులకు ఎటువంటి ఇబ్బంది లేకుండా అన్ని జాగ్రత్తలు తీసుకుంటుంది. కానీ ఏదైతే ఆ స్పెల్లింగులలో అనిశ్చితి ఉన్నదో దానిని క్లియర్ చేయడానికి తప్ప వేరేది లేదని చెప్పి గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

6.30 సా. **MR. SPEAKER**:- Discussion is over and reply is also over. The question is:

"That the Telangana Goods and Services Tax (Amendment) Bill, 2021 be taken into consideration".

(PAUSE)

The Motion was carried and the Bill was considered.

CLAUSES 2 to 16, Clause 1, Enacting Formula and Long Title

MR.SPEAKER:- There are no amendments to Clauses 2 to 16, Clause 1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House. The question is:

"That Clauses 2 to 16, Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill."

(PAUSE)

The Motion was carried and Clauses 2 to 16, Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

MR.SPEAKER:- Now, I request the Minister for Animal Husbandry to move the Motion for passing of the Bill.

SRI TALASANI SRINIVAS YADAV (MINISTER FOR ANIMAL HUSBANDRY) (DEPUTIZING THE CHIEF MINISTER):- Speaker Sir, I beg to move:

"That the Telangana Goods and Services Tax (Amendment) Bill, 2021 be passed".

MR.SPEAKER:- Motion moved. The question is:

"That the Telangana Goods and Services Tax (Amendment) Bill, 2021 be passed".

(PAUSE)

The Motion was carried and the Bill was passed.

L.A. BILL NO.10 OF 2021:

The Telangana State Prevention of Touting and Malpractices against Tourists and Travellers Bill, 2021.

MR. SPEAKER:- I request the Minister for Home to move the Motion for taking into consideration the Telangana State Prevention of Touting and Malpractices against Tourists and Travellers Bill, 2021.

SRI MOHD. MAHMOOD ALI (MINISTER FOR HOME, PRISONS AND FIRE SERVICES):- Speaker Sir, I beg to move:

"That the Telangana State Prevention of Touting and Malpractices against Tourists and Travellers Bill, 2021 be taken into consideration".

MR.SPEAKER:- Motion moved. I request the Minister for Home to explain the aims and objects and salient features of the Bill.

جناب محمد محمود علی (JANAB MOHAMMED MAHMOOD ALI): اسپیکر صاحب ،ریاستی حکومت نے دیکھا کہ سیاحوں اور مسافروں نے ریاست تلنگانہ کا دورہ کرتے ہوئے ہوائی اڈوں اور دیگر سیاحتی علاقوں میں ناخوشگوار صورتحال کا سامنا کیا ۔سیاحوں اور مسافروں کے ساتھ بدسلوکی اور نقائص کی روک تھام کرنے اور انہیں آرام دہ اور محفوظ جگہ فراہم کرنے کیلئے ریاستی حکومت نے ایک مناسب بل لاتے ہوئے قانون سازی کرنے کا فیصلہ کیا۔ یہ قانون نافذ ہونے سے پہلے تلنگانہ قانون ساز کونسل اور اسمبلی میں منظوری کے لئے پیش کیا جارہا ہے۔ کونسل آف منسٹرس کی 28 ویں میٹنگ 16.09.2021 کو منعقد ہوئی جس میں وزراء نے مذکورہ مسودہ بل کو قرارداد نمبر 351/2021 کے تحت منظوری دی۔ اس بل کو اب تلنگانہ قانون ساز اسمبلی میں قانون کے نفاذ سے پہلے ایوان کی منظوری کے لئے پیش کیا گیا ہے۔ جناب کے سی آر صاحب کی قیادت میں ریاست تلنگانہ تمام شعبوں میں ترقی کررہی ہے۔ حکومت نے ریاست میں اعلیٰ پیمانہ پر اصلاحات لائے جیسے موثر انتظامیہ کے لئے 23 نئے اضلاع کی تشکیل دی تا کہ عوام کے مسائل جلد سے جلد حل ہوسکیں۔ اس کے علاوہ عوام کو فائدہ پہنچانے والے کئی پروگرامس کو شروع کیا گیا۔ صرف سات سال کے مختصر عرصہ میں حکومت نے کافی ترقی کی۔ ان سات سالوں میں عوام کے لئے بہت سے فلاحی اسکیمات کو نافذ کیا گیا جس کے ذریعہ تلنگانہ کی عوام کو فائدہ پہنچایا جارہا ہے۔ حکومت شروع

ایکٹ نمبر 2 کے تحت لاگو کیا گیا تھا۔ اسی طرح اس ریاست میں بھی ہم اس کو لاگو کرنا چاہتے ہیں تا کہ ہمارے سیاحوں کو کسی قسم کی تکلیف نہ ہو۔ اس میں جو جرائم قابل ضمانت ہیں وہ قابل سماعت ہوں گے۔ کوئی بھی شخص دلالی یا دھوکہ دہی کرتا ہے تو اسے ایک سال تک قید یا مشقت یا دس ہزار روپئے تک جرمانہ یا دونوں سزائیں بھی دی جائیں گی۔ کوئی بھی شخص دلالی یا دھوکہ دہی یا ٹورنگ یا بدعنوانی کا جرم کرنے پر اکسائے گا اسے اس ایکٹ کے تحت چھ ماہ قید یا پانچ ہزار روپئے جرمانہ یا دونوں سزائیں دی جائیں گی۔ جرم کرنے کی کسی بھی طرح کی کوشش کرنے والے کو بھی اس ایکٹ کے تحت سزا دی جائے گی جس کی مدت تین ماہ تک ہوگی اور جرمانہ دو ہزار روپئے تک یا دونوں سزائیں بھی دی جاسکتی ہیں۔ جو بھی سیاح یہاں پر آئیں گے، اس قانون کے ذریعہ ان کی حفاظت ہوگی۔ ایسا نہیں ہے کہ کسی کی شکایت پر فوری کارروائی کی جائے گی بلکہ اگر کوئی جرم کرے گا تو باضابطہ انکوائری کرنے کے بعد ہمارے اعلیٰ عہدیدار اس کے خلاف ایکشن لیں گے۔ تلنگانہ بننے کے بعد ہمارا حیدرآباد ایک سیاحتی مرکز بنتا جارہا ہے۔ سیاحوں کو بھی ہر طرح کی سہولت ہونی چاہئے۔ ہم دوسروں کو بھی کسی قسم کی تکلیف نہیں دیں گے۔ قانون میں سختی اس لئے لائی جارہی ہے تا کہ آنے والے مسافرین اور سیاحوں کو ہر قسم کی سہولت مل سکے۔

جناب جعفر حسین (JANAB JAFFAR HUSSAIN): محترم اسپیکر صاحب! آپ کا بہت بہت شکریہ۔ ابھی ہوم منسٹر صاحب نے جو بل پیش کیا ہے، بے شک یہ بل بہت اچھا ہے، ہم اس بل کی تائید کرتے ہیں، مگر اس میں مجھے دو تین چیزیں پوچھنا ہے۔ جیسا کہ آپ نے ابھی کہا کہ یہ بل گووا، کرناٹک اور دہلی میں ایک عرصہ پہلے متعارف ہو چکا ہے۔ اس بل کے متعارف ہونے سے پہلے کیا حالت تھی اور اب کیا ہے، کیا اس پر ہماری حکومت نے کوئی اسٹڈی کی ہے؟ یہ مجھے جاننا ضروری ہے۔ دوسری چیز میں آپ کے ذریعہ منسٹر صاحب سے پوچھنا چاہ رہا ہوں کہ آپ یہ جو بل لے کر آئے ہیں، یہ بل تو بڑا اچھا ہے، لیکن اگر کوئی سیاح یا مسافر جھوٹی شکایت کرے تو آپ اس کی کس طریقہ سے انکوائری کریں گے؟ آپ جانتے ہیں کہ کئی سیاح white collar criminals بھی ہوتے ہیں، وہ لوگ اس سے ناجائز فائدہ نہ اٹھالیں۔ اگر ایسا ہو تو ہماری ریاست کے اچھے آدمی کو بدنام کرنے کا بھی ان کے لئے موقع ہوگا۔ تو آپ اس پر کس طریقہ سے انکوائری کریں گے، اس کا بھی خلاصہ کیا جانا چاہئے۔ ہم اس بل کی تائید کرتے ہیں اس شرط پر کہ یہاں کے متعلقہ لوگوں کو اس سے کچھ نقصان نہ ہو۔ آپ نے کہا کہ ایرپورٹس، ریلوے اسٹیشنس، بس اسٹانڈس، مارکٹس وغیرہ میں جو غلط کام ہو رہے ہیں، ان پر آپ کنٹرول کرنا چاہتے ہیں، تو بے شک آپ کنٹرول کیجئے، مگر ہم چاہتے ہیں کہ مکمل تحقیقات کرنے کے بعد ہی اگر آپ کسی کے خلاف کیس بک کریں گے تو بہتر ہوگا۔ ہم اس بل کی تائید کرتے ہیں۔ بہت بہت شکریہ۔

SRI D. SRIDHAR BABU:- We welcome this progressive legislation. I would like to make one suggestion for the comfort of tourists and

ہی سے اس بات پر یقین رکھتی ہے کہ امن وضبط کی برقراری اور سب کو تحفظ فراہم کرنے سے ریاست کی ترقی میں آسانی ہوگی۔ ریاست کو safe and secure Telangana بنانے کیلئے گڑمبہ پر مکمل پابندی عائد کردی گئی، جوے کے مراکز بند کردئے گئے، سنگین اور منظم جرائم پر شکنجہ کسا گیا اور پی ڈی ایکٹ میں مناسب ترمیم کی گئی تا کہ قانون میں سختی لائی جاسکے۔ چین اسنیچنگ، کھانے میں ملاوٹ، کمتر بیج کے فروخت جیسے گھناؤنے جرائم کے خلاف سخت کارروائی کی جانے لگی۔ موجودہ صورت حال کے مطابق گیمنگ ایکٹ میں بھی ترمیم کی گئی۔ محکمہ پولیس کی جانب سے ہر ممکن طریقہ سے modernization and strengthening کا خیال رکھتے ہوئے سب کچھ کیا گیا۔ ریاست تلنگانہ اپنے heritage and culture سے مالا مال ہے۔ ہر ضلع تاریخی مندروں وغیرہ کی وجہ سے مشہور ہے۔ خاص طور پر حیدرآباد اپنی گنگا جمنی تہذیب اور ثقافت کے لئے جانا جاتا ہے۔ یہ شہر ایک cosmopolitan hub ہے جو اپنی منفرد ثقافت، تہواروں اور غیر معمولی منفرد اقسام کے کھانوں کے لئے جانا جاتا ہے۔ یہاں پر بہت سے سیاحتی مقامات جیسے تاریخی منار یادگاری ویمل واڑہ، کالیشورم، مکہ مسجد، میدک چرچ، گولکنڈہ، چارمینار، ناگرجونا ساگر ڈیم، سالار جنگ میوزیم، شلپارامم، راموجی فلم سٹی، امیوزمینٹ پارک وغیرہ ہیں۔ اس لئے بہت سے سیاح یہاں پر آتے ہیں۔ اس لئے اس بل کو لایا گیا۔ تلنگانہ سیاحتی مقامات کے لئے خاص طور پر جانا جاتا ہے جس سے کافی ترقی ہوتی ہے۔ ریاست نے لاکھوں ملکی اور بین الاقوامی سیاحوں اور مسافروں کو اپنی جانب راغب کیا ہے۔ یہاں کے ہوائی اڈوں اور سیاحتی مقامات پر خاص طور سے ناخوشگوار واقعات پیش آتے ہیں جن میں سے کئی واقعات ہمارے علم میں لائے گئے اور ہمیں کئی شکایتیں موصول ہوئیں۔ ہوائی اڈے، ریلوے اسٹیشنس اور بس اسٹیشنس پر ٹورنگ ایک بڑا مسئلہ بن چکا ہے اگرچہ ٹیکسی ڈرائیورس اور دلالوں کے خلاف باقاعدہ مہم چلائی جارہی ہے۔ مختلف خلاف ورزیوں کیلئے ان پر مقدمات بھی درج کئے گئے ہیں۔ دلال جرمانے ادا کرکے چلے جارہے ہیں اور دوبارہ ان ہی علاقوں میں سیاحوں اور مسافروں کو ہراساں کررہے ہیں کیونکہ اس وقت دلالوں کے خلاف کوئی خاص قانون نہیں ہے۔ سیاحوں اور مسافروں کے لئے ریاست کو آرام دہ اور محفوظ جگہ بنانے کے لئے ٹورنگ اور بدعنوانی کی لعنت کو روکنے کے لئے حکومت نے ایک مناسب قانون لانے کا فیصلہ کیا ہے۔ اس ایکٹ کے نافذ ہونے کے بعد سیاحوں اور مسافروں کے مفادات کو دلالوں اور ان کی بدعنوانیوں سے محفوظ رکھا جاسکے گا۔ اس ایکٹ میں ٹورسٹ کی لعنت سے نمٹنے تا دہی نظام مہیا کرنے کے لئے محفوظ قانون شامل ہے۔ یہ قانون سیاحتی مقامات، ریلوے اسٹیشنس، بس اسٹیشنس وغیرہ پر ٹورنگ کو غیر قانونی قرار دیتا ہے۔ یہ قانون خریداری، رہائش، sight seeing, transportation میں کسی خاص احاطہ میں غور وفکر کے لئے آمادہ کرنے اور گمراہ کرنے پر مجبور کرنے سے روک دے گا۔ اس ڈرافٹ بل میں پولیس آفیسر ان کو اختیارات، جرائم کی فوری تفتیش اور ٹرائل کے طریقہ کار کی تفصیل بھی ہے۔ بل کی دفعات موجودہ پولیس کے عملہ کے ذریعہ نافذ کئے جائیں گے۔ یہ بل گووا میں 1982ء میں ایکٹ نمبر 10 کے تحت پاس کیا گیا تھا۔ اسی طرح کرناٹک میں 2015ء میں ایکٹ نمبر 21 کے تحت پاس کیا گیا تھا۔ ایسے ہی دہلی میں 2011ء میں

travellers visiting the State. Their safety and their security are very important. We appreciate that. The point is that if we look back and in fact, our officers have seen that in our regime we have brought in Lake Police Vigilance. So, in the same angle, we can put in place the Tourism Police. Rajasthan Government has introduced this Tourism Police. The Police will especially be trained to give confidence to all the travellers and tourists so that the Tourism and our reputation for the tourism will also be enhanced. The value addition will be done. My request to the Hon'ble Deputy Chief Minister, if Tourism Police will be put into action in all tourist places, that can be a great help to all the tourists who are visiting our State and they will have the confidence. The Telangana State Prevention of Touting and Malpractices against Tourists and Travellers Bill, 2021 is a welcome and progressive legislation. Thank you Sir.

6.40
ప్రా.

جناب ٹی۔راجاسنگھ(JANAB T.RAJA SINGH): اسپیکر صاحب! آج جو بل پیش کیا گیا ہے، بی جے پی کی جانب سے میں اس کی تائید کرتا ہوں۔ یہ بہت ہی ضروری تھا۔ ہماری ریاست کی ترقی کے ساتھ ساتھ یہاں سیاحت کی بھی ترقی ہو، یہ ہم سب کی سوچ ہے۔ یہاں پر لوگ ملک اور بیرون ممالک سے تفریح کیلئے آتے ہیں۔ ایسے بہت سارے کیسس سامنے آئے ہوں گے جس کے بعد جا کر حکومت نے ایک فیصلہ لیا ہے کہ کیوں نہ ہم قانون میں بدلاؤ لائیں۔ تو یہ ایک بہت اچھا بدلاؤ ہے۔ جیسے ریلوے اسٹیشنس اور ایرپورٹس وغیرہ ہوں، جہاں پر سیاح آتے ہیں، وہاں پر بہت ساری گڑبڑیاں، دھوکہ بازیاں اور بدعنوانیاں ہوتی ہیں۔ ان مجرموں کے خلاف کارروائی کرنے کے لئے آج جو بل پیش کیا گیا ہے، میں ہمارے منسٹر صاحب کو اس کیلئے مبارکباد دینا چاہوں گا۔ میں اس بل کی تائید کرتا ہوں۔ شکریہ۔

جناب محمد محمود علی (JANAB MOHAMMED MAHMOOD ALI): اسپیکر صاحب! میں جعفر حسین صاحب، ہریش راؤ صاحب اور راجاسنگھ صاحب کا شکریہ ادا کرتا ہوں جنہوں نے اس بل کی تائید کی ہے۔ اس بل کو پیش کرنے سے پہلے ہمارے آفیسرس نے بہت غور و فکر کیا۔ جہاں پر اس سے پہلے قانون نہیں تھا، وہاں پر قانون آنے کے بعد کیا کیا فوائد حاصل ہوئے سیاحوں کے لئے کیا کیا سہولیات فراہم کی گئیں اور سیاحت نے کس طرح سے ترقی کی، ان چیزوں پر خاص توجہ دی گئی ہے۔ جیسا کہ ہمارے جعفر حسین صاحب نے کہا کہ ہم بھی یہی چاہتے ہیں کہ کسی سیاح کی جانب سے جھوٹی شکایت نہ کی جائے اور کسی طرح کسی مقامی فرد کو نقصان نہ پہنچایا جائے۔ لوگ ٹیکسی چلاتے ہیں یا گائیڈ وغیرہ کا کام کرتے ہیں، سیاحت کو ترقی دینے کے لئے ہم ان کی بھی پوری حفاظت کریں گے۔ جیسے دیگر ریاستوں میں اس قانون کے نافذ ہونے کے بعد کافی فائدہ پہنچا ہے، ہماری ریاست میں بھی آنے والے سیاحوں کو فائدہ پہنچنا چاہئے۔ ہماری کوشش ہے کہ سیاح اپنی مرضی سے سیاحت کرسکیں۔ اس کے بارے میں بہت احتیاط کی جائے گی۔ کوئی بھی کانسٹیبل یا چھوٹے عہدے والا کسی کو پکڑ کر اس کے خلاف کیس بک کرے، ایسا نہیں ہوگا بلکہ سب انسپکٹر کے درجہ کے آفیسر کی جانب سے مکمل جانکاری اور رپورٹ حاصل کرنے کے بعد ہی کسی کے خلاف کیس بک کیا جائے گا۔ ہمارے ہریش راؤ صاحب نے کہا کہ اس میں ٹورازم پولیس کو شامل کیا جانا چاہئے۔ اس کے بارے میں غور کیا جارہا ہے۔ ایک یا دو ریاستوں میں ایسا کیا جارہا ہے۔ ٹورازم کی پولیس کو بھی ساتھ لے کر کام کرنے کے لئے غور کیا جارہا ہے۔ ہمارے راجاسنگھ صاحب نے کہا کہ یہ بل بہت اچھا ہے، ہم اس کی تائید کرتے ہیں۔ ہم ضرور ان کا بھی شکریہ ادا کرتے ہیں۔ ہم یہی چاہتے ہیں کہ ہماری فرینڈلی پولیس کا جس طرح بہت اچھا نام ہے، اس کی مثال کہیں بھی نہیں مل سکتی۔ جو سیاح ہمارے پاس آتے ہیں، ہم دوستانہ طور پر کام کرتے ہوئے ان کے ساتھ بھی اچھا سلوک کریں گے۔ ہمارے مقامی لوگوں کو اس سے کوئی نقصان نہ پہنچے، اس پر سنجیدگی سے غور کرتے ہوئے ضرورت پڑنے پر کیس بک کیا جائے گا۔ اس میں زیادہ تر مصالحت کے بھی مواقع ہیں۔ کسی پر زبردستی کرنے کی کوئی بات نہیں ہے کیونکہ ہم کونسلنگ بھی کریں گے۔ اگر کوئی جرم کرنے والا ہوگا تو اطلاع ملتے ہی ہم اس کے بارے میں پوری تحقیقات کریں گے۔ آپ کی جانب سے اس بل کی تائید کرنے پر میں آپ کا شکریہ ادا کرتا ہوں۔

MR. SPEAKER:- Reply by the Minister is over. The question is:

"That the Telangana State Prevention of Touting and Malpractices against Tourists and Travellers Bill, 2021 be taken into consideration".

(PAUSE)

The Motion was carried and the Bill was considered.

CLAUSES 2 to 17, Clause 1, Enacting Formula and Long Title

MR.SPEAKER:- There are no amendments to Clauses 2 to 17, Clause 1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House. The question is:

"That Clauses 2 to 17, Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill."

(PAUSE)

The Motion was carried and Clauses 2 to 17, Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

MR.SPEAKER:- Now, I request the Minister for Home to move the Motion for passing of the Bill.

SRI MOHD. MAHMOOD ALI (MINISTER FOR HOME):- Speaker Sir, I beg to move:

"That the Telangana State Prevention of Touting and Malpractices against Tourists and Travellers Bill, 2021 be passed".

MR.SPEAKER:- Motion moved. The question is:

"That the Telangana State Prevention of Touting and Malpractices against Tourists and Travellers Bill, 2021 be passed".

(PAUSE)

The Motion was carried and the Bill was passed.

THE INDIAN STAMP (TELANGANA AMENDMENT) BILL, 2021

MR.SPEAKER:- Now, introduction of the Government Bill. I request the Minister for Legislative Affairs on behalf of the Chief Minister to move the motion for leave to introduce the Indian Stamp (Telangana Amendment) Bill, 2021.

SRI VEMULA PRASHANTH REDDY (HON'BLE MINISTER FOR LEGISLATIVE AFFAIRS) (DEPUTIZING THE HON'BLE CHIEF MINISTER):- Speaker Sir, on behalf of the Hon'ble Chief Minister, I beg to move:

"That leave be granted to introduce the Indian Stamp (Telangana Amendment) Bill, 2021."

MR. SPEAKER:- Motion moved. The question is:

"That leave be granted to introduce the Indian Stamp (Telangana Amendment) Bill, 2021."

(PAUSE)

The Motion was carried and the Bill was introduced.

MR. SPEAKER:- Now, the House is adjourned to meet again at 10.00 A.M. on Tuesday, the 5th day of October, 2021.

(Then the House then adjourned at 6.45 P.M.)

"Published under Rule 347 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Telangana Legislative Assembly and Printed at Assembly Press, Public Gardens, Hyderabad."